SZERVEZETI ÉS MŰKÖDÉSI SZABÁLYZAT

HORVÁTZSIDÁNY ANGYALKERT ÓVODA ÉS BÖLCSŐDE

A dokumentum tartalmazza az intézmény működésére, belső és külső kapcsolataira vonatkozó rendelkezéseket.

2025.

Szervezeti és Működési Szabályzat

HORVÁTZSIDÁNY ANGYALKERT ÓVODA ÉS BÖLCSŐDE

9733 Horvátzsidány, Csepregi u.6.

Az intézmény OM azonosítója: 203679
Készítette a nevelőtestület bevonásával: **……** **Kovács Tamásné Pántos Krisztina** **Főigazgató** **Horvátzsidány, 2025.09.01.**
Legitimációs záradék
Véleményezte: **……** **szülői szervezet nevében** **Horvátzsidány, 2025.09.01.** **Fenntartói jóváhagyás határozat száma: …../2025. (IX.1.)** **……** **A fenntartó képviseletében** **Horvátzsidány, 2025.09.01.** **Horvát Nemzetiségi Önkormányzat Horvátzsidány, Ólmod, Peresznye és Német Nemzetiségi Önkormányzat Kiszsidány képviselő-testülete a dokumentumot megismerte, annak tartalmával egyetért:** **……** **……** **Horvát Nemzetiségi Önkormányzat Horvátzsidány** **Horvát Nemzetiségi Önkormányzat Ólmod** **……** **……** **Horvát Nemzetiségi Önkormányzat Peresznye** **Német Nemzetiségi Önkormányzat Kiszsidány** **Horvátzsidány, 2025.09.01.**
Az elfogadott szervezeti és működési szabályzat kihirdetésének napja: 2025.09.01.
A dokumentum jellege: Nyilvános **Megtalálható: főigazgatói irodában** **telephely irodájában** **bölcsődevezető irodájában** **az Oktatási Hivatal intézményi nyilvántartóban**
Hatályos: 2025.09.01-től

TARTALOM

Jogszabályi alapok a szervezeti és Működési Szabályzat létrejöttéhez 5.
1. Bevezető 6.
1.1. A szervezeti és működési szabályzat célja 6.
1.2. Az SZMSZ időbeli hatálya 7.
1.3. Az SZMSZ személyi hatálya 7.
1.4. Az SZMSZ területi hatálya 7.
1.5. Az intézmény működési rendjét meghatározó dokumentumok, szabályzatok 7.
2. Az intézmény általános jellemzői 8.
2.1. A költségvetési szerv adatai 8.
2.2. A köznevelési intézmény alapításával és megszűnésével összefüggő rendelkezések 8.
2.3. A köznevelési intézmény irányítása, felügyelete 8.
2.4. A köznevelési intézmény tevékenysége 9.
2.4.1. Ellátandó alaptevékenység 9.
2.4.2. A költségvetési szerv (köznevelési intézmény) alaptevékenységének kormányzati funkció szerinti megjelölése 10.
2.4.3. Az intézmény illetékessége, működési területe 10.
2.5. A köznevelési intézményre vonatkozó rendelkezések 10.
2.5.1. Gazdálkodásával összefüggő jogosítványok 11.
2.5.2. A feladatellátási helyenként felvehető maximális gyermeklétszám 12.
2.5.3. A költségvetés végrehajtására szolgáló számlaszámmal kapcsolatos adatok 13.
2.5.4. Kiadmányozási, aláírási jogkör és az intézményi bélyegzők használata 13.
2.5.5. Az intézmény bélyegzőinek felirata és lenyomata 14.
3. Az intézmény szervezeti felépítése 15.
3.1. A költségvetési szerv szervezeti felépítése, struktúrája 15.
3.2. A munkáltatói jogok gyakorlása 15.
3.3. A szervezeti egységek engedélyezett létszáma 15.
3.4. A nevelési-oktatási intézmény főigazgatójának megbízási rendje 17.
3.5. Szervezeti diagram 17.
3.6. Az intézmény magasabb vezetői 18.
3.6.1. Az intézmény főigazgatója 18.
3.6.2. A bölcsődevezető /szakmai feladatokkal megbízott kisgyermeknevelő/ 19.
3.6.3. A főigazgató által átadott feladat-és hatáskörök 19.
3.6.4. Az igazgató akadályoztatása esetén érvényes helyettesítési rend 20.
3.7. Az intézmény szervezetei 22.
3.7.1. Az intézmény vezetősége 22.
3.7.2. Nevelőtestület 23.
3.7.3. Szakmai munkaközösség 24.
3.7.4. Alkalmi feladatokra alakult munkacsoportok 25.
3.7.5. Szakalkalmazotti értekezlet 25.
3.7.6. Alkalmazotti közösség 25.
3.7.7. A nevelő és oktató munkát közvetlenül segítők 26.
4. Az intézmény kapcsolattartási rendje 26.
4.1. A vezetők közötti kapcsolattartás rendje, formája 26.
4.2. A szervezeti egységek közötti kapcsolattartás rendje, formája 26.
4.3. Szakmai munkaközösségek együttműködése, kapcsolattartásának rendje,

részvételük a pedagógusok munkájának segítésében 27.
4.4. A főigazgató és az óvodai, bölcsődei szülői szervezet közötti kapcsolattartás rendje, formája 27.
4.5. Külső kapcsolatok rendszere, formája, módja, a kapcsolattartás rendje 28.
5. Az intézmény működési rendje 31.
5.1. Az intézmény nyitvatartási rendje 31.
5.2. Az óvoda és a bölcsőde ötnapos munkarenddel kapcsolatos szabályai 32.
5.3. Az óvodai felvétel, átvétel rendje 32.
5.4. A gyermekek fogadása és távozása 33.
5.5. Bölcsődei működés rendje 34.
5.5.1. A bölcsődei felvétel rendje 34.
5.5.2. A gyermekek óvodába történő átadása 34.
5.5.3. Bölcsődei intézményi térítési díj 34.
5.6. Az intézmény munkavégzéssel kapcsolatos szabályai 35.
5.7. Tovább tanulásrendje 35.
5.8. Dohányzókra vonatkozó szabályok 36.
5.9. Az intézménybe lépés és benntartózkodás rendje 36.
5.9.1. Az intézménnyel jogviszonyban állók benntartózkodása 36.
5.9.1.1. Az igazgatók benntartózkodása 36.
5.9.1.2. Alkalmazottak benntartózkodása 36.
5.9.1.3. A gyermekek óvodába/bölcsődébe lépése és benntartózkodása 37.
5.9.2. Az intézménnyel jogviszonyban nem állók intézménybe lépése, benntartózkodása 37.
6. A belső ellenőrzések rendje 39.
6.1. Belső kontroll rendszer 39.
6.2. A pedagógiai munka és a nevelést segítők belső ellenőrzésének rendje 39.
6.3. A gazdálkodással kapcsolatos belső ellenőrzés rendje 42.
7. Az intézményi védő, óvó előírások 42.
8. Rendkívüli esemény, bombariadó esetén szükséges teendők 50.
9. Az ünnepélyek, megemlékezések rendje, hagyományok ápolásával kapcsolatos feladatok 52.
10. A nevelési-oktatási intézmény működésével összefüggő egyéb szabályozók 54.
10.1. Az intézményben folytatható reklámtevékenységek 54.
10.2. Nyilatkozat tömegtájékoztató szervek felé 55.
10.3. Az intézményi dokumentumok nyilvánosságával kapcsolatos rendelkezések 55.
10.4. Lobogózás szabályai 57.
10.5. A fakultatív hit és vallásoktatás feltételeinek biztosítása 58.
10.6. Hivatali titok megőrzése 58.
10.7. A telefonhasználat eljárásrendje 59.
Záró rendelkezések 60.
Az SZMSZ nyilvánossága 60.
Záradék 60.
Mellékletek 61.
- Munkaköri leírások (minták)

Jogszabályi alapok a szervezeti és működési szabályzat létrejöttéhez:

- 2011.évi CXC törvény a nemzeti köznevelésről
- 229/2012.(VIII.28.) Kormányrendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
- 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 2011.évi CXCV. Törvény az államháztartásról (Áht.)
- 1992.évi XXXIII. törvény a közalkalmazottak jogállásáról
- 2012.évi I. törvény a Munka Törvénykönyvéről
- 2023.évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról
- 401/2023. (VIII.30.) Kormányrendelete a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023.évi LII. törvény végrehajtásáról
- 2012. évi II. törvény a szabálysértésekről, aszabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről
- 2011. évi CXII. Törvény az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról
- 2011.évi CLXXIX. Törvény a nemzetiségek jogairól
- 62/2011.(XII.29.) BM rendelet a katasztrófák elleni védekezés egyes szabályairól
- 1997.évi XXXI. Törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 1993.évi XCIII. törvény A munkavédelemről
- 335/2005.(XII.29.) Korm. Rendelet a közfeladatot ellátó szervek iratkezelésének általános követelményeiről
- 1995.évi LXVI. Törvény A köziratokról, a közlevéltárakról és a magánlevéltári anyag védelméről.
- 44/2007. OKM rendelet a katasztrófák elleni védekezés és a polgári védelem ágazatifeladatairól
- 2003.évi CXXV. Törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról
- Az1998.évi XXVI: Törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségének biztosításáról
- 277/1997.(XII.22) kormányrendelet a pedagógus–továbbképzésről, a pedagógus szakvizsgáról, valamint a továbbképzésben résztvevők juttatásairól és kedvezményeiről
- 369/2013.(X.24) Kormányrendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról, és ellenőrzéséről
- 15/1998(IV.30.) NM rendelet
- 1999.évi XLII. törvény a nem dohányzók védelméről és a dohánytermékek fogyasztásának, forgalmazásának egyes szabályairól
- 132/2000.(VII.14.) Kormányrendelet a középületek fellobogózásának egyes kérdéseiről
- Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (Eütv.)
- 20/2012. (VII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról

1. BEVEZETŐ

A Szervezeti és Működési Szabályzat az intézmény alapdokumentuma, mely a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 25. § (1) a köznevelési intézmény működésére, belső és külső kapcsolataira vonatkozó rendelkezéseket határozza meg.
Alapkövetelmény, hogy az intézmény mindenkor és minden helyzetben alkalmas legyen az Alapító Okiratban rögzített célok magas színvonalon történő megvalósítására.
A hivatkozott törvény, valamint a végrehajtási rendeletében foglaltak érvényre juttatása, az intézmény jogszerű működésének biztosítása, a zavartalan működés garantálása, a gyermeki jogok érvényesülése, a szülők, a gyermekek és pedagógusok közötti kapcsolat erősítése, az intézményi működés demokratikus rendjének figyelembevételével

a Horvátzsidány Angyalkert Óvoda és Bölcsőde **Szervezeti és Működési Szabályzatát**

az intézmény főigazgatója a nevelőtestület bevonásával készítette el, és a fenntartó hagyta jóvá. A nemzetiségi önkormányzatok egyetértési jogukat a Köznevelési törvényben meghatározott esetekben gyakorolják.
Jelen szervezeti és működési szabályzatot a gyermekek szülei, a munkavállalók és más érdeklődők megtekinthetik az főigazgatói, bölcsődevezetői irodában, munkaidőben.

1.1. A szervezeti és működési szabályzat célja:

- a köznevelési intézmény működésére, **belső és külső kapcsolataira vonatkozó rendelkezések meghatározása** a jogszabályok által biztosított keretek között, illetőleg azokban a kérdésekben, amelyeket nem rendeznek jogszabályok.
- a szervezeti és működési szabályzat határozza meg a köznevelési intézmény szervezeti felépítését, az intézmény működésének belső rendjét, a belső és külső kapcsolatokra vonatkozó megállapításokat és mindazon rendelkezéseket, amelyeket jogszabály nem utal más hatáskörbe.
- a köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény, valamint a végrehajtási rendeletében foglaltak:
  - érvényrejuttatása,
  - az intézmény jogszerű működésének biztosítása,
  - a zavartalan működés garantálása,
  - a gyermeki jogok érvényesülése,
  - a szülők, a gyermekek és pedagógusok közötti kapcsolat erősítése,
  - az intézményi működés demokratikus rendjének garantálása.

A szervezeti és működési szabályzat a kialakított cél- és feladatrendszerek, tevékenység-csoportok és folyamatok összehangolt működését, racionális és hatékony kapcsolati rendszerét tartalmazza.

1.2. Az SZMSZ időbeli hatálya

A szervezeti és működési szabályzat a **fenntartó jóváhagyása után, a kihirdetés napját követően** lép hatályba és **határozatlan időre** szól.
A kihirdetés napja:2025.09.01.
A hatályba lépés napja:2025.09.01.
Felülvizsgálata: évenként, illetve jogszabályváltozásnak megfelelően.
Módosítása: a főigazgató hatásköre, kezdeményezheti a nevelőtestület.

1.3. Az SZMSZ személyi hatálya

A szervezeti és működési szabályzat és mellékleteinek betartása kötelező érvényű az intézmény valamennyi munkavállalójára, az intézménnyel jogviszonyban álló gyermekekre, a gyermekek szüleire, törvényes képviselőire, valamint azon személyekre, akik az intézménnyel jogviszonyban nem állnak, de részt vesznek a feladatainak megvalósításában.

1.4. Az SZMSZ területi hatálya

Az SZMSZ területi hatálya kiterjed:

- Az intézmény óvodái, valamint a bölcsődék területére.
- Az intézmény által szervezett-a nevelési program végrehajtásához kapcsolódó-intézményen kívüli programokra.
- Az intézmény képviselete szerinti alkalmaira, külső kapcsolati alkalmaira.

1.5. Az intézmény működési rendjét meghatározó dokumentumok, szabályzatok

- Alapító okirat
- Szervezeti és Működési Szabályzat
- Pedagógiai Program
- Bölcsődei Szakmai Program
- Házirend
- Adatvédelmi és Adatbiztonsági Szabályzat
- Iratkezelési szabályzat
- Ellenőrzési nyomvonal szabályzata
- Gyakornoki Szabályzat
- Továbbképzési program, beiskolázási terv
- Tűzvédelmi Szabályzat
- Munkahelyi kockázatelemzés és kockázatértékelés
- Kémiai kockázatelemzés és kockázatértékelés
- Kulcskezelési szabályzat
- Panaszkezelési szabályzat

2. AZ INTÉZMÉNY ÁLTALÁNOS JELLEMZŐI

2.1. A költségvetési szerv adatai

A költségvetési szerv megnevezése:
HORVÁTZSIDÁNY ANGYALKERT ÓVODA ÉS BÖLCSŐDE

Rövidített név: ANGYALKERT ÓVODA

Idegennyelvű elnevezése:

Horvát nyelven: Vrtić Anđela i Jaslice Hrvatski Židan

Német nyelven: Engel Kindergarten und Kinderkrippe Siegersdorf

OMazonosítója: 203679

A költségvetési szerv székhelye: 9733 Horvátzsidány, Csepregi utca 6.

A költségvetési szerv telephelyei az Alapító okirat szerint:

	telephelymegnevezése	telephely címe
1	Horvátzsidány Angyalkert Óvoda és Bölcsőde Peresznyei Telephelye idegen nyelvű megnevezése horvát nyelven: Podružni vrtić Vrtić Anđela i Jaslice Hrvatski Židan u Prisiki	9734 Peresznye, Hunyadi utca 1.
2	Horvátzsidány Angyalkert Óvoda és Bölcsőde Tücsök Bölcsődéje rövidített neve: Tücsök Bölcsőde	9733 Horvátzsidány, Váci Mihály utca 15.

2.2. A köznevelési intézmény alapításával és megszűnésével összefüggő rendelkezések

A köznevelési intézményalapításának időpontja: 2025.09.01.
A köznevelési intézményalapítására, átalakítására, megszüntetésére jogosultszerv:
Horvátzsidány Község Önkormányzata 9733 Horvátzsidány, Csepregi u. 4.

2.3. A köznevelési intézmény irányítása, felügyelete

A köznevelési intézmény irányítószerve:
Horvátzsidány Község Önkormányzata Képviselő-testülete
9733 Horvátzsidány, Csepregi utca 4.

Az intézmény fenntartója:

Horvátzsidány Község Önkormányzata 9733 Horvátzsidány, Csepregi utca 4.
Alapító okirat MÁK záradék kelte: Szombathely, 2025.03.03.

Hatályos: 2025.szeptember 01-től.

2.4. A köznevelési intézmény tevékenysége

Szakágazatszáma: 851020 Óvodai nevelés

2.4.1. Ellátandó alaptevékenység

Horvátzsidány Község Önkormányzata köznevelési szerződés keretében átvállalja Kiszsidány Község Önkormányzatától (9733 Kiszsidány, Fő utca 2.), Ólmod Község Önkormányzatától (9733 Ólmod, Fő utca 25.) és Peresznye Község Önkormányzatától (9734 Peresznye, Hunyadi utca 2.) az alábbi feladatokat:

- Óvodai nevelés, ellátás:

Az óvoda a gyermek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény, amely a gyermeket fokozatosan, de különösen az utolsó évében az iskolai nevelés-oktatásra készíti fel, a családi nevelést kiegészítve ellátja a gyermek óvodai nevelését, ennek keretében:

- nevelési programja szerint különös gondot fordít az egészséges életmód szokásainak kialakítására, az érzelmi nevelés és a szocializáció biztosítására, az életkornak megfelelő értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítására,
- kötelező jelleggel felkészíti az ötödik életévét betöltő gyermeket az iskolai életmódra,
- az óvodai foglalkozásokat oly módon szervezi meg, hogy az óvoda a szülői igények szerint eleget tudjon tenni az óvodai neveléssel, a gyermek napközbeni ellátásával összefüggő feladatainak,
- a Nevelési Tanácsadó szakszolgálatának igénybevételével biztosítja a közösségbe nehezen illeszkedő, különleges nevelési módszereket igénylő gyermekek óvodai nevelését, véleményt ad a tankötelezettség kezdetének megállapításához a közoktatási törvényben meghatározottak szerint,
- a beszédhibás tanulók részére logopédiai foglalkozásokat biztosít a közoktatási törvénynek megfelelően, logopédussal,
- az arra rászoruló gyermekek részére integrált nevelést biztosít a szakértői bizottság javaslata alapján, megfelelő szakemberek biztosításával,
- sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelése
- mozgásszervi, értelmi vagy beszédfogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő gyermekek ellátása
- érzékszervi fogyatékos - enyhe fokban hallássérült - gyermekek ellátása
- érzékszervi fogyatékos - enyhe fokban látássérült - gyermekek ellátása

nemzetiségi óvodai nevelés, ellátás: nemzetiségi óvodai nevelést folytató kétnyelvű óvoda – horvát (székhely, Peresznyei Telephely)

nemzetiségi óvodai nevelést folytató kétnyelvű óvoda – német (székhely)

Horvátzsidány Község Önkormányzata feladatellátási szerződés keretében átvállalja Kiszsidány Község Önkormányzatától (9733 Kiszsidány, Fő utca 2.), Ólmod Község Önkormányzatától (9733 Ólmod, Fő utca 25.) és Peresznye Község Önkormányzatától (9734 Peresznye, Hunyadi utca 2.) az alábbi feladatokat:

Bölcsődei ellátás:

- ellátja a három éven aluli gyermekek gondozását, nevelést, továbbá testi és lelki szükségleteinek kielégítését, kiegészítve a családi nevelést és gondozást, az életkori és egyéb sajátosságok figyelembevételével,
- gyermekétkeztetés köznevelési intézményben és bölcsődében,
- munkahelyi étkeztetés köznevelési intézményben.

2.4.2. A költségvetési szerv (köznevelési intézmény) alaptevékenységének kormányzati funkció szerinti megjelölése

kormányzati funkciószám		kormányzati funkció megnevezése
1	013350	Az önkormányzati vagyonnal való gazdálkodással kapcsolatos feladatok
2	041233	Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás
3	091110	Óvodai nevelés, ellátás szakmai feladatai
4	091120	Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének, ellátásának szakmai feladatai
5	091130	Nemzetiségi óvodai nevelés, ellátás szakmai feladatai
6	091140	Óvodai nevelés, ellátás működtetési feladatai
7	096015	Gyermekétkeztetés köznevelési intézményben
8	096025	Munkahelyi étkeztetés köznevelési intézményben

2.4.3. Az intézmény illetékessége, működési területe

A székhely óvoda tekintetében Horvátzsidány, Kiszsidány, Ólmod és Peresznye község közigazgatási területén, a Peresznyei telephely tekintetében Horvátzsidány, Kiszsidány, Ólmod és Peresznye község közigazgatási területén kötelező felvételt biztosító óvoda.

A Tücsök Bölcsőde tekintetében az Intézmény működési területe Horvátzsidány, Kiszsidány, Ólmod és Peresznye községek közigazgatási területe.

2.5. A köznevelési intézményre vonatkozó rendelkezések

Az óvoda a gyermek három éves korától a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény.

A bölcsőde a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését biztosító intézmény.

Az alaptevékenység szerinti feladatok ellátása 2011.évi CXC a nemzeti köznevelésről szóló törvény és végrehajtási rendeletei, az Óvodai nevelés országos alapprogramja szerint elkészített pedagógiai program, illetve a 6/2016.(III.24.) EMMI rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998.(IV.30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről és a Bölcsődei nevelés-gondozás

országos alapprogramja szabályozza.

2.5.1. Gazdálkodásával összefüggő jogosítványok

A gazdálkodással összefüggő tevékenységet a Horvátzsidányi Közös Önkormányzati Hivatal (9733Horvátzsidány, Csepregi u. 4.) látja el. Pénzügyi kötelezettséget a fenntartó által jóváhagyott költségvetési előirányzatokon belül a főigazgató vállalhat, a hatályos jogszabályoknak megfelelően.

2.5.2. A feladat ellátási helyenként felvehető maximális gyermeklétszám

feladatellátási hely megnevezése	alapfeladat megnevezése	munkarend megjelölése	maximális gyermek-, tanuló létszám
1. Óvoda székhelyén	óvodai nevelés		25
	nemzetiséghez tartozók óvodai nevelése		25
	a többi gyermekkel együtt nevelhető sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelése		3
2. Peresznyei Telephely	óvodai nevelés		25
	nemzetiséghez tartozók óvodai nevelése		25
	a többi gyermekkel együtt nevelhető sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelése		3
3. Tücsök Bölcsőde	bölcsődei ellátás		14

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 83. § (2) bekezdés d) pontja szerint a fenntartó határozza meg az adott nevelési évben indítható óvodai csoportok számát.
Az óvoda és a bölcsőde szakmai tekintetben önálló. Szervezetével és működésével kapcsolatban minden olyan kérdésben dönt, melyet jogszabály nem utal más hatáskörbe.
A döntések előkészítésében, végrehajtásában részt vesznek a pedagógusok, kisgyermeknevelők és szülők is.

Az intézmény jogszabályban előírt nyilvántartást köteles vezetni a gyermekek és a felnőtt alkalmazottak adatairól.
A nyilvántartott személyes és különleges adatok kezeléséről, továbbításáról, nyilvánosságra hozataláról az óvoda **Adatvédelmi és Adatbiztonsági Szabályzat** rendelkezik.

Vállalkozási tevékenység: Az intézmény vállalkozási tevékenységet nem folytat.

Az intézményt képező épületek és telkek vonatkozásában a tulajdonosi jogokat az Alapító Okirat rögzíti.

Az intézmény az általa használt ingatlanok tulajdonjogát nem ruházhatja át, illetve az ingatlanokat az illetékes tulajdonos és a fenntartó hozzájárulása nélkül nem terhelheti meg, nem adhatja bérbe. Az intézmény főigazgatója a rábízott vagyon felhasználásáról évente beszámolót ad a fenntartónak, az intézmény átmeneti szabad kapacitását az intézmény főigazgatója az alaptevékenység sérelme nélkül a fenntartó hozzájárulásával jogosult bérbe adni vagy egyéb módon hasznosítani.

2.5.3. A költségvetés végrehajtására szolgáló számlaszámmal kapcsolatos adatok

- a költségvetési szerv számlaszáma: 12094507-02077996-00100007
- a számlavezető pénzintézet neve: Raiffeisen Bank Zrt.
- a számlavezető pénzintézet címe: 1133 Budapest, Váci út 116-118.
- a költségvetési szerv adószáma: 15854207-1-18

A szerv általános forgalmi adóalanyisága: Az intézmény nem alanya az ÁFÁ-nak.

2.5.4. Kiadmányozási, aláírási jogkör és az intézményi bélyegzők használata

Az intézmény által kibocsátott dokumentumoknak, hivatalos leveleknek, kibocsátott iratoknak és szabályzatoknak aláírására az intézmény főigazgatója egy személyben jogosult.
Az intézmény cégszerű aláírása a főigazgató aláírásával és az intézmény körpecsétjével érvényes.
Az intézmény nevében aláírási, kiadmányozási jogköre a főigazgatónak van.
Távolléte vagy akadályoztatása esetén az azonnali intézkedéseket tartalmazó és rendkívüli eseményre vonatkozó ügyiratokat a munkaköri leírásban a főigazgató által megbízott személy írja alá. A gyermekekkel, az intézmény működésével kapcsolatos iratok esetében kiadmányozási jogkörrel rendelkeznek.
A bölcsődevezető aláírási jogköre:

- a bölcsőde szakmai tevékenységére vonatkozó jelentések, tájékoztatók aláírására a saját hatáskörben tett intézkedésekre, valamint a bölcsődében keletkezett iratokra terjed ki

Akadályoztatása esetén aláírásra, kiadmányozásra a főigazgató jogosult.
Az intézmény gazdálkodásával kapcsolatos pénzügyi kötelezettséget vállaló iratokban az aláírás érvényességéhez 2 jogosult személy aláírása szükséges. A két aláíró közül az egyik a főigazgató, tartós távolléte vagy akadályoztatása esetén az intézmény főigazgatója által megbízott személy, a másik a gazdálkodási feladatokat ellátó, fenntartó által megbízott személy.

A főigazgató aláírási jogköre, eljárásrendje a munkaköri leírásában kerül szabályozásra.

Az intézményi bélyegzők használatára a következő beosztásban az alábbi dolgozók jogosultak:

- főigazgató
- távolléte esetén: az intézmény főigazgatója által megbízott személy a munkaköri leírásban szabályozva,
- bölcsődevezető – bölcsődei bélyegző
- és mindenkor az intézmény főigazgatója által megbízott személy.

2.5.5. Az intézmény bélyegzőinek felirata és lenyomata

Megnevezés	Hosszúbélyegző	Körbélyegző
Horvátzsidány Angyalkert Óvoda és Bölcsőde	**Horvátzsidány Angyalkert Óvoda és Bölcsőde** 9733 Horvátzsidány, Csepregi utca 6. Raiffeisen: 12094507-02077996-00100007 Adószám: 15854207-1-18	Horvátzsidány Angyalkert Óvoda és Bölcsőde 9733 Horvátzsidány, Csepregi utca 6.
Horvátzsidány Angyalkert Óvoda és Bölcsőde Peresznyei Telephelye	**Horvátzsidány Angyalkert Óvoda és Bölcsőde Peresznyei Telephelye** 9734 Peresznye, Hunyadi utca 1. Raiffeisen: 12094507-02077996-00100007 Adószám: 15854207-1-18	Horvátzsidány Angyalkert Óvoda és Bölcsőde Peresznyei Telephelye 9734 Peresznye, Hunyadi utca 1.
Horvátzsidány Angyalkert Óvoda és Bölcsőde Tücsök Bölcsődéje	**Horvátzsidány Angyalkert Óvoda és Bölcsőde Tücsök Bölcsődéje** 9733 Horvátzsidány, Váci Mihály utca 15. Raiffeisen: 12094507-02077996-00100007 Adószám: 15854207-1-18	Horvátzsidány Angyalkert Óvoda és Bölcsőde Tücsök Bölcsődéje 9733 Horvátzsidány, Váci Mihály utca 15.

3. AZ INTÉZMÉNY SZERVEZETI FELÉPÍTÉSE

3.1. A költségvetési szerv szervezeti felépítése, struktúrája

A szervezeti egységek és a vezetői szintek meghatározásánál azt az alapelvet érvényesítjük, hogy az intézmény feladatait a jogszabályi előírásoknak és a tartalmi követelményeknek megfelelően magas színvonalon láthassa el. A munkavégzés, a racionális és gazdaságos működtetés, valamint a helyi adottságok, körülmények és igények figyelembevételével alakítottuk ki a szervezeti egységeket.

Intézményen belül megtalálható:

- alá-és fölérendeltség
- azonos szinten belül mellérendeltség.

Az intézményen belül alá-és fölérendelt viszonyban működnek az egyes vezetői szintekhez tartozó:

- vezetők,
- illetve vezetőkhöz tartozó beosztottak.

Az azonos vezetői szinthez tartozó munkakörök között mellérendeltségi viszony van.
A szerv szervezeti felépítéséből, struktúrájából adódó alá-és fölérendeltségi viszony jelzi az egyes egységek közötti kölcsönös együttműködési kötelezettséget is.
A dolgozók és a magasabb vezetők közötti szakmai együttműködésre vonatkozó előírásokat a munkaköri leírások tartalmazzák.

3.2. A munkáltatói jogok gyakorlása

A köznevelési intézmény főigazgatóját nyilvános pályázat útján, kinevezés szerinti munkakör mellett határozott időre – legfeljebb 5 évre – Horvátzsidány Község Önkormányzatának Képviselő-testülete bízza meg, illetve menti fel. Az egyéb munkáltatói jogokat Horvátzsidány Község Polgármestere gyakorolja.
Az intézményben a munkáltatói jogokat a főigazgató gyakorolja. A foglalkoztatottak jogviszonya:

- közalkalmazotti jogviszony: 1992.évi XXXIII. törvény a közalkalmazottak jogállásáról
- köznevelési foglalkoztatotti jogviszony: 2023.évi LII. törvény A pedagógusok új életpályájáról
- megbízási jogviszony: 2013.évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről
- munkaviszony: 2012.évi I. törvény a Munka Törvénykönyvéről
- közfoglalkoztatási jogviszony: 2011.évi CVI. törvény a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról

3.3. A szervezeti egységek engedélyezett létszáma

Az intézményben dolgozó alkalmazottak létszámát a fenntartó engedélyével a Pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény 401/2023. (VIII.30) Korm.rendelete, illetve a 6/2016.(III.24.) EMMI rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti,

gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV.30.) NM rendelet módosításáról 2.sz. melléklete alapján kell meghatározni.

Az intézményben foglalkoztatottak munkaköre, beosztása:

- főigazgató
- óvodapedagógusok
- kisgyermeknevelők
- a nevelő-oktató munkát közvetlen segítő alkalmazottak: dajka
- bölcsődei dajkák

A foglalkoztatottak engedélyezett létszáma a fenntartó által évente jóváhagyott költségvetési rendeletben kerül meghatározásra.

Megnevezés/ Óvoda	**Horvátzsidány Angyalkert Óvoda és Bölcsőde (székhely)**	**Peresznyei Telephely**	**Tücsök Bölcsőde**	**Összesen**
Csoportok száma	1	1	1	**3**
Óvodapedagógusok	2	2	-	**4**
Dajkák	1	1	-	**2**
Kisgyermek-nevelők	-	-	2	**2**
Bölcsődei dajka	-	-	1+1 helyettesítő	**1+1** helyettesítő

3.4. A nevelési-oktatási intézmény főigazgatójának megbízási rendje

Az intézmény főigazgatóját a hatályos jogszabályok alapján nyilvános pályázati eljárás után Horvátzsidány Község Önkormányzatának képviselő-testülete bízza meg illetve menti fel. Az intézményt a képviselő-testület által megbízott főigazgató képviseli.

3.5. Szervezeti diagram

Az intézmény szervezeti felépítését a következő szervezeti diagram tartalmazza

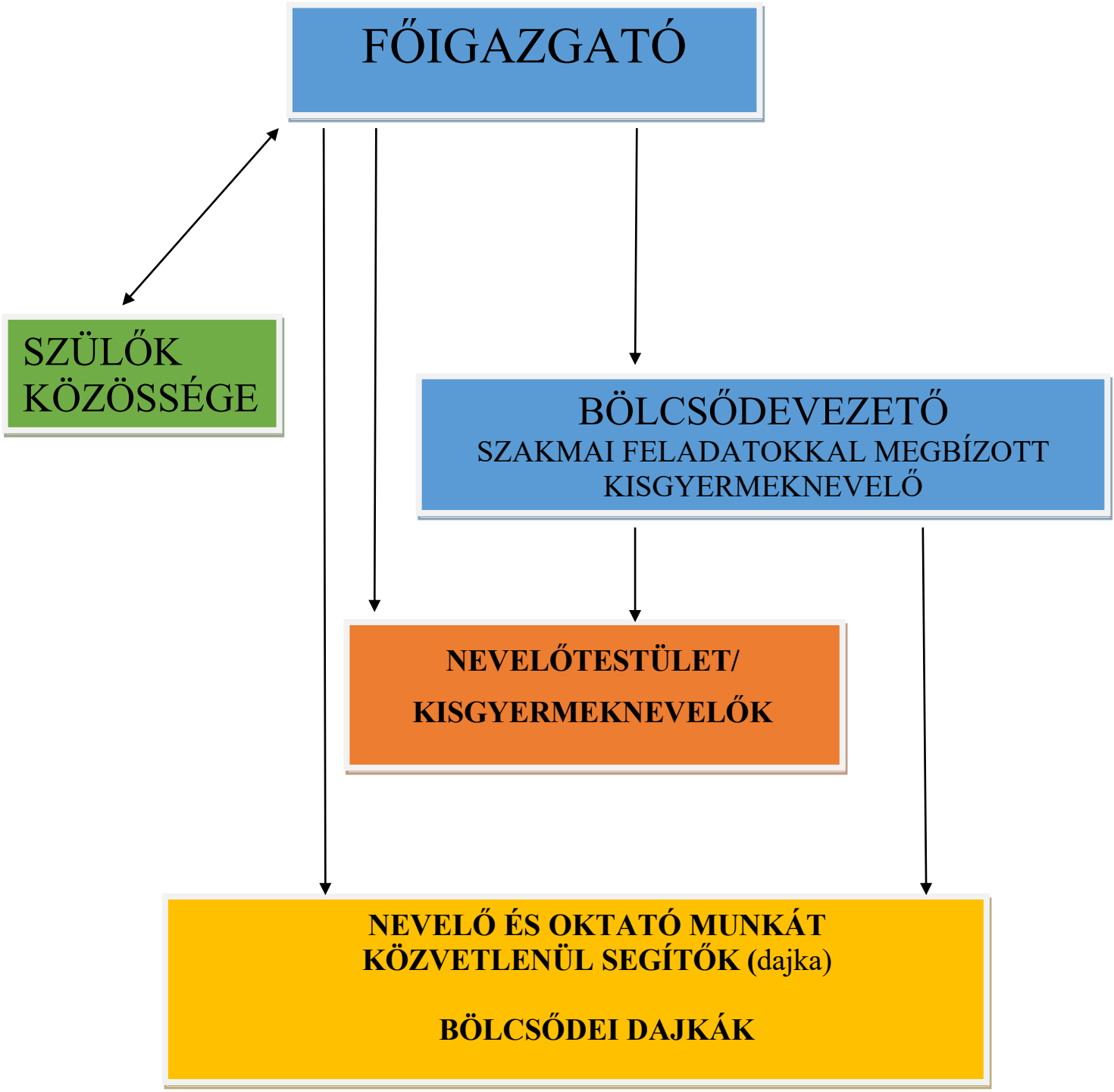

3.6. Az intézmény magasabb vezetői

3.6.1. Az intézmény főigazgatója

Felel az intézmény szakszerű és törvényes működéséért, a takarékos gazdálkodásért, gyakorolja a munkáltatói jogokat, és dönt az intézmény működésével kapcsolatban minden olyan ügyben, amelyet jogszabály nem utal más hatáskörébe.

A főigazgató jogosult az intézmény hivatalos képviseletére, a jogszabályok keretei között az intézményt érintő ügyekben önállóan és személyes felelősséggel dönt.
Jogkörét esetenként, vagy az ügyet meghatározott körében az általa kijelölt munkavállalóra, illetve a bölcsőde vezetőjére átruházhatja.

Kizárólagos hatáskörébe tartozik:

- kinevezés, a munkaszerződés megkötése
- köznevelési foglalkoztatotti jogviszony vagy a munkaviszony megszüntetése
- a besorolás és a havi illetmény vagy munkabér megállapítása
- a köznevelésben foglalkoztatottak egyéb juttatásai megállapításával kapcsolatos munkáltatói jogok.

Az intézmény főigazgatója felel továbbá:

- az intézményi szabályzatok elkészítéséért
- a pedagógiai munka magas elvárásoknak megfelelő megvalósításáért
- a nevelőtestület vezetéséért
- a nevelőtestület jogkörébe tartozó döntések előkészítéséért, végrehajtásuk szakszerű megszervezéséért és ellenőrzéséért
- az intézménybelső ellenőrzési rendszerének megszervezéséért és működtetéséért
- a gyermek-és ifjúságvédelmi feladatok megszervezéséért és ellátásáért
- a nevelőmunka egészséges és biztonságos feltételeinek megteremtéséért
- a gyermekbalesetek megelőzéséért
- a gyermekek rendszeres egészségügyi vizsgálatának megszervezéséért
- a munka-, és tűzvédelmi tevékenység megszervezéséért
- az intézményi vagyon rendeltetésszerű használatáért
- az alkalmazotti érdekképviseleti szervekkel és a szülői szervezetekkel való megfelelő együttműködésért
- a továbbképzési program elkészítéséért
- a pedagógusok továbbképzésének megszervezéséért
- az alapító okiratban előírt követelmények megfelelő ellátásáért
- a gazdálkodásban a szakmai hatékonyság és a gazdaságosság követelményeinek érvényesítéséért
- a tervezési, gazdálkodási, finanszírozási, adatszolgáltatási, beszámolási, információszolgáltatási kötelezettség teljesítéséért, valamint annak teljességéért és hitelességéért
- az intézményi számviteli rendért

- a köznevelési intézmények információs tájékoztató rendszeréhez kapcsolódó közérdekű információ-szolgáltatásért, a statisztikai adatszolgáltatásért
- a foglalkoztatotti alapnyilvántartás rendszerének működtetéséért, az adatvédelmi szabályok megtartásáért
- az iratkezelési szabályzatban foglaltak végrehajtásáért
- teljesítményértékelési rendszer működéséért.

Felelőssége kiterjed a munkaköri leírásban található feladatkörre. Munkaköri leírását a fenntartó készíti el.
Írásbeli beszámolási kötelezettsége nevelési évente kiterjed a fenntartó felé:

- az intézmény egész működésére: gazdasági (elemi költségvetés, beszámoló), tanügyi, működtetési, pedagógiai, munkáltatói tevékenységére.

Képviseleti joga:az intézmény, mint jogiszemély teljeskörű képviselete.

Az intézmény főigazgatóját a hatályos jogszabályok alapján, nyilvános pályázati eljárás után Horvátzsidány Község Önkormányzatának képviselő-testülete bízza meg, illetve menti fel. Az intézményt a képviselő-testület által megbízott főigazgató képviseli.

3.6.2. A bölcsődevezető /szakmai feladatokkal megbízott kisgyermeknevelő/

A bölcsődevezető megbízását – az intézmény vezetőségének véleményezési jogköre megtartásával – a főigazgató adja, a törvényben meghatározott időtartamra, a határozatlan időre kinevezett foglalkoztatottnak.

A bölcsődevezető a főigazgató irányítása mellett – a Köznevelési törvény és a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény előírásai szerint – szervezi munkáját. Részletes feladatait a munkaköri leírása tartalmazza.
A főigazgató közvetlen munkatársai a főigazgató által rájuk átruházott jogkörök gyakorlásáért teljes felelősséggel és beszámolási kötelezettséggel tartoznak.

Felelősségük kiterjed mindazon területekre, amelyet a főigazgató által elkészített munkaköri leírásuk tartalmaz.
Képviseleti joguk: a helyettesítési rend szerint és a főigazgató megbízása alapján képviselik az intézményt, a bölcsődét külső szervek előtt.

3.6.3. A főigazgató által átadott feladat-és hatáskörök

A főigazgató a jogszabályok által számára biztosított feladat- és hatásköreiből átadja az alábbiakat:

- a bölcsődevezető számára a bölcsődében a nevelőmunka irányítását, szervezését
- a bölcsődevezető számára a bölcsődében a gyermekek nevelési év közbeni felvételi vagy jogviszony megszűnése ügyeiben való döntést,
- a bölcsődevezető számára a bölcsődében a munkarend készítésével kapcsolatos döntések jogát
- a bölcsődevezető számára a bölcsődei rendezvények szervezésével kapcsolatos tárgyalásokon a bölcsőde képviseletét és a rendezvényekkel kapcsolatos döntés jogát
- a bölcsődevezető számára a bölcsődében az alkalmazottak szabadságolási rendjének

megállapítását, szabadságuk kiadásának jogát

Az átruházott jogokat a főigazgató írásban azonnali hatállyal visszavonhatja.

3.6.4. Az igazgató akadályoztatása esetén érvényes helyettesítési rend

A főigazgató távollétében vagy akadályoztatása esetén a helyettesítési feladatokat az a az óvodapedagógus munkakörben foglalkoztatott személy látja el, akinek ez a Munkaköri leírásban szerepel. (Munkaköri leírásban meghatározva). Kivételt képeznek azok az ügyek, amelyek azonnali döntést nem igényelnek, illetve, amelyek a főigazgató át nem ruházható, kizárólagos jogkörébe tartoznak

A főigazgató tartós távolléte esetén a helyettesítés teljeskörű, beleértve a kizárólagos jogkörébe tartozó ügyeket is, kivéve, ha a fenntartó másként rendelkezik. Személyét a fenntartó jelöli ki. Tartós távollétnek az egy hónapnál hosszabb időtartam minősül.

A főigazgató és a bölcsődevezető távolléte, illetve egyidejű távolléte esetén a helyettesítés minden esetben a „Helyettesítési rendben" meghatározott sorrendben történik.

A főigazgató helyettesítésére vonatkozó további előírások:

- a Munkaköri leírásban meghatározott helyettesítési feladatokkal megbízott óvodapedagógus csak a napi, a zökkenőmentes működés biztosítására vonatkozó intézkedéseket, döntéseket hozhatják meg a főigazgató helyett, csak olyan ügyekben járhatnak el, melyek gyors intézkedést igényelnek, halaszthatatlanok,
- a helyettesítés során a helyettesek a jogszabály, illetve az intézmény belső szabályzataiban, rendelkezéseiben kizárólag a főigazgató teljes jogkörébe utalt ügyekben nem dönthetnek.

Helyettesítési rend

Munkakörök	A munkakörökben foglalkoztatható létszám (engedélyezett)	Megjegyzés (teljes vagy részmunkakör)
főigazgató	1	teljes
óvodapedagógus	4	teljes
dajka	2	teljes
bölcsődevezető	1	teljes
kisgyermeknevelő	1	teljes
bölcsődei dajka	1 +1 helyettesítő	teljes

Munkakörök helyettesítési rendje

Munkakörmegnevezése	Helyettesíti
főigazgató	óvodapedagógus / akinek a Munkaköri leírásában szerepel/
óvodapedagógus	elsősorban az azonos csoportban dolgozó óvodapedagógus
dajka	dajkai munkakörben foglalkoztatottak

bölcsődevezető	főigazgató, bölcsődevezető által megbízott kisgyermeknevelő
kisgyermeknevelő	elsősorban az azonoscsoportban dolgozó kisgyermeknevelő
bölcsődei dajka	bölcsődei dajka munkakörben foglalkoztatott

3.7. Az intézmény szervezetei

3.7.1. Az intézmény vezetősége

Az intézmény vezetőségének célja, hogy biztosítsa a szervezet működéséhez a feltételeket, a kifelé irányuló funkciók megvalósításában meghatározza feladatait, és a belső szervezettsége, hatékonysága révén érje el a szervezetre bízott feladatok eredményes ellátását.

A vezetőség tagjai:

- főigazgató → magasabb vezetői beosztású
- bölcsődevezető → vezetői beosztású

A vezetőség tagjai között az éves munkatervben jelzettek alapján folyamatos a kapcsolattartás. Kölcsönösen tájékoztatják egymást az intézkedésekről, a szerzett információkról.
A vezetők közötti munkamegosztást jelen szabályzat és a munkaköri leírás tartalmazza, mely az SZMSZ mellékletét képezi.
Az intézmény vezetősége – **mint testület – konzultatív, döntési, véleményező és javaslattevő joggal rendelkezik.**
Dönt:

- azokról a kérdésekről, melyet az SZMSZ döntési jogkörébe utal
- a székhelyóvoda, a telephelye (Peresznye) és a bölcsőde feladatainak összehangolásáról
- szakmai fejlesztésekről és a hozzátartozó személyi, tárgyi feltételekről a pedagógiai /nevelési programmal összhangban

Véleményezi:

- az intézményi szintű szabályzatokat, az intézmény éves beszámolóját
- a fejlesztési, beruházási és felújítási terveket
- az intézmény költségvetési tervének javaslatát
- a fenntartóhoz továbbítandó felújítási igényeket
- minden olyan kérdést melyről a főigazgató véleményt kér

Javaslatot tesz:

- minden kérdésben, amely összefügg az intézmény működésével.

Az intézmény vezetősége együttműködik az intézmény más közösségeinek képviselőivel, így a Szülők Közössége választmányával. A főigazgató felelős azért, hogy a Szülők Közössége jogainak érvényesítési lehetőségét megteremtse, meghívja a képviselőjét mindazokra a fórumokra, amelyekhez kapcsolódóan a véleményüket be kell szerezni.

Utasítási, intézkedési jog gyakorlása

- A vezető beosztásban dolgozó alkalmazottak a hozzájuk rendelt munkatársak, munkatársi közösségek tekintetében utasítási és intézkedési joggal rendelkeznek. Az utasítási és intézkedési jogkör kiterjedését minden dolgozó esetében világosan meg kell határozni a munkaköri leírásban.
- A vezető egy-egy feladatra alkalmi jelleggel is adhat utasítási és intézkedési jogot.

3.7.2. Nevelőtestület

A nevelőtestület – a köznevelési törvény 70. § alapján – a nevelési–oktatási intézmény legfontosabb tanácskozó és döntéshozó szerve. A nevelési-oktatási intézmény nevelőtestülete a nevelési és oktatási kérdésekben, a nevelési-oktatási intézmény működésével kapcsolatos ügyekben, valamint a törvényben és más jogszabályokban meghatározott kérdésekben döntési, egyebekben véleményező és javaslattevő jogkörrel rendelkezik.

A nevelőtestület az intézményben köznevelési foglalkoztatotti jogviszony keretében, pedagógus munkakörben, valamint a felsőfokú végzettséggel rendelkező, nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatottak közössége.

Azokban az ügyekben, amelyek csak egy intézményegységet érintenek, az intézményegységben foglalkoztatott alkalmazottakból és az intézmény főigazgatójából álló nevelőtestület jár el.

<u>A nevelőtestület feladatkörébe tartozó ügyek átruházása</u>

Azokban az ügyekben, amelyek csak egy telephelyet érintenek /Peresznyei/, az adott telephely nevelőtestülete jár el.

A nevelőtestület döntéseit és határozatait – a jogszabályban meghatározzak kivételével – nyílt szavazással és egyszerű szótöbbséggel hozza, kivéve a jogszabályban meghatározott személyi ügyeket, amelyek kapcsán titkos szavazással dönt. A szavazatok egyenlősége esetén a főigazgató szavazata dönt. A döntések és határozatok az intézmény iktatott iratanyagába kerülnek.

A nevelőtestület a nevelési év folyamán rendes, és rendkívüli értekezletet tart.
A nevelőtestületi értekezleteket az intézmény munkatervében meghatározott napirenddel és időponttal a főigazgató hívja össze.
A rendkívüli nevelőtestületi értekezlet összehívásáról a főigazgató intézkedik, legalább három nappal előtte, a napirend kihirdetésével.
A rendkívüli nevelőtestületi értekezlet összehívásának nevelőtestületi kezdeményezéséhez a nevelőtestületi tagok egyharmadának aláírása szükséges, az ok megjelölésével. Az értekezletet a kezdeményezéstől számított nyolc napon belül kell összehívni, foglalkozási időn kívül.

A nevelőtestületi értekezleten a nevelőtestület minden tagjának részt kell vennie. Ez alól – indokolt esetben – a főigazgató adhat felmentést.

A nevelési év során a nevelőtestület az alábbi állandó értekezleteket tartja:

- nevelési évet nyitó, nevelési évet záró értekezlet
- félévi értekezlet
- nevelési értekezlet (évente két alkalommal)
- tájékoztató és munka értekezletek
- rendkívüli értekezletek (szükség szerint).

A nevelési év során tartandó értekezletek az adott nevelési év Munkatervében kerülnek meghatározásra. Az értekezletet a főigazgató vezeti.

3.7.3. Szakmai munkaközösség

A nevelési-oktatási intézményben legalább öt pedagógussal szakmai munkaközösségeket hozhatnak létre.

Óvoda közi szakmai munkaközösség

Négy óvodapedagógus esetén óvoda közi munkaközösség hozató létre.

Az óvodaközi szakmai munkaközösség részt vesz a nevelési-oktatási intézmény szakmai munkájának irányításában, tervezésében, szervezésében és ellenőrzésében, összegző véleménye figyelembe vehető a pedagógusok minősítési eljárásában.

Az azonos feladatok ellátására egy szakmai munkaközösség alakítható.

A szakmai munkaközösség feladatainak ellátására a pedagógusok kezdeményezésére intézmények közötti munkaközösség is létrehozható. Az intézmények közötti munkaközösség jogkörét, működésének rendjét, vezetőjének kiválasztását az érdekeltek közötti megállapodás határozza meg.

A szakmai munkaközösség részére megállapított feladatokat a 20/2012.(VIII.31.) EMMI rendelet 118.§-a határozza meg.

A szakmai munkaközösség meghatározza működésének rendjét, elfogadja munkatervét.

A szakmai munkaközösség-vezető jogai és feladatai

A munkaközösség-vezető/k megbízása legfeljebb öt éves határozott időtartamra a főigazgató jogköre.

A munkaközösség-vezető feladata a munkaközösség tevékenységének szervezése, irányítása, koordinálása, eredményeik rögzítése, az információáramlás biztosítása a vezetés és a pedagógusok között.

- Összeállítja az intézmény pedagógiai programja és aktuális feladatai alapján a munkaközösség éves munkatervét.
- Írásos beszámolót készít a tanév végi értékelő értekezlet előtt a munkaközösség munkájáról.
- Legalább félévi gyakorisággal beszámol az intézmény főigazgatójának a munkaközösség tevékenységéről
- Irányítja a munkaközösség tevékenységét, a munkaközösség szakmai és pedagógiai

munkáját.

- A főigazgató által kijelölt időpontban beszámol a munkaközösségben folyó munka eredményeiről, gondjairól és tapasztalatairól.
- Módszertani megbeszéléseket tart, segíti a szakirodalom használatát.
- A főigazgató megbízására szakmai ellenőrző munkát, továbbá csoportlátogatásokat végez, tapasztalatairól beszámol az intézmény vezetésének.
- Képviseli állásfoglalásaival a munkaközösséget az intézmény vezetősége előtt és az intézményen kívül.
- Összefoglaló elemzést, értékelést, beszámolót készít a munkaközösség tevékenységéről a nevelőtestület számára.
- Állásfoglalása, javaslata, véleménynyilvánítása előtt köteles meghallgatni a munkaközösség tagjait; kellő időt kell biztosítani számára a munkaközösségen belüli egyeztetésre, mert a közösség álláspontját a többségi vélemény alapján kell képviselnie.
- Közreműködik a teljesítményértékelés folyamatában.

3.7.4. Alkalmi feladatokra alakult munkacsoportok

Az intézményi munka egyes aktuális feladatainak megoldására a nevelőtestület tagjaiból munkacsoportok alakulhatnak a nevelőtestület döntése alapján.
Az alkalmi munkacsoportok tagjait a nevelő testület választja, vagy a főigazgató bízza meg.

3.7.5. Szakalkalmazotti értekezlet

A szakalkalmazotti értekezlet a vezetőkből és a köznevelési intézmény alapító okiratában meghatározott alapfeladatra létesített munkakörökben közalkalmazotti, köznevelési foglalkoztatotti jogviszony vagy munkaviszony keretében foglalkoztatottakból állók közössége.
Az intézményben az intézmény egészét érintő kérdésekben a nevelőtestületet megillető jogosítványokat a szakalkalmazotti értekezlet gyakorolja.

Rendkívüli szakalkalmazotti értekezlet hívható össze az intézmény lényeges problémáinak (fontos kérdések, különleges nevelési helyzetek megítélése, az intézményi életet átalakító, megváltoztató rendeletek és utasítások értelmezése) céljából, ha azt a szakalkalmazotti közösség tagjainak legalább 50%-a, vagy az intézmény vezetősége szükségesnek látja.

A szakalkalmazotti közösség döntést igénylő értekezletein **jegyzőkönyv** készül az elhangzottakról, amelyet az értekezletet vezető személy, a jegyzőkönyv-vezető, valamint egy, az értekezleten végig jelen lévő 2 személy (hitelesítők) írnak alá.

3.7.6. Alkalmazotti közösség

Az alkalmazotti közösséget és azok képviselőit jogszabályban meghatározott részvételi, javaslattételi, véleményezési, egyetértési és döntési jogok illetik meg.
Az alkalmazotti közösségnek az intézményben foglalkoztatott valamennyi közalkalmazott, köznevelési foglalkoztatotti jogviszonyban és munkaviszonyban álló a tagja.

Alkalmazotti értekezletet kell tartani a köznevelésről szóló törvényben meghatározott fenntartói döntések előzetes véleményezésére, amelyek az intézmény megszüntetésével, átszervezésével, feladatának megváltoztatásával, nevének megállapításával, költségvetésének meghatározásával és módosításával, a vezetői megbízással kapcsolatosak. A testület akkor határozatképes, ha kétharmad része jelen van.
Az alkalmazotti közösség értekezlete biztosítja a szakmai munkát végző óvodapedagógusok, kisgyermeknevelők, a nevelő-oktató munkát közvetlenül segítők dajkák, kisegítő dolgozók együttműködését.

A munkavégzéssel kapcsolatos jogaikat és kötelességeiket a nemzeti köznevelési törvény, a munka törvénykönyve, a közalkalmazotti törvény és a pedagógusok új életpályájáról szóló törvény szabályozza.
Az alkalmazotti közösség tagjainak részletes feladatait a személyre szóló munkaköri leírások szabályozzák.

3.7.7. A nevelő és oktatómunkát közvetlenül segítők

Elkülönült szervezeti egységnek nem minősülő, jogszabályokban megfogalmazott és saját területüket érintő kérdésekben véleményezési és javaslattevő jogkörrel rendelkező közösséget alkotnak.
A nevelő és oktatómunkát közvetlenül segítők:

- dajka

A nevelő és oktató munkát közvetlenül segítők felett az általános munkáltatói jogokat az főigazgató gyakorolja. Jogszabályokban megfogalmazott és saját területüket érintő kérdésekben véleményezési és javaslattevő jogkörrel rendelkező közösséget alkotnak.
Az egyes munkakörökhöz tartozó feladat - és hatásköröket, a hatáskörök gyakorlásának módját, a kapcsolódó felelősségi szabályokat az egyes munkakörök általános munkaköri leírásait a személyre szóló munkaköri leírások tartalmazzák.

4. AZ INTÉZMÉNY KAPCSOLATTARTÁSI RENDJE

4.1. A vezetők közötti kapcsolattartás rendje, formája

A főigazgató a bölcsődevezetővel havi rendszerességgel, az éves munkatervben meghatározott időpontban, illetve szükség esetén feladathoz kötötten egyeztetéseket, megbeszéléseket, munkaértekezleteket tart.

4.2. A szervezeti egységek közötti kapcsolattartás rendje, formája

Az intézmény különböző közösségeinek tevékenységét a főigazgató fogja össze.
A mindenkori éves munkatervben meghatározottak szerint:

- értekezletek
- szakmai napok

- megbeszélések
- közösségi média
- közös kirándulások, rendezvények.

4.3. Szakmai munkaközösségek együttműködése, kapcsolattartásának rendje, részvételük a pedagógusok munkájának segítésében

A szakmai munkaközösségek együttműködésük formáit, összejöveteleik gyakoriságát, kapcsolattartásuk rendjét az éves munkatervükben határozzák meg.

Egy szakterülethez kapcsolódóan egy szakmai munkaközösség hozható létre, mely az alábbiakkal segítik a pedagógusok munkáját:

- szakmai anyagok összeállítása,
- előadások szervezése,
- a szakmai munka eredményességét, hatékonyságát elősegítő javaslatok megfogalmazása.

Mindezeket az intézmény valamennyi pedagógusa számára elérhetővé teszi.

4.4. A főigazgató és az óvodai, bölcsődei szülői szervezet közötti kapcsolattartás rendje, formája

Az óvodákban működő szülői szervezet a Szülők Közössége, a bölcsődékben működőszülői szervezet a Szülői Fórum.

Az intézményi szintű Szülői Szervezetbe csoportonként 2 főt delegál a csoportok szülői közössége.
Döntési jogkörükbe tartoznak az alábbiak:

- saját szervezeti és működési rendjének, munkatervének meghatározása,
- a képviseletében eljáró személyek megválasztása (pl. a Szülők Közössége/Szülői Fórum elnöke, tisztségviselői)
- a szülői közösségek tevékenységeinek szervezése.

A Szülők Közössége az intézmény működését, munkáját érintő kérdésekben javaslattételi és véleményezési joggal rendelkezik.
Az intézményi szülői szervezet figyelemmel kíséri a gyermeki jogok érvényesülését, a pedagógiai munka eredményességét. A gyermekeket érintő bármely kérdésben tájékoztatást kérhet az intézmény, bölcsőde vezetőjétől. Az e körbe tartozó ügyek tárgyalásakor képviselője tanácskozási joggal részt vehet a nevelőtestület értekezletén.

A Szülők Közössége és a Szülői Fórum vezetőségével történő folyamatos kapcsolattartásért, véleményük jogszabály által előírt esetekben történő beszerzéséért az intézmény főigazgatója felelős.

4.5. Külső kapcsolatok rendszere, formája, módja, a kapcsolattartás rendje

Intézményünk a feladatok eredményes ellátása érdekében rendszeres munkakapcsolatot, partneri viszonyt alakít ki számos szervezettel. Napi munkakapcsolat köti az intézményt a közös fenntartásban működő intézményekhez és szervezetekhez.

Az intézményt külső kapcsolatokban elsősorban a főigazgató, a bölcsődét a főigazgató és a bölcsődevezető képviselik.

Kapcsolataink:

Fenntartó

Cél: A kapcsolat lehetőségeinek folyamatos felülvizsgálatával az intézmény fenntartóval, illetve annak munkatársaival való eredményes és hatékony együttműködés.

Az intézmény és a fenntartó kapcsolata elsősorban a következő főbb területekre terjed ki:

- a beszámoltatás szempontjainak és eljárásrendjének kidolgozása, működtetése
- adatszolgáltatás rendjének szabályozása
- intézmény tevékenységi körének módosítása
- az intézmény Alapító okiratának módosítása
- pénzügyi-, gazdálkodási tevékenységére, az éves költségvetés jóváhagyása, elfogadása, módosítása
- intézményünk ellenőrzése gazdálkodási szempontból
- intézményünk ellenőrzése működési szempontból
- intézményünk ellenőrzése törvényességi szempontból
- intézményünk ellenőrzése a szakmai munka eredményessége tekintetében
- intézményünk ellenőrzése a gyermekbalesetek megelőzése érdekében tett intézkedések tekintetében
- intézményünk pedagógiai programjában meghatározott feladatok végrehajtásának, a pedagógiai-szakmai munka eredményességének értékelése
- az SZMSZ, a Pedagógiai program, a Munkaterv, Továbbképzési program, Beiskolázási terv jóváhagyása
- a Házirend módosításakor egyetértési jog gyakorlása, amennyiben költségvetési kihatása van
- a Pedagógiai program, a Házirend, valamint a SZMSZ ellenőrzése
- egyéb kapcsolattartási tartalmak

A kapcsolattartás formái:

- szóbeli tájékoztatás, munkaértekezletek
- írásbeli utasítások, beszámolók,
- elektronikus tájékoztatás
- egyeztető tárgyalások

Kapcsolattartó személye: főigazgató.

Horvát és német nemzetiségi önkormányzatok

A kapcsolattartás folyamatos, elsősorban a következő területekre terjed ki: hagyományápolás, ünnepélyek, rendezvények szervezése, ezeken való részvétel, az intézmény alapdokumentumai módosításakor az egyetértési jog gyakorlása a Köznevelési törvényben meghatározott esetekben.

A kapcsolattartás formái:

- szóbeli tájékoztatás
- írásbeli tájékoztatás
- elektronikus tájékoztatás
- egyeztető tárgyalások

Kapcsolattartó: főigazgató

Gyermekek egészségügyi ellátását biztosító szervezet

Intézményünk rendszeres munkakapcsolatot tart fenn a gyermekek **egészségügyi ellátását biztosító szervezettel.** A főigazgató illetve a bölcsődevezető felelnek a gyermekek rendszeres egészségügyi felügyeletéről, az egészségmegelőzés-, megőrzés feladatainak végrehajtásáról. Ennek érdekében felveszik a kapcsolatot a védőnőkkel és a gyermekorvossal.

A gyermekorvos feladatait a Köznevelési törvény, és az annak végrehajtását tartalmazó 20/2012.(VIII.31.) EMMI rendelet, az iskola-egészségügyi ellátásról szóló 26/1998.(IX.3.) NM-rendelet szerint megbízási szerződés alapján végzi.

Az intézmény gondoskodik a gyermekek megelőző jellegű, az egészségügyi ellátásban való rendszeres részvételéről.

A védőnő elérhetőségét a faliújságra kell kifüggeszteni, valamint a nevelési év első szülői értekezletén ki kell hirdetni.

Akapcsolattartás formái:

- gyermekorvos által végzett szűrő vizsgálat (gerinc, lúdtalp rendellenességeinek szűrése, általános egészségi állapot vizsgálata) évente, státuszvizsgálatok alkalmával
- védőnő által végzett szűrővizsgálatok (látás-, hallásvizsgálat, magasság–súlymérés) évente, státuszvizsgálatok alkalmával
- védőnő általvégzett tisztasági vizsgálatok munkaterv szerint
- fogorvosi szűrővizsgálat
- szóbeli tájékoztatás
- írásbeli tájékoztatás

Kapcsolattartó személye: a főigazgató, bölcsődevezető.

Kőszegi Család-és Gyermekvédelmi Központ

Együttműködésünk folyamatos, kölcsönös. Jelzőrendszer mindkét partner részéről jól működik.

A kapcsolattartás formái: látogatás, tájékoztatás, megbeszélések, értekezletek, rendezvényeken való részvétel.

A rendszeres kapcsolattartás szervezése, felügyelete, irányítása a főigazgató, és a bölcsődevezető feladata.

Vas Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Kőszegi Tagintézménye
Kapcsolatunk speciális, szakemberek segítenek a gyermekek szűrésében, a szülők tájékoztatásában, a fejlesztésben.
Akapcsolattartás formái:

- logopédiai ellátás
- segítségnyújtás a gyermekek fejlesztésében
- nevelési tanácsadás
- kiemelt figyelmet igénylő gyermekek fejlődésének segítése

Vas Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Megyei Szakértői Bizottsága
A gyermekek SNI státuszának megállapítása, a további teendők kijelölése. A kapcsolattartás formái:

- felülvizsgálati kérelmek jelzése
- Vas Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Kőszegi Tagintézménye által továbbküldött gyermekek vizsgálatát elvégzik, a szakértői véleményeket kiállítják, melyek alapján a szükséges intézkedéseket megtesszük.

ELTE Savaria Regionális Pedagógiai Szolgáltató és Kutató Központ
Elsősorban szakmai munkánkat segítik.
A kapcsolattartás formái: továbbképzések, értekezletek, szakmai napok.

Általános iskolák
Az óvodából az iskolába történő zavartalan átmenet megkívánja az óvoda és az iskola nevelőmunkájának összehangolását, a két intézmény együttműködését.
Az iskolával igyekszünk olyan tartalmas kapcsolatot kialakítani, melyben ezt az átmeneti időszakot, a gyermekek zavartalan iskolakezdését megsegítjük.
A kölcsönös érdeklődés hozzájárulhat egymás nevelési céljainak, elképzeléseinek megismeréséhez, megértéséhez.
A kapcsolattartás formái: látogatások, tapasztalatcserék, tájékoztatások a gyermekek egyéni fejlődési üteméről, várható alkalmazkodási nehézségekről, értekezletek, munkaközösségi foglalkozások, továbbképzések, egymás rendezvényein, ünnepein való részvétel, közreműködés és a közvetlen partneri kapcsolatok megbeszélése, tervezése, értékelése.

Az intézmény és a művészeti együttesek, civil szervezetek
Törekszünk arra, hogy jó kapcsolatot alakítsunk ki a környezetünkben működő művészeti együttesekkel, alkotókkal. Velük együttműködve tudjuk elérni, hogy a zene, a tánc, az alkotások, a környezet esztétikai értékei megjelenhessenek az óvodáinkban.
A kapcsolattartás formái: kapcsolatfelvétel, együttműködési megállapodások megkötése, látogatások megbeszélések, egymás rendezvényein való részvétel.

Az intézmény és a kulturális intézmények
Fontosnak tartjuk, hogy jó kapcsolatot ápoljunk a környezetünkben működő intézményekkel:
helyi könyvtárakkal, Peresznyei Horvát Múzeummal, művelődés házakkal,

Kínálatukból úgy válogatunk, hogy az elősegíti a nevelési feladatok sokoldalú, színes megoldását, s kizárja azokat a kezdeményezéseket, amelyek pedagógiai elveinkkel, értékközvetítésünkkel, annak tartalmával nem egyeztethetők össze.
A kapcsolattartás formái: látogatás, tájékoztatás, megbeszélések, értekezletek, rendezvényeken való részvétel.

Történelmi egyházak képviselői
A Köznevelési Törvényben meghatározottaknak megfelelően helyet és időt biztosítunk a „játékos hitoktatáshoz".
Az egyházak képviselőivel a főigazgató a tartja kapcsolatot.

Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság
Bölcsődei szakmai kérdésekben nyújtanak segítséget.

5. AZ INTÉZMÉNY MŰKÖDÉSI RENDJE

Az intézményben a nevelési év rendjét az intézmény éves munkaterve tartalmazza.
A nevelési év rendjében meg kell határozni:

- az óvodai, bölcsődei nevelés nélküli munkanapok időpontját, felhasználását,
- a szünetek időtartamát,
- a megemlékezések, a nemzeti, az óvodai ünnepek megünneplésének időpontját,
- az előre tervezhető nevelőtestületi értekezletek, szülői értekezletek, fogadóórák időpontját
- az intézmény bemutatkozását szolgáló pedagógiai célú óvodai nyíltnap tervezett időpontját.

Az óvoda, bölcsőde nyári zárva tartásáról legkésőbb február tizenötödikéig, a nevelés nélküli munkanapokról legalább hét nappal a zárva tartást megelőzően a szülőket tájékoztatni kell.
A megvalósulás ellenőrzéséért a főigazgató a felelős.

5.1. Az intézmény nyitvatartási rendje:

Intézmény egységek megnevezése	Napi nyitvatartási idő	Nyitvatartás ideje
Horvátzsidányi óvoda (székhely)	9,5 óra	7.00– 16.30-ig
Peresznyei Telephely	9,5 óra	7.00– 16.30-ig
Tücsök Bölcsőde	9,5 óra	7:00– 16.30-ig

5.2. Az óvoda és a bölcsőde ötnapos munkarenddel kapcsolatos szabályai:

- Eltérő az óvodai, bölcsődei munkarend, ha az általános munkarend, a munkaszüneti napok rendje is megváltozik és rendelettel történő kihirdetésre kerül.
- Az óvodák, bölcsődék a fenntartó által meghatározott *nyári zárva tartás* alatt szünetelnek. Ilyenkor történik az óvodák, bölcsődék szükség szerinti felújítása, karbantartása, valamint a nagytakarítás.
- A nyári zárva tartás ideje alatt a főigazgató, bölcsődevezető által megállapított napokon 9-13 óráig a hivatalos ügyek intézésére ügyeletet kell tartani. Az ügyeleti beosztást a szabadságok figyelembevételével a főigazgató, bölcsődevezető készítik el.
- A nyári leállás a nevelési év munkatervében kerül meghatározásra.
- Az értekezletek zárva tartásának napján az intézmény előzetes egyeztetés, felmérés alapján ellátja a gyermekek felügyeletét.
- Az óvodák, bölcsődék nyári zárva tartásáról legkésőbb február l5-ig, a nevelésnélküli munkanapokról előtte 7 nappal a szülőket értesíteni kell.
- A nyitvatartási időváltoztatására év elején, a szülői igények figyelembevételével van lehetőség.
- Az intézmény fent szabályozott időponttól való eltérő nyitva tartására az intézmény főigazgatója kérésére a fenntartó adhat engedélyt.
- Rendezvények esetén a nyitvatartási időtől való eltérést az intézmény főigazgatója, illetve a bölcsődevezető engedélyezik (a főigazgató tájékoztatása után).

A személyre szóló munka időbeosztás az adott nevelési évre szóló munkaterv melléklete.

5.3. Az óvodai felvétel, átvétel rendje

- A fenntartó az óvodai beiratkozás idejéről, az óvodai jogviszony létesítésével összefüggő eljárásról a beiratkozás első határnapját megelőzően legalább harminc nappal
  - közleményt vagy hirdetményt tesz közzé a saját honlapján,
  - közlemény vagy hirdetmény közzétételét kezdeményezi a fenntartásában működő intézmény honlapján, ennek hiányában a helyben szokásos módon, valamint
  - tájékoztatja az óvoda működésének helye szerinti települési önkormányzatot, amennyiben a fenntartó nem a települési önkormányzat.
- A kötelező óvodai nevelésben való részvétel alól felmentett gyermek szülője a nevelési év közben kérheti felvételét a főigazgatónál, annak érdekében, hogy a gyermek részt vehessen az óvodai foglalkozásokon.
- Az óvodai beiratkozáskor be kell mutatni a gyermek nevére kiállított személyazonosságot igazoló hatósági igazolványokat, TAJ kártyát továbbá a szülő személyazonosságát igazoló hatósági igazolványokat és lakcímet igazoló hatósági igazolványát.
- A főigazgató az óvodai felvételi, átvételi kérelemnek helyt adó döntésüket

írásban, a kérelem elutasítására vonatkozó döntésüket határozati formában - a szülő hozzájárulása esetén elektronikus úton - közlik a szülővel.

- Intézményünk kijelölt óvodája esetén a főigazgató a megküldött szakértői vélemény vagy a tankerületi központ határozata alapján értesíti a Horvátzsidányi Közös Önkormányzati Hivatalt, ha a gyermeket az óvodába nem íratták be.
- Az óvodai nevelésben való részvételre kötelezett gyermek átvétele esetén az óvodák vezetői a döntésről értesítik az előző óvoda főigazgatóját.
- Az óvodába felvett gyermeket az óvoda nyilvántartja. Ha a gyermek óvodát változtat, további nyilvántartása az átadó óvoda értesítése alapján az átvevő óvoda feladata.
- A gyermeket elsősorban abba az óvodába kell felvenni, átvenni, amelynek körzetébe lakik, ahol szülője dolgozik, illetve ahova testvére már óvodába jár.
- A szülő gyermeke óvodai felvételét bármikor kérheti. Az újonnan jelentkező gyermekek fogadása az óvodai nevelési évben folyamatosan történik, a felvehető létszám eléréséig.
- Az óvodába felvett gyermekek csoportba való beosztásáról a szülők és az óvodapedagógusok véleményének kikérése mellett - az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényben meghatározott feltételekkel összhangban – a főigazgató dönt.

Az óvodai elhelyezés megszűnése:

- a gyermeket másik óvoda átvette, az átvétel napján
- a felmentést engedélyező szerv a szülő kérelmére engedélyt adott a gyermek óvodából történő kimaradására
- a gyermeket felvették az iskolába, a nevelési év utolsó napján
- az óvodába járási kötelezettségét külföldön teljesítő gyermek eléri a tanköteles kort.

5.4. A gyermekek fogadása és távozása

- Az óvodát/bölcsődét a nyitvatartási rend szerint a munkarendben meghatározottak alapján legkorábban érkező dajka és óvodapedagógus, illetve kisgyermeknevelő nyitja.
- Az óvodák, bölcsőde teljes nyitvatartási ideje alatt óvodapedagógus, illetve kisgyermeknevelő foglalkozik a gyermekekkel. A munkaidő-beosztás a napirendhez igazodva lépcsőzetes módon történik.
- A gyermeket a reggeli érkezéskor a csoportba óvodapedagógus, illetve kisgyermeknevelő fogadja.
- Az óvodák/bölcsőde főbejárati ajtaja a Házirendben szabályozottak szerint van nyitva, ezt követően zárva tartjuk. A csengetésre a beosztás szerinti dajka, óvodapedagógus, illetve kisgyermeknevelő, vagy a bölcsődei dajka nyit ajtót, aki a külső látogatót a kért helyre kíséri.
- Az óvodában a napirendet úgy kell kialakítani, hogy a szülők – a házirendben szabályozottak szerint – gyermeküket az óvodai, bölcsődei tevékenység zavarása nélkül az intézménybe behozhassák, illetve hazavihessék. A gyermekek napirendjét a csoportnaplóba kell rögzíteni.

- A csoportból történő távozáskor az óvodapedagógus, kisgyermeknevelő adja át a gyermeket az érte jövő felnőttnek. Udvaron tartózkodás esetén, a gyermekért érkező felnőtt jelzi az óvodapedagógusnak, kisgyermeknevelőnek, hogy elviszi a gyermeket.
- Abban az esetben, ha a nyitvatartási idő végéig a szülő nem érkezik meg a gyermekért, az óvodapedagógus először telefonon értesíti az értesítendő hozzátartozót. Amennyiben nem jár eredménnyel, értesíti a hatóságot (1. Család-és Gyermekjóléti Szolgálatot, 2. Rendőrséget).

5.5. Bölcsőde működés rendje

A bölcsőde a családban nevelkedő - 20 hetestől - 3 éves korú gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését biztosító intézmény. Ha a gyermek a 3. évét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. évének betöltését követő augusztus 31-ig nevelhető és gondozható a bölcsődében.
A bölcsődei gondozás-nevelés alapelveit, feladatait, a bölcsődei nevelés főbb helyzeteit, a bölcsődei nevelés megvalósításának sajátos feltételeit, a családok támogatásának módszereit és lehetőségeit A BÖLCSŐDEI NEVELÉS-GONDOZÁS ORSZÁGOS ALAPPROGRAMJA tartalmazza.
A bölcsődében a nevelő-gondozó munkát a kisgyermeknevelők végzik, jelenlétük biztosított a nyitvatartási idő során.

5.5.1. A bölcsődei felvétel rendje

A bölcsőde felvételi rendjét, az ellátásra jogosultak körét, a bölcsődei ellátás igénybevételének módját, a bölcsődei ellátás megszűnésének módjait, szabályait a bölcsődék Felvételi szabályzata tartalmazza.

5.5.2. A gyermekek óvodába történő átadása

A 3. életévét betöltött gyermek a szeptemberi óvodai átadásig tartózkodhat a bölcsődében, amennyiben testi, vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre és óvodai jelentkezését a gyermekorvos nem javasolja, bölcsődében gondozható 4. életévének betöltését követő augusztus 31-ig. Az óvodai átadást illetően a gyermek gondozónője a szülőkkel és a gyermek leendő óvodapedagógusával szorosan együttműködik.
Meg kell szüntetni annak a gyermeknek az ellátását, aki a bölcsőde orvosának szakvéleménye szerint egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható.

5.5.3. Bölcsődei intézményi térítési díj

A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997.évi XXXI. törvény értelmében a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátás keretében biztosított gyermekek napközbeni ellátásáért és a gyermekétkeztetésért térítési díjat kell fizetni.
A bölcsődék esetében az intézményi térítési díjat külön meg kell határozni a gyermekek

gondozására, valamint a gyermekétkeztetésre vonatkozóan is.

A személyes gondoskodást nyújtó intézmények intézményi térítési díjait- ellátási formánként- a fenntartó határozza meg.

A térítési díjak meghatározásának részletes szabályait *a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997.évi XXXI. törvény 146-151.§-a* határozza meg.

5.6. Az intézmény munkavégzéssel kapcsolatos szabályai

Az intézmény alkalmazottai a munkarendnek megfelelően dolgoznak.

Az intézmény dolgozói feladataikat az SZMSZ, mellékletei, az éves munkaterv, munkaköri leírások, munkaidő beosztás szerint végzik.

A munkavégzés teljesítése az intézmény főigazgatója által kijelölt munkahelyen, az ott érvényben lévő szabályok és a munkaszerződésben vagy a kinevezési okmányban és a munkaköri leírásban leírtak szerint történik.

A dolgozó köteles a munkakörébe tartozó munkát képességei kifejtésével, az elvárható szakértelemmel és pontossággal végezni.

A munkavállaló a munkából való rendkívüli távolmaradását, annak okát lehetőleg előző nap, de legkésőbb az adott munkanapon reggel köteles jelenteni a munkaköri leírásában meghatározott közvetlen felettesének.

Az intézményi szintű rendezvényeken, ünnepélyeken az intézmény dolgozóinak jelenléte kötelező, az alkalomhoz illő megjelenéssel.

Követelmények az intézmény dolgozóival szemben:

- Munkaidő alatt a munkaterületén a munkaköri leírás szerint dolgozik, melyet minden nevelési év elején áttanulmányoz.
- Munkaidő alatt az intézményt elhagyni csak vezetői engedéllyel lehet.
- Szabadságot a főigazgató, bölcsődevezető engedélyezheti a 2012.évi I. törvény a Munka Törvénykönyv alapján.
- Valamennyi dolgozónak évenként munka alkalmassági vizsgálaton kell részt venni.
- Az intézményben történt felnőtt balesetet a főigazgatónak és a munkavédelmi felelősnek jelenteni kell, erről baleseti jegyzőkönyv készül.
- Minden dolgozó felelős az intézmény berendezéséért, eszközeiért, az elektromos eszközök szabályszerű használatáért.
- A munkahelyi információkról nem adható ki tájékoztatás idegen személynek.
- A pedagógust, a nevelő munkát közvetlenül segítő alkalmazottat, továbbá azt, aki közreműködik a gyermek felügyeletének az ellátásában, hivatásánál fogva harmadik személyekkel szemben titoktartási kötelezettség terheli. A titoktartási kötelezettség a foglalkoztatási jogviszony megszűnése után is határidő nélkül fennmarad.
- Ha valakiről információt szerez, azt korrekt módon kezeli.

5.7. Továbbtanulás rendje

A pedagógusok továbbképzése a Továbbképzési programban meghatározott eljárási rend szerint történik. A bölcsődei kisgyermeknevelők továbbképzési kötelezettségüket a bölcsőde szakmai programjában meghatározottak szerint teljesítik.

5.8. Dohányzókra vonatkozó szabályok

A nemdohányzók védelméről és a dohánytermékek fogyasztásának, forgalmazásának egyes szabályairól szóló 1999. évi XLII. törvény értelmében köznevelési- és gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmény teljes területén (óvoda, bölcsőde) és azok bejáratától számított 5 méteres távolságon belül TILOS a dohányzás.

5.9. Az intézmény belépés és benntartózkodás rendje

5.9.1. Azintézménnyeljogviszonybanállókbenntartózkodása

5.9.1.1. A vezetők benntartózkodása

Az óvoda zavartalan működéséhez biztosítani kell a vezetői feladatok folyamatos ellátását. Ennek érdekében a vezetők intézményben való tartózkodásának rendje a nevelési év munkatervében kerül meghatározásra.

Az intézmény főigazgatójának munkaideje heti 40 óra, felhasználását és beosztását, a kötelező óvodai foglalkozásai megtartásának kötelezettségén kívül maga jogosult meghatározni.
Abban az időben, amikor nem tartózkodik az intézményben a Munkaköri leírásban meghatározott óvodapedagógus helyettesíti. A vezetők benntartózkodásán kívüli időben, illetve távollétük idején a helyettesítés rendje szerint megjelölt személy jogosult intézkedésre.
A bölcsődevezetőnek a bent tartózkodása munkarendjéhez igazodik.
A főigazgató és a bölcsődevezető távollétében megbízott óvodapedagógusok és kisgyermeknevelők intézkedési jogköre a gyermekek biztonságának megóvásával összefüggő, azonnali döntést igénylő ügyekre terjed ki. Egyéb ügyekben értesíteni tartozik a főigazgatót, illetve a bölcsődevezetőt.

5.9.1.2. Alkalmazottak benntartózkodása

Az alkalmazottak, az intézmény nyitvatartási ideje alatt, a heti teljes munkaidejükön felül az óvodai, bölcsődei feladatok ellátása céljából bent tartózkodhatnak.
Az alkalmazottak a nyitvatartási időn túl, az intézményben csak a főigazgató, bölcsődevezető engedélyével tartózkodhatnak.

Az éves munkatervben rögzített feladatok elvégzésére (ünnepségek, rendezvények, fogadóórák, gyermekek értékelése, közös programok a családokkal stb.) az óvodapedagógus a kötött munkaidejének letöltése után, illetve pihenőnapon is berendelhető.

Az intézmény alkalmazottai munkaidőben csak különlegesen sürgős esetekben főigazgatói, bölcsődevezetői engedéllyel hagyhatják el az az adott intézményt.

Az intézmény alkalmazottai munkaidő beosztásukat a főigazgató, illetve a bölcsődevezető előzetes engedélyével, a csere lebonyolítási módjának megjelölésével cserélhetik csak el.

A gyermekcsoportban dolgozó kisgyermeknevelő heti munkaideje 40 óra, melyből a gyermekek között eltöltendő: napi 7 óra. A fennmaradó idő egyéb tevékenységekre fordítandó, pl.: dokumentáció vezetése, családlátogatás, a napi találkozásokon túli kapcsolattartás a szülőkkel: egyéni konzultáció, szülőcsoportos beszélgetés; továbbképzésen való részvétel.

5.9.1.3. A gyermekek óvodába/bölcsődébe lépése és benntartózkodása

A gyermekek intézménybe lépése és ott tartózkodása a következők szerint történik:
A gyermeket az intézménybe érkezéskor a csoportba személyesen kell átadni az óvodapedagógusnak/kisgyermeknevelőnek, akik átveszik a gyermek felügyeletét. Távozáskor az óvodapedagógusnak/kisgyermeknevelőknek egyértelműen jelezni kell, hogy a gyermeket elviszik az intézményből.
Az intézményben a napirendet úgy kell kialakítani, hogy a szülők – a házirendben szabályozottak szerint – gyermeküket a tevékenység zavarása nélkül az intézménybe behozhassák, illetve hazavihessék.

5.9.2. Az intézménnyel jogviszonyban nem állók intézménybelépése, benntartózkodása:

Külön engedély és felügyelet nélkül tartózkodhat az intézményben a gyermeket hozó és a gyermek elvitelére jogosult személy arra az időtartamra, mely:

- a gyermek érkezéskor: a gyermek átöltöztetéséhez és óvodapedagógusnak, kisgyermeknevelőnek való átadásához, valamint a kísérő távozásához szükséges,
- a gyermektávozásakor: a gyermek óvodapedagógustól, kisgyermeknevelőtől való átvételéhez, átöltöztetéséhez, valamint a távozáshoz szükséges.

Külön engedély és felügyelet mellett tartózkodhat az intézményben:

- a gyermeket hozó és a gyermek elvitelére jogosult személy akkor, ha nem az intézmény nyitvatartási rendjében meghatározott időben érkezik az intézménybe. A külön engedélyt a főigazgatótól, bölcsődevezetőtől kell kérni. Csak az általuk adott szóbeli engedély, és legalább egy dolgozó felügyelete mellett lehet az intézményben tartózkodni.

Nem kell a tartózkodásra engedélyt kérni:

- a szülőnek, gondviselőnek a szülői értekezletre való érkezéskor, fogadóórán, nyílt napon, illetve
- a meghívottaknak az intézmény valamely rendezvényén való tartózkodáskor.

A jogviszonyban nem állók benntartózkodása, belépése:

- Az intézménybe érkezőt fogadó alkalmazott az illetőt a vezető irodájába kíséri, aki belépéséhez kapcsolódóan rendezi, intézi kérését.

- A fenntartói, szakértői, szaktanácsadói és egyéb hivatalos látogatás a főigazgatóval, bölcsődevezetővel való egyeztetés szerint történik.
- Az óvodai, bölcsődei csoport, és foglalkozások látogatását más személyek részére a főigazgató, bölcsődevezető engedélyezi.

Előzetes vezetői megbeszélés alapján tartózkodhatnak az intézményben:

- az alapfokú gyermek intézmények képviselői
- az egészségügyi ellátást biztosítók
- a fenntartó képviselői
- a pedagógiai szakszolgálat látogatói
- hitoktató
- logopédus, gyógypedagógus
- előadók (a gyermekek, pedagógusok, vagy szülők részére szervezett programokon)
- szakmai bemutatókon részt vevők
- vendég csoportok, vendég nevelőtestületek
- rendezvények résztvevői, amennyiben az intézmény helyi település rendezvénynek ad helyet.

Ügynökök, üzletkötők, kereskedők belépésének, benntartózkodásának szabályai

- Belépésüket kötelező módon jelezni kell a főigazgatónak, bölcsődevezetőnek
- Benntartózkodásuk, tevékenységük vezetői engedélyhez kötött, aki döntése meghozatalában kötelező módon veszi figyelembe az intézmény jellegét.
- Az intézmény vezetője engedélyezheti kereskedők belépését, benntartózkodását
    - jótékonysági programokon
    - gyerekek részére szervezett programokon
    - az óvodai játszó napokon
    - ünnepkörökhöz kötődő gyermekkönyv terjesztésekor
    - az intézmény dologi beszerzéseihez kötődő ajánlatok megismerésekor (játék, tisztítószer, könyv.)
- A benntartózkodás a főigazgató, a bölcsődevezető által kijelölt helyiségben történik

A belépés, benntartózkodás engedélyezése minden esetben előzetesen egyeztetett időpontban, megfelelő információk beszerzését követően történhet.

Alkalmi ügynökök, kereskedők belépése, benntartózkodása TILOS!

A hivatalos ügyek intézése a főigazgató irodájában, valamint a bölcsődevezető irodájában történik.

6. A BELSŐ ELLENŐRZÉSEK RENDJE

6.1. Belső kontroll rendszer

Az intézmény belső ellenőrzésének megszervezéséért, rendszerének kialakításáért az intézmény főigazgatója a felelős.
A belső ellenőrzés feladatköre magában foglalja az intézményben folyó:

- szakmai tevékenységgel összefüggő és
- gazdálkodási tevékenységgel kapcsolatos ellenőrzési feladatokat.

Az ellenőrzések az Ellenőrzési nyomvonal szabályzat alapján történnek, a belső ellenőrzések ütemezését az intézmény éves munkaterve tartalmazza.
Az Ellenőrzési nyomvonal szabályzat célja:

- a Horvátzsidányi Angyalkert Óvoda és Bölcsőde működési folyamatait táblázat formájában modellezze,
- a felelősségi és információs szintek, a kapcsolatok, az irányítási és ellenőrzési pontok meghatározása alapján lehetővé tegye azok nyomon követését, ellenőrzését.

6.2. A pedagógiai munka és a nevelést segítők belső ellenőrzésének rendje

A pedagógiai munka belső ellenőrzésének célja egyrészt az esetlegesen előforduló hibák mielőbbi feltárása, majd a feltárást követő helyes gyakorlat megteremtése, másrészt a pedagógiai munka hatékonyságának fokozása.
Az egyes nevelési évekre vonatkozó ellenőrzési feladatokat, ezek ütemezését, az ellenőrzést végző, illetve az ellenőrzött dolgozók kijelölését az intézményi munkaterv részét képező belső ellenőrzési terv határozza meg. A belső ellenőrzési terv elkészítéséért a főigazgató a felelős.
Az ellenőrzési ütemtervet nyilvánosságra kell hozni.
Az ellenőrzési tervben nem szereplő, rendkívüli ellenőrzések lefolytatásáról a főigazgató dönt.

A belső ellenőrzés általános elvi követelményei:

- Biztosítsa az intézményért felelős főigazgató számára az információt az intézményben folyó nevelő - oktató munka tartalmáról és annak színvonaláról.
- Az ellenőrzés során előtérbe kell, hogy kerüljön a támasznyújtás, segítségnyújtás, együtt gondolkodás, ösztönzés.
- Segítse a vezetői irányítást, a döntések előkészítését és megalapozását, biztosítsa az intézmény törvényes, belső utasításokban előírt pedagógiai működését.
- Fogja át a pedagógiaimunka egészét.
- Biztosítsa az intézmény pedagógiai munkájának jogszerű működését.
- Segítse elő valamennyi pedagógiai munka emelkedő színvonalú ellátását.
- Támogassa a mintaadó kezdeményezéseket, mutasson rá a tévedésekre, hiányosságokra.
- A szülői közösség észrevételei kapcsán elfogulatlan ellenőrzéssel segítse

az intézmény valamennyi szereplőjének megfelelő pedagógiai módszer megtalálását.

- Támogassa a különféle szintű igazgatói utasítások, rendelkezések következetes végrehajtását, megtartását.
- Az intézmény vezetősége számára megfelelő mennyiségű információt szolgáltasson az alkalmazottak munkavégzéséről.
- Szolgáltasson megfelelő számú adatot és tényt az intézmény nevelőmunkájával kapcsolatos belső és külső értékelések elkészítéséhez.

Az ellenőrzés kiterjed:

- munkakörrel kapcsolatos feladatok elvégzésének módjára, minőségére,
- a munkafegyelemmel összefüggő kérdésekre,
- a működési feltételek vizsgálatára.

Az ellenőrzés fajtái:

- **tervszerű**, előre egyeztetett szempontok szerint,
- **spontán**, alkalomszerűen, a problémák feltárása, megoldása érdekében, napi felkészültség mérése érdekében.

Kiemelt szempontok a nevelőmunka belső ellenőrzése során

- az óvodapedagógusok, kisgyermeknevelők és a nevelőmunkát segítő alkalmazottak munkafegyelme,
- a nevelőmunkához kapcsolódó adminisztráció pontossága,
- az óvodák/bölcsőde rendezettsége, tisztasága, dekorációja,
- az óvodapedagógus-gyermek, pedagógiai asszisztens-gyermek, kisgyermeknevelő- gyermek, dajka-gyermekkapcsolata, a gyermeki személyiség tiszteletben tartása,
- a nevelőmunka színvonala, eredményessége
- a tanulási folyamatok, a foglalkozások szervezése
- előzetes felkészülés, tervezés,
- felépítés és szervezés
- az alkalmazott módszerek,
- a gyermekek tevékenysége és magatartása, valamint a pedagógus egyénisége, magatartása
- az eredményesség vizsgálata, a pedagógiai program követelményeinek teljesítése,
- a munkakörrel kapcsolatos feladatok elvégzésének módja, minősége
- a gyermekek fejlődésének nyomon követése, értékelése, fejlesztése.

Rendkívüli ellenőrzést kezdeményezhet:

- az intézmény főigazgatója
- a bölcsődevezető
- a szakmai munkaközösség vezetője

Az ellenőrzés tapasztalatairól az ellenőrzést végző vezető feljegyzést készít, amelyet ismertet az alkalmazottal.

A nevelési évzáró értekezletén a főigazgató értékeli a pedagógiai munka, az alkalmazotti értekezleten a teljes intézmény belső ellenőrzésének eredményeit. Ismerteti az alkalmazottakkal az ellenőrzés általános tapasztalatait, megfogalmazza az esetleges hiányosságok megszüntetéséhez szükséges intézkedéseket. A főigazgató által megfogalmazott általános tapasztalatok eredményeit fejlesztési célzattal felhasználva készíti el az intézmény következő évi munkatervét.

A pedagógiai munkabelső ellenőrzésének formái:

- szóbeli beszámoltatás,
- írásbeli beszámoltatás,
- értekezletekre való felkészülés
- dokumentációk ellenőrzése
- értekezleteken való aktivitás,
- csoportlátogatás,
- speciális felmérések, tesztek, vizsgálatok.

A nevelőmunkát segítők belsőellenőrzésének formái:

- szóbeli beszámoltatás,
- csoportlátogatás,
- megfigyelés.

Nevelőmunka belső ellenőrzésére jogosultak:

- főigazgató
- bölcsődevezető a bölcsődei szaktanácsadó útmutatása alapján
- munkaközösség vezetők

A főigazgató az intézményben folyó valamennyi tevékenységet ellenőrizheti.
Az ellenőrzésre jogosultak szakmai, módszertani kérdésekben segítséget adnak a nevelőmunka tervezéséhez, szervezéséhez és ellenőrzéséhez. Tapasztalataikról folyamatosan tájékoztatják az főigazgatót.

Az ellenőrzés kiterjed:

- a Pedagógiai Program, a bölcsőde Szakmai Programja, az Éves munkaterv és a munkaköri leírásban megfogalmazottak végrehajtásának ellenőrzésére, a pedagógusok, kisgyermeknevelők és a nevelő munkát segítők ezzel kapcsolatos tevékenységének vizsgálatára
- a nevelőmunka tartalmának és színvonalának a követelményekhez való viszonyítására,
- a munkafegyelemmel összefüggő kérdésekre
- az írásos dokumentumok vizsgálatára.

Az ellenőrzési feladatok pontos megjelölését, az ellenőrzést végzők személyét, az ellenőrzés idejét, beszámolási kötelezettséget, keletkezett dokumentációk rendjét az éves Ellenőrzési terv részletesen tartalmazza.

6.3. A gazdálkodással kapcsolatos belső ellenőrzés rendje

Az intézményben függetlenített belső ellenőr nincs, így a feladatot a Horvátzsidány Község Önkormányzatának függetlenített belső ellenőre látja el. Az intézményben a belső ellenőrzés a hatályos 368/2011. (XII. 31.) Korm. Rendelet az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról megfelelően történik.

A belsőellenőrzés célja, hogy:

- biztosítsa az intézmény főigazgatója számára a megfelelő mennyiségű és minőségű információt a törvényes működéshez, különös tekintettel a gazdálkodásra és a pénzügyi tevékenységre,
- feltárja a gazdasági követelményektől való eltérést, szabálytalanságot, hiányosságot, mulasztást,
- megszilárdítsa a belső rendet, fegyelmet,
- vizsgálja az intézményi vagyonvédelmét, a takarékosság érvényesítését, a leltározás, selejtezés végrehajtásának megfelelőségét.

Az intézmény kialakította gazdálkodásának folyamatára és sajátosságaira tekintettel azokat az eljárásokat és belső szabályzatokat, melyek alapján a feladatok ellátására szolgáló előirányzatokkal, létszámmal és vagyonnal való szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes gazdálkodását biztosítja.

A belső ellenőrzés magába foglalja az:

- előzetes
- folyamatba épített
- és utólagos ellenőrzést.

A belső ellenőrzés ütemterv alapján történik.

Az ellenőrzés eredményéről az érintettet tájékoztatni kell:

- kedvező tapasztalatok - elismerés,
- feltárt hiányosságok-megszüntetésére vonatkozó intézkedés- felelősségre vonás - megelőzés feltételeinek biztosítása.

7. AZ INTÉZMÉNYI ÓVÓ, VÉDŐ ELŐÍRÁSOK

A nevelési-oktatási intézmény a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet alapján szabályozza az intézményi védő, óvó előírásokat.

Általános előírások

A gyermekekkel az óvodai nevelési év, valamint szükség szerint, a foglalkozás, kirándulás stb. előtt ismertetni kell a következő védő-óvó előírásokat:

Védő-óvóelőírás:

- az egészségük és testi épségük védelmére vonatkozó előírás
- a foglalkozásokkal együtt járó veszélyforrások

A védő-óvó előírásokat a gyermekek életkorának és fejlettségi szintjének megfelelően kell ismertetni.

Rendszeres egészségügyi felügyelet és ellátás

A 2011.évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről 25.§ (5) bekezdése alapján a nevelési-oktatási intézménynek gondoskodnia kell:

- a rábízott gyermekek felügyeletéről
- a nevelés és oktatás egészséges és biztonságos feltételeinek megteremtéséről
- a gyermekek, tanulók rendszeres egészségügyi vizsgálatának megszervezéséről, ennek keretében különösen, hogy az óvodába járó gyermek évenként, legalább egyszer fogászati, szemészeti és általános szűrővizsgálaton vegyen részt

Az intézménybe járó gyerekek intézményen belüli rendszeres egészségügyi felügyeletét a fenntartó önkormányzat és a házi gyermekorvosi szolgálat közötti megállapodás keretében gyermekorvos és védőnő látja el nevelési évenként.

Az intézménynek biztosítania kell a diabétesszel élő, valamint a fokozott kockázatú allergiás betegséggel diagnosztizált gyermekek, egészségének megőrzésére fordított fokozott figyelmet.

Az egészségügyi felügyelet és ellátás rendjére vonatkozó szabályozást az intézmény Házirendje tartalmazza.

A gyermekbalesetek megelőzése érdekében ellátandó feladatok

Minden óvodapedagógus és kisgyermeknevelő jogszabályban előírt feladatát képezi, hogy a rábízott gyermekek részére az egészségük, testi épségük megőrzéséhez szükséges ismereteket átadja, és ezek elsajátításáról meggyőződjék, továbbá, ha észleli, hogy a gyermek balesetet szenved, vagy ennek veszélye fennáll, a szükséges intézkedést megtegye.

Minden óvodapedagógus és kisgyermeknevelő feladata:

- A gyerekek életkorának megfelelő balesetvédelmi oktatás megtartása, tartalmának és időpontjának rögzítése.
- Baleset esetén a szükséges intézkedések megtétele és dokumentálása.
- Körültekintő játékvásárlás, használati utasítás szerinti alkalmazás.
- Kirándulások biztonságos előkészítése.
- A védő, óvó előírások figyelembevételével viheti be az óvodai/bölcsődei foglalkozásokra az általa készített, használt pedagógiai eszközöket.
- Szülők tájékoztatása a gyerekek ruháiban, ékszerhasználatában és játékaiban rejlő baleseti forrásokról.
- Szülők hozzájárulásának igénylése tömegközlekedési eszközökön való utazáshoz.

- A mindennapos tevékenységük során fokozottan ügyeljenek az elektromos berendezések használatára, kezelésére. A különböző berendezéseket úgy tárolják, hogy azokhoz a gyermekek ne férhessenek hozzá.
- Javaslatot tegyenek az óvoda épületének és a csoportszobák még biztonságosabbá tételére.

Az óvoda, bölcsőde nem pedagógus alkalmazottainak feladata, hogy:

- a munkaterületükön fokozott óvatossággal járjanak el, ügyelve a gyermekek biztonságára, testi épségére
- a veszélyforrást jelentő helyeket mindig zárják, (pl. tisztítószeres raktár, szekrény)

Az intézmény minden dolgozójának ismernie kell a munkavédelmi szabályzat, tűzvédelmi utasítás és a tűzriadó terv rendelkezéseit. A munkakörönként kialakított általános és specifikus ismereteket nevelési évenként ismétlődő oktatáson való részvételükkel kötelesek megszerezni.
Az intézményi egész napos nevelőmunka folyamán a dolgozónak körültekintően kell megszervezni a gyermekek tevékenységét, a védő-, óvó előírások figyelembevételével.
Az óvodapedagógusoknak, kisgyermeknevelőknek fel kell hívni a gyermekek figyelmét a baleseti veszélyforrásokra, a kötelező viselkedési szabályokra, egy esetleges rendkívüli esemény bekövetkezésekor követendő magatartásra.

Különösen fontos ez, ha:

- az udvaron tartózkodnak
- ha különböző közlekedési eszközzel közlednek (kirándulás előtt)
- ha az utcán közlekednek
- ha valamilyen rendezvényen vesznek részt
- ha a közeli építkezést stb. látogatják meg
- és egyébesetekben.

Az intézmény főigazgatója, a bölcsődevezető az egészséges és biztonságos munkavégzés tárgyi feltételeit munkavédelmi ellenőrzések, szemlék keretében rendszeresen ellenőrzi, s ha kell, a szükséges intézkedéseket megteszi. Minden pedagógus, kisgyermeknevelő feladata, hogy a veszélyforrást a főigazgató, illetve közvetlen felettese felé jelezze.

A munkavédelmi szabályzat tartalmazza a munkavédelmi ellenőrzések (szemlék) idejét, az ellenőrzésbe bevont személyeket.
Az intézmény csak megfelelő minősítési jellel ellátott játékokat vásárol.

Az intézmény főigazgatójának, és a bölcsődevezető feladatai az alábbiak:

- Ellenőrizze, hogy az intézmény területén a gyermekekre veszélyes eszköz, szerszám csak a legszükségesebb időtartamig, az adott felújítási, egyéb szerelési tevékenység idejéig, s csak az azzal dolgozók állandó felügyelete mellett lehet.
- A krónikusan beteg, valamint a testi, értelmi és érzékszervi fogyatékos gyermekek

esetében az orvos véleményezése alapján a biztonsági előírások kibővítése.

- Gondoskodjon a védő, óvó intézkedések céljából az adott területre vonatkozó figyelmeztető jelzések, figyelmeztető táblák, hirdetmények kifüggesztéséről, illetve azok tartalmának évenkénti ismertetéséről.

Az intézmény főigazgatójának, a bölcsőde vezetőjének felelőssége:

- hogy az intézményben kemény forrasztás, ív és lánghegesztés, ipari gázpalack, illetve tartály felszerelése az épületen szakkivitelező által folytatott építési, felújítási, javítási munka kivételével nem végezhető
- hogy az intézmény területén a gyermekekre veszélyes eszköz, szerszám csak a legszükségesebb időtartamig, az adott felújítási, egyéb szerelési tevékenység idejéig, s csak az azzal dolgozók állandó felügyelete mellett lehet
- hogy a gyermekek elektromos áramütés elleni védelme folyamatosan biztosítva legyen – az aljzatok vakdugózásával, illetve a hálózat megfelelő védelmével
- hogy a gyermekek az épület számukra veszélyforrást jelentő helyiségeibe ne juthassanak be
- a gyermekbalesetek megelőzése érdekében a vezető és a munkavédelmi felelős feladata a gyermekekkel foglalkozó valamennyi alkalmazott figyelmét felhívni a veszélyforrásokra (csoportszoba, udvar, séták, kirándulások, játékeszközök stb.) valamint a bekövetkezett baleset utáni eljárással kapcsolatos szabályok megfogalmazása, a teendők ismertetése
- a veszélyekre figyelmeztető jelzéseket, táblákat, hirdetményeket ki kell függeszteni, illetve azok tartalmát legalább évente kétszer ismertetni kell
- évente az intézmény egész területe felmérésre kell, hogy kerüljön a védő, óvó intézkedések szükségessége.

Az intézmény alkalmazottainak felelőssége:

- Olyan környezetet kell teremteni, amely alkalmas a balesetbiztonsággal kapcsolatos szokások, magatartási formák kialakítására.
- A foglalkozások során az intézmény sajátosságaira figyelemmel ki kell alakítani a gyermekekben a biztonságos intézményi környezet megteremtésének készségét, át kell adni a baleset-megelőzési ismereteket a főbb közúti közlekedési balesetek, a mérgezés, fulladás veszélyei, az égés, az áramütés, valamint az esés témakörében.
- Fejleszteni kell a gyermekek biztonságra törekvő viselkedését.
- Mindennapos tevékenységük során fokozottan ügyeljenek az elektromos berendezések használatára, kezelésére.
- A különböző berendezéseket úgy tárolják, hogy azokhoz a gyermekek ne férhessenek hozzá.
- Javaslatot tegyenek az óvodák, bölcsőde épületeinek és a csoportszobáik még biztonságosabbá tételére.
- Munkaterületükön fokozott óvatossággal járjanak el, ügyelve a gyermekek biztonságára, testi épségére.
- Veszélyforrást jelentő munkahelyüket mindig zárják.

- Az azonnali veszélyelhárítás a baleset megelőzése érdekében.
- Az óvodapedagógus/kisgyermeknevelő a foglalkozásokra csak olyan saját készítésű és kereskedelemben gyártott eszközöket vihet be a gyermekeknek, amely megfelel a jogszabályban jelzett megfelelőségi követelményeknek.

Gyermek balesetek esetén ellátandó feladatok

Az óvodapedagógusok, kisgyermeknevelők feladata a gyermekeket ért bármilyen baleset, sérülés, vagy rosszullét esetén:

- a sérült gyermeket elsősegélyben kell részesíteni,
- ha szükséges orvost kell hívni,
- ha a gyermek szállítható, orvoshoz kell vinni,
- a balesetet, sérülést, okozó veszélyforrást a tőle telhető módon meg kell szüntetni,
- a gyermekbalesetet azonnal jelezni kell az intézmény vezetőjének és a szülőnek.

Az elsősegélynyújtáskor csak azt teheti az óvodapedagógus/kisgyereknevelő, amihez ért. Ha bizonytalanabban, hogy az adott esetben mit kell tennie, akkor azonnal orvost kell hívni. Az orvos megérkezéséig nem szabad a gyermeket elmozdítani. Minden dolgozónak kötelessége a segítségben részt venni.

Az intézmény nem pedagógus alkalmazottjainak feladata, hogy:

- a munkaterületükön fokozott óvatossággal járjanak el, ügyelve a gyermekek biztonságára, testi épségére,
- a veszélyforrást jelentő munkahelyüket mindig zárják (karbantartó helyiség, tisztító szertár).
- a munkába járáshoz vagy a munkavégzéshez nem szükséges dolgokat csak a munkáltató engedélyével viheti be.

A 20/2012. (VIII). EMMI rendelet 169.§ (1) bekezdése alapján az intézmény kivizsgálja és nyilvántartja a gyermekbaleseteket, teljesíti az előírt bejelentési kötelezettséget.
A gyermekbalesetek jegyzőkönyvezése és nyilvántartása a főigazgatónak vagy a bölcsőde vezetőjének a feladata. A telephelyen vagy a bölcsődében bekövetkezett baleseteket haladéktalanul jelenteni kell a főigazgatónak.
A gyermekbalesettel kapcsolatos jelentési kötelezettség teljesítéséért a főigazgató felel.
A súlyos balesetet azonnal jelenteni kell az intézmény fenntartójának. A súlyos baleset kivizsgálásába legalább középfokú munkavédelmi szakképesítéssel rendelkező személyt kell bevonni.

Az intézményi nevelőmunka egészséges és biztonságos feltételeinek megteremtésére, a gyermekbalesetek megelőzésére vonatkozó részletes helyi szabályokat az intézmény Tűz-és munkavédelmi Szabályzata, Kockázatelemzés és kockázatértékelés szabályzata tartalmazza.

Az intézmény Házirendje rögzíti a gyermekbalesetek megelőzésére vonatkozó szabályokat, az intézményi óvó-védő előírásokat. Az intézményben bekövetkezett gyermekbaleseteket nyilván kell tartani. A nyolc napon túl gyógyuló sérüléssel járó gyermekbaleseteket

haladéktalanul ki kell vizsgálni. Ennek során fel kell tárni a kiváltó és a közreható személyi, tárgyi és szervezési okokat. Ezeket a baleseteket az oktatásért felelős államtitkár által vezetett, a minisztérium üzemeltetésében lévő elektronikus jegyzőkönyvvezető rendszer segítségével kell nyilvántartani, vagy ha erre rendkívüli esemény miatt átmenetileg nincs lehetőség, jegyzőkönyvet kell felvenni. A jegyzőkönyvek egy-egy példányát – az elektronikus úton kitöltött jegyzőkönyvek kivételével – a kivizsgálás befejezésekor, de legkésőbb a tárgyhót követő hónap nyolcadik napjáig meg kell küldeni a fenntartónak. Az elektronikus úton kitöltött jegyzőkönyv kinyomtatott példányát, a papíralapú jegyzőkönyv egy példányát át kell adni a kiskorú gyermek szülőjének. A jegyzőkönyv egy példányát a kiállító intézményében meg kell őrizni.
Nem súlyos balesettel kapcsolatos feladatok:

- a baleset körülményeinek kivizsgálása
- jegyzőkönyvkészítés
- bejelentési kötelezettség teljesítése

Súlyos balesettel kapcsolatos további
előírások:

- azonnali jelentési kötelezettség a fenntartó felé
- legalább középfokú munkavédelmi képesítéssel rendelkező személy bevonása a baleset körülményeinek a kivizsgálásába

A baleset körülményeinek kivizsgálásánál biztosítani kell aszülői szervezet képviselőjének részvételét.
A főigazgató, bölcsődevezető különleges felelőssége, hogy

- gyermekbalesetet követően intézkedik annak megelőzésére, hogy hasonló eset ne forduljon elő
- az intézmény minden alkalmazottját tájékoztatja.

<u>A nevelőmunka biztonságos feltételeinek megteremtése</u>

Nevelési időben szervezett óvodán/bölcsődén kívüli programokkal kapcsolatos szabályok. Az óvodapedagógusoknak, kisgyermeknevelőknek lehetőségük van óvodán/bölcsődén kívüli programok szervezésére is: kirándulás, séta, színház, múzeum, kiállítás látogatás, sport programok, iskolalátogatás stb.

A szülők a nevelési év kezdetén írásban nyilatkoznak, hogy hozzájárulnak ahhoz, hogy gyermekük az óvodán/bölcsődén kívül szervezett programokon részt vegyen. Ezt a dokumentumot át kell adni az irattár részére.

Az óvodapedagógusok/kisgyermeknevelők feladatai:

- A csoport faliújságján tájékoztatják a szülőket a programhelyéről, indulási és érkezési időpontjáról, az útvonalról, a közlekedési eszközről.
- A főigazgatót, bölcsődevezetőt előzetesen szóban, majd a program megkezdésekor helyi formanyomtatvány (helyszín, részt vevők neve, kísérők neve, időtartam, közlekedés eszköz, indulás és várható érkezés) kitöltésével írásban.
- Az óvodapedagógusoknak/kisgyermeknevelőknek a foglalkozásokon a gyermekekkel ismertetni kell az egészségük és testi épségük védelmére vonatkozó

előírásokat, a különböző veszélyforrásokat, a tilos és elvárható magatartásformákat. Az ismertetés tényét az óvodapedagógus/kisgyermeknevelő a csoportnaplóban köteles dokumentálni.

Különleges előírások:
A programhoz a gyermeklétszámnak megfelelő kísérőt kell biztosítani.

- Tömegközlekedés igénybevételekor 8 gyermekenként 1-1 fő felnőtt kísérő– de minimum 2 fő.
- Bérelt autóbusz esetén 10 gyermekenként 1-1 fő felnőtt kísérő. Gondoskodni kell az

elsősegélynyújtáshoz szükséges felszerelésről.

A szülői igények alapján szerveződő önköltséges szolgáltatásokon való részvétel szabályai:

- a szülő önkéntes elhatározásán alapuló előzetes, írásos nyilatkozatban közli, hogy gyermeke felügyeletét a tanfolyam idejére olyan személyre bízza, aki nem az intézmény alkalmazottja
- tudomásul veszi, hogy ezen idő alatt az intézményt nem terheli felelősség
- az igazgató és a szolgáltatást nyújtó közötti együttműködés feltételeit meghatározó dokumentum elkészítése igazgatói feladat.

A tanfolyamokkal kapcsolatban az intézmény semmilyen kötelezettséget nem vállal.
Az óvodában, nevelési időben bármilyen külső szolgáltatást csak pedagógus végzettségű személy tarthat.

Az óvodai, bölcsődei alkalmazottak munkavégzésével kapcsolatos szabályok:

- Az intézmény valamennyi alkalmazottjának érvényes munkaköri alkalmassági orvosi véleménnyel kell rendelkeznie.
- A jogszabályban és a helyi szabályzatban előírtak betartása és betartatása minden alkalmazott felelőssége.
- Az intézmény egész területén és 5 méteres körzetén belül tilos a dohányzás!
- Az intézményen belül szeszesital fogyasztása tilos!
- A közétkeztetés, a higiénés helyzet egészséges életmódot támogató intézményi munkarend kialakítása és gyakorlati megvalósítása minden alkalmazott feladata.

Óvó-védő előírások, amelyeket a gyermekeknek meg kell tartani az óvodában való benntartózkodás során:

Belsőtér:

- Folyosón való közlekedés egyénileg, csoportosan, szülővel sétálva történjen.
- Céltalan futkározás tilos.
- Lépcsőn való közlekedés a lépcső jobb oldalán, egymást ne előzve történjen, ugrálást mellőzve.
- A csoportszobában a céltalan futkározás, ugrálás kerülendő.
- A célirányos futkározása zenéspercek, illetve a mozgásos játékok alatt elfogadott.
- A játékeszközök rongálását, sérülését jelezzék a felnőtteknek.

- Különböző veszélyt okozó eszközök (éles kés, égő gyertya, elektromos árammal működő eszköz) használata felnőtt jelenlétében történhet.
- Tompa kés az étkezés szabályainak megfelelően, olló használat csak az ábrázoló sarokban és csak ülve lehetséges.

Külsőtér:
Udvar:

- Sérült játékeszközöket jelezzék a felnőttnek. A javítás idejéig a játékeszköz nem használható!
- Kerékpárokat csak a kijelölt tárolókban helyezzék el!
- A kerítésre felmászni tilos! Óvodán kívüli tartózkodás, séta
- Járdán–jobboldalon–párban sétálva haladnak. Előzés, futáskerülendő.
- Kerüljék el, hogy a kezüket falon, kerítésen végighúzzák.
- A növényekbe ne kapaszkodjanak (szembecsapódás veszélye).
- Úton, zebrán való közlekedés (átkelés) a közlekedés szabályainak megfelelően azóvónő vezetésével és irányításával történjen.

Óvó –védő előírások, amelyeket a gyermekeknek meg kell tartani a bölcsődében való benntartózkodás során:

- Ha bármely felnőtt balesetveszélyes játékot, eszközt észlel, azonnal értesíti a bölcsőde vezetőjét.
- A szülő gyermekét átöltöztetés után személyesen adja át a kisgyermeknevelőnek
- Betegség, balesetesetén a kisgyermeknevelő azonnal értesíti a szülőt.
- Ellátja a balesetet szenvedett gyermeket, megszervezi a többi gyermek felügyeletét.

Belső tér:

- Folyosón való közlekedés egyénileg, csoportosan, szülővel sétálva történjen.
- Játékeszközök rongálását, sérülését jelezzék a felnőtteknek.
- Különböző veszélyt okozó eszközök (éles kés, égő gyertya, elektromos árammal működő eszköz) használata felnőtt jelenlétében történhet.

Külsőtér:
Udvar:

- Sérült játékeszközöket jelezzék a felnőttnek. A javítás idejéig a játékeszköz nem használható!
- A kerítésre felmászni tilos!

Az intézmény minden munkavállalója felelős:

- a tűz-és balesetvédelmi, valamint munkavédelmi szabályok betartásáért,
- a közösségi tulajdonvédelméért, állapotának megőrzéséért,
- az intézmény rendjének, tisztaságának megőrzéséért,
- az energiafelhasználással való takarékoskodásért.

8. RENDKÍVÜLI ESEMÉNY, BOMBARIADÓ ESETÉN SZÜKSÉGES TEENDŐK

Az intézmény működésében rendkívüli eseménynek kell minősíteni minden olyan előre nem látható eseményt, amely a nevelőmunka szokásos menetét akadályozza, illetve az intézmény gyermekeinek és dolgozóinak biztonságát és egészségét, valamint az intézmény épületét, felszerelését veszélyezteti.

Cél:
Az óvodai, bölcsődei dolgozók és gyermekek biztonságának megőrzése veszély esetén.
A veszélyhelyzetet és a stresszt a tudatos, egyértelmű, határozott intézkedésekkel a minimálisra csökkenteni.

Rendkívüli eseménynek minősül különösen:

- a természeti katasztrófa (pl.: villámcsapás, földrengés, árvíz, belvíz stb.)
- a tűz,
- a robbantással történő fenyegetés stb.

Az óvoda, bölcsőde minden alkalmazottja köteles az általa észlelt rendkívüli eseményt közvetlen felettesének jelenteni. A szükséges intézkedésekről és a fenntartó értesítéséről a főigazgató, illetve a bölcsőde vezetője döntenek.

A rendkívüli eseményről azonnal értesíteni kell

- az intézmény főigazgatóját (bölcsődevezetőt)
- az intézmény fenntartóját
- tűz esetén a tűzoltóságot
- robbantással történő fenyegetés esetén a rendőrséget
- személyi sérülés esetén a mentőket
- egyéb esetekben az esemény jellegének megfelelő rendvédelmi, illetve katasztrófaelhárító szerveket, ha ezt a főigazgató (bölcsődevezető) szükségesnek tartja.

A rendkívüli esemény észlelése után a főigazgató, a bölcsődevezető utasítására az épületben tartózkodó személyeket sajátos, felhívó jelzéssel értesíteni (riasztani) kell, valamint haladéktalanul hozzá kell látni a veszélyeztetett épület kiürítéséhez. A veszélyeztetett épületet a benntartózkodó gyermekcsoportoknak a tűzriadó terv és a bombariadó terv mellékleteiben található "Kiürítési terv" alapján kell elhagyniuk.
A gyermekcsoportoknak a veszélyeztetett épületből való kivezetéséért és a kijelölt területen történő gyülekezésért, valamint a várakozás alatti felügyeletért a gyermekek óvodapedagógusa, illetve a kisgyermeknevelő a felelős.

Bombariadó esetén fő szempont:

- az óvodások, bölcsődések testi és lelki épségének megóvása,
- nyugodtság és nyugalomra intés,
- az utasítások következetes végrehajtása,
- pánikhangulat megakadályozása,

- az információadással megbízott korrekt tájékoztatása,
- az óvoda, bölcsőde személyzetének megóvása.

A veszélyeztetett épület kiürítése során fokozottan ügyelni kell a következőkre:

- Az épületből minden gyereknek távoznia kell, ezért a foglalkozást tartó nevelőnek a termen kívül (pl.: mosdóban) tartózkodó gyerekekre is gondolnia kell!
- A kiürítés során a mozgásban, cselekvésben korlátozott személyeket az épület elhagyásában segíteni kell!
- A helyszínt és a veszélyeztetett épületet, a foglalkozást tartó nevelő hagyhatja el utoljára, hogy meg tudjon győződni arról, nem maradt-e esetlegesen valamelyik gyermek az épületben.
- A gyermekeket a terem elhagyása előtt és a kijelölt várakozási helyre történő megérkezéskor az óvónőnek, kisgyermeknevelőnek meg kell számolnia!

Az épület kiürítése, a gyermekek elhelyezése a Tűzriadó tervben rögzítettek szerint történik.

A vezetőknek, illetve az intézkedésre jogosult felelősnek a veszélyeztetett épület kiürítésével egyidejűleg–felelős dolgozók kijelölésével –gondoskodnia kell az alábbi feladatokról:

- a kiürítési tervben szereplő kijáratok kinyitásáról
- a közművezetékek (gáz, elektromos áram) elzárásáról
- a vízszerzési helyek szabaddá tételéről
- az elsősegélynyújtás megszervezéséről
- a rendvédelmi, illetve katasztrófaelhárító szervek (rendőrség, tűzoltóság, tűzszerészek stb.) fogadásáról

Az épületbe érkező rendvédelmi, katasztrófaelhárító szerv vezetőjét az intézmény igazgatójának, vagy az intézkedésre jogosult felelősnek tájékoztatnia kell az alábbiakról:

- a rendkívüli eseménykezdete óta lezajlott eseményekről
- a veszélyeztetett épület jellemzőiről, helyszínrajzáról
- az épületben található veszélyes anyagokról (mérgekről)
- a közmű (víz, gáz, elektromos stb.) vezetékek helyéről
- az épületben tartózkodó személyek létszámáról, életkoráról
- az épület kiürítéséről.

Az intézménybe a rendvédelmi és katasztrófaelhárító szervek szakértőin kívül a kiürítés után **TILOS** mást beengedni!

A rendvédelmi, illetve katasztrófaelhárító szervek helyszínre érkezését követően a rendvédelmi, illetve katasztrófaelhárító szerv illetékes vezetőjének igénye szerint kell eljárni a további biztonsági intézkedésekkel kapcsolatosan. A rendvédelmi, illetve katasztrófaelhárító szerv vezetőjének utasításait az intézmény minden dolgozója köteles betartani!

Az intézményre és dolgozóira vonatkozó kérdésekben csak az intézmény főigazgatójának engedélyével tehet nyilatkozatot a médiának minden alkalmazott.

A tűz esetén szükséges teendők részletes intézményi szabályozását a „Tűzriadóterv” c. dokumentum tartalmazza.

A tűzriadó terv elkészítéséért, és a dolgozókkal történő megismertetéséért, valamint évenkénti felülvizsgálatáért az intézmény főigazgatója, illetve a bölcsődevezető a felelősek.
Az épületek kiürítését a tűzriadó tervben szereplő kiürítési terv alapján évente legalább egy alkalommal gyakorolni kell. A gyakorlat megszervezéséért a tűz és munkavédelmi megbízott felel.
A tűzriadó tervben megfogalmazottak az intézmény minden dolgozójára kötelező érvényűek. A tűzriadó tervet az óvoda alábbi helyiségeiben kell elhelyezni:

- főigazgatói iroda
- nevelői szoba

Telephelyen, bölcsődében: igazgatói/vezetőiiroda
A szakértői vizsgálat után rendezett formában a vezetők irányításával történik a visszatérés.

A bombariadó megszűnéséről a főigazgató, bölcsődevezető értesítik:

- az óvodapedagógusokat, kisgyermeknevelőket, nevelőmunkát segítőket,
- az intézmény fenntartóját,
- a szülőket (szükség szerint),
- a hírközlő szerveket (szükség szerint).

Az egyéb intézkedést követelő rendkívüli események bekövetkeztekor a vezető a pedagógusok bevonásával a legjobb belátása szerint dönt.

9. AZ ÜNNEPÉLYEK, MEGEMLÉKEZÉSEK RENDJE, HAGYOMÁNYOK ÁPOLÁSÁVAL KAPCSOLATOS FELADATOK

A hagyományok ünnepek, ápolása elválaszthatatlan a gyermekek sokoldalú személyiségfejlesztésétől érzelmi életük gazdagításától. Megalapozzák a szűkebb és tágabb környezethez fűződő pozitív viszony alakulását, a népi kultúra ápolását A felnőtt közösségekben hozzájárulnak az összetartozás, a kölcsönös megbecsülés értékeinek erősítéséhez.

Az ünnepélyek, megemlékezések rendjét, időpontját, a rendezvényekkel kapcsolatos felelősöket a nevelőtestület az éves munkatervében határozza meg.

Az ünnepélyek, megemlékezések a gyermekek nemzeti identitástudatának fejlesztésére, hazaszeretetük mélyítésére, az egymás iránti tisztelet, türelemalakítására, a közös cselekvés örömére, közösség formálására szolgálnak. Az ünnepek, megemlékezések, a hagyományok megóvása, bővítése az intézmény jó hírnevének megőrzése az óvodai közösség minden tagjának kötelessége.
Az ünnepek, megemlékezések, mindenkor a gyermekélet kori sajátosságaihoz igazodnak. Az intézményi megemlékezések, a nemzeti és nemzetiségi, valamint az egyéb ünnepek

megünneplésének rendjét és módját a pedagógiai/szakmai program, jelen szabályzat, továbbá a nevelési év rendjére vonatkozó éves munkaterv határozza meg.

Hagyományok

- A hagyományápolás az intézmény valamennyi dolgozójának, illetve ellátottjának feladata, tagjai közreműködése révén gondoskodik arról, hogy az intézmény hagyományai – kiemelt figyelmet fordítva a nemzetiségek hagyományaira – fennmaradjanak.
- A hagyományápolással kapcsolatos feladatok célja az intézmény meglévő hírnevének megőrzése, növelése.

A hagyományápolás eszközei:

- Ünnepségek, rendezvények
- Egyéb eszközök (pl. kiadványok)

Az intézmény hagyományai érintik:

- az intézmény ellátottjait (gyermekeket)
- a felnőtt dolgozókat,
- a szülőket.

A hagyományápolás érvényesülhet az intézmény

- jelkép használatával
- gyermekek, felnőttek ünnepi viseletével
- az intézmény belső dekorációjával

A logo megjelenítésének formái

- leveleken
- meghívókon
- honlapon

Rendezvényeken, kirándulásokon, közös óvodai, bölcsődei ünnepeken a logo használatát szorgalmazzuk. A nevelőtestület feladata, hogy a meglévő hagyományok ápolásán túl újabb hagyományokat teremtsen, majd gondoskodjon az újonnan teremtett hagyományok ápolásáról, megőrzéséről is.

A gyermekközösségekkel kapcsolatos hagyományok

- közös megemlékezés a gyermekek születésnapjáról,
- Mikulás, ajándékkészítés karácsonyra, anyák napjára, kicsik fogadására, a gyermekek születésnapjára,
- óvodai, bölcsődei ünnepélyek, rendezvények megtartása,
- népi-és nemzetiségi hagyományok ápolása, jeles napokhoz kapcsolódó szokások,
- napi életünkkel kapcsolatos megfigyelések,

A nevelőkkel, szülőkkel kapcsolatos hagyományok

- házi bemutatók a munkaközösségek szervezésével,
- a továbbképzéseken szerzett ismeretek átadása,

- pályakezdő, ill. az újonnan belépő dolgozók köszöntése,
- távozó dolgozók, nyugdíjba menők búcsúztatása,
- közös ünnepélyek szervezése: nőnap, névnap, nyugdíjasok meghívása karácsony előtt, pedagógusnap, és kitüntetett dolgozók köszöntése.
- munkadélután a szülőkkel
- kirándulások, színházlátogatás, sportrendezvényen való részvétel

Az intézmény minden dolgozójának kötelessége a készülődésben, ünneplésben részt venni.
Az alábbi ünnepeink nyilvánosak:

- Márton-napi lampionos felvonulás (Horvátzsidányi Óvoda és Peresznyei Telephely)
- Gyereknap, évzáró, nagycsoportosok búcsúztatása

Óvodai vagy csoportszinten - a gyermekcsoportok fejlettségének megfelelően – megünnepeljük a környezet,- és természetvédelem jeles napjait is. (Népmese napja, Víz Világnapja, Madarak és Fák Napja, Állatok Világnapja, Föld Napja)
Egyéb rendezvények, események szervezésére a munkaterv és a nevelési terv szerint kerül sor.
Az ünnepélyek, megemlékezések pontos időpontját, a rendezvényekkel kapcsolatos feladatokat és felelősöket a főigazgató az éves munkatervében határozza meg.

10. A NEVELÉSI-OKTATÁSI INTÉZMÉNY MŰKÖDÉSÉVEL ÖSSZEFÜGGŐ EGYÉB SZABÁLYOZÓK

10.1. Az intézményben folytatható reklámtevékenységek

Az intézmény a következők szerint szabályozza az intézményben folytatható reklámtevékenységet:

Reklám-és ügynökitevékenység, valamintplakát elhelyezése az intézmény területén csak a főigazgató, bölcsődevezető engedélyével történhet.
Politikai hirdetmények, vallási hovatartozásra vonatkozó hirdetmények kifüggesztése szigorúan tilos.
A nevelési-oktatási intézmény helyiségeiben, területén párt, politikai célú mozgalom vagy párthoz kötődő szervezet nem működhet, továbbá az alatt az idő alatt, amíg az óvoda, bölcsőde ellátja a gyermekek felügyeletét, párt vagy párthoz kötődő szervezettel kapcsolatba hozható politikai célú tevékenység nem folytatható.

Megengedett a reklámtevékenység, ha a reklám a gyermekeknek szól, és a következő tevékenységekkel kapcsolatos:

- egészséges életmód

- környezetvédelem
- társadalmi tevékenység
- közéleti tevékenység
- kulturális tevékenység

Az intézményben folytatható reklámtevékenység lehetséges formái, módjai:

- újságok terjesztése,
- szórólapok,
- plakátok,
- szóbeli tájékoztatás stb.

Minden egyéb reklám tevékenység tilos az intézményben.

10.2. Nyilatkozat tömegtájékoztató szervek felé

A televízió, a rádió és az írott sajtó képviselőinek adott mindennemű tájékoztatás nyilatkozatnak minősül.

Nyilatkozattétel esetén az alábbi előírásokat kell betartani:

- Az intézményt érintő kérdésekben a tájékoztatásra, illetve nyilatkozatadásra elsősorban a főigazgató, főigazgatói egyeztetés alapján, a bölcsődevezető vagy az általuk esetenként megbízott személy jogosult.
- A közölt adatok szakszerűségéért és pontosságáért, a tények objektív ismertetéséért a nyilatkozó felel.
- A nyilatkozatok megtételekor minden esetben tekintettel kell lenni a hivatali titoktartásra, valamint az intézmény jó hírnevére és érdekeire.
- Nem adható nyilatkozat olyan üggyel, ténnyel és körülménnyel kapcsolatban, amelynek idő előtti nyilvánosságra hozatala az intézmény tevékenységében zavart, az intézménynek anyagi, vagy erkölcsi kárt okozna, továbbá olyan kérdésekről, amelyeknél a döntés nem a nyilatkozattevő hatáskörébe tartozik.

10.3. Az intézményi dokumentumok nyilvánosságával kapcsolatos rendelkezések Működési alapdokumentumok

- Alapító Okirat
- Pedagógiai Program, bölcsődék Szakmai Programjai
- Szervezeti és Működési Szabályzat
- Házirend
- Éves Munkaterv

Az Alapító Okirat elhelyezése

Az Alapító Okiratunk a következő helyeken van elhelyezve:

- a fenntartónál,
- az intézmény főigazgatójánál, bölcsődevezetőnél,
- az irattárban,

- az Államkincstárban.

A működési alapdokumentumok elhelyezése

- A felsorolt működési alap dokumentumok őrzése és nyilvános dokumentumként kezelése a főigazgató feladata.
- Irattári elhelyezésük kötelező.

A nyilvánosságot biztosítandó, az említett működési alapdokumentumok kihelyezése a következő helyekre történjen meg:

- fenntartó
- a főigazgatói, bölcsődevezetői iroda
- KIR

A szülők tájékoztatása a főigazgató, bölcsődevezető részéről a nevelési év első összevont szülői értekezletén szervezett formában is megtörténik.
A dokumentumokba betekinthetnek az alkalmazottak, a szülők és az intézménnyel jogviszonyban nem állók is.

Tájékoztatás a Pedagógiai Programról, bölcsődei Szakmai Programokról

A szülők bármely szülői értekezleten tájékoztatást kérhetnek az intézmény főigazgatójától, a csoportos óvodapedagógusoktól és a kisgyermeknevelőktől.

- A Pedagógiai Programmal, Szakmai Programmal kapcsolatos kérdéseket a nevelési év ideje alatt bárki, bármikor feltehet az intézmény főigazgatójának, aki azokra az ügyintézési határidőn belül érdemi választ ad. Ennek pontos időpontja előzetes egyeztetés alapján kerül meghatározásra.
- Szóbeli érdeklődésre, szóbeli tájékoztatást kaphat az intézmény képviseletére jogosult személyektől.
- Írásbeli kérés a nevelési év ideje alatt bármikor benyújtható a főigazgatónak címezve, aki az ügyintézési határidőn belül írásbeli tájékoztatást nyújt.

Tájékoztatás a Házirendről

Az óvodapedagógusok, kisgyermeknevelők minden nevelési év első szülői értekezletén tájékoztatást adnak a házirendről. Az új beiratkozó gyermekek szüleinek a beiratkozáskor a Házirend fénymásolt példányait - az átvétel szülő által történő aláírásával - átadjuk. A Házirend és az éves munkaterv különösen ennek esemény naptára elhelyezésre kerül a nevelői szobában is.

Az Internetes nyilvánosságra vonatkozó feladatok

A köznevelési törvény és annak végrehajtási rendelete írja elő, hogy amennyiben azintézménynek van honlapja, azon az alapdokumentumok közül mit kell nyilvánosságra hozni. **229/2012.(VIII.28.) Korm.rendelet 23.§** (1) pontja alapján a nevelési-oktatási intézményi közzétételi listában szereplő dokumentumok:

a) a felvételi lehetőségről szóló tájékoztató,
b) a beiratkozásra meghatározott idő, a fenntartó által engedélyezett csoportok száma,
c) köznevelési feladatot ellátó intézmény egységenként a térítési díj, a tandíj, egyéb díjfizetési kötelezettség (a továbbiakban együtt: díj) jogcímét és mértékét, továbbá nevelési évenként az egy főre megállapított díjak mértéket, a fenntartó által adható kedvezményeket, beleértve a jogosultsági és igénylési feltételeket is,
d) a fenntartó nevelési intézmény munkájával összefüggő értékelésének nyilvános megállapításait és idejét, a köznevelési alapfeladattal kapcsolatos – nyilvános megállapításokat tartalmazó – vizsgálatok, ellenőrzések felsorolását, idejét, az Állami Számvevőszék ellenőrzéseinek nyilvános megállapításait, egyéb ellenőrzések, vizsgálatok nyilvános megállapításait,
e) a nevelési intézmény nyitva tartásának rendjét, éves munkaterv alapján a nevelési évben, tervezett jelentősebb rendezvények, események időpontjait,
f) a pedagógiai-szakmai ellenőrzés megállapításait a személyes adatok védelmére vonatkozó jogszabályok megtartásával,
g) a szervezeti és működési szabályzatot, a házirendet és a pedagógiai programot tartalmazza.

229/2012. (VIII.28.) Korm. rendelet 24. § (1) pontja alapján az intézményi közzétételi lista az Oktatási Hivatal KIR Intézménytörzsben megtalálható.

Az adatközlés időpontja: A főigazgató az adatokat az október1-jei állapotnak megfelelően október 15-ig továbbítja a KIR részére, az intézményi jóváhagyott dokumentumokkal együtt.

Tartalmát szükség szerint, de legalább nevelési évenként, egyszer, az OSAP - jelentés megküldését követő tizenöt napon belül felül kell vizsgálni. A közzétételi lista kizárólag közérdekű statisztikai adatokat tartalmazhat.
Felelős: főigazgató

A pedagógiai program másolati példánya minden csoportban is megtalálható, ami a szülők számára nyomtatott formában bármikor hozzáférhető.

A dokumentumok elhelyezéséről és a szóbeli és írásbeli tájékoztatás megkérésének módjáról a szülők a nevelési év kezdésekor tájékoztatást kapnak a főigazgatótól, a bölcsődevezetőtől.
Az óvodák lehetőséget biztosítanak arra, hogy a szülők az óvodai beiratkozás előtti nyíltnapokon is választ kapjanak kérdéseikre.

10.4. Lobogózás szabályai

- A 132/2000. (VII.14.) kormányrendelet értelmében a nemzeti lobogót állandóan kitűzve kell tartani.
- A kormányrendelet a középületek fel lobogózásának egyes kérdéseiről előírja a középületek számára a megfelelő méretű zászlókitűzését, illetve a fel lobogózásának szabályait.

- A zászlók állandó minőségének biztosításáról a főigazgató, bölcsődevezető gondoskodnak.

10.5. A fakultatív hit és vallásoktatás feltételeinek biztosítása

Az intézmény biztosítja a szülő kérése alapján a gyermek számára a történelmi egyházak által szervezett fakultatív hit-és vallásoktatást. Ehhez szükséges az intézmény, az egyház között létrejött együttműködési megállapodás, az egyház által biztosított hitoktató. A megállapodás alapján a hitoktatás nem zavarhatja az óvodai életet, a nevelés folyamatát. Az óvoda biztosítja a tevékenységhez szükséges feltételeket.
Az óvodában, tiszteletben kell tartani a gyermekek, szülők, alkalmazottak lelkiismereti és vallásszabadságát.
A hit és vallásoktatás idejének és helyének meghatározásához írásban ki kell kérni a szülői szervezet véleményét.

A hit és vallásoktatás igénylésének eljárás rendje:
A történelmi egyházak képviselőinek kezdeményezésére, minden év szeptember első hetében kerül sor a szülői igények írásbeli megkérésére. Az igényeket a főigazgató összesíti és továbbítja az egyház képviselőjének, aki a főigazgatóval történt egyeztetés után a kialakított szervezeti rendnek megfelelően, kezdi meg tevékenységét az intézményben. Az általuk tartott foglalkozások, napirendbe építve, elkülönülten az óvodai foglalkozásoktól kerülnek megvalósításra.

10.6. Hivatali titok megőrzése

Az intézmény minden dolgozójának kötelessége a hivatali titok megtartása. Az alkalmazott nem közölhet illetéktelen személlyel olyan adatot, amely a munkaköre betöltésével összefüggésben jutott tudomására, és amelynek közlése a munkáltatóra vagy más személyre hátrányos következménnyel járhat.
A mennyiben adott esetben, jogszabályban előírt adatszolgáltatási kötelezettség nem áll fenn, nem adható felvilágosítás azokban a kérdésekben, melyek hivatali titoknak minősülnek, és amely nyilvánosságra kerülése az intézmény érdekeit sértené.
A hivatali titok megsértése súlyos vétségnek minősül. Az intézmény valamennyi dolgozója köteles a tudomására jutott hivatali titkot megőrizni.

Hivatali titoknak minősül:
- amit a jogszabály annak minősít
- a dolgozó személyes adatvédelmével, bérezésével kapcsolatos adatok
- a gyermekek és a szülők személyiségi jogaihoz fűződő adat
- továbbá, amit az intézmény főigazgatója az adott ügy, vagy a zavartalan működés biztosítása, illetve az intézmény jó hírnevének megőrzése érdekében főigazgatói utasításban írásban annak minősít.

10.7. A telefonhasználat eljárás rendje

A dolgozó a mobil telefonját a gyermekekkel való foglalkozás teljes idejében, néma állapotban tarthatja magánál és csak kivételes, sürgős esetben használható. A pedagógus **a gyermekek között munkaidejében** mobiltelefonját magáncélú beszélgetésre csak sürgős, halaszthatatlan esetben használhatja.
Az intézményi mobil és vezetékes telefonok a gyermekekkel kapcsolatos, vagy óvodai, bölcsődei ügyek intézése céljából vehetők igénybe. Az intézményi vonalas telefon kivételes, sürgős esetben használható magáncélra.

Záró rendelkezések

A Szervezeti és Működési Szabályzatot a főigazgató a nevelőtestület bevonásával készíti el és a fenntartó hagyja jóvá.

Az SZMSZ-ben foglalt rendelkezések megtartása az intézmény valamennyi alkalmazottjára kötelező, megszegése estén a főigazgató munkáltatói jogkörében intézkedhet.
Felülvizsgálata: évenként, illetve jogszabályi változásnak megfelelően.

Módosítása: a főigazgató hatásköre, kezdeményezheti a fenntartó, a nevelőtestület, a szülői közösség és a jogszabályi kötelezettség.

Az SZMSZ nyilvánossága:

- A hatályba lépett SZMSZ-t meg kell ismertetni az intézmény minden alkalmazottjával, valamint azokkal, akik kapcsolatba kerülnek az óvodákkal, bölcsődével és meghatározott körben használják helyiségeit.
- Az SZMSZ-ben foglaltakról a szülőket is tájékoztatni kell
- A hozzáférhetőség biztosítását jelen szabályzat tartalmazza.

Melléklet: 1. Munkaköri leírás minták

ZÁRADÉK

Készítette:

Horvátzsidány, 2025. szeptember 1.

P.H.

Kovács Tamásné Pántos Krisztina
főigazgató

Melléklet: munkaköri leírások (minták)

MUNKAKÖRI LEÍRÁS BÖLCSŐDEVEZETŐ

I.

MUNKÁLTATÓ

Név	Horvátzsidány Angyalkert Óvoda és Bölcsőde 9733 Horvátzsidány, Csepregi u.6.
Joggyakorló	Főigazgató

MUNKAVÁLLALÓ

Név	
Született	
Anyja neve	
Lakcíme	
Tartózkodási helye	
Besorolása	
Egyéb juttatások	A törvényi szabályozás, a fenntartó által biztosított ehetőségek szerint

MUNKAKÖR

Munkakör	kisgyermeknevelő
Beosztás	intézményegység-vezető, bölcsődevezető
Cél	A rábízott gyermekek egyéni és közösségi nevelése, fejlődésük sokoldalú elősegítése, tevékenységük életkoruknak megfelelő irányítása. A Bölcsődei intézményegység szervezeti és szakmai vezetési feladatainak ellátása.
Közvetlen felettes	Főigazgató
Helyettesítés	
Foglalkoztatás	Teljes munkaidő, határozatlan idejű Intézményegység vezetői megbízás:.....-ig

MUNKAVÉGZÉS

Hely	Horvátzsidány Angyalkert Ovoda és Bölcsőde 9733 Horvátzsidány, Váci Mihály u. u.6. ……..
Heti munkaidő	40 óra
Kötelező óraszám	Jogszabálynak megfelelően
Munkaidő beosztás	Nevelési évenként a munkatervben rögzítettek szerint

II.

KÖVETELMÉNYEK

Iskolai végzettség, szakképesítés	Csecsemő-és gyermeknevelő, gondozó Szakirányú csecsemő – és kisgyermeknevelő, alapképzési szakon
Elvárt ismeretek	A bölcsődei nevelés, korszerű szakmai ismeretek. A bölcsőde szervezeti és szakmai vezetése. Intézményi dokumentumok, belső szabályzatok ismerete.
Szükséges képességek	Nevelői alkalmasság, különösen: jó kapcsolatteremtő képesség, empátia, nyílt személyiség, jó szervezőképesség.

Személyes tulajdonságok	Elhivatottság, kiegyensúlyozottság, pontosság, megbízhatóság, türelem, etikus magatartás, jó kapcsolatteremtő és konfliktusfeloldó képesség, kulturáltság, jó humorérzék.

- **Jogállása:**
- Horvátzsidány Angyalkert Óvoda és Bölcsőde Bölcsődéjének kisgyermeknevelője, az intézményegység vezetője, szakmai vezető
- **Jogkör:** bölcsődei gondozói feladatok, szakmai vezetői feladatok ellátása Gyakorolja a szakalkalmazotti testület tagjának és a jogszabályok által, valamint az SZMSZ-ben biztosított jogokat.
- **Hatáskör:** általa vezetett gyermekcsoportra ill. a bölcsődei intézmény egységre terjed ki.

Felelős: a feladatkörébe utalt feladatok maradéktalan ellátásáért

- **Feladatköre:**
  - Munkáját a mindenkori bölcsődei napirend, házirend, illetve a vonatkozó egészségügyi előírások és jogszabályok keretei között „saját gyermek" rendszerben látja el.
  - Legfontosabb feladatai a gyermekek szakszerű gondozása és nevelése, megfelelő higiénés és esztétikai környezetének megteremtése, a szakterülethez kapcsolódó különböző adminisztratív teendők ellátása, a családi és bölcsődei nevelés összehangolása, a munkafegyelem betartása.

Feladatainak részletes felsorolása:

Gondozási-nevelési munkával kapcsolatos feladatok:

- Közreműködik a gyermekek napirendjének elkészítésében, figyelembe véve az adott gyermekcsoport korösszetételét, fejlettségi szintjét.
- Gondozási és nevelési munkájának alapját az előbbiek szerint elkészített napirend képezi.
- A gyermekek reggeli átvételekor ellátja a kötelező higiénés feladatokat, köteles betartani a gyermek átvételére vonatkozó szabályokat és előírásokat. (Amennyiben a gyermeken lázat, kiütést észlel, értesíti a szülőt és orvoshoz irányítja őket. Ez esetben a gyermek csak igazolással hozható vissza.)
- Gondoskodik a gyermekek helyes táplálásáról, betartva az esetenkénti orvosi utasításokat. Gondot fordít az étkezés közbeni esztétikai nevelésre, a higiénés szokások kialakítására. Az önállóságra nevelés keretében folyamatosan szoktatja a gyermekeket az önálló étkezésre, az evőeszközök helyes használatára. Szükség esetén tápszert készít a tejkonyhán.
- Gondoskodik a gyermekek ápoltságáról, tisztántartásáról, szükség szerinti fürdetéséről. E műveletek közben törekszik a higiénés készségek, szokások kialakítására, támogatja a gyermekek kezdeményezéseit, elősegíti aktivitásukat, önállósági törekvéseiknek helyt ad. Tetvességi vizsgálatot végez havonta, illetve szükség szerint.
- Gondoskodik a csoportszoba rendszeres szellőztetéséről, a gyermekek naponkénti levegőztetéséről az időjárás függvényében.
- Alvási időben biztosítja a nyugodt légkört, a megfelelő hőmérsékletet, felügyel az alvó gyermekek között.
- Játéktevékenységhez megfelelő minőségű és mennyiségű játékeszközt biztosít a gyermekek számára elérhető magasságban. Megfelelő mozgásteret, védelmet és támaszt nyújt, megelőzi, illetve segít megoldani a konfliktusokat.
- Figyelemmel kíséri a játékot, ahol kell segítséget ad, teljesítményt dicsér, javaslatot tesz, szabályokat közvetít.
- A szakmai programban megfogalmazott feladatokat, célkitűzéseket a gyermekek

fejlettségi szintjének megfelelően végzi el.
- Segédkezik a gyermekek orvosi vizsgálatánál. Beadja a szülő által hozott gyógyszereket, vitaminokat (kivéve antibiotikum). Elvégzi a testi fejlődéssel kapcsolatos méréseket.
- Figyelemmel kíséri és elősegíti a gyermekek testi és szellemi fejlődését. A gyermekek állapotában történt változásokról rendszeresen tájékoztatja a bölcsőde orvosát és szakmai vezetőjét.
- Szakmai tájékozottsága, új ismeretek megszerzése, a gondozási-nevelési munka színvonalának emelése érdekében köteles részt venni továbbképzéseken, szakmai napokon, konferenciákon.
- Rendszeresen részt vesz a házi továbbképzéseken, értekezleteken, esetenként szervezett tapasztalatcseréken.
  Az előírt kreditpontokat ötévente megszerzi.

A gyermekek higiénés-és esztétikus környezetének megteremtésével kapcsolatos feladatai:
- Ügyel személyes tisztaságára, hajának és kezének ápoltságára, ruházatának rendszeres, szükség szerinti cseréjére, a bölcsődében elfogadható ruházatot visel.
- A higiénés előírások betartásával gondoskodik a fertőzés átvitelének megakadályozásáról. Naponta friss fertőtlenítő oldatot készít.
- A gondozáshoz szükséges eszközöket és anyagokat készenlétben tartja. Rendszeresen fertőtleníti a hőmérőket. A gondozási műveletek után gondoskodik a használt eszközök, anyagok eltávolíttatásáról, a helyiségek feltakaríttatásáról. A szennyes ruhát a mosóhelyiségbe viszi.
- Biztosítja a textíliák (ágynemű, törölköző, abrosz) rendszeres és szükségszerű cseréjét.
- Ügyel a papír zsebkendő helyes használatára.
- A csoportszoba berendezésénél, díszítésénél figyelembe veszi a gyermekek fejlettségét, a csoport nevét, az évszakokat, ünnepeket. Törekedjen arra, hogy harmóniát sugárzó formák, színek, anyagok vegyék körül a gyermekeket.

Adminisztratív feladatok:
- Vezeti a gyermek egészségügyi törzslapon a gondozónőre vonatkozó adminisztrációt. Bejegyzi a gyermekek testi fejlődésének adatait.
- A csoportnaplóban naponta rögzíti a csoportban történt eseményeket, a gyermekek állapotára vonatkozó közléseit a társgondozónő számára.
- Vezeti a súlytáblázatot.
- Személyre szóló füzetekben vezeti a családlátogatást, a beszoktatást, havonta, illetve negyedévente regisztrálja a gyermek fejlődését.
- Az üzenő füzetet rendszeresen vezeti.

A családi és a bölcsődei nevelés összehangolásával kapcsolatos feladatok:
- A bölcsődébe kerülés előtt legalább meglátogatja leendő gyermekét az otthonában. Látogatása alatt igyekszik megtudni a lehető legtöbbet akisgyermek otthoni gondozásával és nevelésével kapcsolatban. Tapasztalatairól feljegyzést készít.
- A napi találkozások során informálja a szülőket a gyermekkel történt eseményekről és tájékozódik a gyermekkel otthon történtekről.
- A szülőket rendszeresen ellátja tanácsokkal.
- Aktívan részt vesz a szülői értekezleteken, szülőcsoportos megbeszéléseken, ahol egy-egy gondozási-nevelési témakörben rövid vitaindítót tart.
- Közreműködik a nyíltnapok, közös programok, ünnepek megszervezésében.

A munkafegyelem betartásával kapcsolatos kötelességek:
- Köteles munkahelyén a beosztásának megfelelő időben pontosan megjelenni, a jelenléti ívet aláírni, feltüntetve a munkakezdés- és befejezés időpontját. A munkakezdés a csoportban történik.

- Bármely okból történő távolmaradás esetén helyette érkező kisgyermeknevelőről időben gondoskodnia kell.
  Társa hiányzása esetén köteles helyettesítését ellátni.
- **A gyermekeket felügyelet nélkül hagyni tilos!**
- A nevelő a gondozási egységet csak abban az esetben hagyhatja el, ha gondoskodik a gyermekek megfelelő felügyeletéről.
- Mindaddig köteles a csoportjába, illetve az egységbe tartozó gyermekeket ellátni, míg őket a társgondozónőnek át nem adja, vagy míg a szülők haza nem viszik őket.
- Kivételes esetben munkaidőn kívül is köteles munkát végezni, illetve munkavégzésre készen állni. A munkakörébe tartozó munkát a legjobb tudása és képessége szerint köteles végezni.
- A gyermekekkel szemben tanúsított negatív magatartás fegyelmi eljárást, illetve azonnali elbocsátást von maga után.
- A kisgyermeknevelő munkája végzésénél köteles betartania hatályos jogszabályokat, a Szervezeti és Működési Szabályzatot, a belső rendelkezéseket, utasításokat.

Vezetői feladatok ellátása:
- A szakmai vezető felelős a bölcsőde megfelelő szakmai működéséért.
- Felelős a bölcsődében gondozott gyermekek harmonikus fejlődéséért.
- Megszervezi a gyermekek napirendjét.
- Felelős a bölcsőde egész dokumentációjának megfelelő, naprakész, hiteles, pontos vezetéséért.
- Szervezi és bonyolítja a bölcsődei felvételeket, vezeti a dokumentációkat.
- Részt vesz a bölcsőde költségvetési koncepciójának összeállításában, a felhasználásról beszámolót készít.
- Segíti a költségvetéssel kapcsolatos beszámolási, adatszolgáltatási feladatok ellátását.
- Szervezi, vezeti a munkatársi és szülői értekezleteket.
- Kapcsolatot tart a családokkal, a védőnői, gyermekjóléti hálózattal, és a hasonló profilú gyermekintézményekkel,
- Elkészíti a dolgozók munkarendjét, ellenőrzi annak betartását.
- Elkészíti a bölcsődében a szabadságolási ütemtervet, felel a szabadságok törvényes kiadásáért, adminisztrálásáért.
- Hó végi záráshoz adatokat szolgáltat az Önkormányzat részére
- Felelős a bölcsődei ellátmány felvételéért, elszámolásáért.
- Szakmai tudását a követelményeknek megfelelően szinten tartja, továbbképzéseken vesz részt.
- Elkészíti az intézmény működésével kapcsolatos beszámolókat
- Biztosítja az egészségügyi előírások betartását. Orvosi vizsgálatnál tájékozódik a gyermekek egészségügyi állapotáról
- Fertőző megbetegedések esetén végrehajtja az ÁNTSZ utasításait.
- Gondoskodik a munka – és tűzvédelmi szabályzat betartásáról.
- Részt vesz a dolgozók továbbképzési tervének elkészítésében, figyelemmel kíséri annak végrehajtását.
- Utalványozási jogkörrel rendelkezik a bölcsőde tekintetében (aláírás, bélyegző használat)
- Figyelemmel kíséri a pályázatokat, elkészítésükben aktívan részt vesz. Ellátja az intézmény-egységgel kapcsolatos menedzselési feladatokat.
- A Bölcsőde rendezvényeinek előkészítésében, sikeres lebonyolításában tevékenyen közreműködik.
- Figyelemmel kíséri a térítési díjak befizetését. Elvégzi az étkezési adagok mennyiségi és minőségi ellenőrzését, és ellenőrzi kiadását.
- Szervezi és irányítja a takarítási munkálatokat a nyári takarítási szünetben.
- Segíti a szülői közösség működésének feltételeit.
- A balesetvédelmi előírások betartását folyamatosan figyelemmel kíséri, gondoskodik a baleseti források megszüntetéséről.
- Törekszik az állag megóvás hathatós betartására és betartatására.
- Szervezi a bölcsődében a selejtezést és leltározást, lebonyolításában aktívan részt vesz.
- Adatszolgáltatóként felelősséggel tartozik az ellátottak napi jelen-, illetve távollétének a

rendszerbe való rögzítéséért.

Ellenőrzése

- Az SZMSZ és az éves intézményi munkaterv tartalma és ütemezése szerint.
- Joga van évente legalább egyszeri ellenőrzésére, munkájáról véleményezéshez.
- Ellenőrzését maga is kérheti.
- Rendkívüli ellenőrzésére a naprakészség, munkafegyelem ellenőrzése esetén, illetve a munkájával szemben felmerült ok miatt kerülhet sor.
- Az ellenőrzésével kapcsolatban kialakított véleményhez írásbeli észrevételt tehet.

Ellenőrzésére jogosultak:
Főigazgató és külső szakértő egyeztetett időpontban.

III.

A főigazgató szóbeli vagy írásbeli megbízása alapján – rendkívüli esetben–köteles minden olyan feladatot ellátni, amely az intézmény ellátottjai, igénybe vevői és az intézmény megfelelő működése, valamint a munkahelyi kollektíva érdekében szükséges. Erről a főigazgató 3 napon belül tájékoztatja.
A Horvátzsidány Angyalkert Óvoda és Bölcsőde munkáját érintő kérdésekben titoktartásra kötelezett.

ZÁRADÉK

Ezen munkaköri leírás ..... …-től lép életbe.
A munkaköri leírás módosításának jogát a körülményekhez igazodva a munkáltató fenntartja.
A munkaköri leírás a visszavonásig vagy módosításig érvényes.

A munkaköri leírása tudomásul vételtől visszavonásig érvényes.
A munkaköri leírás felülvizsgálatának időpontja: minden év augusztus 31-ig

Horvátzsidány,,……..

……..
főigazgató
a munkáltatói jogkör gyakorlója

NYILATKOZAT
A munkaköri leírásban megfogalmazottakat magamra nézve kötelezőnek tekintem, annak egy példányát átvettem. Kijelentem, hogy az általam végzett munkáért és a kezelt értékekért anyagi és büntetőjogi felelősséggel tartozom. A munkám során használt tárgyakat, eszközöket, gépeket rendeltetésüknek megfelelően használom.

Horvátzsidány,,……..

…….…….
munkavállaló

ÓVODAPEDAGÓGUS MUNKAKÖRI LEÍRÁSA
I.

MUNKÁLTATÓ

Név	Horvátzsidány Angyalkert Óvoda és Bölcsőde 9733 Horvátzsidány, Csepregi u. 6.
Joggyakorló	Főigazgató

MUNKAVÁLLALÓ

Név	
Oktatásiazonosító	
Született	
Anyja neve	
Lakcíme	
Tartózkodási helye	
Besorolása	
Egyéb juttatások	a törvényi szabályozás, a fenntartó által biztosított lehetőségek szerint

MUNKAKÖR

Beosztás	**ÓVODAPEDAGÓGUS**
Cél	A rábízott gyermekek egyéni és közösségi nevelése, fejlődésük sokoldalú elősegítése, tevékenységük életkoruknak megfelelő irányítása.
Közvetlen felettes	Főigazgató
Helyettesítési előírás	

MUNKAVÉGZÉS

Hely	
Heti munkaidő	40 óra
Kötött órák száma	…….
Munkaidő beosztás	Nevelési évenként a munkatervben rögzítettek szerint
Érvényes	Visszavonásig

Kötött munkaidejét a munkarendben meghatározottak alapján tölti a kijelölt csoportban. A fennmaradó időben a munkaköri leírásban foglaltak szerint, illetve a személyre szóló elrendelés alapján az óvodai nevelőmunkával összefüggő óvodán belül és azon kívül eső egyéb feladatokat köteles ellátni.

II.

KÖVETELMÉNYEK

Elvárt ismeretek	Az óvodapedagógiára vonatkozó szakmai ismeretek, a nevelőtestület jogkörébe tartozó intézményi dokumentumok, belső szabályzatok ismerete.
Szükséges képességek	Nevelői alkalmasság, különösen: jó kapcsolatteremtő képesség, empátia, kedves nyílt személyiség, jó szervezőképesség, élethosszig való tanulás képessége.

Személyes tulajdonságok	Pedagógusi elhivatottság, kiegyensúlyozottság, pontosság, együttműködési-és kompromisszum-készség, megbízhatóság, türelem, etikus magatartás, jó humorérzék.

KÖTELESSÉGEK

Feladatkör részletesen:

- Nevelő-fejlesztő munkáját az érvényben lévő pedagógiai alapdokumentumok határozzák meg.
- Munkáját az igazgató útmutatása alapján önállóan, felelősséggel végzi.
- Felkészül a foglalkozások megtartására, elvégzi az előkészítésükkel kapcsolatos pedagógiai feladatokat.
- Megtartja a pedagógus etika követelményeit, a munkafegyelmet, a közösségi együttműködés normáit, összehangolt munkát végez az óvoda többi dolgozójával.
- Betartja a jogszabályok és a belső szabályzatok előírásait, az egészségügyi előírásokat, és szakszerűen végrehajtja a pedagógiai feladatokat.
- Gondoskodik a gyermekek testi épségéről, erkölcsi védelmükről, személyiségük fejlődéséről, képességeik fejlesztéséről, a balesetek megelőzéséről (nem hagyhat gyermeket felügyelet nélkül).
- A pedagógiai program alapján a gyermekek személyiségét, képességeiket változatos, eredményes, a gyermekek életkori és egyéni sajátosságait figyelembe vevő módszerekkel fejleszti.
- Figyelembe veszi az egyéni fejlődési ütemet, a hátrányos családi helyzetet, a sajátos nevelési igényt, közreműködik a gyermekvédelmi feladatok ellátásában.
- Részt vesz a tehetséges gyermekek fejlesztésében.
- Irányítja és értékeli csoportját, naprakészen vezeti a rábízott adminisztrációt.
- Felkészülten és aktívan részt vesz az óvoda pedagógiai programjának értékelésében, módosításában, a nevelési értekezleten, szakmai munkaközösségi és munkacsoport foglalkozásokon, az ünnepélyeken, rendezvényeken.
- Szakmai ismereteit, tudását szervezett továbbképzésben és önképzésben gyarapítja.
- A pedagógiai programnak, valamint az intézmény működési dokumentumainak megfelelően tájékoztatja a szülőket gyermekükről, együttműködik a családokkal.
- Minden nevelési év első szülői értekezletén a szülőkkel ismerteti a gyermekek értékelési rendszerét, majd évente kétszer (január, május) írásban is értékeli a gyermekeket és azt ismerteti a szülőkkel.
- Óvja a gyermekek jogait, tiszteli emberi méltóságukat.
- Évente elkészíti, felülvizsgálja a munkájához szükséges eszközök jegyzékét, a hiányt és az amortizációt jelenti az igazgatónak.
- A napi nevelőmunkájához szükséges jogszabályokat folyamatosan figyeli, és azokat megfelelően alkalmazza.

BESZÁMOLÁSI KÖTELEZETTSÉG

Év végén felelősi megbízásának megfelelően, illetve az éves munkaterv szerint.

JOGKÖR, HATÁSKÖR

Gyakorolja a nevelőtestület tagjának és a pedagógusnak törvény és jogszabályok által, valamint az SZMSZ-ben biztosított jogokat, hatásköre és képviseleti joga az általa vezetett gyermek csoportra terjed ki.

MUNKAKÖRI KAPCSOLATOK

Részt vesz a nevelőtestületi, alkalmazotti értekezleteken. Az intézmény gyermekei és dolgozói

érdekében kiegyensúlyozott kapcsolatra törekszik: a fenntartóval és annak szervezeteivel, szakmai szervezetekkel és a társintézményekkel, az általános iskolával és kulturális intézményekkel, a szülőkkel ápolja hagyományosan kialakult kapcsolatainkat.

FELELŐSSÉGI KÖR

Felelős kijelölt csoportjában a pedagógiai program megvalósításáért, a gyermekek biztonságáért, a gyermekek érdekeinek elsőbbségéért, az egyenlő bánásmódért.

Felelőssége kiterjed teljes munkakörére és tevékenységére, felelősségre vonható:

- munkaköri feladatainak határidőre történő elmulasztásáért, vagy hiányos elvégzéséért;
- a vezetői utasítások igénytől eltérő végre hajtásáért;
- a jogszabályok, a munkahelyi fegyelem és bizalmi jelleg, a munkatársak és a gyermekek jogainak megsértéséért;
- a munkaeszközök, berendezési tárgyak előírástól eltérő használatáért, elrontásáért;
- a vagyon biztonság, a rábízott leltári tárgyak és a higiénia veszélyeztetéséért.

III.

EGYÉB FELADATOK, MEGBÍZÁSOK

Személyre szólóan, és az adott nevelési év intézményi munkatervében kerül meghatározásra az egyéb feladat és megbízás.

IV.

ELLENŐRZÉSI TEVÉKENYSÉG

Ellenőrzése

- Az SZMSZ és az éves intézményi munkaterv tartalma és ütemezése szerint.
- Joga van évente legalább egyszeri ellenőrzésére, munkájáról véleményezéshez.
- Ellenőrzését maga is kérheti.
- Rendkívüli ellenőrzésére a naprakészség, munkafegyelem ellenőrzése esetén, illetve a munkájával szemben felmerült ok miatt kerülhet sor.
- Az ellenőrzésével kapcsolatban kialakított véleményhez írásbeli észrevételt tehet.

Ellenőrzésére jogosultak:

Főigazgató és helyettese, szakmai munkaközösség vezető, külső szakértő egyeztetett időpontban.

A főigazgató szóbeli vagy írásbeli megbízása alapján – rendkívüli esetben –köteles minden olyan feladatot ellátni, amely az intézmény ellátottjai, igénybevevői és az intézmény megfelelő működése, valamint a munkahelyi kollektíva érdekében szükséges. Erről a főigazgató 3 napon belül tájékoztatja.

A Horvátzsidány Angyalkert Óvoda és Bölcsőde munkájátérintőkérdésekbentitoktartásrakötelezett.

ZÁRADÉK

Ezen munkaköri leírás .....….-től lép életbe.
A munkaköri leírás módosításának jogát a körülményekhez igazodva a munkáltató fenntartja. A munkaköri leírás a visszavonásig vagy módosításig érvényes.

Kelt: Horvátzsidány,……

……
főigazgató
a munkáltatói jogkör gyakorlója

NYILATKOZAT

A munkaköri leírásban megfogalmazottakat magamra nézve kötelezőnek tekintem, annak egy példányát átvettem.
Kijelentem, hogy az általam végzett munkáért és a kezelt értékekért anyagi és büntető jogi felelősséggel tartozom.

Kelt: Horvátzsidány,……..

…….…….
munkavállaló

MUNKAKÖRI LEÍRÁS DAJKA

I.

MUNKÁLTATÓ

Név	Horvátzsidány Angyalkert Ovoda és Bölcsőde 9733 Horvátzsidány, Csepregi u. 6.
Joggyakorló	Főigazgató

MUNKAVÁLLALÓ

Név	
Oktatási azonosító	
Született	
Anyja neve	
Lakcíme	
Tartózkodási helye	
Besorolása	
Egyéb juttatások	

MUNKAKÖR

Munkakör	**DAJKA**
Cél	- A dajka az intézményben az óvodapedagógus nevelő munkát segítő társaként végzi feladatát. - Biztosítja a pedagógiai munkához szükséges higiénés feltételeket az ANTSZ előírásainak megfelelően.
Közvetlen felettes	Főigazgató

MUNKAVÉGZÉS

Hely	Horvátzsidány Angyalkert Ovoda és Bölcsőde
Heti munkaidő	40 óra
Munkaidő beosztás	Nevelési évenként a munkatervben rögzítettek szerint
Érvényes	Visszavonásig

II.

KÖVETELMÉNYEK

Alapkövetelmény	Egészségügyi alkalmasság, büntetlen előélet.
Elvárt ismeretek	Az óvoda nevelési és egészségügyi előírásainak, belső szabályzatainak ismerete.
Személyes tulajdonságok	Pontosság, megbízhatóság, türelem, együttműködési-és kompromisszum-készség, higiéné, kulturált megjelenés, segítőkészség, jó humorérzék.

KÖTELESSÉGEK

- A munkafegyelem megtartása, az igazgató utasítása alapján az óvoda nyitása és zárása.
- Kulturált megjelenésével, magatartásával, viselkedésével és beszédkultúrájával értéket közvetít, pozitív példát nyújt, képviseli az óvoda szellemiségét.
- Gyermek szerető viselkedésével, személyi gondozottságával, kommunikációs és beszédmintájával pozitív mintát nyújt a gyermekek számára.
- A gyermekek jogainak óvása, emberi méltóságuk tisztelete.
- Tudomására jutott pedagógiai információkat titokként kezeli.

- Az óvoda zavartalan működésének szükség esetén túl munkával történő biztosítása.

ÁLLANDÓ DAJKAI FELADATOK

A gyermekek gondozása, felügyelete

- Betartja a munkafegyelmet: a belső szabályzatokat, a közösségi élet magatartási szabályait és az egészségügyi előírásokat.
- Az óvodapedagógusokkal egyeztetve ellátja a gyermekek gondozását: szükség szerint segíti az öltözködést, vetkőzést, tisztálkodást, az étkezést, a lefekvést, a felkelést, segíti a szokások kialakítását.
- Részt vesz a gyerekek felügyeletében, a nevelésben, a rendezvényeken, alkalmazotti értekezleteken.
- Külső foglalkozások, séták, kirándulások alkalmával a gyermekcsoportot elkíséri, az óvodapedagógus útmutatásai szerint felügyel a gyermekekre.
- Gondoskodik a gyerekek testi épségéről, a balesetek megelőzéséről (nem hagyhat gyermeket felügyelet nélkül).
- Türelmes, halk, szeretetteljes hangnemben beszélget a gyermekekkel, felügyel a napközben megbetegedőre.
- A gyermekek magatartásáról, előmeneteléről a szülőknek tájékoztatást nem adhat, az érdeklődő szülőket tapintatosan az óvodapedagógushoz irányítja

Az óvodai környezet rendjének, tisztaságának fenntartása

- Gondoskodik a tisztítószerek biztonságos, a gyermekektől elzárt helyen történő tárolásáról.
- Naponta elvégzi a csoportszoba, a hozzá tartozó helyiségek, öltöző, mosdó, gyermekvécék takarítását, portalanítását, porszívózását.
- Folyamatosan gondoskodik napközben a folyosók tisztántartásáról, a takarítási feladatot többszöris el kell végezni, ha a terület szennyezettsége indokolja.
- Gondoskodik a munkaterületén található bútorok, berendezések naponkénti tisztántartásáról.
- Gondoskodik a textíliák szükség szerinti cseréjéről, mosásba kerüléséről, vasalásáról, szükséges javításáról, megvarrásáról.
- Gondoskodik a gyermekek eszközeinek tisztántartásáról, fertőtlenítéséről.
- Gondoskodik a munkaterületén található szemetes-edények, illetve szeméttárolók kiürítéséről, valamint ezeknek az eszközöknek a tisztításáról.
- Gondoskodik a munkaterületén található növények ápolásáról, gondozásáról, locsolásáról, szükség szerint átültetéséről.
- Gondoskodik a munkaterületén található szőnyegek, lábtörlők portalanításáról, tisztításáról.
- Az ablakok, ajtók szennyezettségétől függően elvégzi az ablaktisztítási, ajtómosási feladatokat.
- Kéthavonta, de a fűtési szezon megkezdése előtt, valamint a nyári szünet és a téli szünet után mindenképpen gondoskodik a fűtőtestek tisztításáról, valamint a radiátorok mögötti szennyeződések eltávolításáról.
- A mellékhelyiségek (gyermek és nevelői WC-k) tisztántartása kiemelt napi feladat, melyet szükségesetén naponta többször is el kell végezni.
- Gondoskodik a WC higiéniájának folyamatos biztosításáról, a WC papír pótlásáról.
- Gondoskodik a mosdók naponta legalább egyszeri vegyszeres tisztításáról.
- A kijelölt közös helyiségeket rendben tartja.
- Az intézmény rendezvényeihez kapcsolódóan elvégzi a rendezvény során érintett munkaterület soron kívüli takarítását.
- A rendezvényt követően segédkezik a helyszín rendjének eredeti visszaállításában.
- A nyári zárva tartás ideje alatt elvégzi az éves nagytakarítást.
- Különös gonddal végzi a fertőtlenítést. Amennyiben indokolt (járvány idején) a fertőtlenítést gyakrabban végzi.

Étkezéssel kapcsolatos feladatok

- Az étkezések kulturált lebonyolításában, a gyermekek önkiszolgálásában, tevékenységében aktívan közreműködik.
- Az ételt a csoportlétszámának megfelelően, bekészíti a csoportszobába.

- Egésznap folyamatosan gondoskodik a gyermekek számára tiszta pohárról és ivóvízről.
- Étkezéskor tálal, ételt oszt, segíti az étkeztetést, a szennyes edényeket kiviszi a konyhába.

ESETI dajkai feladatok:
- Szükség esetén a gyermekeket lemossa, zuhanyozza.
- Nyári időszakban a gyermekek fürdőzésénél, tisztántartásukban segítséget nyújt.
- Időszakonként köteles teljes nagytakarítást végezni (ünnepekhez kötődően, nyári zárás idején, fertőző megbetegedés esetén.)
- Havonta fertőtleníti a csoportszoba játékait, bútorokat, fertőző betegség esetén azonnal.
- Meghatározott rendszerint (háromhetente) ágyneműt cserél, szükség esetén gyakrabban.
- Időszakonként az udvari játékokat lemossa.
- Nyári időszakban gondoskodik a szabadban történő étkezés higiéniájáról.

EGYÉB FELADATOK, RENDELKEZÉSEK
- Köteles előre jelezni a takarítási feladataihoz szükséges eszközök, vegyszerek, tisztítószerek mennyiségi szükségletét.
- Felelős a számára kiadott eszközökért, valamint a vegyszerek, tisztítószerek biztonságos tárolásáért, gazdaságos felhasználásáért, a takarékos víz- és áramhasználatért.
- Köteles tájékoztatni óvodájában a vezetőt arról, ha a munkaterületén karbantartást igénylő állapotot észlel.
- Feladata, hogy a munkaterületén az intézményi vagyon biztonságára ügyeljen, tartsa be a vagyonvédelmi előírásokat.
- A munkarend alapján – az óvoda elhagyásakor – ellenőrizze az ajtók, ablakok bezárását.
- Az óvoda kulcsaiért teljes felelősséggel tartozik.
- A munkatársi értekezleteken részt vesz.
- Munkakörülményeinek javításához szükséges tárgyi feltételek fejlesztéséhez a költségvetés tervezésekor javaslatot tehet.
- Alkotó módon együttműködik a nevelő munkafejlesztése, a nevelőtestületi egység kialakítása érdekében.
- Munkahelyén olyan időpontban jelenjék meg, hogy munkaidejének kezdetekor már átöltözve, a munkavégzésre készen álljon.
- Ha munkáját betegség, vagy egyéb ok miatt nem kezdheti meg, távolmaradását jelezze vezetőjének, kollégájának, hogy helyettesítéséről időben gondoskodhassanak.
- Munkaidő alatt csak a házban lévő vezető engedélyével hagyhatja el azóvodát.
- Munkaidőben csak a legszükségesebb esetben használjon telefont, magánügyeit gyorsan (mindössze 2-3 percben), a munkafolyamat zavarása nélkül intézze el.
- Rendszeres munkaköri feladatain túlmenően alkalmanként külön indoklás alapján köteles ellátni azokat a tennivalókat, amelyekkel az óvodavezető/vezető-helyettes megbízza.
- A gyermekekről pedagógiai információt, az óvoda belső életéről, gazdasági helyzetéről felvilágosítást nem adhat. Amennyiben a szülő érdeklődik, udvariasan irányítsa a gyermek óvónőjéhez vagy az intézmény vezetőjéhez.
- Az intézmény belső életére vonatkozó értesüléseit, valamint a gyermekek személyes adatait köteles – határozatlan ideig – szolgálati titokként kezelni.
- Az óvoda működésével, a nevelőtestület tagjaival és munkájával, a gyermekek egészségügyi és családi körülményeivel kapcsolatos hivatali titkot köteles megőrizni.
- A munkavállaló köteles munkatársaival együttműködni, és munkáját úgy végezni, valamint általában olyan magatartást tanúsítani, hogy az más egészségét és testi épségét ne veszélyeztesse, munkáját ne zavarja, anyagi károsodását vagy helytelen megítélését ne idézze elő.
- Ha idegen érkezik az épületbe, udvariasan feltartóztatja, megkérdezi, hogy kit keres, megkéri, hogy várakozzon a folyosón, ezután szól a vezetőnek, illetve a keresett személynek.

- Az óvoda területén a törvényi előírásoknak megfelelően tilos a dohányzás.

JOGKÖR, HATÁSKÖR
Gyakorolja az alkalmazotti közösség tagjának, törvény és jogszabályok által, valamint az óvoda SZMSZ-ében biztosított jogokat.

MUNKAKÖRI KAPCSOLATOK
Részt vesz az alkalmazotti értekezleteken.

Felelőssége kiterjed teljes munkakörére és tevékenységére, felelősségre vonható:
- munkaköri feladatainak határidőre történő elmulasztásáért, vagy hiányos elvégzéséért;
- a vezetői utasítások igénytől eltérő végrehajtásáért;
- a jogszabályok, a munkahelyi fegyelem és bizalmi jelleg, hivatali titok, a munkatársak és a gyermekek jogainak megsértéséért;
- a munkaeszközök, berendezési tárgyak előírástól eltérő használatáért, elrontásáért;
- a számára kiadott eszközök, valamint a vegyszerek, tisztítószerek biztonságos tárolásáért, különös figyelemmel arra, hogy a gyermekekre veszélyes szerek illetéktelenek számára ne legyenek hozzáférhetőek;
- munkaterületéhez tartozó helyiség gondatlan zárásáért;
- a vagyonbiztonság, a rábízott leltári tárgyak és a higiénia veszélyeztetéséért.

III.
EGYÉB FELADATOK, MEGBÍZÁSOK

Személyre szólóan az adott nevelési év intézményi munkatervében kerül meghatározásra

IV.
ELLENŐRZÉSI TEVÉKENYSÉG

Ellenőrzése
- Az SZMSZ és az éves intézményi munkaterv tartalma és ütemezése szerint.
- Joga van évente legalább egyszeri ellenőrzésére, munkájáról véleményezéshez.
- Ellenőrzését maga is kérheti.
- Rendkívüli ellenőrzésére a naprakészség, munkafegyelem ellenőrzése esetén, illetve a munkájával szemben felmerült ok miatt kerülhet sor.
- Az ellenőrzésével kapcsolatban kialakított véleményhez írásbeli észrevételt tehet.

Ellenőrzésére jogosultak:
- Főigazgató

A főigazgató szóbeli vagy írásbeli megbízása alapján – rendkívüli esetben–köteles minden olyan feladatot ellátni, amely az intézmény ellátottjai, igénybevevői és az intézmény megfelelő működése, valamint a munkahelyi kollektíva érdekében szükséges. Erről a főigazgató 3 napon belül tájékoztatja.

A Horvátzsidány Angyalkert Óvoda és Bölcsőde munkáját érintő kérdésekben titoktartásra kötelezett.

ZÁRADÉK

Ezen munkaköri leírás .....-től lép életbe.
A munkaköri leírás módosításának jogát a körülményekhez igazodva a munkáltató fenntartja.
A munkaköri leírás a visszavonásig vagy módosításig érvényes.

Kelt: Horvátzsidány,…….

…… főigazgató
a munkáltatói jogkör gyakorlója

NYILATKOZAT

A munkaköri leírásban megfogalmazottakat magamra nézve kötelezőnek tekintem, annak egy példányát átvettem.
Kijelentem, hogy az általam végzett munkáért és a kezelt értékekért anyagi és büntetőjogi felelősséggel tartozom. A munkám során használt tárgyakat, eszközöket, gépeket rendeltetésüknek megfelelően használom.

Kelt: Horvátzsidány,,……

……..…….
munkavállaló

MUNKAKÖRI LEÍRÁS KISGYERMEKNEVELŐ

I.

MUNKÁLTATÓ

Név	Horvátzsidány Angyalkert Ovoda és Bölcsőde 9733 Horvátzsidány, Csepregi u. 6.
Joggyakorló	Főigazgató

MUNKAVÁLLALÓ

Név	
Született	
Anyja neve	
Lakcíme	
Tartózkodási helye	
Besorolása	
Egyéb juttatások	

MUNKAKÖR

Munkakör	kisgyermeknevelő
Cél	A rábízott gyermekek egyéni és közösségi nevelése, fejlődésük sokoldalú elősegítése, tevékenységük életkoruknak megfelelő irányítása.
Közvetlen felettes	
Helyettesítés	
Foglalkoztatás	

MUNKAVÉGZÉS

Hely	Horvátzsidány Angyalkert Ovoda és Bölcsőde 9733 Horvátzsidány, Váci Mihály u.15.
Heti munkaidő	heti 40 óra, csoportban: 35óra
Munkaidőbeosztás	Nevelési évenként a munkatervben rögzítettek szerint

II.

KÖVETELMÉNYEK

Elvárt ismeretek	A bölcsődei nevelés,korszerű szakmai ismeretek. Intézményi dokumentumok, szabályzatok ismerete.
Szükséges képességek	Nevelői alkalmasság, különösen: jó kapcsolatteremtő képesség, empátia, nyílt személyiség, jó szervezőképesség.
Személyes tulajdonságok	Elhivatottság, kiegyensúlyozottság, pontosság, megbízhatóság, türelem, etikus magatartás, jó kapcsolatteremtő és konfliktus feloldó képesség, kulturáltság.

Javaslat tétel:
- A szülői értekezletek, szülő csoportos megbeszélések témájának megválasztására
- Játékvásárlásra
- A környezet (csoportszobák, fürdőszobák, öltözők, udvar) esztétikus kialakítására

Jogállása:
Horvátzsidány Angyalkert Óvoda és Bölcsőde bölcsődei intézmény egységének kisgyermeknevelője

Jogköre:
- Jogköre kiterjed az adott gyermekcsoportban az egyes gyermekekre alkalmazható, a szakmai alapelveknek megfelelő, gondozási és nevelési módszerek meghatározására.

- Részt vesz a gyermekcsoport napirendjének elkészítésében.
- Segít a bölcsőde szakmai programjának kialakításában.
- Figyelemmel kíséri a gyermekek testi és szellemi fejlődését, tapasztalatairól rendszeresen beszámol a bölcsőde orvosának és szakmai vezetőjének.
- Naponta tájékoztatja, szükség esetén tanácsokkal látja el a szülőket.
- Vezeti a rábízott nyilvántartásokat, a gyermekek testi-,szellemi-és pszichikus fejlődését regisztráló kimutatásokat.
- Étkezés előtt ellenőrzi az ételminőségét.
- A szükséges tárgyi feltételeket illetően javaslattal fordulhat a bölcsőde szakmai vezetőjéhez.
- Jogosult a gyermekeket otthonukban meglátogatni

Feladatköre:

- Munkáját a mindenkori bölcsődei napirend, házirend, illetve a vonatkozó egészségügyi előírások és jogszabályok keretei között „saját gyermek" rendszerben látja el.
- Legfontosabb feladatai a gyermekek szakszerű gondozása és nevelése, megfelelő higiénés és esztétikai környezetének megteremtése, a szakterülethez kapcsolódó különböző adminisztratív teendők ellátása, a családi és bölcsődei nevelés összehangolása, a munkafegyelem betartása.

Feladatainak részletes felsorolása:

Gondozási-nevelési munkával kapcsolatos feladatok:

- Közreműködik a gyermekek napirendjének elkészítésében, figyelembe véve az adott gyermekcsoport korösszetételét, fejlettségi szintjét.
- Gondozási és nevelési munkájának alapját az előbbiek szerint elkészített napirend képezi.
- A gyermekek reggeli átvételekor ellátja a kötelező higiénés feladatokat, köteles betartani a gyermek átvételére vonatkozó szabályokat és előírásokat. (Amennyiben a gyermeken lázat, kiütést észlel, értesíti a szülőt és orvoshoz irányítja őket. Ez esetben a gyermek csak igazolással hozható vissza.)
- Gondoskodik a gyermekek helyes táplálásáról, betartva az esetenkénti orvosi utasításokat. Gondot fordít az étkezés közbeni esztétikai nevelésre, a higiénés szokások kialakítására. Az önállóságra nevelés keretében folyamatosan szoktatja a gyermekeket az önállóétkezésre, az evőeszközök helyes használatára. Szükségesetén tápszert készít a tejkonyhán.
- Gondoskodik a gyermekek ápoltságáról, tisztántartásáról, szükség szerinti fürdetéséről. E műveletek közben törekszik a higiénés készségek, szokások kialakítására, támogatja a gyermekek kezdeményezéseit, elősegíti aktivitásukat, önállósági törekvéseiknek helyt ad. Tetvességi vizsgálatot végez havonta, illetve szükség szerint.
- Gondoskodik a csoportszoba rendszeres szellőztetéséről, a gyermekek naponkénti levegőztetéséről az időjárásfüggvényében.
- Alvási időben biztosítja a nyugodt légkört, a megfelelő hőmérsékletet, felügyel az alvó gyermekek között.
- Játéktevékenységhez megfelelő minőségű és mennyiségű játékeszközt biztosít a gyermekek számára elérhető magasságban. Megfelelő mozgásteret, védelmet és támaszt nyújt, megelőzi, illetve segít megoldani a konfliktusokat.
- Figyelemmel kíséri a játékot, ahol kell segítséget ad, teljesítményt dicsér, javaslatot tesz, szabályokat közvetít.
- A szakmai programban megfogalmazott feladatokat, célkitűzéseket a gyermekek fejlettségi szintjének megfelelően végzi el.
- Segédkezik a gyermekek orvosi vizsgálatánál. Beadja a szülő által hozott gyógyszereket, vitaminokat (kivéve antibiotikum). Elvégzi a testi fejlődéssel kapcsolatos méréseket.
- Figyelemmel kíséri és elősegíti a gyermekek testi és szellemi fejlődését. A gyermekek állapotában történt változásokról rendszeresen tájékoztatja a bölcsőde orvosát és szakmai vezetőjét.
- Szakmai tájékozottsága, új ismeretek megszerzése, a gondozási-nevelési munka

színvonalának emelése érdekében köteles részt venni továbbképzéseken, szakmai napokon, konferenciákon.
- Rendszeresen részt vesz a házi továbbképzéseken, értekezleteken, esetenként szervezett
- tapasztalatcseréken.
  Az előírt kreditpontokat hatévente megszerzi.

A gyermekek higiénés-és esztétikus környezetének megteremtésével kapcsolatos feladatai:
- Ügyel személyes tisztaságára, hajának és kezének ápoltságára, ruházatának rendszeres, szükség szerinti cseréjére, a bölcsődében elfogadható ruházatot visel.
- A higiénés előírások betartásával gondoskodik a fertőzés átvitelének megakadályozásáról.
- A gondozáshoz szükséges eszközöket és anyagokat készenlétben tartja. Rendszeresen fertőtleníti a hőmérőket. A gondozási műveletek után gondoskodik a használt eszközök, anyagok eltávolíttatásáról, a helyiségek feltakaríttatásáról. A szennyes ruhát a mosóhelyiségbe viszi.
- Biztosítja a textíliák (ágynemű, törölköző, abrosz) rendszeres és szükségszerű cseréjét.
- Ügyel a papír zsebkendő helyes használatára.
- A csoportszoba berendezésénél, díszítésénél figyelembe veszi a gyermekek fejlettségét, a csoport nevét, az évszakokat, ünnepeket. Törekedjen arra, hogy harmóniát sugárzó formák, színek, anyagok vegyék körül a gyermekeket.

Adminisztratív feladatok:
- Vezeti a gyermek egészségügyi törzslapon a gondozó nőre vonatkozó adminisztrációt. Bejegyzi a gyermekek testi fejlődésének adatait.
- A csoportnaplóban naponta rögzíti a csoportban történt eseményeket, a gyermekek állapotára vonatkozó közléseit a társgondozónő számára.
- Vezeti a súlytáblázatot.
- Személyre szóló füzetekben vezeti a családlátogatást, a beszoktatást, havonta, illetve negyedéventeregisztrálja a gyermek fejlődését.
- Az üzenő füzetet rendszeresen vezeti.

A családi és a bölcsődei nevelés összehangolásával kapcsolatos feladatok:
- A bölcsődébe kerülés előtt meglátogatja a leendő gyermekét az otthonában. Látogatása alatt igyekszik megtudni a lehető legtöbbet a kisgyermek otthoni gondozásával és nevelésével kapcsolatban. Tapasztalatairól feljegyzést készít.
- A napi találkozások során informálja a szülőket a gyermekkel történt eseményekről és tájékozódik a gyermekkel otthon történtekről.
- A szülőket rendszeresen ellátja tanácsokkal.
- Aktívan részt vesz a szülői értekezleteken, szülőcsoportos megbeszéléseken, ahol egy-egy gondozási-nevelési témakörben rövid vitaindítót tart.
- Közreműködik a nyíltnapok, közös programok, ünnepek megszervezésében.

A munkafegyelem betartásával kapcsolatos kötelességek:
- Köteles munkahelyén a beosztásának megfelelő időben pontosan megjelenni, a jelenléti ívet aláírni, feltüntetve a munkakezdés- és befejezés időpontját. A munkakezdés a csoportban történik.
- Bármely okból történő távolmaradás esetén helyette érkező kisgyermeknevelőről időben gondoskodnia kell. Távolmaradásáról felettesének jelentést kell tennie. Társa hiányzása esetén köteles helyettesítését ellátni.
- Munkaidő alatt a bölcsőde területét csak felettese engedélyével hagyhatja el.
- **A gyermekeket felügyelet nélkül hagyni tilos!**
- A nevelő a gondozási egységet csak abban az esetben hagyhatja el, ha gondoskodik a gyermekek megfelelő felügyeletéről.

- Mindaddig köteles a csoportjában, illetve az egységbe tartozó gyermekeket ellátni, míg őket a társgondozónőnek át nem adja, vagy míg a szülők haza nem viszik őket.
- Kivételes esetben munkaidőn kívül is köteles munkát végezni, illetve munkavégzésre készen állni. A munkakörébe tartozó munkát a legjobb tudása és képessége szerint köteles végezni.
- A gyermekekkel szemben tanúsított negatív magatartás fegyelmi eljárást, illetve azonnali elbocsátást von maga után.
- A kisgyermeknevelő munkája végzésénél köteles betartani a hatályos jogszabályokat, a Szervezeti és Működési Szabályzatot, a Munkaügyi Szabályzatot és a belső rendelkezéseket, utasításokat.

Felelőssége:
- Felelős feladatkörének maradéktalan ellátásáért.
- A munkafegyelem betartásáért.
- Felel a csoportjába tartozó gyermekek által használt leltári tárgyakért, azok megőrzéséért és megóvásáért.
- Felel azért, hogy a gyermekek által használt helyiségekbe balesetveszélyes tárgyak, eszközök ne kerülhessenek.

A főigazgató szóbeli vagy írásbeli megbízása alapján – rendkívüli esetben –köteles minden olyan feladatot ellátni, amely az intézmény ellátottjai, igénybevevői és az intézmény megfelelő működése, valamint a munkahelyi kollektíva érdekében szükséges. Erről a főigazgató 3 napon belül tájékoztatja.

A Horvátzsidány Angyalkert Óvoda és Bölcsőde munkáját érintő kérdésekben titoktartásra kötelezett. A munkaköri leírás a tudomásul vételtől visszavonásig érvényes.
A munkaköri leírás felülvizsgálatának időpontja:

mindenévaugusztus31-ig

Horvátzsidány,……

…..…….

……

……. bölcsődevezető

főigazgató
a munkáltatói jogkör gyakorlója

NYILATKOZAT

A munkaköri leírásban megfogalmazottakat magamra nézve kötelezőnek tekintem, annak egy példányát átvettem.
Kijelentem, hogy az általam végzett munkáért és a kezelt értékekért anyagi és büntetőjogi felelősséggel tartozom. A munkám során használt tárgyakat, eszközöket, gépeket rendeltetésüknek megfelelően használom.

Horvátzsidány,……

…….……. munkavállaló

MUNKAKÖRI LEÍRÁS BÖLCSŐDEI DAJKA

I.

MUNKÁLTATÓ

Név	Horvátzsidány Angyalkert Óvoda és Bölcsőde 9733 Horvátzsidány, Csepregi u.6.
Joggyakorló	Főigazgató

MUNKAVÁLLALÓ

Név	
Született	
Anyja neve	
Lakcíme	
Tartózkodási helye	
Besorolása	
Egyéb juttatások	

MUNKAKÖR

Munkakör	bölcsődei dajka
Cél	A bölcsődei dajka a kisgyermek nevelők gondozó-nevelő munkáját segítő társaként végzi feladatát. A gyerekek közvetlen és közvetett környezetének tisztántartása, takarítása az ÁNTSZ előírásainak megfelelően. Az étkeztetéssel kapcsolatos feladatok ellátása.
Közvetlen felettes	Bölcsődevezető
Foglalkoztatás	

MUNKAVÉGZÉS

Hely	Horvátzsidány Angyalkert Óvoda és Bölcsőde 9733 Horvátzsidány, Váci Mihály u.15.
Heti munkaidő	heti40 óra
Munkaidő beosztás	Nevelési évenként a munkatervben rögzítettek szerint

II.

KÖVETELMÉNYEK

Elvárt ismeretek	ANTSZ előírások, munkaköréhez kapcsolódó szabályok, előírások
Szükséges képességek	jó kapcsolatteremtő képesség, empátia, nyílt személyiség, precíz, pontos munkavégzés
Személyes tulajdonságok	Elhivatottság, kiegyensúlyozottság, pontosság, megbízhatóság, türelem, etikus magatartás, kulturáltság.

Hatásköre, jogköre:

- Feladata a bölcsőde és környezete tisztántartása a jelenleg érvényben lévő előírásoknak megfelelően.
- Felel a gondozási egységek megfelelő fertőtlenítéséért, takarításáért és tisztántartásáért.
- A gépek megfelelő használatáért, állagának megőrzéséért.
- Felel a gyermekek ételének a főzőkonyháról való megfelelő higiéniájú átszállításáért, tálalásáért, pontos időre való beszállításáért.
- Felel az étkezések utáni megfelelő takarításért.
- A vegyszerek szakszerű tárolásáért és alkalmazásáért.

- Felel feladatainak pontos és időre kész végrehajtásáért.
- Betartja az egészségvédelmi, tűz-és balesetvédelmi előírásokat.
- Felel a gyermekek egészségéért abban az időben, amikor felügyeletet biztosít.

Feladatai:
A tisztaság megőrzésével kapcsolatos teendők:
- Gondoskodik a tisztítószerek biztonságos, a gyermekektől elzárt helyen történő tárolásáról.
- Naponta elvégzi a bölcsőde helyiségeinek, a csoportszobák, a hozzátartozó helyiségek, öltöző, mosdó, gyermekvécék takarítását, portalanítását, porszívózását.
- Folyamatosan gondoskodik napközben a gyermeköltözők tisztántartásáról, a takarítási feladatot többször is el kell végezni, ha a terület szennyezettsége indokolja.
- Gondoskodik a munkaterületén található bútorok, berendezések naponkénti tisztántartásáról.
- Gondoskodik a textíliák szükség szerinti cseréjéről, mosásba kerüléséről, vasalásáról, szükséges javításáról, megvarrásáról.
- Gondoskodik a gyermekek eszközeinek tisztántartásáról, fertőtlenítéséről.
- Gondoskodik a munkaterületén található szemetes-edények, illetve szeméttárolók kiürítéséről, valamint ezeknek az eszközöknek a tisztításáról.
- Gondoskodik a munkaterületén található növények ápolásáról, gondozásáról, locsolásáról, szükség szerint átültetéséről.
- Gondoskodik a munkaterületén található szőnyegek, lábtörlők portalanításáról, tisztításáról.
- Az ablakok, ajtók szennyezettségétől függően elvégzi az ablaktisztítási, ajtómosási feladatokat.
- Kéthavonta, de a fűtési szezon megkezdése előtt, valamint a nyári szünet és a téli szünet után mindenképpen gondoskodik a fűtőtestek tisztításáról, valamint a radiátorok mögötti szennyeződések eltávolításáról.
- A mellékhelyiségek (gyermek és nevelői WC-k) tisztántartása kiemelt napi feladat, melyet szükség esetén naponta többször is el kell végezni.
- Gondoskodik a WC higiéniájának folyamatos biztosításáról, a WC papír pótlásáról.
- Gondoskodik a mosdók naponta legalább egyszeri vegyszeres tisztításáról.
- A bölcsőde rendezvényeihez kapcsolódóan elvégzi a rendezvény során érintett munkaterület soron kívüli takarítását.
- A rendezvényt követően segédkezik a helyszín rendjének eredeti visszaállításában.
- A nyári zárva tartás ideje alatt elvégzi az éves nagytakarítást.
- Különös gonddal végzi a fertőtlenítést. Amennyiben indokolt (járványidején) a fertőtlenítést gyakrabban végzi.

Szervezési feladatok a gyermekek napirendjéhez kapcsolódóan
- Közreműködik a teremrendezési feladatok ellátásában.
- Biztosítja a játék és a gyermekek munkatevékenységeihez kapcsolódó teendők csoportszobai és udvari feltételeit a kisgyermeknevelők útmutatásai szerint.
- A nyugodt pihenés feltételeinek megteremtéséhez lerakja az ágyakat. Ágyazáskor ügyel arra, hogy minden gyermek kizárólag a saját ágyába feküdjön. Elvégzi az ágyak felszedését, elrakását.
- A terem szellőztetéséről gondoskodik lefekvés előtt.
- A környezet esztétikai rendjének megteremtésében aktívan közreműködik.
- Ügyel a balesetek megelőzésére.
- Egyéb: A többcélú köznevelési intézményben ellátja a főigazgató által meghatározott helyettesítő dajka feladatát

Felelőssége:
- Köteles munkahelyén a beosztásának megfelelő időben megjelenni és a jelenléti ívet vezetni.
- Távolmaradását a lehető legrövidebb időn belül köteles jelenteni a szakmai vezetőnek.
- Munkaidő alatt a munkahelyét csak a felettese engedélyével hagyhatja el.

- A gyermekekkel és a kollégákkal való kapcsolat, illetve érintkezés során magatartásában érvényesítse az intézmény nevelési stílusát, értékét és etikai normáit.
- Munkáját mindenesetben tudásának és lelkiismeretének megfelelően végzi.
- Az intézményben szervezett megbeszéléseken aktívan részt vesz.
- A vagyonvédelem és titoktartás tekintetében a mindenkor érvényben lévő munkaviszonyra vonatkozó jogszabályok szerint köteles eljárni.
- Betartja az egészségvédelmi, baleseti és tűzvédelmi előírásokat.
- Felel a bölcsőde rendjéért, tisztaságáért.
- A kiadott leltári tárgyakért, azok állagának megóvásáért, rendeltetésszerű használatáért.

A főigazgató szóbeli vagy írásbeli megbízása alapján – rendkívüli esetben –köteles minden olyan feladatot ellátni, amely az intézmény ellátottjai, igénybevevői és az intézmény megfelelő működése, valamint a munkahelyi kollektíva érdekében szükséges. Erről a főigazgató 3 napon belül tájékoztatja.

A Horvátzsidány Angyalkert Óvoda és Bölcsőde munkáját érintő kérdésekben titoktartásra kötelezett.

A munkaköri leírása tudomásul vételtől visszavonásig érvényes.
A munkaköri leírás felülvizsgálatának időpontja: minden év augusztus 31-ig

Horvátzsidány,……..

……. ……
bölcsődevezető főigazgató
a munkáltatói jogkör gyakorlója

NYILATKOZAT

A munkaköri leírásban megfogalmazottak magamra nézve kötelezőnek tekintem, annak egy példányát átvettem. Kijelentem, hogy az általam végzett munkáért és a kezelt értékekért anyagi és büntetőjogi felelősséggel tartozom. A munkám során használt tárgyakat, eszközöket, gépeket rendeltetésüknek megfelelően használom.

Horvátzsidány,……

…….
munkavállaló

PEDAGÓGIAI PROGRAM

HORVÁTZSIDÁNY ANGYALKERT ÓVODA ÉS BÖLCSŐDE

2025.

Pedagógiai Program

HORVÁTZSIDÁNY ANGYALKERT ÓVODA ÉS BÖLCSŐDE

9733 Horvátzsidány, Csepregi u.6.

Az intézmény OM azonosítója: 203679
Készítette a nevelőtestület bevonásával: **……** **Kovács Tamásné Pántos Krisztina** **Főigazgató** **Horvátzsidány, 2025.09.01.**
Legitimációs záradék
Véleményezte: **……** **szülői szervezet nevében** **Horvátzsidány, 2025.09.01.** **Fenntartói jóváhagyás határozat száma: …../2025. (IX.1.)** **……** **A fenntartó képviseletében** **Horvátzsidány, 2025.09.01.** **Horvát Nemzetiségi Önkormányzat Horvátzsidány, Ólmod, Peresznye és Német Nemzetiségi Önkormányzat Kiszsidány képviselő-testülete a dokumentumot megismerte, annak tartalmával egyetért:** **……** **……** **Horvát Nemzetiségi Önkormányzat Horvátzsidány** **Horvát Nemzetiségi Önkormányzat Ólmod** **……** **……** **Horvát Nemzetiségi Önkormányzat Peresznye** **Német Nemzetiségi Önkormányzat Kiszsidány** **Horvátzsidány, 2025.09.01.**
Az elfogadott szervezeti és működési szabályzat kihirdetésének napja: 2025.09.01.
A dokumentum jellege: Nyilvános **Megtalálható: főigazgatói irodában** **telephely irodájában** **bölcsődevezető irodájában** **az Oktatási Hivatal intézményi nyilvántartóban**
Hatályos: 2025.09.01-től

Tartalomjegyzék

1. Bevezető 4
Intézményünk alapvető adatai 5
2. Gyermekkép, óvodakép 6
2.1. Gyermekképünk 6
2.2. Óvodaképünk 6
3. Nevelésünk alapelvei 8
3.1. Általános pedagógiai alapelvek 8
3.2. Sajátos nevelésünkből fakadó elvek 8
4. Óvodai nevelésünk célja 9
5. Az óvodai nevelés feladatai 9
5.1. Általános feladataink 9
5.2. Az egészséges életmód alakítása 10
5.3. Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés 16
5.4. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása 21
6. Az óvodai élet megszervezésének elvei 24
6.1. Személyi feltételek 24
6.2. Tárgyi feltételek 25
6.3. Az óvodai élet megszervezése 27
6.4. Óvoda kapcsolatai 29
7. Az óvodai élet tevékenységi formái és az óvodapedagógus feladatai 33
7.1. Játék 33
7.2. Verselés, mesélés 37
7.3. Ének, zene, népi játék, tánc 40
7.4. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka 44
7.5. Mindennapos mozgás 48
7.6. A külső világ tevékeny megismerése 51
7.7. Munka jellegű tevékenységek 56
7.8. A tevékenységekben megvalósuló tanulás 59
8. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek nevelését szolgáló intézkedések 61
8.1. Különleges bánásmódot igénylő gyermekek 61
8.1.1. Sajátos nevelési igényű gyermekek 62
8.1.2. Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek 63
8.1.3. Kiemelten tehetséges gyermekek 63
8.2. Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek 65
8.3. Tartós gyógykezelés alatt álló gyermek 66
9. Szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységünk 67
10. A gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések 68
11. Gyermekvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenységek 69
12. A nemzetiségi óvodai neveléssel összefüggő feladatok 71
13. Fejlődés jellemzői óvodáskor végére 74
14. Jogszabályi alapok 76
15. Legitimációs záradék 77
Melléklet: 1.sz: Horvátzsidány Angyalkert Óvoda és Bölcsőde Tücsök Bölcsődéje Szakmai Program

1. BEVEZETŐ

„A korai nevelés a legfontosabb! Az, amit az ember ebben az életkorban felfog, kihat az egész életre”[1]
A fenti gondolatot, Brunszvik Teréz grófnő, az első magyar óvoda megalapítója fogalmazta meg 1809-ben írt napolójában.
„Egy örökség, ami a megélt jelenünk is….” A hazai, értékgazdag és szemléletében a legmodernebb pedagógiai színtér az óvoda, az óvodai nevelés ügye. A gyermekközpontúság, a folyamatos szakmai tudásbővítés, az innováció központú megújulás szükségessége, mind-mind olyan terület, amelyek feltételezik az önálló gondolkodást és a cselekvést.

Brunszvik Teréz a magyar óvodapedagógia alapkövét jelenti. Az általa képviselt humánus, gyermek- és értékcentrikus, játékközpontú nevelési elvek a mai napig meghatározóak a magyar óvodákban. 1828-ban alapított első magyarországi kisdedóvó intézet elnevezése is jelzésértékű: Angyalkert. Angyalkert a gyermeklelkek kertje, hiszen nem csupán felügyeletet biztosított az intézet, hanem életkoruknak megfelelő játékos és fejlesztő foglalkozásokat is. Pedagógiai elvei a gyermeki természet tiszteletén, a játék fontosságán a szeretet- és gyermekközpontú nevelésen alapultak. Mindezek az elvek a mai napig érzékelhetően áthatják a magyar óvodapedagógiát. A gyermekek tisztelete és egyéniségének elfogadása, a gyermek egyedisége, egyéni képességeik, érdeklődésük, fejlődési ütemük, a játék központi szerepe, amely nem csupán a kompetenciák fejlődésének és kibontakozásának legfontosabb eszköze és tere. A szeretet és a biztonság, az érzelmi biztonság megteremtésének kiemelt szükségessége, a gyakorlati tevékenységek fontossága, a közvetlen tapasztalás, az anyanyelv ápolása, a kognitív és érzelmi fejlődés egyensúlya.
A mindennapi gyakorlat a játékalapú nevelés, a gyermekközpontú megközelítés, a szociális és érzelmi nevelés hangsúlyozása, az értelmi intelligencia fejlesztése, a család és az intézmény közötti szoros kapcsolat, a magyar és nemzetiségi kultúra és nyelv ápolása.
Az óvodapedagógusok nem csupán a gyermekek felügyelője, hanem képzett szakember, aki mélyreható ismeretekkel rendelkezik a gyermekek fejlődésének pedagógiai-pszichológiai vonatkozásaiban, ismeri a hatékony nevelés módszerét.
Az óvoda a köznevelési intézmények között az első kapu, amely a gyermek szükségleteire épít, a gyermeki személyiség tisztelete, a gyermekek közötti fejlődési különbségekre alapozott személyiségfejlesztés áll a fókuszában, a sajátos tevékenységrendszerével, a szabad játékkal, a tapasztalati tanulásra alapozottságával és a nevelő állandó jelenlétével. Minden rezdülésében gyermek és értékközpontú.
„Másokat rábírni a szépre és a jóra példa és tett által!” – ez volt a célja a 250 éve született Brunszvik Teréznek.
Az örökség kötelez bennünket. A hivatásunk kötelez bennünket.
Eleget tenni egy felkérésnek… Brunszvik 250. emlékévében új intézmény létrejötte alkalmával egy örökséget méltató szellemiségre építve alkottuk meg saját Pedagógiai Programunkat, melyben felhasználjuk Nagy Jenőné „Óvodai nevelés a művészetek eszközeivel” című program elemeit.

[1] A Pedagógiai Program Bevezető fejezetében idézett szövegek forrása: Óvodai nevelés LXXVIII. évfolyam 2025.június 6. szám

INTÉZMÉNYÜNK ALAPVETŐ ADATAI

A Horvátzsidány Angyalkert Óvoda és Bölcsőde intézmény a székhelyóvodából, a peresznyei óvodából (mint telephely) és a horvátzsidányi bölcsődéből áll. A horvátzsidányi óvodában horvát és német, a peresznyei óvodában horvát nemzetiségi nevelés folyik.

Az intézmény neve: Horvátzsidány Angyalkert Óvoda és Bölcsőde

OM azonosító: 203679

Alapító okirat száma: 1/2025

Fenntartó: Horvátzsidány Község Önkormányzata

Székhelye: 9733 Horvátzsidány, Csepregi u. 6.

Telefonszám: 06/94 565 166

Telephelyek:

- Horvátzsidány Angyalkert Óvoda és Bölcsőde Peresznyei Telephelye
  9734 Peresznye, Hunyadi János u.1.
- Horvátzsidány Angyalkert Óvoda és Bölcsőde Tücsök Bölcsődéje
  9733 Horvátzsidány, Váci Mihály u. 15.

2. GYERMEKKÉP, ÓVODAKÉP

2.1 GYERMEKKÉPÜNK

A gyermek mással nem helyettesíthető, szellemi, erkölcsi és biológiai értelemben is egyedi személyiség és szociális lény egyszerre.
Minden gyermeknek joga van ahhoz, hogy személyisége kibontakozásához az óvodában megkapja a segítséget, befogadó, támogató légkörben magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön, saját tempójában élhessen. Azt valljuk, hogy a sikeres nevelés feltétele a gyermek egyedi, eltérő és alapvető szükségleteinek figyelembevétele, a fejlődés folyamatos nyomon követése.
Az „Óvodai nevelés országos alapprogram” -ban megfogalmazottak szerint alapvető kiindulási pontnak tekintjük az alábbiakat:
„A gyermek fejlődő személyiség, fejlődését genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei, a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások – beleértve a spontán és tudatos nevelő hatásokat is – együttesen határozzák meg. E tényezők hatásainak következtében a gyermeknek sajátos, életkoronként (életkori szakaszonként) és egyénenként változó testi és lelki szükségletei vannak.”
Az óvodáskorú gyermek alapvető tulajdonsága a kíváncsiság, a megismerés vágya. Hisszük, hogy minél több tapasztalási, megfigyelési, kísérletezési lehetőséget biztosítunk számára, annál szorosabb

kötelék alakul ki az őt körülvevő környezetével, könnyebben alkalmazkodik a közvetlen világához, kialakul ragaszkodása, szeretete.
A gyermeket körülvevő személyi és tárgyi környezetet úgy alakítjuk, hogy az a legtöbb tapasztalási lehetőséget biztosítsa személyiségének alakulásához.
Az esélyegyenlőség mindannyiunk számára fontos érték. Ennek érdekében a gyermekközpontú, inkluzív nevelésünkkel biztosítjuk az egyenlő hozzáférést s a meglévő hátrányainak csökkentését. Nem adunk helyet semmiféle előítélet kibontakozásának.

2.2 ÓVODAKÉPÜNK

Az óvoda a köznevelési rendszer szakmailag önálló nevelési intézménye, a családi nevelés kiegészítője, a gyermek harmadik életévétől az iskolába lépésig. Alapozó jellegű szociális, óvó-védő, valamint nevelő-személyiségfejlesztő feladatot lát el, felelőssége a felnövekvő nemzedék nevelésében meghatározó.
Horvátzsidány az ország nyugati határ szélén az Alpok dombokká szelídülő keleti lábánál fekszik. A település horvát nemzetiségi. Ezen kívül kettő horvát nemzetiségi és egy német nemzetiségi falu veszi körül. A környéket számos *természeti, kulturális és eszmei értek* jellemzi. Kettő településen Horvátzsidányban (székhely) és Peresznyén (telephely) működik az óvoda. Célunk, és feladatunk, hogy a természet adta értékeket megismerjük, megismertessük, ismerjék meg a nemzetiségi lét kultúráját és hagyományok által a települések eszmei, szellemi értékét. Mindezek kiváló lehetőséget teremtenek a lokálpatriotizmus megerősítésében.

Horvátzsidány, Peresznye, Ólmod (horvát nemzetiségi), Kiszsidány (német nemzetiségi) falvak Kőszegtől 10 km-es távolságban lévő völgyben elhelyezkedő 100 és 800 fő közötti lélekszámú települések. A falvakat ölelő dombvidék gazdag természeti adottságai nagyszerű lehetőséget kínálnak a pihenni vágyóknak, a kirándulóknak, a természet szépségében gyönyörködőknek. Erdők, mezők, szőlőültetvények, források, tavak, állattartás sok elfoglaltságot és kikapcsolódást nyújtanak az itt élők számára. A zene, néptánc kulturális tevékenységek, múzeumok látogatása által lehetőség van megismerni a falusi nép múltját, hova tartozását. Őseinktől átvettük a múltat idéző kincsek óvását, védelmét, és ezt szeretnénk átadni az utókor számára is.

„A múltat tiszteld a jelenben s tartsd a jövőnek” / Vörösmarty Mihály/

A hátrányosan változó, rohanó életmód miatt a családok egyre kevesebb időt tudnak a természeti és társadalmi értékeink felfedezésével, megismerésével tölteni. Ezért nevelőmunkánk megtervezésében a kulturális, építészeti, helytörténeti értékeink, valamint a hegyek, erdők közelsége által nyújtott lehetőségek minél szélesebb körű kihasználására törekszünk.
A szerzett tapasztalatokat igyekszünk a gyerekek mindennapi életébe beépíteni.

„A falu tartás, a falu örökség” /Wass Albert/

Ezáltal alakulhat esztétikai érzékük, a szépre és a jóra való fogékonyságuk.
Az esztétikusan kialakított óvodai környezet, a magára mindig igényes óvodapedagógus, óvodai dolgozó jó példa a gyermekek számára, a közös gyermeknevelés partnerkapcsolatok lehetőségeit

hordozza. A mi feladatunk, hogy ez a kapcsolat minél mélyebb, eredményesebb, gyümölcsözőbb legyen a gyermekek érdekében.

Arra törekszünk, hogy óvodánk olyan legyen, ahol

- elősegítjük a gyermekek fejlődésének és nevelésének legmegfelelőbb feltételeit a személyi és tárgyi, valamint pedagógiai környezet biztosításával
- lehetőséget biztosítunk a következő életszakaszba (a kisiskolás korba) való átlépés belső pszichikus feltételeinek megteremtődésére
- érzelmi biztonságot nyújtó derűs, szeretetteljes légkör veszi körül a gyerekeket
- a gyermekek az életkoruknak és fejlettségüknek megfelelően sokszínű tevékenységekben vehetnek részt különös tekintettel a mással nem helyettesíthető játékra
- a tevékenységeken keresztül történik az egyéni képességeikhez igazodó műveltségtartalmak közvetítése
- a kiemelt figyelmet igénylő gyerekekkel való együttélés, a gyermekek, a dolgozók, és a szülők számára elfogadott, a gyermekek számára biztosított az egyenlő hozzáférés elve
- a szeretetkapcsolatok felnőtt-gyermek, gyermek-gyermek között az egész óvodai nevelést átszövik
- az elfogadás, a megértés, az óvodai dolgozók mintájában nyernek értékközvetítést, ugyanúgy, mint a derű, az őszinteség, a segítség, az egymásra odafigyelés, az udvariasság
- a gyermeki szabadság és a megkötöttség a gyermeki önmegvalósítást, az önkéntességet nem sértő magatartási szokásokban jelenik meg
- hitelességünkkel és mintánkkal a gyermekeken keresztül a családokra is hathatunk: normáikra, műveltségükre, életvitelükre,
- fogadhatjuk, befogadhatjuk a családok értékeit, esetenként értékközvetítőként is a nagyszülők, szülők hagyományokat vagy művészeti értékeket közvetítő, környezetet formáló tevékenységét
- biztosítjuk a nemzeti, etnikai kisebbséghez tartozók, a migránsok önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, társadalmi integrálását.

3. NEVELÉSÜNK ALAPELVEI

3.1 ÁLTALÁNOS ALAPELVEK

- az óvodáskorú gyermek nevelésének elsődleges színtere a család
- a gyermeki személyiséget elfogadás, tisztelet, szeretet, megbecsülés és bizalom övezi
- a nevelés lehetővé teszi és segíti a gyermek személyiségfejlődését, egyéni készségeinek és képességeinek kibontakoztatását
- az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk
- a gyermeki tevékenységnek a teljes nevelési időben érvényesülnie kell, mert az óvodás gyermek a tapasztalatait, érzelmeit, vágyait tevékenységein keresztül fejezi ki

- a nemzetiséghez tartozó gyermekek óvodai nevelésében biztosítani kell az önazonosság megőrzését, a nemzeti identitás erősítését, a nemzetiségi hagyományok átörökítését, a nemzetiségi gyermekek nyelvi nevelését és a multikulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét
- a hazájukat elhagyni készülő családok gyermekeinek óvodai nevelésében biztosítani kell az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, társadalmi integrálását

3.2 SAJÁTOS NEVELÉSÜNKBŐL FAKADÓ ELVEK

Intézményünkben valamennyi alkalmazottra egyaránt érvényes, munkájukat meghatározó pedagógiai alapelvek mellett megjelennek nevelésünkre jellemző sajátosságok is:

- a gyermeket körülvevő „való világgal" való kapcsolat kiemelt szerepe, a természeti és társadalmi környezet közvetlen megismerése, a benne történő eligazodás segítése, és az értékrend kialakítása, erősítése
- művészetekhez való viszony alakítása.

Szeretetteljes, biztonságérzetet adó, érzelemgazdag óvoda megteremtése, ahol a gyermekközpontúság úgy jelenik meg, hogy

- gyermeki tartást, önállóságot biztosít
- s ebből az önállóságból fakadó egészséges öntudatot, kibontakozási és önmegvalósítási lehetőséget ad a gyermeknek
- a felnőttek tetteikkel sugározzák a feltétel nélküli szeretetet, s azt a gyermeknek fontos biztonságérzetet, hogy

„Tisztellek Téged, fontos vagy nekem, csakis Rád figyelek, és segítek Neked, ha szükséged van a segítségemre."

Minden gyermek ismerje, s tudja meg testi, lelki, szellemi értékeit, de azt is érzékelje, hogy mik a hiányosságai. Ezt fogja fel természetesen, minden lelki feszültség nélkül.

A gyermekek önértékelésének alakulását, igényszintjének növelését reális értékelésünkkel ösztönözzük.

4. ÓVODAI NEVELÉSÜNK CÉLJA

ALAPVETŐ CÉLJAINK

- az óvodások sokoldalú, harmonikus fejlődésének elősegítése
- a gyermeki személyiség kibontakoztatása az életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételével
- kiemelt figyelmet igénylő gyermekek fejlődésének biztosítása, inkluzív nevelés megvalósítása
- sokoldalú képességfejlesztés segítségével a személyiség fejlődésének biztosítása, elősegítése
- a gyermekek harmonikus és élő kapcsolatának alakítása a természeti és társadalmi környezetünkkel

- lakóhelyünk hagyományainak, értékeinek megismertetése
- a gyermekek és a művészetek közötti érzelmi kötődés kialakítása
- a gyermekek személyiségének alakulása megfeleljen társadalmunk követelményeinek, megalapozza az iskolába lépéshez szükséges fejlettséget
- a pedagógiailag segített, ösztönzött szocializáció, erkölcsi normák kialakításának minél teljesebb megvalósítása
- az értékeink megőrzése, közvetítése

A nemzetiségi kétnyelvű nevelés célja:

- az óvodáskorú gyermekek életkori sajátosságainak és egyéni fejlettségének megfelelően a kisebbség nyelvének és kultúrájának megismerése
- a nemzetiségi kulturális hagyományok és szokások ápolása, átörökítése
- a nemzetiségi identitástudat kialakulásának, megalapozásának segítése és fejlesztése.

5. AZ ÓVODAI NEVELÉS FELADATAI

5.1 ÁLTALÁNOS FELADATAINK

- a gyermekek testi és lelki szükségleteinek kielégítése
- az érzelmi biztonságot nyújtó derűs, szeretetteljes óvodai légkör megteremtése
- a testi, a szociális és az értelmi képességek egyéni és életkor-specifikus alakítása
- a gyermekek fokozatos felkészítése az iskolai nevelés-oktatásra, különösen az utolsó nevelési évben
- a gyermeki közösségben végezhető sokszínű – az életkornak és fejlettségnek megfelelő – tevékenységek, különös tekintettel a mással nem helyettesíthető játék lehetőségének biztosítása
- a játékon keresztül az életkorhoz és a gyermek egyéni képességeihez igazodó műveltségtartalmakról való gondoskodás
- emberi értékek közvetítése
- a gyermek egészséges fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges személyi, tárgyi környezet biztosítása

5.2 AZ EGÉSZSÉGES ÉLETMÓD ALAKÍTÁSA

A mai egészségmodell az embert egészében szemléli. Nem részekből állunk, hanem egy egységet alkotunk.

Az emberben a testi, lelki és szellemi tényezők szoros egységben és kölcsönhatásban működnek. Nem képzelhető el egyik változása anélkül, hogy ne hatna ki a másik két tényezőre.

Az óvodáskor különösen jelentős az egészséges életmódra történő felkészítés szempontjából, hiszen ebben az életszakaszban megszerzett ismeretek, készségek és szokások a későbbi egészségi magatartást jelentősen befolyásolják. A gyermekkori egészségi állapot nem csupán a gyermek egészségét alapozza meg, de kihat a következő generáció egészségére is.

A szükségletek kielégítése biztosíthatja a kisgyermek egészséges fejlődését, a legteljesebb egészségi állapotának, teljesítőképességének elérését. Ez az állapot biztosít lehetőséget arra, később,

felnőttként (a gyermek) a mindennapi élet alternatívái (életviteli helyzetei) közül a legegészségesebbet válassza, az egészséget választó képességét kifejlessze.
Az egészséges életmód és az egészséges környezet kölcsönhatásban van egymással. A környezetvédelemhez és megóvásához kapcsolódó szokások, a környezettudatos magatartás, szemlélet megalapozása kiemelt feladatunk. Az egészségvédő magatartás fejlesztése megköveteli, hogy az óvodai nevelés segítse az egészséges életvitel iránti igény kifejlődését, az egészséges életmód választását, az egészséget károsító magatartások visszaszorítását.
Az életvezetési készségeken alapuló nevelés hozzásegíti a gyermekeket azon ismeretek, készségek, képességek megszerzéséhez, amelyek szükségesek az egészséges életmód kialakításához.

Az egészséges életmódra nevelés célja:

a gyermek igényének megalapozása, alakítása

- életvezetési készségek fejlesztése
- a személyi és környezeti higiénére
- a mozgásos életmódra
- az egészséges táplálkozásra és kulturált étkezésre
- az egészséget károsító magatartásformák elkerülésére
- a környezethez való alkalmazkodás képességére
- környezettudatos magatartásra
- egy adott élethelyzetben az egészségesebb megoldás választására és
- a másokon való segítésre, valamint
- testi fejlődésük elősegítése

Feladataink:

- az ismerkedés folyamatának elindítása az anamnézis készítésével
- a gyermek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése
- a harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése
- a gyermeki testi képességek fejlődésének segítése
- a gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése
- összehasonlító mérésekkel az egyéni jellemzők, sajátosságok feltárásának segítése (pl. testsúly, testmagasság, szem, hajszín és méret, láb-kéz stb.)
- minél több idő biztosítása a szabad levegőn végzett tevékenységekre
- az egészséges életmód, a testápolás, az étkezés, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása – a nevelőtestület által kidolgozott szokásrendszer alapján
- a vizuális jelek, piktogramok alkalmazásával a szokástanulás többcsatornás megerősítése (egyedül is tudják kontrollálni a cselekedeteiket)
- a gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet biztosítása
- a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, a környezettudatos magatartás megalapozása

- megfelelő szakemberek bevonásával – a szülővel, az óvodapedagógussal együttműködve – speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi, lelki nevelési feladatok ellátása.

A fejlesztés tartalma:

a. <u>A gyermekek gondozása</u>

Az óvodapedagógus a gondozás folyamatában is nevel, építi kapcsolatait a gyermekekkel, egyúttal segíti önállóságuk fejlődését.

A gyermekek gondozásának feltétele az óvodapedagógus, a dajkák, a pedagógiai asszisztens és a gyermekek közötti meghitt, megértő viszony, a természetes testközelség megléte. A gyermekek attól fogadnak el gondoskodást, akik őszinte, hiteles viselkedéssel, bizalomkeltő metajelzésekkel közelednek feléjük és tapintatot, elfogadást közvetítenek.

Az óvodapedagógusok a fokozatosság betartásával törekednek arra, hogy a gyermekek egyre önállóbban elégítsék ki szükségletüket. Az önálló testápolás, étkezés, öltözködés szervezettségét az óvodába lépés pillanatától biztosítják. A befogadás ideje alatt hangsúlyosabban, azután szükség szerint minden gyermekkel, a pedagógiai asszisztens, a dajkák bevonásával, együtt végzik a teendőket, hogy megtanulhassák a fogásokat, képesek legyenek az egészséges életmód szokásainak sorrendjét és azok fogásait elsajátítani.

b. <u>Egészséges táplálkozás, kulturált étkezés</u>

Az óvodásgyermek az ébrenlétének háromnegyed részét az óvodában tölti, ahol az óvodapedagógusok a gyermek testi-szellemi fejlődésének feltételeit igyekeznek biztosítani. A fejlődés alapfeltételei között kiemelt jelentőségő a gyermek egészséges táplálása.
A gyermekek a napi háromszori étkezéssel tápanyagszükségletük 3/4 részét az óvodában kapják. Ezért az óvoda figyelemmel kíséri a gyermekek étrendjét, hogy kellően változatos és megfelelő tápanyag összetételű legyen. Az étkezési szokásokat úgy alakítjuk ki, hogy minél kevesebb várakozási idő maradjon, jól szervezetten, a folyamatosság módszerét alkalmazva.
A gyermekeknek különböző táplálkozási szokásaik vannak. A felnőttek igyekeznek ezeket megismerni a szülők segítségével, és kellő toleranciával elnézik a kezdeti étvágytalanságot, válogatást. Később ösztönzik a gyermekeket, de nem kényszerítik az ételek elfogyasztására. Biztosítják, hogy a nap bármely szakában ihassanak.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Biztosítsa az étkezések kulturált körülményeit. Ízlésesen terített asztalon, folyamatosan, rugalmas időkeretben történik a tízóraizás és uzsonnázás, önkiszolgálás rendszerében. Az ebédelés közösen, azonos időpontban, naposi rendszerben történik.
- Segítse az étkezés végén az asztalok rendjének helyreállítását.
- Kedveltesse meg az ízeket, intenzív rágásra ösztönöznek.
- Egész nap folyamán biztosítsa a folyadék pótlását.
- Életkoruknak, fejlettségüknek megfelelően ismertesse meg a gyerekeket a kanál, villa és kés helyes használatával.
- Fokozottan ügyeljen a táplálék érzékeny gyermekek diétájára.

- A szülők segítségével, támogatókkal közösen hetenként egy-két gyümölcs- vagy zöldségnapot tartsanak (gyümölcs-és zöldségsaláta készítése a gyerekekkel).
- Adjon tanácsot, hogy az óvodai étrendet otthon milyen egészséges ételféleségekkel egészítsék ki. (pl. Kerüljék a családi étkezés során a „haszontalan", káros ételek és italok étrendbe állítását.)
- Ismertesse meg a gyermekeket új ízekkel, addig ismeretlen étel-és italféleségekkel.
- Az egészséges táplálkozásra nevelés érdekében egészségfejlesztő programot tervezzen, (pl. projektek), játékos alkalmat teremtsen arra, hogy a gyermekek maguk is részesei legyenek egyszerűbb ételek elkészítésének (pl. saláta-készítés, tízórai összeállítás).
- Teremtsen lehetőséget az egészséges ételek megismerésére különböző tapasztalatszerzések, tevékenységek során (piac, kertek látogatása stb.).

c. <u>Személyi és környezeti higiéné</u> (testápolás, öltözködés, pihenés, betegségmegelőzés,)

Testápolás:

A gyermekek tisztaságigényének kialakítását szolgálja. Ezen a téren is nagy különbségek mutatkoznak a gyermekek között. Az óvoda és a család gondozási szokásainak összehangolása segít az azonos elvek betartásában.

Az óvodapedagógus feladatai:

- A gyermekek ápolása közben beszélgessen a gyermekekkel, s csak akkor segítsen nekik, ha szükséges, vagy igénylik. Fokozatosan alakítsa ki az önállóságot.
- A napirend keretei között elegendő időt biztosítson a testápolási teendők egyéni tempó szerinti végzésére.
- Különös gonddal védje a gyermekek érzékszerveit.
- Teremtse meg az intim feltételeket úgy, hogy a gyermekek fokozatosan, egyre önállóbban végezhessék a bőrápolás, fogmosás, hajápolás, az orr tisztán tartása, a WC-használata teendőit.
- Tisztálkodási folyamat során ismertesse meg a gyerekeket az egészségügyi szokásokkal, a helyes sorrendiséggel és technikával, az eszközök használatával, a víztakarékosság módjával.
- A tisztaság alapvető fontosságának, a betegségmegelőzés és fertőzések megelőzésének jelentőségét életkor specifikus módszerekkel tudatosítsa a gyermekekben.

Öltözködés:

Az időjárásnak megfelelő öltözködés védi a gyermeket. Az óvodapedagógus következetesen kéri a szülőket, hogy rétegesen öltöztessék gyermekeiket. Fontos meggyőzni a szülőket a praktikus, ízléses öltözködés előnyéről. Türelmes, meggyőző munkával a szülők jó partnereinkké válhatnak.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Elegendő időt és szükséges segítséget biztosítson az öltözködésben és a ruházat elhelyezésében a gyermek saját szekrényében.
- Összefüggéseket tárjon fel a gyermekekkel a megfelelő viselet kiválasztásában az időjárás és tevékenységek között.
- Fokozatosan alakítsa ki az önállóságot.

- A szülőkkel való kapcsolattartás során tegyen javaslatot a megfelelő mennyiségű és minőségű ruházat és cipő biztosítására. Például: műszálas anyagok kerülése, váltóruhák, lábboltozatot és lábfejet védő cipők biztosítása, lógó alkatrészek eltávolítása.

Pihenés:

A gyermekek alvásigényüknek egy részét az óvodában elégítik ki. A nyugodt pihenés feltétele a csend, és a biztonság. Az elalvás előtti mesélés, és az azt követő altatódalok dúdolása kondicionáló reflexként hat. Ha lehet, minden alkalommal éljék át a gyermekek az altatódalok hatására kialakult szendergés állapotát. A gyermekeknek különböző az alvásigénye. Egy órai nyugodt pihenés után az óvodapedagógus lehetővé teszi, hogy a nem alvó (6-7 éves) gyermekek felkelhetnek, és csendes tevékenységet folytathatnak. Májustól kezdve a tanköteles korú gyermekeknek lehetősége van csak akkor pihenni, ha igényük van rá. Ezzel is előkészítjük a gyermekeket a kisiskolások napirendje szerinti életre.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Ebéd után a csoport szükségleteinek megfelelően biztosítsa a nyugodt pihenés feltételeit.
- Ellenőrizze a terem szellőztetését, az ágyak megfelelő elhelyezését.
- A gyermekek elalvását segítse a biztonságot adó szokásrendszerrel, pl. mesével, énekkel, zenehallgatással, testi közelséggel, puha tárgyakkal.
- Az ágyneműről és annak tisztításáról a szülő gondoskodik, általában háromhetente és a gyermek minden megbetegedése alkalmával.

Három-négy éves gyermekeknél gyakran előfordul, hogy alvás alatt (vagy esetleg a nap folyamán) bevizelnek. A felnőttek a gyermekeket emiatt nem szégyeníthetik meg. Csakis a tapintatos, szeretetteljes bánásmód és a szülőkkel való partneri, jó emberi kapcsolat vezethet eredményre.

Betegségmegelőzés:

Az egészséges életmód alakításának feltétele az egészséges környezet biztosítása. Az óvodás gyermek saját testi gondozásának megtanítása és mozgásigényének kielégítése csak egészséges környezetben történhet. Ennek érdekében a dajkák munkájához tartozik a mindennapos portalanítás, felmosás, szellőztetés, a higiéniás szabályok betartatása a gyermekkel, szükség szerinti fertőtlenítés. Gyermekeink egészségének védelme érdekében rendszeresen látogatjuk a sószobát.

Nagy hangsúlyt fektetünk a gyermekek szűrővizsgálatokon való részvételére. Fontosnak tartjuk a prevenciót, a megelőzést. Mindehhez – a szülőket megnyerve – az intézmény gondoskodik speciális szakemberek bevonásáról, gyermekorvos, fogorvos, védőnő, szakszolgálatok segítségével.

Az óvodában megbetegedett gyermeket fokozott gondoskodással, elkülönítve gondozzák a felnőttek mindaddig, míg szülei meg nem érkeznek. Ez feltétlenül fontos láz, hányás, kiütés, hasmenés, bőrpír, erős köhögés estén. A fertőzések terjedését a gyakori szellőztetéssel, edzéssel, megfelelő öltözködéssel, külön törölköző használatával igyekszünk meggátolni.

d. <u>Mozgásigény kielégítése, harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése</u>

A rendszeres egészségfejlesztő testmozgás, a gyermekek egyéni fejlettségi szintjéhez igazodó mozgásos játékok és feladatok, a pszichomotoros készségek és képességek kialakításának formálásának és fejlesztésének eszközei. Kiemelt jelentőségű az óvodai élet minden pillanatában a kisgyermekek mozgásigényének kielégítése, harmonikus, összerendezett mozgásainak fejlesztése.

Ebben a követelményben a gyermek testi képességeinek fejlesztése fogalmazódik meg: a tudatos, célszerű, összerendezett cselekvés fejlődésének elősegítése

- az alapvető mozgásfunkciókban (járásban, sietésben, futásban, lépcsőn járásban)
- az emberi kapcsolatokhoz nélkülözhetetlen humán mozgáskultúrában (játékban, feladat-teljesítésben, együttes tevékenységben, segítésben, baleset-megelőzésben és fertőzést megelőző magatartásban)

A mozgásos tevékenységekkel szemben elvárt kritériumok:

- elsősorban a játék szerepe hangsúlyozott
- minden nap jelenjen meg az óvodai életben
- minden gyermek számára legyen biztosított
- törekedni kell a kooperatív játékok alkalmazására
- egyéni szükségleteket és képességeket vegye figyelembe
- lehetőség szerint a szabad levegőn valósuljon meg.

Mindenki ügyes valamiben. A jól megszervezett mozgásos tevékenység minden gyermek számára lehetőséget kínál a saját képességeinek, tanultsági szintjének, biológiai életkorának megfelelő saját tempóban való fejlődéséhez. A feltételek biztosítása által fejlődnek képességei, átélheti saját ügyességét, megtapasztalhatja mire képes.

A mindennapi szabad mozgás nélkülözhetetlen eleme az óvodai életnek. Biztosítjuk, hogy a gyermekek a természetes nagymozgásokat, mozgáselemeket egyénileg, szabadon ismételhessék a sokféle mozgásfejlesztő eszközökön. Emellett a szervezett mozgásos tevékenységek jól szolgálják a gyermekek mozgáskoordinációjának fejlesztését.

A négy-öt éves korban kialakuló alakváltozás, a hirtelen növekedés gyakran okoz hanyag testtartást. A szervezett mozgásos tevékenységek, különösen a gyakori rövid prevenciós, fejlesztő tornák, a mozgásigény kielégítése segít a gerinc deformitások megelőzésében. A lábboltozatot erősítő, fejlesztő mozgással a lúdtalpas gyermek lábtartása javítható.

A gyermekek egészséges életmódját úgy lehet biztosítani, ha minden nap edzési lehetőségük van. Erre legtöbb lehetőséget a szabadban tartózkodás biztosít, mely növeli a gyermekek ellenálló képességét.

Mozgásszükségletük kielégítése érdekében az óvodapedagógusok napi kocogó-futó lehetőségeket szerveznek. A gyermekek meghatározott futópályán önmaguk döntik el, mennyit futnak. A felnőttekkel együtt végzett rendszeres kocogások, futások ösztönzően hatnak rájuk, és fokozzák a szív jó vérellátását, a rugalmasságot, állóképességet.

A gyermekek a víz edző hatását is megérezhetik az óvodában. Jó idő esetében az óvoda udvarán pancsolnak, zuhanyoznak.

e. <u>Baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás</u>

Gyermekeink biztonsága érdekében a legfontosabb szabályok megtartása, betartása akár életet is menthet.

Az óvodapedagógus feladatai:

- A gyermeket a felnőttek óvják, mivel a gyermek még nem érzi a veszélyt.
- A gyermekek számára biztonságos környezetet alakítson ki.
- Tanítsa meg a gyermekeknek a biztonságos életvitel módját, szabályait.
- Példákon keresztül magyarázza el a biztonsági szabályokat.
- Készítse fel a gyermeket játékos formában arra, hogy mit kell tenni bizonyos veszélyhelyzetekben.

- Saját viselkedésével mutasson példát a biztonsági rendszabályok betartásában.
- A különféle biztonsági eszközöket, berendezéseket rendeltetésszerűen és rendszeresen használja.
- Tanítsa meg a gyermeket saját nevére és címére.
- Tanítsa meg a gyermeknek, hogy bármilyen baj esetén a legközelebbi felnőttől kérjen segítséget.
- Teremtsen lehetőséget arra, hogy a gyermekek megismerkedhessenek a mentők, tűzoltók, rendőrök munkájával.
- A szülőket is tájékoztassa a gyermekbalesetek megelőzéséről stb. (ilyen jellegű rendezvényeken, szülői értekezleteken).
- A balesetveszély elkerülése érdekében a gyermekek által használt eszközöket fokozott odafigyeléssel kezelje, szükség esetén javítását, cseréjét kezdeményezze (Különösen az udvari, vagy játszótéri játékoknál.)
- Tapasztalatszerzéskor hívja fel a gyermekek figyelmét a közlekedési eszközök helyes használatára, biztonságos közlekedés szabályaira

f. A bántalmazás, erőszak megelőzése

Különösen a sérülékeny társadalmi csoportokban a sérülések és az erőszak jelentős terheket jelent a gyermekek egészsége számára. A gyermekkori sérüléseknek az a nagy kockázata, hogy hosszú távú fizikai következményeket és pszicho-szociális károsodásokat okozhatnak. Különösen nagy a családon belüli erőszak társadalmi terhe.

Az óvodapedagógus alapvető feladata a rábízott gyermekek, nevelése, tanítása. Ezzel összefüggésben kötelessége különösen, hogy közreműködjön a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a gyermek, tanuló fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében.
Szülői értekezleteken, illetve egyéb fórumokon felhívja a figyelmet az erőszakos cselekmények, az erőszakot sugárzó tömeghírközlések és filmek látványának veszélyeire és a védekezés helyes módszereinek alkalmazására sarkallja a szülőket.
A nevelési intézmény közreműködik a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzésében és megszüntetésében, ennek során együttműködik a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot ellátó más személyekkel, intézményekkel és hatóságokkal.

A gyermekek fejlődéséhez szükséges esztétikus, egészséges környezet megteremtése

Az óvoda feltételrendszere befolyásolja a gyermekek egészséges életmódjának szintjét. A tárgyi környezet megfelel az egészségügyi előírásoknak, esztétikus, nyugtató hatású színharmóniát áraszt, egyedi, praktikus megoldásokat tartalmaz, kiváló alapot ad az óvodai nevelőmunkához.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végén

- képesek mindennapi testi szükségleteiket kielégíteni, szabályozni
- a testápolási szokásoknak megfelelően önállóan, figyelmeztetés nélkül tisztálkodnak
- vigyáznak a WC, mosdó tisztaságára, rendjére
- az önellátás, önkiszolgálás teendőit egyedül végzik
- önállóan, a megfelelő sorrendben öltöznek, vetkőznek

- öltözködésükben alkalmazkodnak az időjáráshoz
- ruhájukat rendesen elrakják, gombolnak, cipőt fűznek, kötnek
- a környezetükben igyekeznek mindenütt rendet tartani, segítenek teremrendezésben
- ügyelnek saját külsejükre, melyben megjelenik a szépre, ízlésesre törekvés
- esztétikusan terítenek, tisztán, kulturáltan étkeznek
- naposi feladatokat látnak el
- önállóan vizet töltenek a kancsóból
- megfelelően használják az evőeszközöket
- sokat és szívesen mozognak, próbára teszik testi erejüket, ügyességüket
- kudarcokat, sikereket igyekszenek elviselni, kezelni
- önállóan tevékenykednek, észreveszik elvégezhető feladataikat és segítséget nyújtanak társaiknak, valamint a felnőtteknek
- mozgásuk harmonikus, összerendezett
- ügyelnek saját személyük és környezetük rendjére, gondozottságára.

5.3 AZ ÉRZELMI, AZ ERKÖLCSI ÉS AZ ÉRTÉKORIENTÁLT KÖZÖSSÉGI NEVELÉS

Az óvodai nevelési folyamat alapvető, átfogó kerete, gyakorlati módszere, eljárásrendszere, amely lehetővé teszi a társadalom szempontjából értékes tulajdonságok, erkölcsi normák alakítását. Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés által biztosíthatók a gyerekek fejlődéséhez szükséges tevékenységi formák és társas kapcsolatok, ezért fontos, hogy az óvodapedagógus valamennyi nevelési folyamat megoldásában – az egyéni sajátosságok figyelembe vételével – a közösségi nevelés elvi megfontolásait, gyakorlati módszereit érvényesítse.

Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelést segíti, serkenti a szocializáció, amelyet – a családira építve – az óvoda folytat, s ezzel tovább szélesíti a gyerek bevezetését társadalmi közegébe. A szociális tanulás legfőbb eszköze óvodáskorban az utánzás, a mintakövetés, a felnőtt, majd a társ modell szociális viselkedésének érzelmi indíttatásból fakadó átvétele, majd e minta egyre színesebb kiteljesedése, mely megnyilvánul a gyermek játékában. A szociális érzékenység fejlesztésének összetevője egy belső igény a kapcsolatfelvételre, valamint az erre való képesség. Alakításának eszközei: empátiás átvétel, modellhatás, tudatos szoktatás.

Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés célja:
A gyermekek egyéni érdekeinek, tulajdonságainak, képességének kibontakoztatása a közösségen belül, a csoport normáinak tiszteletben tartásával.

Feladataink:

- Családias, bizalmat közvetítő, érzelmi biztonságot nyújtó, szeretetteljes, családias légkör megteremtése, a befogadástól az óvodáskor végéig.
- A gyermek-gyermek, a felnőtt-gyermek pozitív érzelmi töltésű kapcsolatának kialakítása. Az érzelmekre épülő kapcsolatteremtő és megtartó képességek formálása, erősítése a társas kapcsolatok létrehozása érdekében.

- A szűkebb és tágabb környezet megismertetése a hazaszeretet és a szülőföldhöz való kötődés megalapozása érdekében.
- A gyermekek nevelése annak elfogadására, megértésére, hogy különböznek egymástól.
- Óvodánkba kerülő bármilyen nemzetiségű gyermek sajátos szükségletének kielégítése, lehetőség nyújtása kultúrájának megismerésére.

Az óvodapedagógus:

- mindent tegyen meg annak érdekében, hogy már az óvodába lépéskor kedvező érzelmi hatások érjék a gyermeket
- törekedjen arra, hogy az óvodapedagógus-gyermek, gyermek-gyermek kapcsolatot pozitív érzelmi töltés jellemezze
- segítse a gyermek szociális érzékenységének fejlődését és én-tudatának alakulását, engedjen teret én-érvényesítő törekvéseinek
- teremtsen lehetőséget arra, hogy a gyermek kielégíthesse társas szükségleteit,
- nevelje a gyermekeket a másság elfogadására
- fejlessze a gyermekek erkölcsi (együttérzés, segítőkészség, önzetlenség, figyelmesség,), és akarati (önállóság, önfegyelem, kitartás, feladattudat, szabálytudat) tulajdonságait
- a nehezen szocializálható, lassabban fejlődő, alacsonyabb fejlettségi szinten álló, hátrányos helyzetű, elhanyagolt illetve a kiemelkedő képességű gyermekek nevelését tudatosan tervezze meg.

Az otthonos életkörülmények, barátságos légkör kialakítása terén:

Az óvodapedagógus:

- törekedjen a barátságos, érzelmi biztonságot nyújtó, szeretetteljes, családias légkör kialakítására
- teremtsen lehetőséget a gyermekek tevékenység-szükségleteinek kielégítésére
- segítse elő, hogy a szokásostól eltérő esemény következtében olykor kirobbanó jó hangulat uralkodjék
- tegye otthonossá, barátságossá a közösségi élet színtereit: csoportszoba, előtér, öltöző, mosdóhelyiség; öltözőkben, folyosókon nyugalmat árasztó hangszeres zene szól
- adjon lehetőséget a gyerekeknek arra, hogy a berendezési tárgyakat, eszközöket elmozdíthassák, átrendezhessék igényeik szerint
- minden gyermeknek biztosítson tároló helyet, ahová saját eszközeit, játékait, a mikrocsoportos tapasztalatgyűjtésen talált „értékeit” beteheti, önállóan gondozhatja, kezelheti

A felnőtt-gyermek kapcsolata terén:

Az óvodapedagógus, s valamennyi óvodai dolgozó:

- magatartása legyen határozott, következetes, barátságos, szeretetteljes, őszinte, minden gyerek számára elfogadó és toleráns,

Az óvodapedagógus:

- személyisége modellértékével hasson a csoportszerveződés folyamatára
- törekedjék önmérsékletre a különösen kedvelt gyerekek esetében

- kísérelje meg felfedezni a kevésbé rokonszenves gyerekekben azt a képességet megnyerő tulajdonságot, amelyre a gyerekek iránti valóságos rokonszenve épülhet
- fejezze ki cselekedeteivel szavaiban, hogy mit és miért tart helyesnek, mit, miért utasít el, mi áll távol tőle
- beszéljen magáról, családjáról, élményeiről
- serkentse a hallgatag gyerekeket is megszólalásra, kezdeményezzen velük beszélgetést

Gyermek-gyermek kapcsolat területén:

Az óvodapedagógus:

- állapítsa meg, tartsa számon ki hiányzik - miért
- ügyeljen arra, hogy a gyerek én-tudata megerősödjék, énképe a különböző tevékenységek során és a kapcsolatokban differenciálódjék
- ébresztgesse és fejlessze a gyerekek egymás iránti érdeklődését
- segítse, támogassa az egymáshoz közeledő gyermekek tevékenységét
- gondoskodjék olyan együttes tapasztalatokról, élményekről, amelyek a gyerekekben az egymás iránti rokonszenvet felébresztik
- törekedjék arra, hogy egy-egy gyerek hozzá hasonlóan megvigasztalja síró, bánatos társát, s segítsenek egymásnak
- segítse, hogy pozitív tulajdonságok hassanak az egyes baráti párokra, csoportosulásokra
- segítse elő, hogy különböző tevékenységek végzése közben több olyan helyzet keletkezzék, amelyben a gyerekek kisebb csoportokban együttműködve közösen oldhatnak meg számukra vonzó feladatokat
- segítse a többnyire együtt játszó mikrocsoportokat
- alakítson kisebb csoportokat az egyes feladatok ellátására
- igyekezzék kibontakoztatni minden gyereknek azt a képességét, hogy elgondol, megtervez valamit és azt elfogadtatja
- érje el, hogy minden gyerek belátásból, érzelmi elfogadásból megtanulhassa saját akaratát alávetni másokénak
- szoktassa hozzá a gyerekeket, hogy türelmesek legyenek egymás iránt, hogy viseljenek el kellemetlenebb, fárasztóbb vagy a szokottnál nehezebb helyzeteket is
- törekedjék arra, hogy a gyerekek elfogadják társaik, esetleg a többiekétől eltérő külsejét, viselkedését, beszédét, szokatlan kívánságait, különleges állapotát
- fokozatosan alakítsa a gyerekek tűrő-és konfliktust megoldó képességét
- adjon segítséget annak a gyereknek, aki a másiktól elszenvedett bántalom, sérelem miatt fordul hozzá
- tekintse meghatározónak a közösség és az egyén, az egyén és a közösség egymásra hatását
- törekedjék annak elérésére, hogy az ugyanabba az óvodába, de más csoportba járó gyerekek is érezzék, összetartoznak
- teremtsen alkalmat más csoportokkal való kapcsolattartásra az óvodai élet egész folyamatában

- igyekezzék érdeklődést kiváltani a többiekben a társaik mondanivalója iránt (különösen fontos a csoport többségétől eltérően beszélő gyerekek esetében).

A nevelés akkor lesz hatékony, ha az óvodapedagógus az egész csoport előtt álló feladatokat minden gyermek számára - egyéni sajátosságait figyelembe véve - érthetővé, vonzóvá tudja tenni. A bátorító nevelés pszichológiáját alapul véve minden kapcsolatban alkalmazzuk az alábbi elveket, melyet a szülőknek is tegyünk érthetővé, alkalmazhatóvá.

A bátorító nevelés elvei

A felnőtt–gyermek kapcsolatában a következő elvek jelenjenek meg:

- A felnőtt próbálja megérteni - elsősorban érzelmileg - a gyermekeket.
- Parancsolás helyett igyekezzen kérdezni. (Ezzel elérhető, hogy a gyermekek igénye, akarata, energiája nincs visszafogva, hanem más irányba terelhetővé válik.)
- A gyermekek mágikus képzeletét vonja be a pozitív szociális kapcsolatok, szokások kialakításába. (A csoport szeretett bábja ehhez kiváló lehetőséget biztosít.)
- A felnőtt magyarázatában jelenjen meg a dolgok pozitív oldala.
- A felnőtt a gyermekek tevékenységéhez biztosítson nagy szabadságot a határok pontos megjelölésével. Többszöri „határátlépésnél” vezessen be konzekvenciákat.
- Alakítsa ki a közösségi élet szabályait. Legyen képes nevelési taktikát váltani, ha egymást követően eredménytelennek érzi a befolyásolását.
- A felnőtt segítse a gyermekbarátságok kialakulását, formálja úgy a kis csoportosulásokat, hogy a közösség többi tagjaihoz is kapcsolódjanak.
- A felnőtt nevelje a gyermekek érzésvilágát a kialakult konfliktusok feldolgozása során. A konfliktust feloldó beszélgetéseket kellő figyelemmel, kivárással hallgassa meg, hogy véleményt tudjon mondani a történtekről úgy, hogy a gyermekek felelősségérzete erősödjön.
- A felnőtt bátorítson minden gyermeket, hogy a belső elégedettsége, pozitív énképe kialakuljon. A bátortalan gyermekek nevelésekor a felnőtt minél többször örüljön a legkisebb elmozdulásnak, fejlődésnek.
- Az agresszív gyermek lehetőleg ne kapjon figyelmet agresszivitásán keresztül. A negatív viselkedési módot szándékosan mellőzni szükséges.
- A felnőtt - gyermek kommunikációjában világos, egyértelmű, konstruktív beszédhelyzet jelenjen meg, a kívánság és az elvárás megnevezésével. A kapcsolatok erősítését szolgálja a beszélő partner megbecsülése, megértése, a kompromisszumkeresés. Mellőzendő: a megbántás, a hibáztatás, a kritizálás, a kioktatás, a kiabálás, a panaszkodás és a prédikálás. (Az óvodapedagógus minden gyermeknek biztosítsa a személyes perceket, hogy a kapcsolatfelvevő képességüket megerősítse. Ezekben a beszélgetésekben a saját és a mások érzésének elfogadása kapjon hangot.)

- A gyermekek viselkedéskultúráját fejlessze a felnőttek példája, bátorítása, türelme, bizalomelőlege és az a szemlélete, ami a sikert észreveteti, és a sikertelenséget segít elviselni.
- A felnőttek tilalom helyett adjanak a gyermekeknek választási lehetőséget, hogy önálló döntéseket hozhassanak, és képessé váljanak a változásra. A felnőtt örömével jelezze dicséretét, s csak félelemkeltés nélkül jelölje meg a veszélyeket, problémákat.

Ezeket az elveket nyilvánosságra hozzuk. Értelmezzük az óvoda minden dolgozójával és a szülőkkel is. Kitesszük óvodáink folyosójára, mert ez sugallja nevelési felfogásunkat is.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végén

- Ragaszkodnak óvodájukhoz, a kisebb gyermekekhez, felnőttekhez. Ezt érzelmekben, szavakban, tettekben hozzák nyilvánosságra.
- A gyermekeknek igényévé válik a helyes viselkedés szokásszabályainak betartása. Tisztelettel viselkednek a felnőttekkel, az óvoda dolgozóival, az udvariassági formákat használják.
- A szabályok betartására egymást is megkérik.
- A felnőtt kérése nélkül is segítenek egymásnak, együtt éreznek a közösség tagjaival.
- A közösségért szívesen dolgoznak, bíznak önmaguk képességeiben.
- Konfliktusos helyzetben társaikkal egyezkednek.
- Érdeklődnek társaik, barátaik iránt.
- A csoportba érkező vendégeket szeretettel fogadják.
- Óvodán kívül, ha találkoznak, szeretettel köszöntik egymást.
- Igényükké vált a tevékenységekben való részvétel és együttműködés.
- A tevékenységeket türelmesen, a megbeszéltek alapján befejezik. Képesek nyugodtan ülni, figyelmesen meghallgatják a felnőttek, gyermekek közléseit.
- Szavak nélkül is értik környezetük jelzéseit, érzéseit.
- Ismerik saját képességüket, tudják értékeiket, de azt is meg tudják fogalmazni, mik a hiányosságaik.
- Érvényesítik kezdeményezőkészségüket, kinyilvánítják tartósabb érdeklődésüket.
- Értékelik saját tetteiket és az eléjük tárt magatartási formákat.
- Figyelmesen, türelemmel hallgatják meg a felnőttek és társaik közlését, kérdését.
- Vigyáznak a felnőttek és egymás munkájának eredményeire.
- A megkezdett munkát felszólítás nélkül befejezik.
- Ébredezik bennük a közösségi öntudat, örülnek a közösen elért sikereknek.
- Kialakul a csoport élete iránti érdeklődés.
- Elfogadják a tennivalótól függő alá-, fölé-, mellérendelési viszonyokat.
- Képesek egyéni érdekeiket a közösség érdekeinek alárendelni.
- Ha kiemelt figyelmet igénylő társuknál feltűnő, szokatlan megnyilvánulást tapasztalnak, megértéssel fogadják.

- Szükségleteik kielégítését késleltetni tudják.
- Igyekeznek legyőzni a felmerülő akadályokat.
- Önálló véleményalkotásra is vállalkoznak.
- Szociálisan érett válnak az iskolába lépésre.

5.4 AZ ANYANYELVI, ÉRTELMI FEJLESZTÉS ÉS NEVELÉS MEGVALÓSÍTÁSA

Az anyanyelv fejlesztése és a kommunikáció különböző formáinak alakítása - beszélő környezettel, helyes mintaadással és szabályközvetítéssel - az óvodai nevelőtevékenység egészében jelen van. Az anyanyelvi nevelés valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladat.

Anyanyelvi nevelés célja:

- az anyanyelv megbecsülésére, szeretetére nevelés
- az anyanyelv fejlesztése
- a kommunikáció különböző formáinak alakítása
- a gyermek természetes beszéd-és kommunikációs kedvének fenntartása, ösztönzése
- a kommunikációs képesség megalapozása
- szókincs és szóbeli kifejezőkészség fejlesztése.

Feladataink:

Az óvodapedagógus:

- biztosítsa a beszélgetésre alkalmas nyugodt, kiegyensúlyozott légkört
- a beszédkedv fenntartása érdekében nevelje arra a gyerekeket, hogy bátran nyilatkozzanak meg, mondják el élményeiket
- teremtsen lehetőséget minden gyermeknek a folyamatos beszéd gyakorlására
- tegye képessé a gyermekeket arra, hogy tudjanak másokat is meghallgatni
- biztosítsa a gyermekek szókincsének bővítését
- tegye lehetővé a beszédszínvonal emelését olyan formában, hogy a gyermekek képesek legyenek a nyelvi kifejezés eszközeit variálni
- fejlessze a beszédmegértést
- fejlessze a beszédtechnikát, gyakoroltassa a helyes kiejtést
- tegye lehetővé a gyermeki kérdések felvetését és azok őszinte megválaszolását
- ismerje fel a beszédhibákat, javítsa megfelelő módszerekkel, logopédus bevonásával
- ismerje meg a család anyanyelvi kultúráját, táj-, és rétegnyelvi jellemzőit
- mintaadással javítsa a légzéstechnikai, artikulációs, beszédtechnikai hibákat spontán beszédnél, vers- és mesemondásnál
- legyen elfogadó, kezdeményező, együttműködő a kapcsolatteremtésben
- legyen meleg és támogató, határozott és következetes
- eszköztárában szerepeljen a humor

- tárja fel a gyerekek interakciós zavarait, keresse meg azok okait, tapintatosan törekedjék azok megszüntetésére
- éreztesse az egyes gyerekkel, hogy rá és csak rá figyel
- gyakoroltassa, szoktassa a gyerekekkel a kommunikációval kapcsolatos ismeretek, normák elsajátítását
- az udvariasság nyelvi formáit – elsősorban példaadással – alakítsa ki és használtassa (kérem, köszönöm, köszönés, stb.)
- minél több alkalmat teremtsen a nyelvi információkkal kísért mozgásos megtapasztalásra. A preventív mozgásfejlesztés a kognitív mozgásfejlesztés mellett a szociális fejlettség, érettség- és ezáltal a beszéd és kommunikáció intenzív fejlesztéséhez vezet
- biztosítson olyan együttes élményeket, amelyekkel a szociokulturális helyzetből adódó tapasztalathiány leküzdhető, a gyermekek nyelvi-kommunikációs hátránya behozható, a nyelvi-kommunikációs készség fejleszthető, kiteljesíthető.

Az anyanyelvi nevelés megvalósítását segítő eszközeink:

- helyes mintaadás
- beszélgető körök
- személyes percek
- témafeldolgozások
- a felhasznált irodalmi anyagok igényes összeállítása – „Csak tiszta forrásból”
- a gyermekek nyelvi képességeinek fejlesztése az irodalom eszközeivel.

Értelmi fejlesztés és nevelés

Az óvodai nevelés a gyermek egyéni érdeklődésére, kíváncsiságára – mint életkori sajátosságra –, valamint a meglévő tapasztalataira, élményeire és ismereteire építve biztosít a gyermeknek változatos tevékenységeket, amelyeken keresztül további élményeket, tapasztalatokat szerezhet az őt körülvevő természeti, és társadalmi környezetről.

Feladataink:

- a gyermek spontán és tervezetten szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése
- különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlása
- a gyermekek meghallgatása
- a gyermeki kérdések és a válaszok igénylésének támogatása
- az értelmi képességek (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás, alkotóképesség) fejlesztése
- valamennyi értelmi képesség, különösen a képzelet és a kreativitás fejlődését elősegítő ösztönző környezet biztosítása.

A nem magyar anyanyelvű gyermek esetében a felnőttek tartsák természetesnek, hogy a gyermek elsősorban anyanyelvén beszél.

Az anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása kapcsolata más nevelési területekkel:

Az anyanyelvi, kommunikációs nevelés átfogja az óvodai nevelőmunka, az óvodai élet minden területét. A tevékenységek mindegyik fajtája a napi nevelőmunka során folyamatosan jelen van.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végén

- Érthetően, folyamatosan kommunikál, beszél.
- Gondolatait, érzelmeit mások számára érthető formában, életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni.
- Minden szófajt használ, különböző mondatszerkezeteket, mondatfajtákat alkot.
- Tisztán ejti a magán-és mássalhangzókat.
- Végig tudja hallgatni és megérti mások beszédét.
- A gyerekek aktívan használják a tapasztalatok során bővült szókincsüket.
- Páros és csoportos beszédhelyzetekben megfelelő beszédfordulatokkal és viselkedési formákkal teremtik meg és tartják fenn a kapcsolatot.
- Kialakult a beszédhelyzethez és az anyanyelvi szabályokhoz illeszkedő, jól érthető többnyire megfelelő hangsúlyozású, hanglejtésű, hangerejű és sebességű beszéd.
- Beszédüket személyiségüknek és az aktuális helyzet által kiváltott érzelmeknek megfelelő természetes gesztusokkal, arcjátékkal kísérik.
- Tevékenységekben aktívan részt vesz.
- Képességei alapján alkalmassá válik az iskolai élet megkezdésére.

6. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI

Az óvodai élet megszervezésénél elsősorban a gyermekek mindenek felett álló érdekeit vesszük figyelembe. A nevelőmunka középpontjában a gyermek áll.

A gyermek legfőbb tevékenysége a játék, ezért a napirendünket is úgy állítjuk össze, hogy a legtöbb időt a gyerekek ezzel tölthessék. A különböző tevékenységeket úgy szervezzük meg, hogy a gyermekeknek meghagyjuk a szabad választás lehetőségét, a teljesítménykényszer elvetésével.

Törekszünk arra, hogy minél kevesebb kötöttséggel terheljük a gyerekeket (folyamatos napirend).

A tanköteles korba lépést megelőző nevelési évben lévő gyermekek részére olyan tevékenységeket szervezünk, melyek hozzájárulnak az óvoda-iskola átmenet megkönnyítéséhez.

A napi-, hetirendet úgy tervezzük, valósítjuk meg, hogy minden gyermek a neki megfelelő bánásmódban, fejlesztésben részesüljön.

Szakmai elhivatottságunkkal mindent elkövetünk a gyermekek biztonságos, egészséges, esztétikus környezetének kialakítására.

Lehetőséget teremtünk a hazáját elhagyni kényszerülő családból származó gyermekek számára, hogy megismerhessék egymás kultúráját, anyanyelvét.

6.1 SZEMÉLYI FELTÉTELEK:

Megnevezés/ Óvoda, Bölcsőde	**Horvátzsidányi Óvoda (székhely)**	**Peresznyei Telephely**	**Tücsök Bölcsőde**	**Összesen**
Csoportok száma	1	1	1	3
Óvodapeda-gógusok	2	2	-	4
Dajkák	1	1	-	2
Kisgyermek-nevelők	-	-	2	2
Bölcsődei dajka	-	-	1 +1 helyettes	1+1 helyettes

Az óvodai nevelés eredményességéhez az óvoda dolgozóinak összehangolt munkája nélkülözhetetlen. Az óvodapedagógusok bevonják a pedagógiai asszisztenseket, a dajkákat a közösségi élet és az egészséges életmód, szokásainak megtervezésébe, megvalósításába, a szabad játéktevékenységekbe, programokba.
Nevelésünk eredményessége a gyermekekkel foglalkozó felnőttek személyiségétől, kompetenciáitól, hozzáállásuktól is nagymértékben függ. Éppen ezért megalkottuk a nálunk elfogadott és követendő PEDAGÓGUSKÉPET:
A gyermekek számára személyisége meghatározó, mintát jelent.

Mint modell legyen:

- hiteles
- igényes megjelenésében
- elfogadást, megértést, szeretet, derűt árasztó
- a gyermekek különbözőségeit tiszteletben tartó
- az egyéni sajátosságokat, eltéréseket figyelembe vevő, támogató
- társas kapcsolatok kialakulásának segítője, alakítója.

Tevékenységei során fejezze ki, alkalmazza:

- az egyenlő hozzáférés, a gyermeket megillető jogok biztosítását, tiszteletben tartását
- együttérző szeretetét
- a gyermekek iránti bizalmát, bátorítást, és következetes támogató magatartását
- sikerorientáltságát, pozitív beállítódását
- pszichológiai, pedagógiai, gyakorlatban szerzett szakértelmét
- a gyermekek egyéni szükségleteinek kielégítését
- igényét személyiségének fejlesztésére

- a fejlődést elősegítő értékek, normák közvetítését
- jó szervező képességét
- a differenciálás módszerét
- kooperatív technikákat
- a különböző szociokulturális háttérrel és fejlettségi szinttel rendelkező gyermekekkel az együttnevelésre irányuló, differenciált bánásmódot
- az egyéni módszereket, egyéni fejlesztési programokat úgy, hogy a gyermekek pozitív énképe és önbizalma kialakulhasson
- a természethez és a társadalmi környezethez való pozitív hozzáállását, értékrendjét.

Az óvodai nevelés eredményességéhez szükséges az óvodapedagógusok és a nevelést, oktatást közvetlenül segítő munkatársak összehangolt munkája.

6.2 TÁRGYI FELTÉTELEK:

Az épületek állapota jónak mondható. A szükséges karbantartási munkákat folyamatosan elvégeztetjük. A kötelező eszközjegyzékben szereplő helyiségek részben biztosítottak.

Intézményünk rendelkezik a programunk megvalósításához szükséges tárgyi feltételekkel.
Az épületek, udvarok berendezését úgy alakítottuk ki, hogy a lehető legjobban szolgálja a gyermekek biztonságát, kényelmét, biztosítsa egészségük megőrzését, nevelését, fejlesztését. Arra törekszünk, hogy az óvodai élet színterei otthonos, barátságos, játékra motiválók legyenek, melyek alakíthatóak. Intézményünk esztétikus tárgyi környezete egyúttal segíti a gyermekek és a szülők környezettudatos magatartásának kialakítását is.

Az óvoda legfontosabb fejlesztési tere **az óvodaudvar**:

- Az udvarokon környezet-és gyermekbarát játékok állnak óvodásaink rendelkezésére.
- Lehetőséget biztosítunk arra, hogy a különböző csoportokba járó gyermekek együtt játszhatnak.
- Az udvar esztétikai szépségét a sok szép virág, cserje, a gyermekekkel közösen ízlésesen kialakított virágos és/vagy veteményeskertje adja.
- A labdajátékokhoz megfelelő nagyságú terület áll a gyermekek rendelkezésére.
- Az udvarokon kialakítottunk olyan zártabb udvarrészt, „pódium-szerű” helyet, ahol énekes játékokat, dramatikus játékokat játszhatnak vagy bábozhatnak a gyermekek.
- Kerti munkához szükséges eszközök, szerszámok az udvari tárolókban, illetve tagóvodánként meghatározott helyen találhatók.
- A napi kocogó-futó edzések óvodánként kijelölt pályán valósulnak meg.

A belső terek kialakításánál arra törekedtünk, hogy a tartalom és a forma egysége erősödjön. A tárgyi környezet megfelel az egészségügyi előírásoknak, esztétikus, nyugtató hatású színharmóniát áraszt, egyedi, praktikus megoldásokat tartalmaz, kiváló alapot ad az óvodai nevelőmunkához. Természetes anyagokat részesítjük előnyben.

Csoportszobák:

- A csoportszoba barátságossá, otthonossá, esztétikussá tétele biztosítja a gyermekek jó közérzetét, s egyben jó mintát ad a szülőknek is.
- A csoporttermek színben, formában, méretarányban, a díszítés anyagának tudatos összeválogatásával vannak megkomponálva.
- Többfunkciósak: alkalmasak a szabad játékra, a tevékenységek végzésére, az étkezésre, az alvásra és a pihenésre.
- A természetes világítás miatt az ablakokat szabadon hagyjuk, tűző nap esetén az árnyékolást biztosítjuk.
- Az esztétikai tevékenységekhez elkülönített kuckókat hoztunk létre.
- A személyes perceknek, napi mesélésnek, drámajátékoknak, bábozásnak esztétikus mesesarkot alakítottunk ki. Itt találhatók párnák, meseszék, kincsesláda, bábok, könyvek, gyertyák, magnó, albumok a tanult mondókákról, versekről és a mesékről stb.
- Az ábrázoló tevékenységekhez elkülönített helyeken a gyermekek nyugodtan rajzolhatnak, barkácsolhatnak, mintázhatnak, festhetnek, és mindent megtalálnak, ami a vizuális, téri alkotáshoz szükséges. Képalakításhoz különböző méretű rajzlapok, színes papírok, festékek, színes ceruzák, zsírkréták, pasztellkréták, filctoll, viaszkréták, fonalak, anyagok, madzag stb. Plasztikai munkához agyag, gyurma, fadarabok, termések, magok, kavicsok, szövőkeretek, fonalak, stb.
- A zenei készségfejlesztéshez kialakított részen minden eszköz megtalálható. Hangszerek: furulya, xilofon, dob, ritmusbot, csörgő, triangulum, cintányér (kicsi-nagy), csengő, népi hangszerek, gyermekek - óvodapedagógus által barkácsolt ritmushangszerek, hangsíp vagy hangvilla, szimbólumok a tanult dalokról stb.
- A mikrocsoportos séták alkalmával talált „kincseket” az esztétikus élősarokban gyűjtjük.
- A nagymozgásos játékok eszközeit használjuk a csoportszobákban is.
- Különböző kézi szerek a zenés-mozgásos tevékenységekhez, pl. labda, babzsák, kisebb-nagyobb karika, rövidebb-hosszabb szalag, bot, zsebkendő, zászló stb. megtalálhatók a csoportokban, illetve a tornaszobákban.
- Számos szakkönyv és módszertani kiadvány segíti nevelőmunkánkat, amit folyamatosan gazdagítunk.

Az **öltöző**k ízléses berendezése, világítása, fűtése, szellőzöttsége minden feltételt biztosít a nyugodt vetkőzéshez, öltözéshez. Az öltözőkben a szülők részére esztétikus tájékoztató tábla áll rendelkezésre.

A **mosdó**ban megfelelő méretű eszközök segítik a szükségletek kielégítését. A mosdókban lévő WC-kben térelválasztó biztosítja az intimitást. A fürdőszobai tevékenységek szokásait képi formában jelenítjük meg a szokások rögzítésének elősegítésére.

A gyermekek által használt helyiségekben vizuális jelek segítik a szokások beidegződését.

A gyermekek speciális fejlesztéséhez a tárgyi feltételek részben adottak.

Az óvodákban **Ovi-galériákat** alakítottunk ki, ahol elsősorban környezetünkben élő emberek értéket képviselő tárgyait helyezzük el. A gyermekek szemmagasságában kiállított alkotások a műalkotásokkal történő állandó kapcsolatot, a gyönyörködést, rácsodálkozást egyaránt szolgálják. Itt a tehetség ígéretes gyermekek produktumai is megtekinthetők.

6.3 AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSE

Az óvodai nevelés tervezését, valamint a gyermekek megismerését és fejlesztését, a fejlődésük nyomon követését különböző kötelező dokumentumok szolgálják.
Az óvodai nevelést meghatározó jogszabályok, az Alapító okirat, valamint az Óvodai nevelés országos alapprogramja alapján elkészített dokumentumaink:

- SZMSZ
- Házirend
- Pedagógiai program
- Csoportnapló (az óvodai nevelés tervezése)
- Felvételi és mulasztási napló
- Gyermek fejlődésének nyomon követése

Az OVIKRÉTA rendszerben vezetjük a csoportnaplót, felvételi és mulasztási naplót, a gyermekek fejlődését nyomon követő dokumentumot a központi szempontoknak megfelelően.

Az óvodai nevelés a teljes óvodai életet magába foglaló tevékenységek keretében szervezhető meg, melyben a gondozásnak is kiemelt szerepe van. Az óvodapedagógus a *gondozás* folyamatában is nevel, építi kapcsolatait a gyermekekkel, egyúttal segíti önállóságuk fejlődését, együttműködve a dajkákkal, pedagógiai asszisztensekkel.
A napi életritmus kialakítása alapvető feltétele a testi-lelki harmónia megteremtésének. Az egész nap során érvényesül a *folyamatosság, a rugalmasság* elve. A tevékenységek közötti harmonikus arányok kialakítására törekszünk, szem előtt tartva a játék kitüntetett szerepét.
Mindig olyan *szervezési formát* választunk, amely lehetőséget biztosít a differenciált, egyéni sajátosságokat figyelembe vevő bánásmódra, a fejlődés megfigyelésére, fejlődés elősegítésére, illetve az iskolába készülő gyermekek fejlesztésére is.

A gyermek egészséges, a tevékenységekben megnyilvánuló fejlődéséhez, fejlesztéséhez a napirend és a hetirend biztosítja a feltételeket, melyek a megfelelő időtartamú, párhuzamosan is végezhető, differenciált tevékenységek, valamint a gyermek együttműködő képességet, feladattudatát fejlesztő, növekvő időtartamú (5-35 perces) csoportos tevékenységek tervezésével, szervezésével valósulnak meg. A napirend – melyet az óvodapedagógusok alakítanak ki - folyamatos és rugalmas, amely igazodik a gyermekek motiváltságához, aktivitásához és a változó környezethez, tekintettel van a helyi szokásokra, igényekre. A rendszeresség és az ismétlődések érzelmi biztonságot teremtenek a gyermeknek. Törekszünk a személyes interakcióra, élőszavas mese és közösségi játékélmény biztosításával.
A gyermekek a tanköteles korukat megelőző nevelési évben a későbbi eredményes iskolai előrehaladáshoz fontos képességeik és készségeik fejlődése érdekében az óvodai csoportokban naponta összesen 45 perces időkeretben a feladatra differenciált, a gyermek egyéni terhelhetőségéhez igazodó iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységben vesznek részt külön térben, ahol a tárgyi feltételek adottak. A tanköteles kor előtti nevelési évben a Vas Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Kőszegi Tagintézményének szakemberei minden érintett gyermeket fejlettségi szintjét felméri, javaslatot tesz a fejlesztésre, további teendőkre, egyénre

szabottan. A gyermekek fejlődésének nyomon követése a tanköteles kor betöltését megelőző nevelési évtől az iskolai tanulmányok megkezdéséhez szükséges készségek, képességek rögzítésével egészül ki a kötelező dokumentumban az iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenység tervezése érdekében.
Az intézmény óvodáinak nyitvatartása és napirendjük.

A Horvátzsidányi óvoda (székhelyóvoda) és a Peresznyei óvoda (telephely)

Időtartam	Tevékenység
7:00-10:00	**Játék a csoportszobában vagy szabadban** Tevékenységben megvalósuló tanulás Testápolási teendők
7.00 – 11.30 8.30 – 9.10	Szabad játék Testápolási teendők, folyamatos tízórai Tevékenységekben megvalósuló tanulás Szabad és irányított mozgás, edzés Levegőzés. Tapasztalatszerző séták, megfigyelések, cselekvéses tanulás Szakemberek fejlesztőtevékenysége
11.30 -12.30	Előkészületek az étkezéshez, ebéd
12.30 – 16.00 14.30 – 15.10 15:10-16:30	Testápolási teendők Pihenés Folyamatos felkelés Uzsonna Szabad játék
7.00 – 16.00	Összesen 45 perces iskola-előkészítő pedagógiai tevékenység

Javaslat a tanulási tevékenységek heti rendjének elkészítéséhez

Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek
Verselés, mesélés Mindennapos mozgás Ének, zene, népi játék, tánc Nemzetiségi nevelés	Verselés, mesélés Mindennapos mozgás A külső világ tevékeny megismerése Nemzetiségi nevelés	Verselés, mesélés Mindennapos mozgás A külső világ tevékeny megismerése Nemzetiségi nevelés	Verselés, mesélés Mindennapos mozgás Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka Nemzetiségi nevelés	Verselés, mesélés Mindennapos mozgás Nemzetiségi nevelés

6.4 AZ ÓVODA KAPCSOLATAI

A kapcsolattartás formái, módszerei alkalmazkodnak a feladatokhoz és a szükséglethez. A kapcsolatok kialakításában és fenntartásában az óvoda nyitott és kezdeményező.

Az óvoda és a család

Az óvodáskorú gyermek nevelésének elsődleges színtere a család. Az óvoda a családdal együtt, azt kiegészítve segíti a gyermekek fejlődését. A család és az óvoda között szimmetrikus kapcsolat van. A szülő tud legtöbbet a gyermekéről, ő ismeri legjobban gyermeke igényeit, szükségleteit, viszont az óvodapedagógusoknak van olyan szaktudása és olyan korosztályi tapasztalata, amely alapján hatékony segítséget tud nyújtani a gyermekek fejlesztéséhez. Korrekt, partneri családközpontú együttműködésük elengedhetetlen a gyermekek harmonikus fejlesztése érdekében.
Az óvoda körültekintően szervezi meg, szabályozza a szülőkkel együtt kialakított együttműködés formáit, mely a folyamatos információk áramoltatását, a szemléletformálást, az óvoda tartalmi munkájának szakszerű megismertetését, a gyermekek egyéni fejlődésének jellemzőit és a fejlődés eredményeit hivatott közvetíteni. A szülők, nagyszülők segítik az óvoda érzelmi, szociális, esztétikai nevelését, hogy az óvoda a választott értékeit minél magasabb szinten tudja teljesíteni.

Alapelveink:

- A nevelésben az óvoda ismerje el a család elsőségét.
- A kapcsolattartást az őszinte odafordulás, a tisztelet, az empátia, a segítő szándék jellemezze.
- A kapcsolat épüljön a tapintatra, az előítéletektől mentességre, a titoktartási kötelezettség betartására.
- Az együttműködésben a gyermekek mindenek felett álló érdeke érvényesüljön.
- Fontos, hogy minden egyes családdal az együttműködés, a segítés legmegfelelőbb módját megtaláljuk, különös tekintettel a hátrányos helyzetű, veszélyeztetett gyermekek esetében.
- A kapcsolattartásban is érvényesüljenek a szülők jogai és kötelességei.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Ismerje meg és tartsa tiszteletben a család elsődleges szerepét.
- Előítéletektől mentesen közeledjen a családhoz.
- Ismertesse meg a szülőket alapdokumentumaink tartalmával.
- Félévente fogadóórán, illetve rendszeresen tájékoztassa a szülőket gyermekük fejlődéséről.
- Hallgassa meg a szülők véleményét, gondjait, hogy a megoldást közösen kereshessék meg.
- Adjon a neveléshez tanácsokat, nyújtson segítséget.
- Az év folyamán többször is tartson nyílt napot.
- Szülői értekezleten oldott hangulatú beszélgetésre, jól kiválasztott, a szülők érdeklődését is kiváltó téma megvitatására törekedjen.
- Lehetőség szerint látogasson el a család otthonába még a gyerek óvodába lépése előtt, illetve szükség esetén.
- Biztosítsa a családos beszoktatás lehetőségét.

- Vonja be a szülőket egyes programok szervezésébe, lebonyolításába (séta, kirándulás, közös rendezvények).
- Adjon lehetőséget arra, hogy a szülők kinyilváníthassák elégedettségüket, igényeiket.

A szülő, a gyermek, a pedagógus együttműködésének formái:

- Szülői értekezlet: augusztusban (tájékoztató a leendő óvodások szülei részére), illetve az adott nevelési év munkatervében meghatározottak szerint.
- Nyílt napok: szülői igény, óvodapedagógus kezdeményezésére, egyeztetés alapján.

- Családlátogatás: óvodába lépés előtt amennyiben a szülő beleegyezik, illetve szükség esetén többször.
- Közös programok, rendezvények, kirándulások, munkadélutánok, jeles napok alkalmával.
- Családos befogadás, (kiválóan alkalmas arra, hogy a szülő megismerje az óvodai életet, szokásokat, s mintát kapjon a gyermeke neveléséhez)
- A napi kapcsolattartás, (elengedhetetlenül szükséges, hogy a szülő a gyermekével történt fontos eseményről még azon a napon értesüljön)
- Félévi beszélgetések a gyermekek fejlődéséről (a gyermekek egyéni dokumentuma alapján végzett korrekt tájékoztatás megszervezése)
- Fogadó óra (szülői vagy óvodapedagógus kezdeményezésre)
- Igény és elégedettségi vizsgálatok (az óvoda évenként felméri a szülők igényeit, elégedettségét, elégedetlenségét. Az eredményeket nyilvánosságra hozza. A felvállalható igényekre intézkedési tervet készít).
- Az óvoda megszervezi a szülők érdekegyeztető, érdekérvényesítő fórumait.
- A Szülők Közössége koordináló és kezdeményező a folyamatos együttműködésben.

Az óvoda és a bölcsőde

Intézményünk intézményegysége a bölcsőde, így kapcsolatunk sajátos, mely során egymás nevelőmunkáját folyamatosan segíthetjük.

A kapcsolattartás formái: látogatások, tapasztalatcserék, továbbképzések, közös rendezvények.

Az óvoda és az iskola

A gyermek az óvodáskor végén belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben majd az iskolában, az óvodásból iskolássá szocializálódik.

Az iskolával igyekszünk olyan tartalmas kapcsolatot kialakítani, melyben ezt az átmeneti időszakot, a gyermekek zavartalan iskolakezdését megsegítjük.

A kölcsönös érdeklődés hozzájárulhat egymás nevelési céljainak, elképzeléseinek megismeréséhez, megértéséhez.

A kapcsolattartás formái: látogatások, tapasztalatcserék, tájékoztatások a gyermekek egyéni fejlődési üteméről, várható alkalmazkodási nehézségekről, értekezletek, munkaközösségi foglalkozások, továbbképzések, egymás rendezvényein, ünnepein való részvétel, közreműködés és a közvetlen partneri kapcsolatok megbeszélése, tervezése, értékelése.

Az óvoda és a művészeti együttesek, civil szervezetek

Törekszünk arra, hogy jó kapcsolatot alakítsunk ki a környezetünkben működő művészeti együttesekkel, alkotókkal. Velük együttműködve tudjuk elérni, hogy a zene, tánc, néphagyományok, alkotások, a környezet esztétikai értékei megjelenhessenek az óvodáinkban.

A kapcsolattartás formái: kapcsolatfelvétel, együttműködési megállapodások megkötése, látogatások megbeszélések, egymás rendezvényein való részvétel.

Az óvoda és a kulturális intézmények

Fontosnak tartjuk, hogy jó kapcsolatot ápoljunk a környezetünkben működő intézményekkel: helyi könyvtárakkal, múzeumokkal, művelődési házakkal. Kínálatukból úgy válogatunk, hogy az elősegíti a nevelési feladatok sokoldalú, színes megoldását, s kizárja azokat a kezdeményezéseket, amelyek pedagógiai elveinkkel, értékközvetítésünkkel, annak tartalmával nem egyeztethetők össze.

A kapcsolattartás formái: látogatás, tájékoztatás, megbeszélések, értekezletek, rendezvényeken való részvétel.

Kőszegi Család-és Gyermekvédelmi Központ

Együttműködésünk folyamatos, kölcsönös. Jelzőrendszer mindkét partner részéről jól működik.

A kapcsolattartás formái: látogatás, tájékoztatás, megbeszélések, értekezletek, rendezvényeken való részvétel.

Vas Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Kőszegi Tagintézménye

Kapcsolatunk speciális, szakemberek segítenek a gyermekek szűrésében, a szülők tájékoztatásában, a fejlesztésben.

A kapcsolattartás formái:

- logopédiai ellátás
- segítségnyújtás a gyermekek fejlesztésében
- nevelési tanácsadás
- kiemelt figyelmet igénylő gyermekek ellátása

Vas Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Megyei Szakértői Bizottsága

A gyermekek SNI státuszának megállapítása, a további teendők kijelölése.

A kapcsolattartás formái:

- felülvizsgálati kérelmek jelzése
- Vas Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Kőszegi Tagintézménye által továbbküldött gyermekek vizsgálatát elvégzik, a szakértői véleményeket kiállítják, melyek alapján a szükséges intézkedéseket megtesszük.

Regionális Pedagógiai Szolgáltató és Kutató Központ

Elsősorban szakmai munkánkat segítik.

A kapcsolattartás formái:

- továbbképzések
- értekezletek

- szakmai napok

Egészségügyi intézmények

Megállapodás és munkaterv alapján.

A kapcsolattartás formái:

- szűrések (védőnő, orvos, fogorvos, …)
- problémák jelzése
- megbeszélések, egyeztetések

Az intézmény fenntartójával való együttműködés

Cél: A kapcsolat lehetőségeinek folyamatos felülvizsgálatával az intézményfenntartóval, illetve annak munkatársaival való eredményes és hatékony együttműködés kiemelten az alábbi tartalmak vonatkozásában:

- a beszámoltatás szempontjainak és eljárásrendjének kidolgozása, működtetése
- adatszolgáltatás rendjének szabályozása
- egyéb kapcsolattartási tartalmak

Az intézmény és a fenntartó kapcsolata elsősorban a következő főbb területekre terjed ki:

- az intézmény Alapító okiratának módosítása
- pénzügyi-, gazdálkodási tevékenysége, az éves költségvetés jóváhagyása, elfogadása, módosítása
- intézményünk ellenőrzése gazdálkodási szempontból
- intézményünk ellenőrzése működési szempontból
- intézményünk ellenőrzése törvényességi szempontból
- intézményünk ellenőrzése a szakmai munka eredményessége tekintetében
- intézményünk ellenőrzése a gyermekbalesetek megelőzése érdekében tett intézkedések tekintetében
- intézményünk pedagógiai programjában meghatározott feladatok végrehajtásának, a pedagógiai-szakmai munka eredményességének értékelése
- az SZMSZ, Pedagógiai Program, Intézményi továbbképzési program, Munkaterv jóváhagyása, Beszámoló elfogadása, illetve Házirend készítésénél, módosításánál egyetértés kinyilvánítása amennyiben költségvetési kihatása van
- a Pedagógiai program, a Házirend, valamint a SZMSZ ellenőrzése

Nemzetiségi Önkormányzatokkal

Kapcsolattartás a jogszabályokban meghatározottak szerint, valamint a nemzetiségi önkormányzatok által szervezett rendezvényeken való részvétel. Betekintési lehetőség biztosítása a nemzetiségi nevelésbe.

Történelmi egyházakkal

A nemzeti köznevelésről szóló 2011.évi CXC. törvényben meghatározottaknak megfelelően helyet és időt biztosítunk a „játékos hitoktatáshoz”.

7. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGI FORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI

7.1. JÁTÉK

A játék a kisgyermekkor legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége, így az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze. A játék a kisgyermek elemi pszichikus szükséglete, melynek minden nap visszatérő módon, hosszantartóan és lehetőleg zavartalanul ki kell elégülnie. A kisgyerek a külvilágból és saját belső világából származó tagolatlan benyomásait játékában tagolja. Így válik a játék kiemelt jelentőségű, az egész személyiséget fejlesztő, élményt adó tevékenységgé. A játék fejleszti a gyerekek mozgását, értelmi képességeit, a társas kapcsolatokat, elősegíti a kreatív együttműködést, közlési vágyat ébreszt. A játék folyamán közelivé és elfogadhatóvá válnak a viselkedési szabályok, alakul ízlésük, az „én-tudat” mellett a közösségi érzés, a „mi-tudat”. Sajátos módon újra élik élményeiket.

Alapelveink

Az óvodapedagógus:

- tartsa tiszteletben a gyermeki játék önállóságát
- törekedjen arra, hogy a tapasztalatszerzés pozitív érzelmeket váltson ki, élménnyé váljon, amit a gyermek a játékában megjeleníthet
- hagyja, hogy lehetőség szerint a gyerekek maguk oldják meg konfliktusaikat
- igyekezzék pozitív fordulatot adni a játéknak, ha a játék tartalma nemkívánatos viselkedési formák kialakulását váltja ki
- vegye figyelembe a fejlődés egyéni sajátosságait
- tartsa lényegesnek, hogy a közös játékban a gyerekek érdeklődéssel, aktivitással, igazi játékkedvvel vegyenek részt, hogy minden gyerek szabadon és minél elmélyültebben játsszon
- legyen mindig rendelkezésre álló, együttműködésre és segítésre kész partner, akihez bármikor, bármilyen problémával szívesen fordulnak a gyerekek
- tegye lehetővé, hogy a gyermekek önkéntessége érvényesülhessen a játéktéma, eszköz megválasztásában
- tartsa tiszteletben, hogy a gyermekek játszótársukat szabadon választhassák ki, s hogy a gyermek gyermeki jogán akár el is utasítsa a hozzá közeledőt.

A játéktevékenység célja:

- a gyermekek szabad képzettársításának elősegítése
- az intellektuális, mozgásos, szociális tapasztalatok, élmények többszöri átélésével a gyermekek egyéni vágyainak és ötleteinek kibontakoztatása
- minél sokrétűbb tájékozódó tevékenységgé váljon a játék, s a játékos, cselekvésen keresztül megvalósuló tanulás.

Feladataink

Az óvodapedagógus:

- teremtse meg az elmélyült, kreatív játék feltételeit: megfelelő csoportlégkört, helyet, időt; egyszerű, alakítható, a gyermeki fantázia kibontakoztatását segítő anyagokat, eszközöket, játékszereket
- biztosítson minél több élményszerzési lehetőséget a különböző játékformákhoz
- tegye lehetővé, hogy a gyermekek saját elgondolásaikat valósítsák meg a játékban
- tudatos jelenlétével biztosítsa az elmélyült játék kibontakozását
- a folyamatos napirenddel biztosítsa a szabad játék túlsúlyának érvényesülését
- a játék megfigyelésénél alkalmazza az „értő figyelmet”
- ismerje meg a gyermek otthoni játékfeltételeit
- segítse a gyerekeket, hogy a különböző élethelyzetekben és tevékenységekben növekedjék önállóságuk
- törekedjék arra, hogy a gyerekek az óvodába érkezéstől a hazamenetelig sokféle játékot indíthassanak el és szervezhessenek önállóan
- a magányosan játszó gyerekeket segítse abban, hogy a közös játékba is bekapcsolódhassanak
- alakítsa ki a legmegfelelőbb helyet a gyerekek szabad mozgása, a játék térbeni kibontakozása, az egymás mellett játszó csoportok és az egyedül játszó gyermekek számára
- biztosítsa az elmélyült, nyugodt játékot és az ehhez szükséges helyet az udvaron, játszótereken és kirándulások alkalmával is
- szoktassa a gyerekeket ahhoz, hogy önállóan alakítsák ki maguknak a játékhoz szükséges helyet
- biztosítsa esztétikus, veszélytelen, jó minőségű, lehetőleg természetes alapanyagú eszközöket
- a játékszereket könnyen elérhető helyen helyezze el
- igyekezzen megismerni a gyermekek óvodán kívüli tapasztalatait
- közvetítse a társak felé azt, hogy a szomorúakat, elesetteket, bátortalanokat felkarolni, segíteni kell, a rendbontókat pedig tapintatosan megszelídíteni
- ügyeljen arra, hogy a különböző mozgásos játékot játszó gyerekek tekintettel legyenek egymásra, ne zavarják egymást, kíméljék egymás játékát
- hívja fel a figyelmet a jelentéktelennek látszó szerepek vonzó, érdekes tartalmára
- a félénk, bátortalan, passzív vagy csoportba újonnan érkező gyerekeket kapcsolja be a játékba, szerepvállalásukat kísérje figyelemmel, segítsen nekik a tapasztalatszerzésben, buzdítsa őket, játsszon velük együtt
- alakítsa ki a gyerekekben azt az igényt, hogy maguk készítsék el a játékukhoz szükséges eszközöket
- teremtse meg a feltételeket, hogy a gyerekek játékidőben bármikor barkácsolhassanak, annyi segítséget nyújtson, amennyit a gyerekek igényelnek és amennyi feltétlenül szükséges
- adjon lehetőséget a gyerekeknek arra, hogy mese-, vers-, filmélményeik alapján elképzeléseik, szándékaik szerint formálják át vagy tovább a történetet, válasszák ki a szereplőket
- tegye lehetővé, hogy a mesék hőseinek tetteit, a cselekmény menetét, a szereplők mondanivalóját, hangját stb. a gyerekek saját elgondolásaik alapján játsszák el

- igyekezzék elérni, hogy minden gyerek megtalálja a neki legmegfelelőbb építő és konstrukciós elemeket, tanítsa meg az eszközök használatára, az anyagok kezelésére
- játéksegítő metódusai legyenek szituációtól függőek. A gyermekek, ha nyugodtan játszanak, vagy ha érezhető, hogy problémamegoldóak, az óvodapedagógus irányítása legyen játékot követő, szemlélő, hagyja a gyermekeket cselekedni.
- a kiscsoportosok esetében - ha szükség van rá - legyen játékot kezdeményező, modellnyújtó játszótárs. Ebben a játékhelyzetben is legyen támogató, engedő és elfogadó.
- segítsen azok játékában, akik kevésbé kreatívak, ötletszegények
- avatkozzon be a játékba, ha a gyermekek durvák egymáshoz, vagy ha veszélyeztetik egymás épségét, nyugodt játékát.

A gyermekek tevékenységei

Gyakorlójátékok:

- megismerik az ismétléses cselekvések közben az anyagokat, eszközöket
- ismerkednek a tárgyak egymáshoz való viszonyával, működésével
- a szerepjáték és konstruáló játék elemeiként játsszák a gyakorló játékot
- hangokat, szavakat, mondatokat dallamokat ismételnek, „halandzsáznak”
- ritmikus mozgást végeznek.

Szimbolikus játék:

- jellegzetes cselekvéseket, műveleteket utánoznak
- élethelyzeteket alkotnak újra
- szabályokat követnek (egyénenként és csoportokban)
- elfogadják és betartják a játékszabályokat
- beépítik a környezet jelenségeit, eseményeit önálló vagy csoportos játékba
- utánozzák - különösen a hozzájuk érzelmileg közel álló - felnőtteket és társaikat
- megjelenítik a felnőttek és a gyerekek közti kapcsolatokat
- cselekvéseket hangolnak össze
- közös játékokat szerveznek meg a szerepjáték témájának megfelelően

Konstruáló játék:

- összerakosgató, összeszerelhető játékszerekkel játszanak egyéni elképzelések alapján
- homokból különböző formákat alakítanak ki
- az építést, konstruálást szerepjátékhoz kapcsolják
- a valóság tárgyaihoz hasonlót készítenek
- bonyolultabb alkotásokat hoznak létre
- különböző anyagokat, eszközöket kombinálnak egyéni ötletek alapján

Szabályjáték:

- mozgásos játékokat játszanak
- dalos-és mondókás népi játékokat játszanak: fogócskák, bújócskák, körjátékok, szembekötősdik, labdajátékok, mozgásos versenyjátékok
- értelmi képességeket fejlesztő játékokat játszanak: társasjátékok, kirakók, dominó, kártyajátékok, stb.

- nyelvi játékokat játszanak
- drámajátékokat játszanak.

A játék kapcsolatai más nevelési területekkel, tevékenységi formákkal

A játék kapcsolatban van:

- a külső világ tevékeny megismerésével, mert a játék útján ismerkednek a gyermekek a világgal, a tárgyakkal, a tárgyak tulajdonságaival, a valóság jelenségeivel, eseményeivel; a játékban megjeleníti a szerzett tapasztalatokat
- az érzelmi, erkölcsi, és értékorientált közösségi neveléssel, mert a játékban közelivé és elfogadhatóvá válnak a viselkedési szabályok; megnyilvánulnak és fejlődnek a társas kapcsolatok, együttműködés szabályai; önérdekek alárendelődnek a közösséginek
- a mindennapos mozgással, mert segíti az új mozgásformák kialakulását, gyakorlását; minden játéktevékenység mozgás és minden mozgás játékosan valósul meg
- az anyanyelvi neveléssel, kommunikációval, mert a játékot kísérő érzelmek közlési vágyat ébresztenek, fokozódik a gyerekek beszédkedve, a beszédkedv ösztönzi a nyelvi kommunikációs készség fejlődését
- verseléssel, meséléssel, mert a játék ösztönzi őket az ismert mondókák, versek, mesék ismételgetésére, mondására
- ének, zene, népi játék, tánc tevékenységgel, mert a közös játék során felelevenítheték a hagyományok, népi játékok; éneklésre, mondókázásra készteti a gyerekeket a sok játékszituáció
- rajzolás, mintázás, kézimunkával, mert a saját játékukhoz készített eszközök kreatívabb megoldásokra ösztönzik őket.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végén

- A gyermekek képesek kitartóan, több napon keresztül egy azon játéktémában együttesen részt venni.
- Játékukban dominánsan jelentkezik a szerepjáték. Ehhez a gyermekek önállóan kialakítják a teret, és eszközöket biztosítanak.
- Egymás ötleteit, javaslatait meghallgatják, elfogadják, a közösen alkotott szabályokat betartják és betartatják,
- Bonyolult építményeket képesek létrehozni.
- Élvezik a szabályjátékokat, és képesek a normák betartására.
- Társas viselkedésükben megjelennek az óvoda által preferált viselkedési szabályok.
- Interakciójuk gazdag, kulturált és érthető.
- Alkalmazkodnak a játék szabályaihoz.
- Figyelmeztetik egymást a szabályok betartására.
- Versengenek egymással.
- Játékhelyzetben újraalkotják élményeiket.
- A társak a játék során cselekvéseiket összehangolják.
- Kiegészítő játékszereket készítenek.
- A játékhoz készített eszközöket felhasználják további játékuk során.
- Megértik és elfogadják játszótársaik elgondolásait, tevékenységük logikáját.
- Le tudnak mondani egy-egy kedves játékszerről.
- Képesek szerepvállalásra.
- Képesek szerepjátékok megszervezésére, az ahhoz szükséges játékeszközök kiválasztására.
- A játéktémát napokon keresztül folytatják.
- Az építés, konstruálás gyakran a szerepjátékhoz kapcsolódik.
- Bonyolultabb alkotásokat hoznak létre, az eredményességre törekszenek.
- Az elképzelt modell egyre pontosabb a valóséhoz viszonyítva.
- Különböző anyagokat, eszközöket kombinálnak.

7.2 VERSELÉS, MESÉLÉS

A mese és a vers emberi kapcsolatokra tanít, erkölcsi tartalma van, belső indulati élményeket közvetít. Fontos szerepe van a gyermek pszichés nevelésében, az anyanyelv, a fantázia fejlesztésében, a teljes személyiség kialakításában.
A mese a gyermek érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődésének és fejlesztésének egyik legfőbb segítője. A mese – képi és konkrét formában – feltárja a gyermek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonylatait, a lehetséges, megfelelő viselkedésformákat.
Az élőszavas mese különösen alkalmas az óvodás gyermek szemléletmódjának és világképének alakítására.

Alapelveink

Az óvodapedagógus:

- a művek kiválasztásakor érvényesítse a pedagógiai, pszichológiai, módszertani tudatosság és a tradicionális értékek továbbéltetését
- építsen spontán adódó helyzetekre, a kedvező körülmények kivárására, előidézésére
- álljon készen a megfelelő alkalmak felismeréséhez és megragadásához: sok mondókát, verset, mesét tudjon
- éreztesse, hogy a mesemondás a nap lényeges eseménye
- törekedjen a gyermekekkel való szoros érzelmi kapcsolat megteremtésére
- előadásmódjában nyilvánuljon meg személyisége
- lehetőleg ne szavaltassa a gyerekeket kórusban.

A tevékenység célja:

- az óvodás gyermek szemléletmódjának és világképének alakítása
- a gyermekek érzelmi, értelmi és erkölcsi fejlődésének segítése, pozitív személyiségjegyeinek megalapozása elsősorban a népmesék segítségével
- a mesék mágikussága, a csodás meseélmények, a versek zeneisége, rímeinek csengése, valamint a mesék feldolgozása, adjon a gyermekeknek igazi irodalmi művészi élményt
- a mindennapi mesélés biztosítsa a kisgyermekek lelki nyugalmát, lelki békéjét
- a gyermekek nyelvi képességeinek fejlesztése az irodalom eszközeivel.

Feladataink

Az óvodapedagógus:

- a verselés, mesélés anyagához a magyar gyerekköltészetből, a népi, dajkai hagyományokból, valamint a népi, a klasszikus, és a kortárs irodalmi művekből válogasson a gyermekek életkorának megfelelően
- tudatos meseválasztás, ami gyermekközpontú, az életkori, csoport és egyéni fejlettségi szinteket figyelembe veszi
- teremtsen lehetőséget naponta többször a mesélésre, verselésre, mondókázása
- biztosítsa a meséléshez szükséges nyugodt, meghitt környezetet
- előadásmódjában érvényesítse a beszéd zenei elemeit
- teremtsen lehetőséget a gyerek önálló szöveg-és mese, mondásához
- késztesse a gyerekeket a mesefeldolgozásra
- segítse elő, hogy megfelelő eszközökkel el is dramatizálhassák, bábozhassák a gyerekek a meséket
- a vers, mese, dramatikus játékok illusztrálásához csak olyan kellékeket használjon, amelyek elősegítik a képzeleti képek előhívását, s a meséhez való erős kötődés kialakulását
- ösztönözze a gyerekeket saját vers- és mesealkotásra, annak mozgással és/vagy ábrázolással történő kombinálására
- adjon lehetőséget a gyakori ismétlésre, többszöri feldolgozásra
- a mesehallgatásra utaló ismétlődő szokásokkal teremtse meg a mesemondás hangulatát (pl. zenei szignál, mesepárnák, mesegyertya)

- egy mesét egy vagy két hét alatt dolgozzon fel úgy, hogy a második héten eljátszhassák, megjeleníthessék a különböző mesealakokat, kiemelhessék a mese mondanivalóját, megerősítve pl. egy közmondással
- ha a csoportban vannak nem magyar anyanyelvű gyermekek is, akkor alkalmanként az ő anyanyelvi népmesekincséből is válasszon egyet-egyet
- ha vannak helyi, családi szájhagyományban élő mesék válasszon közülük is
- ösztönözze a szülőket arra, hogy otthon is rendszeresen meséljenek a felnőttek a gyerekeknek, mondogassanak verseket
- fordítson kiemelt figyelmet az ezen a területen jó adottságokkal rendelkező gyermekekre.

A gyermekek tevékenységei

- Irodalmi műveket, az óvodapedagógus történeteit, illetve a gyermekek által kitalált meséket, verseket hallgatnak.
- Verset, mesét, mondókát mondanak:
  - mondókák: népi mondókák, kiszámolók, felelgetők, csiklandozók, kiolvasók, állathívogatók, altatók, ébresztgetők…
  - mesék: állat-, tündér-, tréfás mesék, népmesék, műmesék, folytatásos mesék, verses mesék …
  - versek: népköltészeti alkotások, klasszikus és mai gyermekversek.
- Könyveket, folyóiratokat nézegetnek.
- Elbábozzák, dramatizálják irodalmi élményeiket.
- Filmet, (mese, versösszeállítást, népszokásokat…) néznek diavetítőről, videóról.
- Színházi előadásokat, bábelőadásokat tekintenek meg.

A verselés, mesélés kapcsolata más nevelési területekkel, tevékenységi formákkal

A verselés, mesélés kapcsolatban van:

- az anyanyelvi neveléssel, mert az irodalmi élmények, azok befogadása során gyarapodik a gyermekek szókincse, fejlődik kifejezőképességük, kommunikatív viselkedésük. A felidézés dramatikus és bábjátékkal biztosíthatja az újra átélést, mely egyúttal fejleszti a nyelvi emlékezetet, lehetőséget ad az összefüggő beszéd és a párbeszéd gyakorlására
- a játékkal, mert a versek, mondókák, mesék játéktémákat kínálnak számukra szerepjátékukhoz, illetve minden játéktevékenységüket színesítik, gazdagítják
- külső világ tevékeny megismerésével, mert a népi és irodalmi művek témái sok lehetőséget kínálnak közvetlen környezetünk megismerésére, a hagyományaink felelevenítésére
- az ének, zene, népi játék, tánc tevékenységgel, mert mondókázás, mesélés közben fejlődik beszédritmus érzékelésük, hangok tiszta képzése, beszédhangok pontos észlelése
- a mozgásfejlesztéssel, mert többnyire a játékos mozgásokkal összekapcsolt mondókák, dúdolók, versek érzéki-érzelmi élményeket adnak, eközben fejlődik emlékezetük, képzeletük, szókincsük.
- rajzolás, festés, mintázás, kézi munkával, mert a vers, mese élmények fantáziadús alkotásokra ihletik a gyermekeket

- érzelmi, erkölcsi és értékorientált közösségi neveléssel, mert a mese és a vers az anyanyelv közegén át emberi kapcsolatokra tanít, olyan kapcsolatokat, helyzeteket mutat fel a gyermekek számára, amelyek megértésére más eszközökkel ebben az életkorban nincs mód.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végén

- A gyermekek szívesen ismételgetik a verseket, rigmusokat.
- Egyénenként vállalkoznak a mesék, versek és a mondókák elmondására.
- Várják, igénylik a mesehallgatást.
- Szívesen mesélnek, báboznak, dramatizálnak
- A gyerekek játék közben odaillő szövegeket, rigmusokat mondogatnak.
- Több mesét, verset, mondókát képesek emlékezetből felidézni.
- Tudnak történeteket, verseket kitalálni, azt elmondani, megjeleníteni.
- Várják, kérik a mesemondást, maguk is segítenek a feltételek kialakításában.
- A folytatásos mesék, verses mesék, meseregények szálait össze tudják kötni.
- Van néhány kedvelt mesehősük, a vele megtörtént dolgokat beleviszik játékukba, elbábozzák, dramatizálják.
- Jellemző képek alapján felismerik az egyes meséket.
- A meséskönyvek képeit önállóan is szívesen nézegetik, a képekről mesélnek.
- Vigyáznak a könyvekre.

7.3 ÉNEK, ZENE, NÉPI JÁTÉK, TÁNC

Az óvodában a környezet hangjainak megfigyelése, az ölbeli játékok, a népi gyermekdalok, az éneklés, az énekes és népi játékok, dúdolók, táncok a zenélés örömet nyújtanak a gyermeknek, egyben felkeltik zenei érdeklődését, formálják zenei ízlését, esztétikai fogékonyságát. Az élményt nyújtó közös ének-zenei tevékenységek során a gyermek felfedezi a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét, a közös éneklés örömét. A népdalok éneklése, hallgatása, a gyermek-, néptáncok és népi játékok, a hagyományok megismerését, továbbélését segítik.

Alapelveink

Az óvodapedagógus:

- vidám játékokkal, sokféle formában szerezzen a gyerekeknek közös élményt
- segítse a gyerekek kezdeményezését, aktivitását
- ügyeljen az éneklés könnyedségére
- a zenehallgatásra szánt anyag összeállításánál a zene szépségét és művészi értékét vegye figyelembe
- engedje, hogy a zene hasson sajátos művészi módon
- a zenéhez való viszonya legyen modellértékű.

A tevékenység célja:

- az élményt nyújtó közös ének-zenei tevékenységek során a dallam, a ritmus, a mozgás szépségének, a közös éneklés örömének felfedezése
- a népdalok éneklése, hallgatása, a gyermek-, néptáncok és népi játékok, a hagyományok megismerésének, továbbélésének segítése
- közös énekes játék örömének megéreztetése a gyermekekkel, hogy azon keresztül formálódjon zenei ízlésük és az esztétikai fogékonyságuk
- a gyermekek jussanak minél több olyan zenei élményhez, ami megalapozhatja zenei anyanyelvüket
- zenei érdeklődés felkeltése, zene iránti nyitott befogadóképesség kialakítása, zenei ízlés formálása

Feladataink

Az óvodapedagógus:

- biztosítson nyugodt, megfelelő érzelmi légkört a zenei élmények befogadására
- vegye figyelembe a zenei feladat és anyag kiválasztásánál a csoport, a gyerekek egyéni fejlettségi szintjét, kövesse a fokozatosság elvét
- a zenei anyag kiválasztása fűződjön a naptári évhez, természeti jelenségeihez, az évszakok változásihoz, az emberi élet fordulópontjaihoz és különböző ünnepekhez
- napközben többször is énekeljen, mondókázzon, dúdolgasson, találjon ki játékos mozdulatokat, hogy kedvet ébresszen a gyerekekben az utánzásra, énekelgetésre
- biztosítsa, hogy a gyermekek önállóan is kezdeményezzenek zenei tevékenységeket,
- fejlessze a gyermekek zenei képességét, zenei kreativitását
- ösztönözze a gyerekeket a tiszta, szép – csoportos és egyéni – éneklésre
- minél több lehetőséget biztosítson arra, hogy a gyerekek megismerhessék környezetük hangjait
- ismertesse meg a népi játékokat, néphagyományokat, különös tekintettel a helyi vonatkozásúakra
- tegye lehetővé, hogy a gyerekek ösztönös alkotó hajlama kibontakozhasson
- figyeljen az éneklésnél a helyes artikuláció, légzéstechnika fejlesztésére
- segítse elő, hogy a gyerekek emlékezetében minél több dallamfordulat rögződjön, amit felhasználva maguk is dúdolgathatnak
- a gyerekekkel együtt variálja az énekes játékok mozgásos anyagát olyan egyszerű táncos lépésekkel, amit a felnőtti minta utánzásával követni tudnak
- törekedjen arra, hogy az énekes játékok a gyerekek mozgásigényének kielégítését is szolgálják
- biztosítson a gyermekek számára mindig hozzáférhető ritmus-dallamjátszó hangszereket
- legalább egy hangszeren biztonsággal játsszon
- alkalmanként hívjon vendégeket a zeneiskolából - hangszerbemutatóra, élő előadásra
- a zenehallgatásra szánt dalokat, műveket a gyerekek életkorának és az aktualitásoknak megfelelően válassza ki; ha van,vegye figyelembe a nemzetiségi, etnikai kisebbségi gyermekek hovatartozását

- az ének-zenei képességfejlesztő játékokat kötetlen jelleggel, mikrocsoportos munkaformában szervezze meg a zenesarokban
- bíztassa a családot arra, hogy a gyermekek otthon is énekelgessenek a szüleikkel együtt
- ha van a csoportban nem magyar anyanyelvű, alkalmanként az ő anyanyelvükön is szólaltasson meg egy-két dalt.

A gyermekek tevékenységei

- Magyar népi, más népek énekes-mozgásos játékait játsszák.
- Mondókáznak: altatók, hintáztatók, simogatók, hajladozók, höcögtetők, lovagolók, tapsoltatók, táncoltatók, sétáltatók, labdázók stb.
- Énekes játékokat játszanak: fogyó és gyarapodó, párválasztó, sor-és ügyességi, stb.
- Magyar népszokások, hagyományok játékait játsszák.
- Kortárs művészeti alkotásokat hallgatnak, énekelnek,
- Táncmozgásokat végeznek.
- Egyszerű hangszereket készítenek különböző anyagokból.
- Hangszereket használnak.
- Megfigyelik a természet és a közvetlen környezetünk hangjait.
- Ritmus-és hallásfejlesztő gyakorlatokat végeznek.
- Zenei formaérzék-fejlesztő játékokat játszanak.

Az ének, zene, népi játék kapcsolata más nevelési területekkel, tevékenységi formákkal

Az ének, zene, népi játék kapcsolatban van:

- a verselés, meséléssel, mert a népi mondókák, dúdolók sajátos ritmusát, dallamát, hangzó világát megfelelő formában közvetíti,
- rajzolás, festés, mintázás, kézi munkával, mert a zenei élmény serkenti a gyerekek képi, irodalmi alkotások iránti kíváncsiságát, esztétikai fogékonyságát, elősegíti a szép mozgás kialakulását,
- a külső világ tevékeny megismerésével, mert a gyermek megismeri a népi kultúrát, népszokásokat, zenei hagyományokat, környezetünket,
- játékkal, mert az énekes játékok kialakítják az együttjátszás örömét, lehetőséget teremtenek a különböző fiús és lányos szerepek gyakorlására,
- mindennapos mozgással, mert az énekes játékok fejlesztik a mozgáskoordinációjukat, hozzásegít a szép testtartás és a mozgásformák kialakításához és gyakorlásához.
- érzelmi nevelés, az erkölcsi és az értékorientált közösségi neveléssel, mert a közös énekes játékok során alakulnak a társas kapcsolatok, udvariassági formák.
- anyanyelvi neveléssel, mert a mondókák és dalok gazdagítják a gyermekek szókincsét, kifejezőkészségét.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végén

- Élvezettel vesznek részt ének-zenei tevékenységekben.
- A gyerekek tudják a mondókákat, 6 hangterjedelmű dalokat, alkalmi dalokat tisztán, szép szövegkiejtéssel énekelni az egyvonalas C és a kétvonalas C abszolút magasságok között.
- Tudnak dallam vagy ritmusmotívumokat egyénileg visszaénekelni, visszatapsolni.
- Ismerik a halk és hangos közti különbséget, tudnak halkan, hangosan énekelni, tapsolni, beszélni…
- Felismerik a magas és mély éneklés közötti különbségeket, maguk is tudnak magasabban és mélyebben énekelni, dalt kezdeni.
- Megkülönböztetik az egyenletes lüktetést a dal ritmusától, külön-külön is tudják érzékeltetni.
- A dalok, mondókák ritmusát belső hallás alapján is összekapcsolják.
- Összehasonlítják és énekléssel, mozgással bemutatják a normál tempónál gyorsabbat és lassabbat.
- Felelgetős játékokat két csoportban folyamatosan, az óvodapedagógus segítsége nélkül is tudnak énekelni.
- Felismerik a dallamot dúdolásról, hangszerről, a hasonló fordulatokból, sajátos kezdő, erősen eltérő belső vagy záró motívumokról.
- Felfigyelnek az óvodapedagógus és társaik énekének és beszédhangjának és a környezetük különböző hangszíneire.
- Az óvodapedagógus segítségével bővítik a kitalált szövegeket, változatos, ritmizáló szavakkal.
- Kitalálnak a dalokhoz, vagy a negyed szünet érzékeltetésére játékos mozdulatokat.
- Egyöntetűen körbejárnak szép testtartással, kézfogással.
- A gyerekek mozgásában megjelenhetnek a járás és lépés változatos formái is.
- Zenéhez kapcsolódó mozgásuk jó, maguk is kitalálnak mozgásokat.
- Egyszerű, játékos táncmozgásokat esztétikusan, kedvvel végeznek.
- Képesek egyensúlyváltást kívánó mozgásokra.
- Térformákat alakítanak.
- Ritmushangszereket használnak.
- Ismerkednek néhány hangszerrel, azok hangjával, megszólaltatásuk módjával.
- A bemutatott élőzenét a hangulatban egymástól eltérő népdalokat, műzenei szemelvényeket, más népek dalait figyelmesen hallgatják.

7.4 RAJZOLÁS, FESTÉS, MINTÁZÁS, KÉZI MUNKA

Az ábrázoló tevékenység a gondolatok, érzelmek, a szárnyaló fantázia kifejezési módja. Összetett, sokszínű nevelési terület. Magában foglalja a rajzolást, festést, mintázást, építést, képalakítást, kézi munkát. A műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének. A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül.
A gyerekeket egyéni fejlettségi szintjüknek megfelelően képi-plasztikai kifejezőképesség birtokába juttatja, kialakítja bennük az elemi képolvasási, komponáló, térbeli tájékozódó és rendező képességet.

Alapelveink
Az óvodapedagógus:

- tegye lehetővé, hogy a gyerekek az alapvető technikákban egyre inkább kialakíthassák és érvényesíthessék saját kifejezési módjukat, ebben fejlődjenek
- késztesse a gyerekeket a szemlélődés, a rácsodálkozás, a felfedezés lehetőségével a jelenségek formai, színbeli tulajdonságainak megfigyelésére
- engedje a gyerekek ötleteit érvényre juttatni
- vegye figyelembe az egyéni fejlettséget, adottságot és a képességeket.

A tevékenység célja:

- a gyermekek élmény-és fantáziavilágának képi, szabad önkifejezése
- a gyermekek tér, forma, szín képzetének gazdagítása, esztétikai érzékenységük, szép iránti nyitottságuk, igényességük alakítása
- igény kialakítása az alkotásra, a kreatív önkifejezésre, a környezet esztétikai alakítására és az esztétikai élmények befogadására.

Feladataink
Az óvodapedagógus:

- teremtsen megfelelő légkört, elegendő időt az alkotó tevékenységekhez
- igényesen formálja környezetét, természetes, jó minőségű anyagokat használjon a csoportszoba rendjében, mértéktartóan, ízlésesen díszítsen
- ösztönözze a gyerekeket az új megoldások keresésére, a kreatív, környezettudatos gondolkodásra, fenntarthatóságra való nevelés
- segítse elő az esztétikus környezet felismerését, óvását, alakítását
- alakítson ki a csoportszobában egy állandó „műhelysarkot” az ábrázoló tevékenységekhez
- ebben a térben helyezze el a gyermekek „Mini-galériáját”, ahová önállóan teszik ki az alkotásaikat
- biztosítsa, hogy a gyerekek a játékidőben bármikor szabadon ábrázolhassanak,
- biztosítson megfelelő, jó minőségű, változatos technikák gyakorlására alkalmas eszközöket,
- helyezze el az eszközöket úgy, hogy a gyermeke számára elérhető legyen,
- tegyen meg mindent az eszközhasználati szokások kialakításával a balesetek kiküszöbölése érdekében is,

- törekedjen az életkori sajátosságok figyelembe vételével változatos és rendszeres élménynyújtásra,
- ismertesse meg a gyermekeket különböző technikákkal, törekedjen a technikai jártasság kialakítására,
- egy témán belül legalább két technikát kínáljon fel a szervezett tevékenység során
- részesítse előnyben azokat az ábrázolási módokat, amelyekre a gyerekek egyedül is képesek, valóban önálló, szabad alkotásokat tudnak létrehozni,
- ösztönözze őket a kitartó munkára,
- figyeljen arra, hogy az ábrázoló tevékenység közben a gyermekek egymásra is tekintettel legyenek, ne zavarják társaikat,
- tegye lehetővé, hogy városunk műemlékeit, múzeumait a gyerekekhez közel álló műalkotásokat megismerhessék,
- biztosítsa városunkban lévő állandó és időszakos kiállítások megtekintését (játékkiállítás, gyermekalkotások, kőszegi festőművészek kiállítása, jeles napokhoz kapcsolódó kiállítások, stb.),
- tegye lehetővé, hogy városunkban lévő kézműves műhelyek munkájával megismerkedhessenek,
- segítse elő, hogy a szülők otthon is adjanak a gyermekeknek lehetőséget az ábrázolásra és a kész alkotásaikat őrizzék, becsüljék meg, örüljenek neki,
- a jó adottságokkal rendelkező gyerekeknek biztosítson lehetőséget a kreativitásuk, alkotóképességük kibontakoztatására
- ösztönözze a szülőket, hogy otthon is adjanak lehetőséget az ábrázolásra.

A gyermekek tevékenységei

Képalakítás:

- Rajzolnak: az emberalakokat; környezetben található tárgyakat, formákat, jelenségeket; mese-, versélményeiket; képzeletük alapján; bottal a földre, homokba, aszfaltra; krétával; papírra (ceruzával, zsírkrétával, tussal, stb.)…
- Festenek: egyénileg megválasztott színekkel érzelmeik, élményeik és az óvónő ötletei alapján különböző technikákat alkalmaznak; „játszanak” a festékkel (új színeket hoznak létre…).
- Kompozíciókat hoznak létre.

Plasztikai munkák:

- Természeti tárgyakat gyűjtenek az óvoda környékén, séták, kirándulások alakalmával; ezeket összehasonlítják, csoportosítják, ezekből alkotásokat hoznak létre.
- Emberalakot, állat- és játékfigurákat mintáznak.
- Ajándéktárgyakat, játékokat készítenek.
- Bábokat, díszleteket, kellékeket készítenek,
- Könnyen megmunkálható anyagokat használnak (homok, agyag, textil, bőr, stb.),
- Különféle technikákkal ismerkednek, gyakorolják alkalmazásukat,
- Tapasztalatokat szereznek formákról, alakíthatóságról,

Építés:

- Különböző térbeli alakzatokat formálnak,
- Megépítik városunk egy-egy nevezetességét,

Környezet alakítása:

- Közvetlen környezetük szépítésében, díszítésében részt vesznek.
- Megtekintik a város nevezetes épületeit, múzeumait, kiállításokat.
- Élményeiket megjelenítik ábrázolásukban.
- Városunkban működő kézműves műhelyekben folyó munkákkal ismerkednek, lehetőség szerint kipróbálják a technikákat (fazekas, szíjgyártó, fafaragó, virágkötő…).
- Népi kismesterségekkel ismerkednek (agyagozás, szövés, fonás, gyöngyfűzés, textildíszítés).

A rajzolás, mintázás, kézimunka kapcsolata más nevelési területekkel, tevékenységi formákkal

A rajzolás, mintázás kézimunka kapcsolatban van:

- a külső világ tevékeny megismerésével, mert a környezetükből szerzett tapasztalatszerzések során megfigyelik a színeket, formákat, ismerkednek az anyagok tulajdonságaival, formálhatóságával, téri viszonylatokkal, sík formákkal,
- az anyanyelvi neveléssel, mert hozzájárul a szavak mögötti képzettartalom formálásához,
- a verselés, meséléssel, mert a mesék, versek képi megjelenítésével a gyerekek gondolkodása, nyelvi kifejezőkészsége sokoldalúan fejleszthető,
- a játékkal, mert a konstruáló játékok során fejlődik komponáló képességük,
- a mindennapos mozgással, mert a tevékenységek során fejlődnek a nagy-és finommozgások, azok összekapcsolása
- érzelmi nevelés, az erkölcsi és az értékorientált közösségi neveléssel a gyermeki élmény és fantáziavilág, érzelmek képi kifejezése által
- ének, zene, népi játék tevékenységgel, mert a zenei élmény serkenti a gyerekek képi kifejezőképességét, esztétikai fogékonyságát

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végén

- Örömmel, önmaguktól ábrázolnak.
- Képesek a tárgyak térbeli kiterjedésének tapasztalati felismerésére, a főbb formai jellemzők megnevezésére.
- Építésben gazdag a fantáziájuk, képesek egyéni ötleteiket megvalósítani.
- Téralakításban közösen, aktívan részt vesznek, megvalósítják ötleteiket.
- Tudnak egyszerű formákat mintázni, papírból kivágni, hajtogatni, ragasztani.
- Ábrázolásuk változatos színhasználatot és tagoltságot mutat.
- Formaábrázolásuk változatos, többnyire képesek hangsúlyozni a legfontosabb megkülönböztető jegyeket.
- Emberábrázolásukban megjelennek a részformák, egyszerű mozgások.
- Képalkotásukban kifejezik gondolataikat, élményeiket, elképzeléseiket.
- Képi emlékezetük, megfigyelésük (részletek ábrázolása) pontos.
- Önállóan és csoportosan is szívesen készítenek játékokat, ajándékokat, kellékeket.
- Díszítő, tervező feladatot változatos színekkel, rajzolással, festéssel, ragasztással, karcolással stb. önállóan végeznek.
- Tudnak különféle technikákkal képet alkotni, a technikát önállóan, a rendelkezésre álló anyagokból megválasztani.
- Plasztikai munkáik egyéniek, részletezőek
- Ötleteket elfogadnak.
- Érdeklődnek szokatlan, érdekes jelenségek iránt.
- Rácsodálkoznak a szép látványra, tudnak gyönyörködni benne.
- Megfogalmazzák értékítéletüket, képesek beszélgetni az alkotásokról
- Alkotásaikat ízlésesen elhelyezik a Mini-galériában

7.5 MINDENNAPOS MOZGÁS

A gyermek legalapvetőbb szükséglete, természetes megnyilvánulási formája a mozgás, mely hozzájárul a gyermek optimális személyiségfejlődéséhez. A tevékenység szervezeti kerete lehet spontán, aktív szabad játékban megjelenő mozgásos tevékenység vagy irányított mozgásfejlesztés, illetve szervezett mozgásos tevékenység.
A rendszeres egészségfejlesztő testmozgás, a gyermekek egyéni fejlettségi szintjéhez igazodó mozgásos játékok és feladatok, a pszichomotoros készségek és képességek kialakításának, formálásának és fejlesztésének eszközei.
Az óvodáskor a természetes hely-, helyzetváltoztató- és finommotoros mozgáskészségek tanulásának, valamint a mozgáskoordináció intenzív fejlődésének szakasza.
A mozgás és az értelmi fejlődés kedvező egymásra hatása biztosítható

- a sokszínű, változatos és örömteli,
- érzelmi biztonságban zajló gyakorlási formákkal,
- játékokkal.

A mozgásos játékok, tevékenységek rendszeres alkalmazása

- kedvezően hat a kondicionális képességek (erő és az állóképesség) fejlődésére
- befolyásolják a gyermeki szervezet teherbíró képességét, egészséges fejlődését.
- fontos szerepük van a helyes testtartáshoz szükséges izomegyensúly kialakulásában,
- felerősítik, kiegészítik a gondozás, és egészséges életmódra nevelés hatásait.

Alapelveink

Az óvodapedagógus:

- törekedjen arra, hogy a mozgástevékenységek változatosak legyenek
- biztosítsa, hogy a mozgás minden gyermek számára egyaránt élményt, sikert és tanulási lehetőséget jelentsen
- vegye figyelembe, hogy a mozgásfejlesztés az egész személyiség fejlesztésére irányul,
- a mozgásnál is a komplexitásra törekedjen
- teremtsen minden nap, minél több lehetőséget a spontán, szabad játék kereteiben végzett mozgásos tevékenységekre
- vegye figyelembe az egyéni szükségleteket és képességeket, minden gyerek számára biztosítson lehetőséget
- a szervezett mozgásoknál figyeljen arra, hogy a gyerekek a legkevesebb várakozási idővel folyamatosan mozogjanak
- törekedjen a gyermekeket legjobban fejlesztő, kooperatív mozgásos játékok széleskörű alkalmazására, a szabad levegő kihasználására
- biztosítsa, hogy a gyermekek a játék során fizikai és érzelmi biztonságban legyenek.

A tevékenység célja:

- a természetes hely-, helyzetváltoztató- és finommotoros mozgáskészségek tanulásának, a mozgáskoordináció intenzív fejlődésének elősegítése
- a gyermeki személyiség fejlesztése mozgásos tartalmakon keresztül

- a gyermekek természetes, harmonikus, összerendezett, nagy-és kismozgásának, testi képességeinek fejlesztése játékos formában
- a gyermekek mozgásszükségletének kielégítése
- a gyermekek tájékozódásának, alkalmazkodó képességének, valamint a személyiség akarati tényezőinek fejlesztése úgy, hogy megmaradjon a gyermekek szabad mozgáskedve.

Feladataink

Az óvodapedagógus:

- biztosítsa mindennap a szabad mozgást
- naponta szervezzen irányított mozgásfejlesztést és szervezett mozgástevékenységet
- minden nap végeztessen tartásjavító gyakorlatokat
- gondoskodjon a gyermekek mozgáskedvének fenntartásáról, mozgásigényük kielégítéséről, a mozgás megszerettetéséről
- minél több mozgásfejlesztő játékot tervezzen
- mozgásos tevékenységgel végzett feladatmegoldásokkal erősítse a gyermekek problémamegoldó képességét
- különböző szervezeti formákkal segítse elő a gyermekek mozgás-szükségletének kielégítését
- a mozgás közben is fejlessze a gyermekek nyelvi képességeit
- fordítson külön figyelmet a jó adottságokkal, képességekkel rendelkező gyerekekre
- sokszínű, változatos és örömteli, érzelmi biztonságban zajló gyakorlási formákkal játékokkal segítse elő a mozgás és az értelmi fejlődés kedvező egymásra hatását
- biztosítsa a derűs légkört, a jó hangulatot
- teremtse meg azokat a feltételeket, amelyek elősegítik a biológiai fejlődést, növelik a szervezet teherbíró, ellenálló és alkalmazkodó képességét (jó levegőjű, tiszta környezet, megfelelő hely, eszköz)
- ismerje meg a gyerekek mozgásszintjét, mozgásigényét
- adjon lehetőséget, hogy a mozgásformákat mindenki saját képességei szintjén hajtsa végre
- késztesse a gyerekeket elvárható erőkifejtésre
- fejlessze a nagy-és finommozgásokat, (egyensúlyérzék, szem-kéz, szem-láb koordináció, ritmusérzék-fejlesztés), a testsémát (testrészek ismerete, testfogalom, kezesség), a mozgással kapcsolatos szókészletet
- figyeljen a gyerekek helyes testtartására, helyes légzésére, javítsa azokat
- erősítse a gyerekekben a versenyszellemet
- használjon szakkifejezéseket
- a mozgásos tevékenységekben a gyermekeket eltérő képességei szerint értékelje
- a hibajavításokat tapintatosan végezze
- működjön együtt a mozgás megszerettetésében a családdal, érje el, hogy a szülők óvodán kívül is minél több mozgási lehetőséget biztosítsanak gyermekük számára, győzze meg a szülőket a mozgás fontosságáról, személyiségfejlesztő hatásáról
- próbálkozzon a szülőkkel együtt, a szülők bevonásával sportnapokat szervezni.

A rendszeres egészségfejlesztő testmozgás lehetőségei

- szabad mozgáslehetőségek
- irányított mozgásfejlesztés játékos környezetben, játékba ágyazottan
- szervezett mozgástevékenység
- zenés, mozgásos percek
- edzés: mindennapos futás, kocogás
- irányított egyéb tevékenységekben megvalósuló mozgás (mozgáson keresztüli feldolgozás) – mozgással tanulás
- zenére, zenei ritmusra végzett mozgásos feladatok, (népi) játékok és táncok (kiemelten a néptánc)
- speciális tornák

A szabad mozgáslehetőségek megvalósíthatók:

- játékidőben, csoporton belül vagy kívül (egy-egy nagymozgáshoz kapcsolódó eszköz biztosítása)
- folyosókon elhelyezett mozgásos eszközök differenciált használatával
- szabad levegőn, udvaron (udvari játszóeszközök).

A gyermekek tevékenységei:

- Természetes mozgásokat végeznek (járás, futás, kúszás, mászás, csúszás, stb.).
- Mozgásos játékokat játszanak.
- Ritmusos mozgást végeznek.
- Rendgyakorlatokat, gimnasztikai gyakorlatokat végeznek.
- Szökdelnek, ugrálnak különböző magasságban és távolságban elhelyezett tárgyakon át. Gyakorolják a távol-és magasugrást.
- Labdagyakorlatokat végeznek.
- Támaszkodnak, függeszkednek.
- Egyensúlygyakorlatokat végeznek.
- Talajtorna elemeit gyakorolják (guruló átfordulás, stb.).
- Tornaszereket használnak (pad, bordásfal, szőnyeg, stb.).
- Egyéni-, csoportos-, sor-és váltóversenyeket játszanak.
- Tartásjavító gyakorlatokat végeznek.
- Szerep-, utánzó játékokat játszanak.
- Zenére, zenei ritmusra mozgásos feladatokat végeznek, (népi) játékok játszanak, táncolnak (kiemelten néptánc)

A mozgás kapcsolata más nevelési területekkel, tevékenységi formákkal

A mozgás kapcsolatban van:

- a külső világ tevékeny megismerésével, mert a mozgás segíti a térben és időben való tájékozódást

- az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi neveléssel, mert erkölcsi és akarati tulajdonságokat fejleszt (egymás segítése, együttműködés, kitartás, segítőkészség, alkalmazkodás, szabálykövető magatartás stb.)
- az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és neveléssel, mert a gyermekek gyakorlatot szereznek abban, hogy szóbeli leírás alapján hajtsanak végre bizonyos gyakorlatokat
- az egészséges életmód alakításával, mert a mozgás az egészség megőrzésének egyik fő tevékenysége
- az ének, zene, népi játék, tánccal, mert egyszerű mozgásokat szépen megformálnak (lépések, változatos irányok, átbújások, dobbantás stb.), ritmusérzékük fejlődik. A mindennapos irányított testmozgás részét képezhetik a zenére, zenei ritmusra végzett mozgásos feladatok, (népi) játékok és táncok (kiemelten a néptánc), amelyek jelentős mértékben segítik a mozgáskultúra játékos, táncos úton történő fejlesztését.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végén

- A gyermekek szeretnek mozogni, kitartóak a mozgásos játékokban.
- Egyéni-, csoportos-, sor- és váltóversenyt játszanak az óvodapedagógus segítségével és a szabályok betartásával.
- Teljesítőképességük növekszik, mozgásuk összerendezettebbé, megfelelő ritmusúvá válik.
- Cselekvőképességük gyors, mozgásban kitartóak.
- Tér-, idő- és tájékozódó képességük életkoruknak megfelelő.
- Csoporthelyzetben kialakult önfegyelmük, szándékos figyelmük, kitartásuk, feladattudatuk, az iskola megkezdéséhez szükséges magatartásuk.
- Tudnak ütemtartással járni, gimnasztikai gyakorlatokat esztétikusan végezni.
- Szeretnek futni, képesek 50-100 métert kocogni.
- Mozgástapasztalataik egyensúlyozásban és ugrásban növekednek, (pl. képesek babzsákkal a fejen egyensúlyozó járásra vízszintes padon).
- Különböző típusú futógyakorlatokat végeznek (pl. sorverseny, váltóverseny, gyors-lassú futás stb.).
- Talajgyakorlatokat végeznek.
- Természetes hely-helyzetváltoztató mozgásokat végeznek.
- Különböző labdagyakorlatokat végeznek (dobás, elkapás, pattintás, kislabda hajítás stb. egyénileg, párokban és kisebb csoportokban).
- Ugrásgyakorlatokat végeznek (szökdelnek, sorozatugrások, tárgyakon át, magas-távolugrás stb.).
- Megértik az egyszerű vezényszavakat.

7.6 A KÜLSŐ VILÁG TEVÉKENY MEGISMERÉSE

A környezettudatosság személy szerinti tudatos felelősségvállalás, tájékozottság, érzékenység a közvetlen és tágabb környezetünkkel, élőhelyünkkel szemben.

Ennek a felelős gondolkodásnak, cselekvésnek az átadása óvodásaink számára mára már létszükségletté vált, hiszen csak így várhatjuk, hogy az évek múlásával is környezetükre igényes, természetet szerető, tisztelő és védő felnőtteké váljanak. Célunk akkor lesz elérhető, ha már óvodáskorban érzékennyé tesszük őket a környezeti problémák iránt és szokásokat alakítunk ki bennük, amelyek egy életen át kísérik őket.
Ehhez elsősorban a fenntarthatóság pedagógiája iránt elkötelezett, felelősen gondolkodó, a környezeti kultúrára való nevelést kiemelt feladatként kezelő nevelőtestületre van szükség. Ennek érdekében nevelési célkitűzéseink és feladataink meghatározásában a természet- és környezetvédelmi feladatokat kiemelten kezeljük és olyan innovatív módszereket alkalmazunk, amelyek elősegítik a hatékony tanulási környezet megteremtését. A játék, a játékban tanulás, a szenzitív módszerek, a terepi gyakorlatok, a kerti munka, a megfigyelés, felfedeztetés, kísérletezés, az élmény és projektpedagógia alkalmazása mind-mind ezt segíti.

Fontos, hogy az óvoda egész közösségén, a külső és belső megjelenésében is tükröződjön a „másfajta gondolkodás”.
A gyermek aktivitása és érdeklődése során tapasztalatokat szerez a szűkebb és tágabb természeti-, emberi-, tárgyi környezet formai, mennyiségi, téri viszonyairól. A valóság felfedezése során pozitív érzelmi viszonya alakul a természethez, az emberi alkotásokhoz, tanulja azok védelmét, az értékek megőrzését. A gyermek a környezet megismerése során matematikai tartalmú tapasztalatoknak, ismereteknek is birtokába jut és azokat a tevékenységeiben alkalmazza. Felismeri a mennyiségi, alaki, nagyságbeli és téri viszonyokat: alakul ítélőképessége, fejlődik tér-, sík- és mennyiségszemlélete.

Alapelveink
Az óvodapedagógus:

- tartsa szem előtt a gyerekek egyéni sajátosságait, eltérő fejlettségi szintjét
- tegye lehetővé az élménybe ágyazott tapasztalatszerzést
- fokozatosan érvényesítse a valóság, az ahhoz kapcsolódó cselekvés, az erről alkotott kép, és az ezt kifejező szó egységét
- használja fel a váratlan helyzetből, eseményekből adódó tapasztalatszerzési lehetőségeket is
- tervezés közben induljon ki a külső világ tevékeny megismerésére nevelés céljából, a helyi adottságokból, csoportja eddigi tapasztalataiból, a gyermekek gondolkodásának fejlettségéből
- törekedjen arra, hogy a problémahelyzeteket a gyerekek önállóan, kreatívan oldják meg
- támaszkodjon a gyerekek spontán szerzett tapasztalataira
- a játékosság érvényesüljön a tevékenységekben
- saját példamutatásán keresztül ösztönözze a gyerekeket a természet iránti szeretetre, védelmére

A tevékenység célja: A közvetlen és tágabb környezet felfedezése során a gyermekek pozitív érzelmi viszonyának kialakítása a szülőföld, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, összefogás, nemzeti, családi, tárgyi kultúra értékei iránt.

- A természeti és épített környezet megismertetésével sokszínű tapasztalathoz juttatás, készségek, képességek alakítása.
- A természetet szerető, védő emberi értékek alakítása, környezettudatos viselkedés megalapozása.
- A környezet megszerettetése közben a külső világ mennyiségi és formai viszonyainak tevékeny megismerése.
- A gyermekek elemi ismerete alakuljon ki önmagukról és közvetlen környezetükről.

Feladataink

Az óvodapedagógus:

- tegye lehetővé a gyermek számára a környezet tevékeny megismerését
- biztosítson elegendő alkalmat, időt, helyet, eszközöket a spontán és szervezett tapasztalat- és ismeretszerzésre, az ismeretek rendszerezésére a környezetkultúra és a biztonságos életvitel szokásainak alakítására
- teremtsen lehetőséget minél több megfigyelésre, kísérletezésre, felfedezésre
- fejlessze a gyermekek kommunikációs képességeit a közvetlen tapasztalatok, vizsgálódások, kísérletezések, és az átélt élmények feldolgozása során
- segítse elő a gyermek önálló véleményalkotását, döntési, problémamegoldó képességeinek fejlődését
- helyezzen hangsúlyt fenntarthatósági szemléletformálásra, a környezettudatos magatartásformálás alapozására, alakítására
- alapozza meg az energiatudatosságra nevelés, az ÖKO tudat és a biztonságos életvitel szokásait
- teremtsen lehetőséget az élmények minél több érzékszervvel való megtapasztalására,
- erősítse azt az érzést, hogy a természet szépségét és az ember által kialakított környezetet védeni, óvni kell
- törekedjen arra, hogy a gyerekek megismerjék a szülőföld, az ott élő emberek, a táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a népi-, a családi- és a tárgyi kultúra értékeit, megtanulja ezek szeretetét, védelmét is
- segítse elő, hogy a gyerekek maguk fedezhessék fel környezetük tárgyait, jelenségeit
- lehetőleg természetes alapanyagú eszközöket biztosítson a gyerekek tevékenységeihez
- sok dicsérettel, buzdítással alakítsa a környezethez való alkalmazkodást, a helyes viselkedést
- teremtsen lehetőséget, hogy a gyermekek matematikai tapasztalatokat szerezzenek a mennyiségi, alaki, nagyságbeli és téri viszonyokról
- alakítsa a gyermekek ítélőképességét
- támaszkodjon a gyermekek ötleteire, igényeire, aktuális élményeire
- szervezzen mikro-csoportos tapasztalatszerzést
- használja ki helyi történelmi és természeti adottságainkat,
- szervezze meg a jeles napokat, ünnepeket, lehetőség szerint vonja be a szülőket is
- törekedjen a téma projekt rendszerű feldolgozására
- figyeljen minden gyerekre, kérdéseikre hiteles, érthető, pontos választ adjon
- segítse a szülőket, hogy felismerjék a gyerek környezet iránti érdeklődésének fontosságát
- a gyermekeken keresztül alakítsa a szülők szemléletmódját a környezettudatos életvitelre (pl. szelektív hulladékgyűjtés)
- támaszkodjon a gyerekek családi kiránduláson, üdülésein szerzett tapasztalataira

- biztosítson külön lehetőséget a kreatív, kiemelkedő problémamegoldó- alkotó képességgel rendelkező gyerekek számára
- szervezzen tapasztalatszerző, megfigyelési tevékenységet a tanköteles korukat megelőző nevelési évben lévő gyermekek részére

A gyermekek tevékenységei

A társadalmi környezet megismerése területén:

- különböző játékokat játszanak a családról (drámajátékok, szerepjátékok, stb.),
- ismerkednek testükkel, testrészeikkel, azok funkcióival, tisztántartásukat gyakorolják,
- megismerik az óvodában dolgozó felnőttek munkáját, ápolják környezetüket (mosdó feltörlése, seprés, stb.)
- tapasztalatokat szereznek megfigyelhető, felnőtt foglalkozásokról,
- tapasztalatokat szereznek az időzónákról: évszakok, évek, hónapok, hetek, napok, napszakok,
- nagycsoportosok ellátogatnak leendő iskolájukba,
- megtekintik a település legjellegzetesebb műemlékeit, építészeti értékeit,
- gyakorolják a helyes gyalogos közlekedést,
- megismerik természetes közegben a lakóhelyükön fellelhető közlekedési eszközöket, a nem elérhetőket megnézik filmen, képeken
- megismerkednek hazájuk és néhány más ország nevével, jellemző élővilágával.
- állatvédelemmel kapcsolatos tevékenységekben aktívan részt vesznek
- megismerik településük helyi hagyományait
- részt vesznek az óvodákban helyileg kialakított jeles napokon (Mihály-napi vásár, szüret, Márton nap, Mikulásvárás, lucázás, adventi készülődés, betlehemezés, farsang, kiszézés, húsvét, májusfa állítás, anyák napja, pünkösd, évzáró, gyermeknap),
- megismerkednek nemzeti ünnepeinkkel: március 15.

Természeti környezet megismerése területén:

- megfigyelik a természet változásait, az évszakokat, az időjárást,
- kirándulnak a környező hegyekbe, erdőkbe,
- megismerik, védelmezik, gondozzák a növény- és állatvilágot,
- gondoskodnak a közvetlen környezetükben élő madarakról,
- lehetőség szerint élőhelyükön figyelik meg a háziállatokat,
- gondozzák a növényeket,
- filmeket néznek a vadon élő állatokról,
- részt vesznek a természet jeles napjainak tevékenységeiben (takarítási világnap – szeptember 23., állatok napja – október 4., víz napja – március 22., föld napja – április 22., madarak és fák napja – május 10., környezetvédelmi világnap – június 5.).

Környezetalakítás területén:

- részt vesznek környezetük átalakításában,
- játéktevékenységük során igényük és lehetőségük szerint átrendezik a berendezési tárgyakat,
- munka jellegű tevékenység, vizuális tevékenység után helyreállítják környezetüket.

Környezetvédelem:

- védik az élő környezetet, gondozzák, gondoskodnak életfeltételei biztosításáról,
- természetes anyagokat, terméseket gyűjtenek, ezeket felhasználják játékukban („azokat a természeti kincseket hozhatjuk el, amit a természet elengedett”),
- közvetlen környezetükben összegyűjtik a szemetet, nem szemetelnek,
- szelektíven gyűjtik a PET palackot, műanyag kupakot, papírt, elemet stb.

Környezetünk mennyiségi és formai viszonyai területén:

- tárgyakat, személyeket, halmazokat hasonlítanak össze, válogatnak szét tulajdonságaik alapján,
- sorba rendeznek megnevezett mennyiségi tulajdonságok, felismert szabályosság szerint,
- mérési, összemérési feladatokat végeznek mennyiségekkel, halmazokkal, különböző egységekkel,
- tapasztalatokat szereznek a geometria körében (építenek, síkbeli műveket alkotnak, stb.),
- mozgásokat végeznek a tükör előtt,
- különböző térbeli tájékozódási képességet fejlesztő játékokat játszanak (drámajátékok, labirintus, stb.).

Törekszünk a fenntarthatósággal kapcsolatos pályázati úton elnyerhető címek megszerzésére, megtartására. Már meglévők: „Állatbarát Óvoda” (Újvárosi Tagóvoda), Zöld Óvoda (Központi Óvoda). Tervezett: „Óvodakert program”, illetve egyéb megjelenő lehetőségek.

A külső világ tevékeny megismerésének kapcsolata más nevelési területekkel, tevékenységi formákkal

A külső világ tevékeny megismerése kapcsolatban van:

- az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi neveléssel, mert lehetővé teszi a csoporthoz való érzelmi kötődést, kapcsolatépítést, a szülőföld szeretetének megalapozását
- az anyanyelvi neveléssel, mert a társadalmi szokások, az együttélés normái biztosítják a kommunikáció képességének tudatos és a személyiség fejlődésének szempontjából nélkülözhetetlen érzelmi színezetű kialakítását, fejlesztését
- a játékkal, mert a gyermek a környezetéből szerzett tapasztalatait, ismereteit játékában felhasználja, átéli, folyamatosan gyakorolja
- a rajzolás, festés, mintázás, kézi munkával, mert a megismert környezet esztétikai hatást vált ki; az élmények, tapasztalatok megjelennek az ábrázolásban
- az ének, zene, népi játék, tánccal, mert tapasztalatokat szereznek a népi hagyományokról, népszokásokról, folklórról
- a mindennapos mozgással, mert lehetőséget nyújt a térben való tájékozódásra, az irányok gyakorlati alkalmazására
- az egészséges életmód alakításával, mert a környezettudatos tevékenységek összekapcsolódnak az egészséges életmódra, életvezetési készségeken alapuló neveléssel, az egészséges életvitel igényének alakításával

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végén

- Elemi ismeretekkel rendelkeznek önmagukról és környezetükről (tudja nevét, lakcímét, szülei foglalkozását, felismeri a napszakokat).
- Ismerik szűkebb lakóhelyüket.
- Ismerik és gyakorlatban alkalmazzák a gyalogos közlekedés alapvető szabályait.
- Ismerik a környezetükben élő növényeket, állatokat, azok gondozását, védelmét.
- A tárgyak, jelenségek között néhány feltűnő összefüggést felismernek.
- Felismerik az öltözködés és az időjárás összefüggéseit.
- Felismerik, értelmezik az ok-okozati összefüggéseket.
- Ismerik a viselkedés alapvető szabályait.
- Kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, melyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek.
- Elemi mennyiségi ismereteik vannak.
- Játékukban a matematikai ismeretek megjelennek.
- A tárgyakat össze tudják hasonlítani mennyiség, nagyság, forma, szín és egyéb megadott szempont szerint.
- Értik és helyesen használják tevékenységek során előforduló mennyiségekkel, halmazokkal kapcsolatban az összehasonlítást kifejező szavakat.
- Képesek jól ismert tulajdonságok szerinti válogatás folytatására, sorba rendezés kiegészítésére; saját szempontú válogatás, sorba rendezés végzésére.
- Azonosítani tudnak különféle helyzetükben is egyező alakú tárgyakat, síkbeli alakzatokat.
- A tükörrel való játék során tapasztalatokat és élményeket szereznek.
- Tő-és sorszámneveket helyesen használják.
- Biztonsággal tájékozódnak a térben, ismerik az irányokat.
- Helyesen használják a térbeli viszonyokat jelentő névutókat.
- Felismerik és megnevezik az alapszíneket és a kevert színek sötét és világos változatait.

7.7 MUNKA JELLEGŰ TEVÉKENYSÉGEK

A személyiségfejlesztés fontos eszköze a játékkal sok vonatkozásban azonosságot mutató, azzal egybeeső munka és munka jellegű, önként – azaz örömmel és szívesen – végzett játékos tevékenység. A tapasztalatszerzésnek és a környezet megismerésének, a munkavégzéshez szükséges képességek, készségek, tulajdonságok alakításának fontos lehetősége. A közösségi kapcsolatok, a kötelesség- és felelősségvállalás alakításának eszközei. Hozzájárul a gyerekek közti társas kapcsolatok alakulásához, a közösségért végzett tevékenység átéléséhez.

Alapelveink:

Az óvodapedagógus:

- az egyes munkafajtákat fokozatosan vezesse be és a munka mennyiségét is csak fokról-fokra növelje
- biztosítsa munka állandóságát és folyamatosságát
- vegye figyelembe az egyes gyermekek egyéni sajátosságait

- igyekezzen tudatosan felhasználni nevelési céljai megvalósítása érdekében a gyermekek önkéntességét, nyitottságát, megismerési vágyát, aktivitását, érdeklődését
- a lassúbb vagy gyakorlatlanabb gyerekek számára kezdetben kevesebb vagy könnyebb feladatokat adjon és ezek sikeres ellátása után növelje a tennivalókat
- tapintattal és türelemmel igyekezzék a gyerekek munkakedvét felkelteni
- törekedjen arra, hogy minden munkatevékenység örömöt jelentsen és teljes önállósággal végezhessék azokat
- az együttesen végzett munka, a közös öröm és felelősség, az együtt elért eredmények segítsék a baráti kapcsolatok, kisebb csoportok kialakulását és megszilárdulását.

A tevékenység célja:

- A környezet megismerése a tapasztalatszerzések közben.
- A munkavégzéshez szükséges attitűdök és képességek, készségek, tulajdonságok, mint a kitartás, az önállóság, a felelősség, a céltudatosság alakítása.
- A gyermeki munka megszerettetésén keresztül olyan készségek, tulajdonságok, kompetenciák kialakítása, melyek pozitívan befolyásolják a gyermekek közösségi kapcsolatát, kötelesség-teljesítését.
- A gyermekek együttműködésének, szervezőképességének fejlesztése.

Feladataink

Az óvodapedagógus:

- a különböző típusú munka jellegű tevékenységek tervezze meg, s azok feltételeit biztosítsa
- ismertesse meg velük az adott munka eszközeit, azok ésszerű használatát, a munka legcélszerűbb fogásait, azok sorrendjét, a munka ellenőrzésének módjait
- a gyermekeket konkrétan, reálisan és saját magukhoz mérten fejlesztő módon értékelje
- a gyermekek nyelvi képességét fejlessze
- alakítsa a munkakészségeket és szokásokat
- a munkaeszközök számára biztosítson olyan helyet, ahol a gyermekek bármikor elérhetik és használhatják a szükséges eszközöket
- teremtse meg az önálló munkavégzés lehetőségét
- előzze meg a baleseteket
- erősítse a munkára késztető indítékokat a gyerekekben
- ösztönözze a gyerekeket a tényleges aktivitásra
- adjon a gyermekeknek alkalmi megbízatásokat
- ebédnél gyakoroltassa a naposságot, segítse a gyerekeket a munka folyamatos ellátásában, a célszerű együttműködésben
- az udvaron a gyerekek szélesebb körét vonja be a növénygondozásba (kerti munkák)
- alakítson ki élősarkot a csoportszobában, s adjon lehetőséget a folyamatos gondozásra, megfigyelésre
- hívja fel a szülő figyelmét a türelem, az érdeklődés, a segítés és a munka értékelésének fontosságára.

A gyermekek tevékenységei

Rendszeresen végzett munkák:

- önkiszolgálás (testápolás, öltözködés, étkezés stb.)
- az étkezéssel kapcsolatos tevékenységek (terítés, naposság, stb.)
- a környezet tisztán tartása (söprés, feltörlés, stb.)
- rendrakás
- környezet-, növény- és állatgondozás.

Alkalomszerűen végzett munkák:

- olyan feladatokat végeznek, amelyek bizonyos alkalmakhoz kötöttek (segítés az óvodapedagógusnak és más felnőtteknek, egymásnak, ajándékkészítés, sütés, egyéb megbízatások stb.).

A munka jellegű tevékenységek kapcsolata más nevelési területekkel

A munka jellegű tevékenység kapcsolatban van:

- az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi neveléssel, mert a gyermeki munka elsősorban közösségért végzett tevékenység, hozzájárul a gyerekek közti társas kapcsolatok alakulásához, közösségformáló szerepe is van, sokoldalúan fejleszti a személyiséget
- mindennapos mozgással, mert a munka mozgással valósul meg, ami a testi fejlődés egyik legfontosabb tényezője
- játékkal, mert a gyermek a munkát is játékként éli meg, reprodukálja játékában
- külső világ tevékeny megismerésével, mert új munkaeszközöket, munkafolyamatokat ismer meg tevékenysége során, segít környezete rendjének, szépségének megtartásában
- az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és neveléssel, mert a munkafolyamatok közben sajátos kommunikációra van szükség, illetve a munkafolyamatok megtervezéséhez, kivitelezéséhez különböző képességek, készségek megléte szükséges, valamint fejlődnek azok a tevékenységek során.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végén

- Önkiszolgálásban teljesen önállóak.
- A gyermekek szeretnek közösen dolgozni.
- Az eszközöket rendeltetésszerűen használják.
- Örülnek, ha a kötelességüket teljesítik.
- Önállóan, igényesen végzik a naposi munkát.
- Szívesen vállalkoznak egyéni megbízatások elvégzésére.
- Szívesen közreműködnek a növények és állatok gondozásában.
- Szeretnek meglepetést készíteni a kisebbeknek, szüleiknek, az óvoda dolgozóinak, a felnőtteknek.
- Részt vesznek a csoportszoba elrendezésében, saját ötleteiket megvalósítják az átrendezésben.
- Vigyáznak a terem rendjére.
- Folyamatosan segítenek az udvar és a kert rendezésében.
- Segítenek az udvari játékok elrakásában.
- Folyamatosan gondozzák a növényeket, állatokat.
- A gyűjtött terméseket, magvakat, stb. meghatározott szempontok szerint csoportosítják és önállóan elhelyezik az élősarokban.
- A munkavégzéshez szükséges eszközöket önállóan is használják.
- A kapott és vállalt feladatokat befejezik.
- Az elvégzendő munkát képesek megtervezni és megszervezni.
- Részt vesznek az aktuális udvar-kerti munkában.
- Részt vesznek a csoportszoba díszítésében.
- Az óvodapedagógus és a dajka segítségével megjavítják a megrongálódott játékszereket.
- Részt vesznek a játékszerek tisztításában.
- Különböző alkalmakra ajándékot készítenek.
- Üzeneteket közvetítenek.

7.8 A TEVÉKENYSÉGEKBEN MEGVALÓSULÓ TANULÁS

A gyermek tanulási képességeinek kibontakoztatása és fejlesztése, a teljes óvodai életet átfogó, folyamatos és alapvető feladat. A gyermek adottságai, a családban és tágabb környezetében szerzett tapasztalatai, az óvodai nevelés során biztosított tanulási formák meghatározzák a gyermek későbbi fejlődési lehetőségeit és alakuló motivációját.
Az óvodában a tanulás folyamatos, különösen az utolsó nevelési évben a gyermekek felkészítése az iskolai nevelés-oktatásra, jelentős részben utánzásos, spontán és szervezett tevékenység, amely a teljes személyiség fejlődését, fejlesztését támogatja. Nem szűkül le az ismeretszerzésre, az egész óvodai nap folyamán adódó helyzetekben, természetes és szimulált környezetben, kirándulásokon, az óvodapedagógus által kezdeményezett párhuzamos tevékenységi formákban, szervezeti és időkeretekben valósul meg.

Alapelveink

Az óvodapedagógus:

- biztosítsa a közvetlen, sok érzékszervet foglalkoztató tapasztalás, felfedezés lehetőségét
- a tanulás irányítása során, személyre szabott, pozitív értékeléssel segítse a gyermek személyiségének kibontakozását
- törekedjen arra, hogy minden gyermek minden nap kapjon valamilyen pozitív megerősítést
- kerülje a sztereotip értékeléseket (pl. ügyes vagy)
- vegye figyelembe az egyéni sajátosságokat, képességeket
- alkalmazza a differenciálás módszerét
- érvényesítse a játékosságot a tanulás egész folyamatában
- építsen a családban szerzett élményekre, tapasztalatokra is
- nevelőmunkája tudatos, tervezett, rendszeres legyen

Az óvodai tanulás célja:

- az óvodás gyermek képességeinek fejlesztése
- tapasztalatainak bővítése, rendezése, amely elsősorban játékba integrált tevékenységekben, cselekvésekben valósul meg

Feladataink

Az óvodapedagógus:

- alakítson ki tanulást támogató környezetet
- a tanulási tevékenységek során használja fel a gyermek előzetes élményeit, tapasztalatait, ismereteit
- biztosítsa a gyermek sok érzékszervét foglalkoztató tapasztalás, felfedezés lehetőségét
- egyénileg pozitívan értékeljen
- erősítse a gyermekek kreativitását, alkotóképességét
- a tapasztalat és ismeretszerzés folyamatát úgy irányítsa, hogy támaszkodjon a gyermekek megismerési vágyára, önkéntelen figyelmére, érzelmi beállítottságára
- a játékos tanulás során segítse a gyermekek kognitív tanulási eredményességét
- törekedjen a komplexitásra
- a gyermekeket képességeiknek, érdeklődésüknek, adottságaiknak megfelelően fejlessze
- az iskolába lépés idejére a gyermekeket önmagukhoz képest juttassa el legmagasabb szintre
- készítse fel a gyermekeket az iskolai nevelés-oktatásra
- egész nap folyamán biztosítsa a tanulás különböző formáinak lehetőségét
- teremtsen olyan szituációkat, amelyekben a gyermekek maguk találhatják ki a megoldást, átélhetik a felfedezés örömét
- biztosítsa az önkéntességet
- alakítsa úgy a tevékenységet, hogy se a bekapcsolódó, se a távozó gyerekek ne zavarják egymást
- tudatosan fejlessze a gyermekek magatartási, viselkedési és erkölcsi szokásait.

A tanulás lehetséges formái az óvodában:

- az utánzásos minta- és modellkövetéses magatartás- és viselkedéstanulás, szokások alakítása
- a spontán játékos tapasztalatszerzés
- játékos, cselekvéses tanulás

- a gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés
- az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés
- a gyakorlati problémamegoldás.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végén:

- A gyermekek örömmel, önként tanulnak.
- A tevékenységek befejezése után visszatérnek eredeti játékukhoz, vagy újat kezdenek.
- Betartják a szabályokat, normákat.
- Ha a helyzet megkívánja, kivárják, amíg rájuk kerül a sor.
- Szándékos figyelemre képesek, melynek időtartama életkoruknak megfelelő.
- Képesek a már elsajátított ismeretek szándékos felidézésére.
- Cselekedeteikben és gondolkodásukban egyszerű problémákat megoldanak.
- Érdeklődnek környezetük tárgyai, jelenségei és ezek összefüggései iránt.
- Feladataik végrehajtásában kitartóak.
- Munkatempójuk életkoruknak megfelelő.

8. A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ GYERMEKEK NEVELÉSÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK

Intézményünk elkötelezett abban, hogy

- az egyenlő bánásmód elve teljes körűen érvényesüljön
- az intézményen belül a szegregációmentességet biztosítsa
- az intézmény szolgáltatásaihoz egyenlően minden gyermek hozzáférjen
- intézményünkben érvényesüljön a diszkriminációmentesség
- megvalósítsa az inkluzív nevelést
- a minőségi neveléshez való hozzáférés mindenki számára biztosított.

Kiemelt figyelmet igénylő gyermek:

- különleges bánásmódot igénylő gyermek:
  - sajátos nevelési igényű gyermek,
  - beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek,
  - kiemelten tehetséges gyermek
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek
- tartós gyógykezelés alatt álló gyermek.

8.1 KÜLÖNLEGES BÁNÁSMÓDOT IGÉNYLŐ GYERMEKEK

Különleges bánásmódot igénylő gyermekek – olyan gyermekek, akiknek állandó vagy átmeneti jelleggel fizikai, biológiai, pszichikai, intellektuális, családi vagy szociokulturális okok miatt egyéni, sajátos nevelési-oktatási szükségleteik vannak, ezért a speciális nevelési-

oktatásiszükségletekhez, sajátosságokhoz egyénenként igazodó bánásmódot igényelnek az óvodában.

8.1.1. Sajátos nevelési igényű gyermekek

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszédfogyatékos, több fogyatékosság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

Intézményünk óvodái az alapító okiratban meghatározottak és a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az alábbiak szerint tudja befogadni a különleges bánásmódot igénylő gyermekeket:
- mozgásszervi, értelmi vagy beszédfogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő gyermekek ellátása
- érzékszervi fogyatékos - enyhe fokban hallássérült - gyermekek ellátása (székhely)
- érzékszervi fogyatékos - enyhe fokban látássérült - gyermekek ellátása (Újvárosi Tagóvoda)

A sajátos nevelési igény a szokásos tartalmi és eljárásbeli differenciálástól eltérő, nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását, illetve kiegészítő fejlesztő, korrekciós, habilitációs, rehabilitációs (pl. Sindelar program, Mozgáskotta) valamint terápiás célú pedagógiai eljárások alkalmazását teszi szükségessé.
A gyermekek habilitációs, rehabilitációs célú fejlesztésének az alapja a szakértői bizottság szakértői véleménye.

Feladataink:
- a sérült kisgyermek harmonikus személyiségfejlődéséhez az elfogadó, az eredményeket értékelő környezet biztosítása
- az egyéni sikereket segítő tulajdonságok, funkciók fejlesztése
- a sajátos nevelési igényű gyermekeknél is a nevelés általános célkitűzéseinek megvalósítására törekszünk
- az egyes területeken kimagasló képességeket mutató gyermek támogatása
- kompenzációs lehetőségek körének bővítése a nem vagy kevésbé sérült funkciók differenciált fejlesztésével
- rugalmas szervezeti keretek kialakítása a sajátos nevelési igényű gyermekek egyéni foglalkoztatásának megvalósulásához
- a sérült gyermek elfogadása úgy, hogy mindig az értéket keressük benne, és a többi gyermeket is az elfogadásra, együttműködésre nevelni
- annyi segítséget adni, ami a további önálló cselekvéséhez szükséges
- folyamatos konzultáció, együttműködés a speciális szakemberekkel
- egyéni fejlesztési terv készítése a szakemberek útmutatása szerint

- a pedagógiai munkát segítő alkalmazottak és a szülők megfelelő tájékoztatása a sajátos nevelési igényű gyermek befogadásáról
- együttműködés a sérült gyermek családjával.

8.1.2. Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alul teljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

A fejlesztés tartalmilag kiterjed mindazon részterületekre, amelyeket a szakértői bizottság megjelöl (mozgás, testséma, téri orientáció, percepciófejlesztés stb.).

8.1.3. Kiemelten tehetséges gyermekek

„Kiemelten tehetséges gyermekek azok a különleges bánásmódot igénylő gyermekek, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkeznek, és felkelthető bennük a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség.” Óvodában a tehetséggondozás sajátos módon értelmezendő. A gyermekek legjobb adottságának figyelembevételére építve kidolgozott folyamat.

Programunk teljes mértékben támogatja és segíti a gyermeki kreativitás felszabadítását, a tehetségígéretek felfedezését és fejlesztését, melyet óvodai csoportjainkban differenciáltan valósítunk meg.

Tehetségígéreteket gondozó alapvető módszerünk a gazdagítás:

- mélységben történő
- tartalmi
- feldolgozási képességekben
- tempóban történő gazdagítás

A gyermekek előzetes ismereteikre, tapasztalataikra építünk. Nagyobb hangsúlyt kap a kreativitás fejlesztése, az együttműködés kialakítása, a szociális kompetenciák fejlesztése. A művészeti tevékenységek segítségével is mozgósítjuk az erkölcsi, esztétikai és intellektuális érzelmeket. Ezek adják az alapját fejlesztésünknek.
A tehetségígéretes gyermek erős oldalát fejlesztjük, ezzel egyidőben kiemelkedő adottságával összefüggő gyenge oldalait kiegyenlítjük.

Alapelveink

- A nevelőtestület minden tagja elkötelezett a gyermekek átlagon felüli adottságának felfedezésében és fejlesztésében. Az innovatív pedagógus közösség igényként fogalmazta meg a kreatív, tehetségígéretes gyermekek külön gondozását.
- Törekszünk arra, hogy minden gyermeknek megtaláljuk önmagához képest a legjobb adottságát. Ezek a tehetségígéret megmutatkozási formái lehetnek.
- Minden óvodapedagógus a legjobb tudását adja annak érdekében, hogy az óvodánkba járó gyermekek közül mindenki megkaphassa a lehetőséget átlagon felüli adottsága kibontakoztatásához.
- A játéktevékenységben az alkotáshoz szükséges szabadság biztosítása.
- Olyan feltételek megteremtése, amely lehetőséget ad a gyermekek kreativitásának kibontakozásához, eredeti ötleteik megvalósításához, variálásához, szempontjaik megváltoztatásához, problémahelyzetek többféle módon történő kezeléséhez.
- Fontosnak tartjuk, hogy a gyermekek értékeit megismertessük az óvodát követő intézménnyel.

Célunk

- A kiemelkedő képességű, kreatív gyermekek felfedezése, személyiségük optimális fejlesztése.
- A mindennapi tapasztalatszerzéseken túl az ismeretek bővítése, a többszörös intelligencia, a gyermekek produktív, komplex, kritikai gondolkodásának, kreativitásának fejlesztése.
- Megelőzzük a tehetségígéretek elkallódását.
- A kreatív tehetségígéretes gyermekek gondozása gazdagító program keretében.

A tehetségígéretek gondozásának folyamata

- A szülők tájékoztatása a tehetségígéreteket gondozó tevékenységről az előzetes szülői értekezleteken.
- Anamnézis kitöltése, amin a szülő feltünteti gyermeke erősségét.
- A gyermekek személyiségjegyeinek, fejlettségének megfigyelése.
- Az eredmények rögzítése az egyéni fejlettségmérő dokumentumban - tehetségazonosítás.
- A tehetséggondozó feladatok rögzítése az egyéni fejlesztési tervben.
- Gyermekek egyéni fejlesztése.
- Egyéni képességek változásainak rögzítése.
- Szülők félévi tájékoztatása.
- Tervkészítés a gyermek fejlesztéséhez.
- Gyermekek egyéni fejlesztése.
- Fejlesztési eredmények rögzítése, értékelése.
- Konzultáció a szülővel a gyermek fejlettségéről, az átlagon felüli adottságairól.
- Hatásvizsgálatok (gyerekek, szülők, iskoláktól kapott visszajelzések, pedagógus önértékelése, értékelése, nyílt napok,), utánkövetés.

Feladataink

- Minden gyermek legjobb adottságának felismerése.
- A tehetségígéretes gyermekek erős oldalának fejlesztése:
  - a gyermekek motiváltságának, érdeklődésének fenntartása
  - tevékenységek széles skálájának kínálata
  - differenciált képességfejlesztés
  - a hagyományos tanulási tapasztalatok bővítése
  - az önkiteljesedéshez szükséges jó kommunikációs készség (szövegalkotás, önálló ítéletalkotás) fejlesztése
  - azon oldalak kellő segítése, amelyben a tehetségígéretnek mutatkozó gyermekek az átlagnál jobb teljesítményt nyújthatnak.
- A tehetséggel összefüggő gyenge területek kiegyenlítése:
  - a pszichomotoros képességek, az érzelmi-szociális érettség területén felmerülő problémák megoldásának segítése (a gyermek önértékelésének, önbizalmának erősítése, fejlesztése)
  - szükség esetén szakember segítségének igénybevétele.
- Toleráns, támogató környezet, kreatív légkör kialakítása.
- Szabadidős, lazító programok beiktatása, amelyek biztosítják a feltöltődést, pihenést.
- Szakmai kompetenciájának növelése a továbbképzéseken való részvétellel.
- Szakmai együttműködés szakemberekkel, segítő intézményekkel, más óvodákkal, tehetségpontokkal stb.
- A szülők tájékoztatása és megnyerése a közös munka érdekében.
- Segítségadás a szülőknek a megfelelő iskola és az intézményen kívüli speciális fejlesztés lehetőségeinek kiválasztása érdekében.

A tehetségígéretek gondozásának kommunikálása:

- folyamatos együttműködés a szülőkkel
- kiállítások rendezése
- képek, videofelvételek bemutatása
- nyílt napok szervezése
- beszámoló készítése a fenntartónak
- az elért eredmények ismertetése a kolléganők, a tehetséggondozást segítők felé.

8.2 HÁTRÁNYOS ÉS HALMOZOTTAN HÁTRÁNYOS HELYZETŰ GYERMEKEK

Kiemelt feladatunk a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek fejlődésének, elősegítse. Iskolai sikerességük záloga a megfelelő minőségű és időtartamú óvodáztatásuk.
Az élet első évei meghatározó jelentőségűek az idegrendszer, a tanulás, az adaptációs készségek alakulásában. Az alapvető készségek, melyek a sikeres iskolakezdés feltételei, kisgyermekkorban, óvodáskorban az agyi érési folyamatok lezárulásáig - megterhelés nélkül - rendkívül hatékonyan fejleszthetőek. A kisgyermekkorban történő pedagógiai támogatás jelentősen csökkentheti a későbbi iskolai kudarcokat.

Tudatos óvodai pedagógiai munkára van szükség ahhoz, hogy a hátrányokat az óvodai nevelés csökkenteni tudja.

A hátrányos helyzet okai lehetnek környezeti-, anyagi-, egészségügyi, a gyermek személyiségében rejlő okok.

Pedagógiai munka kiemelt területei

- Az óvodába lépéskor részletes anamnézist készítünk a belépő gyerekről.
- Kommunikációs nevelés (szókincs, nyelvi kifejezőkészség, beszédértés, beszéd észlelés fejlődésének elősegítése) a nevelési tervben kapnak helyet. Munkánk ezen területének fejlesztését logopédus segíti.
- Érzelmi és közösségi nevelés, (az intézményes nevelésbe illeszkedés elősegítése, bizalom, elfogadás, együttműködés) a nevelési tervben kapnak helyet.
- Egészséges életmódra nevelés (egészségtudat kialakítása, táplálkozás) a nevelési tervben kapnak helyet.
- Társadalmi érzékenység tudatos fejlesztése a nevelési tervben kap helyet (közösségi nevelés, szokások fejlesztése, életre nevelés).
- Korszerű óvodapedagógiai módszerek (a gyermek kezdeményezéseire támaszkodó módszerek, kooperatív technikák, mozgás, zene felhasználása, szülőkkel való partneri együttműködés módszerei) a nevelési tervben kap helyet. Egyéni-, mikrocsoportos képességfejlesztő foglalkozások, táncház, közös programok szervezése).

8.3. TARTÓS GYÓGYKEZELÉS ALATT ÁLLÓ GYERMEK

Célunk: A gyermek differenciált, egyéni képességeit figyelembe vevő fejlesztése, **Feladataink:** Érzelmi biztonságot nyújtó, nyugodt légkör megteremtése. Szokásrendszer, napirend kialakítása. Közös élmények biztosítása, tevékenységek szervezése. Külső szakemberek bevonása a fejlesztő tevékenységbe. A felnőttek segítő, támogató magatartása. A tankötelezettség teljesítésének megkezdéséhez szükséges értelmi, testi, lelki és szociális érettség elérésére irányuló, az óvodai nevelés időkeretébe ágyazott célzott foglalkozások biztosítása.
Ha a tartós gyógykezelés alatt álló gyermeket az Nkt. 8. § (2) bekezdésében meghatározottak szerint a felmentést engedélyező szerv az óvodai foglalkozáson való részvétel alól felmentette, a szülő részére tanácsadást, konzultációt biztosítunk, szükségesség esetén továbbirányítjuk a pedagógiai szakszolgálathoz vagy más szakellátást biztosító intézményhez.

A szülő, vagy törvényes képviselő kérelme alapján, az 1-es típusú diabétesszel élő gyermek részére abban az időtartamban, amikor az óvoda felügyelete alatt áll, az intézmény speciális ellátást biztosít az Oktatási hivatal által kiadott egységes eljárásrend alapján. A sajátos ellátást igénylő gyermekek nevelési igényében nincs eltérés, a mindennapi ellátási igényük különbözik egészséges társaiktól.

9. A SZOCIÁLIS HÁTRÁNYOK ENYHÍTÉSÉT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉGÜNK

Természetesnek tartjuk a problémákkal, különböző hátrányokkal küzdő családokkal, gyermekekkel való egyéni törődést, a segítségnyújtást.
Alapelvünk, hogy mindenkihez szeretettel, odafigyeléssel, bizalommal közelítünk. Fontosnak tartjuk a kölcsönös megbecsülést.

Feladataink a szociális hátrányok enyhítése érdekében
Az óvodapedagógus:

- tájékoztassa a szülőt az anyagi körülmények javításának lehetőségeiről
- a tolerancia, segítőkészség kialakítása a gyerekekben, a másság elfogadása, elfogadtatása
- segítse a mindennapi élethez szükséges készségek kialakítását
- működjön együtt azokkal a szolgálatokkal, melyek a családokat támogatják, illetve a gyermekeknek szolgáltatásokat biztosítanak
- a szülővel együttműködve a tehetséges gyerekek fejlődésének elősegítése, tanácsadás, külső segítség felajánlása
- a családok körében is szorgalmazza az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel szokásainak fontosságát
- hangsúlyozza az egészségfejlesztő mozgás és sport jelentőségét, a szabadidő tartalmas eltöltésének igényét.

Tevékenységeink a szociális hátrányok enyhítésére

- egészséges életmódra nevelés
- a sport és egyéb mozgástevékenységek megismertetése, megszerettetése
- interkulturális ismeretnyújtás: Pl. életvezetés, nemzetiség kultúrája
- tehetségígéretes gyermekek felfedezése
- felzárkóztató foglalkozás a lemaradó gyermekeknek
- a családi életre nevelés tanítása: tanácsadás, külső segítség felajánlása
- mozgáslehetőség biztosítása
- kulturális rendezvények csoportos látogatása
- az eltérő egyéni igények kielégítése
- az éhesen érkező gyermekek étkeztetése a folyamatos tízóraiztatással
- a személyes intimitás védelme WC használatkor, és más esetekben, ha a gyermek igényli
- a különböző családi háttérből érkező gyermekek helyes higiénés és étkezési szokásainak kialakítása
- személyes gondozottság kialakítása
- fontos a hátrányos környezetből érkező gyermekek számára a mozgás és pihenés összhangjának megteremtése, és egy helyes élet, biológiai ritmus kialakítása

- az egyéni eltérésekre épülő, de életkoruknak megfelelő terhelést adjunk a gyermekeknek
- fejlődésüket mindig önmagához mérjük, és a kis lépéseket is becsüljük meg, dicsérettel

jelezve a gyermeknek, hogy sikerélményhez juttassuk.

A családok bevonása az óvoda életébe

Az óvodáskorú gyermek nevelésének elsődleges színtere a család. Az óvodai nevelés a családi nevelés kiegészítője. Az előzőeket tiszteletben tartva minden szülői részvételt szívesen fogadunk, nem lehet azonban az óvodai nevelésben az óvodapedagógus szerepét a segítő szülővel behelyettesíteni.

- A szülők felelősségérzete megnő az által, hogyha bevonjuk őket az óvoda életébe, megtapasztalja az óvodapedagógus felkészültségét, a gyermek fejlesztésére tett erőfeszítéseket, és hogy családjával szemben nincsenek előítéletek. Az óvodapedagógus sok-sok információt szerezhet a családokról, a gyermek otthoni hátteréről. Ez segít abban, hogy jobban megismerhessük a gyermekek egyéni eltéréseit, adottságait, érdeklődését, erősségeit, valamint a szülők gyermekekkel szemben támasztott elvárásait.
- Az őszinteség, a segítőkész emberi hangnem bizalmat kelt a hátrányos helyzetű szülőkben, különösen, ha látja, és tapasztalja, hogy gyermekét elfogadják.
- Közös programokon történő részvételi lehetőség az óvodában: nyitott napok, barkácsolás, kertgondozás, stb.
- Ismeretterjesztő klubfoglalkozások, előadás és tréning a szülők és pedagógusok részére
- Felvilágosítás a szociális juttatások lehetőségeiről a szülői értekezleten, családi beszélgetéseken (fogadó órákon), a gyermekvédelmi megbízott által szóban, valamint írásos tájékoztatón keresztül
- A cigány családok szokás és értékrendje különböző, ám az a szülő, aki már maga is járt óvodába, onnan pozitív emlékei vannak, szívesen engedi a saját gyermekét is, és örömmel fogadja az óvodapedagógus instrukcióit.

10. A GYERMEKEK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK

Az egyenlő bánásmód követelménye és az esélyegyenlőség előmozdítása **nevelési alapelveinkben és értékeinkben** rejlik, miszerint minden gyermeknek vele született joga van az emberi méltósághoz. Intézményünk óvodapedagógusainak alapvető feladata, hogy az ellátott gyermekek hozzájussanak mindahhoz, amely a gyermeki személyiség szabadon történő kibontakoztatásához szükséges.

Az egyenlő bánásmód követelményét intézményünk minden tevékenysége során figyelembe veszi és alkalmazza:

- az óvodai ellátáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele során
- gyermeki jogok gyakorlása során
- az óvodai ellátással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés során (a jogszabály alapján járó juttatások)
- beiratkozásnál, csoportba sorolásnál
- a nevelés és az ismeretközvetítés gyakorlatában
- a gyermekek megfigyelésében, értékelésében

- a gyermekek egyéni fejlesztésében
- a fegyelmezés gyakorlatában
- az óvodai programok kiválasztásában, alkalmazásában és fejlesztésében
- a humánerőforrás-fejlesztésben
- az óvodapedagógusok szakmai továbbképzésében (esélyegyenlőség témában)
- a kapcsolattartásban (partnerekkel-szülőkkel, segítőkkel, szakmai és társadalmi környezettel)
- a teljesítmények értékelése során
- szülői igény esetén vallási vagy más világnézeti meggyőződésen alapuló nevelésben részesüljön
  megfelelő számú szülői igény esetén nemzetiségi nevelésben részesüljön.
- az óvoda feladata az is, hogy a tehetségígéretes és a gyengébb képességű gyermek részére segítséget nyújtson

11. GYERMEKVÉDELEMMEL ÖSSZEFÜGGŐ PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉGEK

Az emberi jogoktól elválaszthatatlanok a gyermeki jogok. A gyermekeket is megilletik az alapvető jogok, joguk van a testi, szellemi és erkölcsi fejlődéshez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz.

Célunk

- A gyermekek alapvető szükségleteinek kielégítése, gyermeki és emberi jogainak érvényesítése.
- Hátránykompenzálással az esélyegyenlőség biztosítása az eltérő szociális és kulturális környezetből érkező gyermekek számára.

Feladatunk

- A gyermek alapvető szükségletének, érzelmi biztonságának biztosítása.
- A személyi- és tárgyi feltételek biztosítása, amely elősegíti minden gyermek számára az optimális fejlődési folyamatot.
- Kiemelten fontos a tolerancia, nyitottság, elfogadó, segítő, támogató attitűd, szeretetteljesség, következetesség.
- A gyermekek egyéni képességét, fejlődési ütemét, szociokulturális hátterét figyelembe véve a tehetség kibontakoztatásának, valamint a hátrányos helyzetből való felzárkóztatásának segítése.
- A hazájukat elhagyni készülő családok gyermekeinek nevelése során az önazonosság megőrzésének, ápolásának, erősítésének, az interkulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségének, az emberi jogok és alapvető szabadságok védelmének biztosítása.

Az főigazgató köteles:

- a jelzőrendszert működtetni a Jelzőrendszeri szabályzatnak megfelelően, mely minden alkalmazottra vonatkozik

- közvetlen kapcsolatot tartani a Kőszegi Család - és Gyermekvédelmi Központtal
- hatósági eljárást kezdeményezni a gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása, vagy egyéb más súlyos veszélyeztető ok fennállása, továbbá a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása esetén

Az óvodapedagógusok feladata:

- az óvodába járó gyermekek szociális, szociokulturális hátterének megismerése
- az új óvodások befogadását elősegíteni, beilleszkedésüket az adott csoportba a lehető legzökkenőmentesebbé tenni
- szükség szerint környezettanulmány végzése
- a problémákat, a hátrányos helyzet okozta tüneteket, az okokat felismerni, és ha szükséges, ehhez szakember segítségét kérni
- a feltáró munka után az indulási hátrányok kompenzálására tervet készíteni és végrehajtani, a felzárkóztatást megszervezni
- a tehetséggondozást megvalósítani, illetve elősegíteni
- az integrált nevelést elősegíteni a gyermekek problémái szerinti súlyossági foknak megfelelő ellátási formában
- hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű és veszélyeztetett helyzet jelzése az óvodavezetőnek
- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetben lévő gyermekek differenciált nevelése, fejlesztése
- biztosítani a gyermekeket megillető jogok érvényesülését, az óvodán belül, szükség esetén védő-óvó intézkedésekre javaslatot tenni
- a rendszeres óvodába járás figyelemmel kísérése, szükség esetén a hiányzás jelzése az óvodavezetőnek
- a családok szociális és anyagi helyzetének javítása érdekében tájékoztatást adása a különböző támogatási formákról
- minden rendelkezésre álló eszközzel segíteni a gyermek családban történő felnevelését
- a szülőkkel való együttműködő kapcsolat kialakítása, a szülői szerep eredményesebb betöltésének elősegítése
- a prevenció minden gyermekre történő kiterjesztése
- pályázatok figyelése

A főigazgató által megbízott gyermekvédelmi felelősök feladata

Az óvodában:

- a nevelési év elején megtervezi a gyermekvédelmi munkaprogramot az adott évre
- a nevelési év elején tájékoztatja a szülőket a gyermekvédelmi tevékenységről, fogadóórájáról, arról, hogy probléma estén milyen óvodán kívüli gyermekvédelmi feladatokat ellátó intézményeket kereshetnek fel
- évente legalább egyszer, illetve szükség szerint egyeztet a Család-és Gyermekvédelmi Központtal, Vas Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Kőszegi Tagintézményével, Védőnői szolgálattal, orvossal

- szükség szerint családgondozó, védőnő segítségének igénybevétele
- összehangolja a gyermekvédelmi tevékenységet az óvodában dolgozó alkalmazottak között
- nyilvántartja a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, veszélyeztetett gyermekeket, feljegyzi az intézkedéseket, azok eredményeit
- folyamatosan ellenőrzi a nyilvántartásba vétel, ill. a megszüntetés okait
- elősegíti az óvodapedagógusok felderítő tevékenységét, szükség esetén családlátogatásra megy velük
- tájékoztató előadást tart, egyes gyermekek érdekében teendő intézkedésekről tanácsot ad
- javaslatot tesz a különböző segélyezési formákra, segít segélykérelmek, a környezettanulmány elkészítésében
- az óvodai gyermekétkeztetés igénybevételéhez szükséges nyilatkozatok alapján nyomon követi a térítési díj fizetési kötelezettséget, illetve mentességet
- részt vesz a gyermekvédelmi munka intézményi ellenőrzésében, értékelésében
- az óvodában jól látható helyen közzéteszi a gyermekvédelmi feladatokat ellátó intézmények címét, telefonszámát
- rendszeresen figyeli a gyermekvédelemmel kapcsolatos jogszabályok változását, a helyi önkormányzat kapcsolódó rendeleteit
- biztosítja a gyermekekkel kapcsolatos adatok védelmét

A gyermekvédelmi munkát elősegítő tevékenységek:

- rendszeres családlátogatások, szülői értekezletek, nyílt napok, ünnepélyek, fogadóórák
- előadások, tanácsadás szervezése a szülők részére
- közös kirándulások, munkadélutánok szervezése
- gyermeki és szülői jogok érvényesítési módjainak megismertetése
- fejlődés, fejlesztés nyomon követése, eredmények rögzítése a fejlettségmérő dokumentációban
- kapcsolattartás, együttműködés szakemberekkel
- segítségnyújtás megszervezése az új és pályakezdő kollégák részére a gyermekvédelmi munkához.

Az óvodai dolgozókat hivatali titoktartási kötelezettség terheli, kötelességük a jogszabályok betartása és betartatása.

12. A NEMZETISÉGI ÓVODAI NEVELÉSSEL ÖSSZEFÜGGŐ FELADATOK

Az intézmény Alapító okiratának megfelelően a Horvátzsidányi óvodában horvát és német, a Peresznyei Telephelyen horvát nemzetiségi nevelés folyik.

A nemzetiségi óvodai nevelés sajátos célkitűzéseit és feladatait az **Óvodai nevelés országos alapprogramja**, és a **Nemzetiség óvodai nevelésének és a nemzetiség iskolai nevelés-oktatásának irányelve** határozza meg.

Intézményünkben a nemzetiségi óvodai nevelés „nemzetiségi nevelést folytató kétnyelvű óvoda" formájában valósul meg.

A nemzetiségi nevelés célja

Az óvodáskorú gyermekek életkori sajátosságainak és egyéni fejlettségének megfelelően a nemzetiség nyelvének és kultúrájának megismerése, elsajátítása, a kulturális hagyományok ápolása, átörökítése és fejlesztése.

A nemzetiségi nevelés feladatai

Az óvodapedagógus:

- biztosítson anyanyelvi környezetet a gyermekek számára
- ápolja és fejlessze a nemzetiségi életmódhoz, kultúrához kötődő hagyományokat és szokásokat
- készítse fel a gyermeket a nemzetiségi nyelv iskolai tanulására
- segítse a nemzetiségi identitástudat kialakulását és fejlesztését
- teremtse meg a gyerekek érzelmi biztonságának feltételeit
- törekedjen arra, hogy minél teljesebbé váljon a nemzetiség nyelvén folyó kommunikáció
- rendszeresen visszatérő kommunikációs helyzetekkel, biztosítsa az utánzáson alapuló nyelvelsajátítást
- a nemzetiségi kultúrkincsből (irodalom, zene, népi játék) és az anyanemzet kultúrájából tudatosan felépített tematika segítségével változatos módon szervezze meg a nyelvelsajátítást
- rugalmasan alakítsa ki a heti-és napirendet
- használja ki a lehetőséget a játékszituációkban a nyelvi helyzetek megteremtésére a látás, hallás, beszéd, cselekvés egy időben történő érzékelésére
- az óvodapedagógus beszéde (mimikája, artikulációja, gesztikulációja) szolgáljon mintául a gyermekek számára
- az óvoda környezetének alakítása, hogy az tükrözze a kisebbség kultúráját, a kisebbség életmódját, szokásait, hagyományait és tárgyi emlékeit.

Tevékenységformák

Nemzetiségi csoportjainkban

- a tevékenységi formákat az Óvodai nevelés országos alapprogramja alapján alakítjuk ki,
- a tartalmakhoz felhasználjuk a nemzetiségi nyelvi, irodalmi, zenei, szellemi és tárgyi kultúra értékeit,
- a nevelés magába foglalja a nemzetiségi hagyományok, szokások tovább örökítését, valamint a nemzetiségi identitás megalapozását és fejlesztését.

Játék

A különböző játékfajták pozitívan hatnak a nyelv elsajátítására.

A játék során a gyerekek leutánozzák az óvodapedagógus kiejtését, hanglejtését, artikulációját (pl. ölbeli játékok).

<u>Az óvodapedagógus feladata:</u>

- teremtse meg az elmélyült játék feltételeit
- biztosítson élményeket, ötleteket, lehetőségeket a sokszínű játék kialakulásához
- segítse elő bábozással és dramatizálással a nyelv gyakorlását.

Verselés, mesélés

A gyermek örömét leli a ritmusban, hangzásban. A rímek, versek beépíthetők az óvoda mindennapjaiba. A nyelv zeneisége, ritmusa segítséget nyújt a kiejtés megtanulásában. A gyermekek körében kedveltek a mondókák, felkeltik érdeklődésüket az idegen nyelv iránt, ismétlésre ösztönzi őket.

Jelentős szerepe van a képeskönyveknek, mert ezek megjelenítik, és egyben érthetőbbé teszik a hallott kifejezéseket, szavakat.

Az óvodapedagógus feladata:

- olyan mesék, versek, mondókák, képeskönyvek kiválasztása, amelyek nyelvileg egyszerűek, könnyen érthetőek.

Ének, zene, népi játék, tánc

A zenei anyagok ismétlése fokozza a gyermekek biztonságérzetét. A tanulásuk során a nemzetiségi hagyományok ápolásával is megismerkednek a gyermekek, nő a szókincsük. Az éneklés, mondókázás, énekes játékok során a kiejtés begyakorlására is van lehetőség.

Az óvodapedagógus feladata, hogy törekedjen:

- a hallás, éneklés, mozgás, beszéd egységére
- az egyéni és közös tevékenységek biztosítására.

Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

A tevékenységi formák sokféle lehetőséget biztosítanak a nemzetiségi nyelv használatára.

Az óvodapedagógus feladata:

- alkotás közben nevezze meg a felhasznált anyagokat, színeket, formákat, stb.
- a technikai lépéseket is a nemzetiség nyelvén magyarázza el.

Mindennapos mozgás

A nyelvi anyagot ezen a tevékenységi területen a szakkifejezések adják.

Az óvodapedagógus feladata:

- a gyermekek mozgásigényének kielégítése
- nemzetiségi nyelven vezesse le a mozgásos játékokat
- szemléletes bemutatással segítse a megértést.

A külső világ tevékeny megismerése

A környezeti és a nyelvi nevelés kölcsönhatásban áll egymással. A nyelvi feladatoknak a gyermeki tapasztalatokhoz, ismeretekhez kell igazodniuk, melyet a gyermek a környezetéből merít.

Az óvodapedagógus feladata:

- olyan témákat válasszon, amely felkelti a gyermekek érdeklődését
- közvetlen környezetben szervezzen tapasztalatszerzést, mert ezzel megkönnyíti a nyelvhasználatot

Munka jellegű tevékenységek

Az óvodapedagógus feladata:

- egyszerű utasításokkal, megbeszélésekkel bővítse a gyermekek szókincsét.

Tevékenységekben megvalósuló tanulás

Az óvodában a tanulás folyamatos, jelentős részben utánzásos, spontán tevékenység. Az egész óvodai nap folyamán adódó helyzetekben valósul meg.

Az óvodapedagógus feladata:

- a tevékenységek során olyan lehetőségeket biztosítson, amelyek a nyelvismeret megszilárdítását, bővítését teszik lehetővé
- beszéde legyen példamutató, minta: kiejtés, nyelvtani helyesség stb.
- biztosítson minél több alkalmat ismétlésre
- a tevékenységeket magyar nyelven alapozza meg
- a nemzetiségi nyelv használatát a nevelésbe folyamatosan építse be.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végén

Az általános jellemzőket pedagógiai programunkban foglaltuk össze.

A nemzetiségi óvodai nevelés jellemzői óvodáskor végére

- a gyermekekben pozitív érzelmi viszony alakul ki a nemzetiség kultúrája és nyelve iránt
- életkoruknak és egyéni képességeiknek megfelelően rendelkeznek olyan szókinccsel, amely lehetővé teszi, hogy a megszerzett ismereteket a nemzetiség nyelvén tudja közvetíteni
- tudnak tájékozódni a kommunikációs helyzetekben
- ismernek a nemzetiség, az anyaország kultúrájából merített dalokat, meséket, verseket, mondókákat és játékokat (esetenként tájnyelven is)
- ismernek a helyi nemzetiségi szokások, hagyományok és tárgyi kultúra értékeiből, megtanulják azok tiszteletét és megbecsülését.

13. A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE[2]

1. A gyermek belső érése, valamint a családi nevelés és az óvodai nevelési folyamat eredményeként a kisgyermekek többsége az óvodáskor végére eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettséget. A gyermek az óvodáskor végén belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben majd az iskolában, az óvodásból iskolássá szocializálódik. A rugalmas beiskolázás az életkor figyelembevétele mellett lehetőséget ad a fejlettség szerinti iskolakezdésre.

2. Az iskolakezdéshez az alábbi feltételek megléte szükséges: testi, lelki és szociális érettség, amelyek egyaránt szükségesek az eredményes iskolai munkához:

a) A testileg egészségesen fejlődő gyermek hatéves kora körül eljut az első alakváltozáshoz. Megváltoznak testarányai, megkezdődik a fogváltás. Teste arányosan fejlett, teherbíró. Mozgása összerendezettebb, harmonikus finommozgásra képes. Mozgását, viselkedését, testi szükségletei kielégítését szándékosan irányítani képes.

[2] Óvodai nevelés országos alapprogramja 363/2012. (XII. 17.) Kormányrendelet 1.melléklet

b) A lelkileg egészségesen fejlődő gyermek az óvodáskor végére nyitott érdeklődésével készen áll az iskolába lépésre. A tanuláshoz szükséges képességei alkalmassá teszik az iskolai tanulás megkezdéséhez. Érzékelése, észlelése tovább differenciálódik. Különös jelentősége van a téri észlelés fejlettségének, a vizuális és az akusztikus differenciációnak, a téri tájékozottságnak, a térbeli mozgásfejlettségnek, a testséma kialakulásának.

3. A lelkileg egészségesen fejlődő gyermeknél:

a) az önkéntelen emlékezeti bevésés és felidézés, továbbá a közvetlen felidézés mellett megjelenik a szándékos bevésés és felidézés, megnő a megőrzés időtartama; a felismerés mellett egyre nagyobb szerepet kap a felidézés,

b) megjelenik a tanulás alapját képező szándékos figyelem, fokozatosan növekszik a figyelem tartalma, terjedelme, könnyebbé válik a megosztása és átvitele,

c) a cselekvő-szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi fogalmi gondolkodás is kialakulóban van.

4. Az egészségesen fejlődő gyermek:

a) érthetően, folyamatosan kommunikál, beszél; gondolatait, érzelmeit mások számára érthető formában, életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni, minden szófajt használ, különböző mondatszerkezeteket, mondatfajtákat alkot, tisztán ejti a magán- és mássalhangzókat azzal, hogy a fogváltással is összefüggő nagy egyéni eltérések lehetségesek, végig tudja hallgatni és megérti mások beszédét,

b) elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és környezetéről; tudja nevét, lakcímét, szülei foglalkozását, felismeri a napszakokat; ismeri és gyakorlatban alkalmazza a gyalogos közlekedés alapvető szabályait; ismeri szűkebb lakóhelyét, a környezetében élő növényeket, állatokat, azok gondozását és védelmét; felismeri az öltözködés és az időjárás összefüggéseit. Ismeri a viselkedés alapvető szabályait, kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek; elemi mennyiségi ismeretei vannak.

5. Az óvodáskor végére a gyermekek szociálisan is éretté válnak az iskolára. A szociálisan egészségesen fejlődő gyermekkedvező iskolai légkörben készen áll az iskolai élet és a tanító elfogadására, képes a fokozatosan kialakuló együttműködésre, a kapcsolatteremtésre felnőttel és gyermektársaival.

6. A szociálisan érett gyermek:

a) egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni, késleltetni tudja szükségletei kielégítését,

b) feladattudata kialakulóban van, s ez a feladat megértésében, feladattartásban, a feladatok egyre eredményesebb – szükség szerint kreatív – elvégzésében nyilvánul meg; kitartásának, munkatempójának, önállóságának, önfegyelmének alakulása biztosítja ezt a tevékenységet.

7. A hároméves kortól kötelező óvodába járás ideje alatt az óvodai nevelési folyamat célja, feladata a gyermeki személyiség harmonikus testi és szociális fejlődésének elősegítése.

8. A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében folyamatos, speciális szakemberek segítségével végzett pedagógiai munka mellett érhető csak el a fentiekben leírt fejlettséget.

9. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek iskolaérettségi kritériumai tükrözik a befogadó intézmény elvárásait az iskolába kerülő gyermekekkel szemben.

14. JOGSZABÁLYI ALAPOK

Törvények

- Magyarország Alaptörvénye
- 2011. évi CXC törvény a nemzeti köznevelésről
- 2023.évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról
- 1997. évi XXXI. Törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 2003. évi CXXV. Törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról
- Az 1998. évi XXVI. Törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségének biztosításáról

Rendeletek, irányelvek

- 77/2025.(IV.14.) Korm.rendelet
- 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 229/2012(VIII.28.) Korm. rendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
- 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet Az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról
- 401/2023.(VIII.30.) Korm. rendelet a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023.évi LII. törvény végrehajtásáról
- 18/2024.(IV.4.) BM a pedagógusok teljesítményértékeléséről
- 419/2024(XII.23.) Korm. rendelet a pedagógus továbbképzés rendszeréről
- Az egészségügyről szóló1997.évi CLIV. törvény (Eütv.)
- A nemzetiség óvodai nevelésének és a nemzetiség iskolai nevelés-oktatásának irányelve (https://www.oktatas.hu/kozneveles/kerettantervek/2020_nat/iranyelvek_nemzetisegi_oktatashoz)
- A Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve (https://www.oktatas.hu/kozneveles/kerettantervek/2020_nat/iranyelvek_alapprogramok)

Legitimációs záradék

A Pedagógiai programot a főigazgató készíti el a nevelőtestület bevonásával, a nevelőtestületi elfogadás előtt a szülők megismerhetik, majd a fenntartó jóváhagyásával válik érvényessé.

A Pedagógiai programban foglaltak megtartása az intézmény valamennyi alkalmazottjára kötelező, megszegése esetén az főigazgató munkáltatói jogkörében intézkedhet.

Az intézményi pedagógiai program módosítása
A pedagógiai program módosításának indokai:

- jogszabályi változás esetén
- nevelőtestületi javaslat
- szervezeti átalakulás

A pedagógiai programot 2025. szeptember 01. napjától kell bevezetni.

A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala:

Óvodánk Pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára megtekinthető.
A program egy-egy példánya a következő helyeken elérhető:

- https://www.oktatas.hu/kozneveles/intezmenykereso/koznevelesi_intezmenykereso - intézmény közzétételi lista,
- az óvodai irattárban,
- az főigazgatói, bölcsődevezetői irodában.

Horvátzsidány, 2025. szeptember 1.

Ph.

Kovács Tamásné Pántos Krisztina
főigazgató

1. számú melléklet

Szakmai Program

Horvátzsidány Angyalkert Óvoda és Bölcsőde Tücsök Bölcsődéje

2025.

Tartalom

1. A bölcsődével kapcsolatos alapvető információk 82
2. A bölcsődei ellátás törvényi háttere 83
3. A bölcsődei ellátás szükségessége (ellátandó célcsoport és terület) – a bölcsőde bemutatása ..84
3.1. Személyi feltételek 85
3.2. Tárgyi feltételek 86
4. A bölcsődei nevelés−gondozás célja 88
5. A bölcsődei nevelés feladatai 89
5.1. A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése 89
5.2. Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása 90
5.3. Bölcsődei étkezés 91
5.4. Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése 91
5.5. A megismerési folyamatok fejlődésének segítése 92
6. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS ALAPELVEI 92
6.1. A család rendszerszemléletű megközelítése 92
6.2. A koragyermekkori intervenció szemléletének befogadása 93
6.3. A családi nevelés elsődlegességének tisztelete 93
6.4. A kisgyermek személyiségének tisztelete 93
6.5. A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe 93
6.6. A biztonság és a stabilitás megteremtése 93
6.7. Fokozatosság megvalósítása 94
6.8. Egyéni bánásmód érvényesítése 94
6.9. Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége 94
6.10. A gyermeki kompetenciakésztetés támogatása 94
7. A bölcsődei nevelés megvalósításának sajátos feltételei 95
7.1. „Saját kisgyermeknevelő”− rendszer 95
7.2. Gyermekcsoport szervezése 95
7.3. Napirend 95
8. Családok támogatásának módszerei, lehetőségei 97
8.1. A családlátogatás 97
8.2. Beszoktatás (adaptáció) – szülővel történő fokozatos beszoktatás 97
8.3. Kapcsolattartás a szülőkkel 97
8.3.1. Napi kapcsolattartás 98
8.3.2. Egyéni beszélgetés 98
8.3.3. Szülőcsoportos beszélgetések 98
8.3.4. Szülői értekezlet 98
8.3.5. Indirekt kapcsolattartási formák 98
8.3.6. Szervezett programok 99
8.4. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató kapcsolatrendszere 99
8.4.1. A bölcsődék kapcsolata a bölcsődei hálózaton belül 99
8.4.2. Bölcsőde és óvoda kapcsolata 99
8.4.3. Egyéb kapcsolatok 100
9. A bölcsődei nevelés főbb helyzetei 100

9.1. Tanulás 100
9.2. Gondozás 101
9.3. Játék 101
9.4. Mozgás 102
9.5. Mondóka, ének 102
9.6. Vers, mese 103
9.7. Alkotótevékenységek 103
9.8. Egyéb tevékenységek 104
10. A bölcsőde szakmai programja 104
10.1. Ősz jeles napjai 105
10.1.1. Szeptember 106
10.1.2. Október 107
10.1.3. November 108
10.2. Tél jeles napjai 109
10.2.1. December 109
10.2.2. Január 111
10.2.3. Február 111
10.3. Tavasz jeles napjai 112
10.3.1. Március 112
10.3.2. Április 113
10.3.3. Május 114
10.4. Nyár jeles napjai 115
10.4.1. Június – Július – Augusztus 115
11. Az ellátás igénybevételének módja 116
12. Az alapellátáson túli, a családi nevelést támogató szolgáltatások 117
13. Dokumentáció 117
14. Az igénybe vevők és a személyes gondoskodást végző személyek jogai és azok védelme 119
14.1. A gyermeki jogok védelme 119
14.2. A személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelme 121
15. Szakmai továbbképzések módja, formái 122
16. A sajátos nevelésű igényű gyermekek nevelése– gondozása 123
A HORVÁTZSIDÁNYI BÖLCSŐDE HÁZIRENDJE 124
BÖLCSŐDEI FELVÉTELI KÉRELEM 130
MEGÁLLAPODÁS 132
ZÁRADÉK 138

1. A bölcsődével kapcsolatos alapvető információk

Az intézmény fenntartója: Horvátzsidány Község Önkormányzata
9733 Horvátzsidány, Csepregi u. 4.

Intézmény neve: Horvátzsidány Angyalkert Óvoda és Bölcsőde
Intézmény székhelye: 9733 Horvátzsidány, Csepregi utca 6.
Főigazgató: Kovács Tamásné Pántos Krisztina
Elérhetősége: Tel/fax.: 06 30/155 76 99
e-mail: peresznyei.ovi@gmail.com

Telephely neve, címe: Horvátzsidány Angyalkert Óvoda és Bölcsőde Tücsök Bölcsődéje
9733 Horvátzsidány, Váci Mihály u. 15.

A bölcsőde elérhetőségei: Tel/fax.: 06 30/215 72 17
e-mail: hzsid.tucsokbolcsode@gmail.com

A bölcsőde nyitvatartása: Hétfőtől péntekig: 07.00-16.30 óra között
Bölcsőde nyári zárása: 5 hét (az intézmény éves munkatervében meghatározottak szerint)
Nevelés nélküli munkanap: április 21.
Férőhelyek száma: 1 bölcsődei csoport, 14 fő (amennyiben a csoportba járó minden gyermek betöltötte a 2. életévét)
Ellátás típusa: Bölcsődei ellátás
Illetékessége, működési területe: feladatellátási szerződés alapján Horvátzsidány, Kiszsidány, Ólmod, Peresznye községek közigazgatási területe.

A Tücsök Bölcsőde épülete, udvara, csoportszobája

2. A bölcsődei ellátás törvényi háttere

- Magyarország Alaptörvénye
- 1991. évi LXIV. törvény a Gyermek jogairól szóló, New Yorkban, 1989. november 20-án kelt Egyezmény kihirdetéséről
- 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről
- 18/1998.(VI.3.) NM rendelet a fertőző betegségek és járványok megelőzése érdekében szükséges járványügyi intézkedésekről
- 1/2000. (I. 7.) SZCSM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről
- 8/2000. (VIII. 4.) SZCSM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásba vételéről
- 9/2000. (VIII. 4.) SZCSM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról
- 1992.évi XXXVIII. tv. az államháztartásról
- 2000. évi C. tv. a számvitelről
- 2011. évi CXC. tv. a nemzeti köznevelésről
- 1992. évi LXIII. tv. 1992. évi LXIII. törvény a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról
- 78/2003. (XI. 27.) GKM rendelet a játszótéri eszközök biztonságosságáról
- 38/2011. (X. 5.) NGM rendelet a gyermekjátékok biztonságáról
- 7/2010. (II. 19.) SZMM utasítás a Bölcsődék Napja megünnepléséről
- 369/2013. (X. 24.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről
- 326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról
- 25/2017. (X. 18.) EMMI rendelet a vezetői megbízással rendelkező szociális szolgáltatást nyújtó személyek vezetőképzéséről
- 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról
- 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozásegészségügyi előírásokról
- 238/1997. (XII.17.) Korm. rendelet a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról
- 1992. évi XXXIII.tv. a közalkalmazottak jogállásáról
- 2023. évi LII.tv. a pedagógusok új életpályájáról

- 257/2000. (XII.26.) Korm. rendelet a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról
- Módszertani kiadványok, szakmai segédletek

A bölcsőde a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését biztosító intézmény. Bölcsődénkben a szakmai munka „A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja" szerint folyik.

3. A bölcsődei ellátás szükségessége (ellátandó célcsoport és terület) - a bölcsőde bemutatása

Horvátzsidány Kőszegtől 7 kilométerre, északkeletre, az osztrák határ közvetlen közelében, attól alig több mint 2 kilométerre fekszik. A településen működik óvoda: mely székhelyintézményként, iskola: a kőszegi Bersek József Általános Iskola tagiskolájaként.

Az intézmény egy csoporttal, 14 férőhellyel működik. A bölcsődei szolgáltatás igénybevétele egész évben folyamatos. A bölcsőde a funkciójának megfelelően kialakított, akadálymentesített épület.

A bölcsődés korú gyermeket nevelő családoknál sok esetben szükségessé válik az édesanya visszatérése a munkába, vagy a gyermek fejlődése során igényli a gyermekközösséget, az otthonon túli szocializációs színteret. Vannak, akik nehéz szociális helyzetük miatt igénylik a bölcsődei ellátást. Az okok sokrétűek, de az igény a bölcsődei ellátásra már évek óta egyértelműen megmutatkozott a községben.
Többcélú intézményünk Tücsök bölcsődéjének csoportja biztosítani tudja 20 hetes kortól a kisgyermekek napközbeni ellátását, és olyan hiánypótló szolgáltatást kínál a lakosság számára, mely valós igények kielégítését szolgálja.

A Tücsök Bölcsőde célja a településen található intézményi férőhelyek számának növelése, ezen keresztül a gyermekjóléti alapellátáshoz való hozzáférés javítása a településen élő valamennyi kisgyermeket nevelő család részére. Az önkormányzat ezen évek óta jelentkező igények, illetve a településen élő 0-3 éves korú gyermekek stabilan magas létszáma miatt úgy döntött, hogy a pályázati támogatással 14 férőhelyes bölcsődét építtet. Az 1 csoportos bölcsődét a 15/1998. (IV.30.) NM rendelet, valamint a helyi adottságok, igények és lehetőségek figyelembevételével terveztette meg az önkormányzat. Az épület hagyományos megjelenésével illeszkedik a falusi környezetbe, a község központjában, az óvoda és az iskola szomszédságában található.

A Tücsök Bölcsőde szakmai programjának célja a bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramjának magas szintű megvalósítása, a szakmai értékek megőrzése és továbbadása, a jó gyakorlatok megerősítése, új módszerek, tevékenységek bevezetése, a dolgozók és szülők szemléletének formálása, kapcsolatépítés. Családbarát, támogató intézményként biztosítani szeretnénk a gyermekek számára az életkoruknak, fejlettségüknek és egyéni szükségleteiknek

megfelelő érzelmi-, értelmi-és mozgásfejlődést, és biztonságos környezetet teremtve lehetőséget adni az új tapasztalatok gyűjtésére, más gyermekekkel való kapcsolatteremtésre, az örömteli játékra. Fontos számunkra, hogy a nálunk töltött idő alatt a gyermekek ne csak elérjék életkori sajátosságaik legmagasabb szintjét, hanem élményekkel gazdagodva, szeretetteli légkörben legyenek a mindennapokban.

3.1. Személyi feltételek

Szakmai szempontból a „saját kisgyermeknevelő" rendszerben biztosítjuk, hogy minden gyermeknek legyen egy „saját kisgyermeknevelője". A bölcsőde teljes nyitvatartása alatt a gyermekekkel kisgyermeknevelő foglalkozik. Szakdolgozóink szakirányú szakképesítéssel rendelkeznek. Programunkhoz az alapvető szakmai feltételek adottak, a megvalósulást segíti továbbá, hogy kisgyermeknevelőink magasabb fokú képzésekben, házi, akkreditált és önképzés formájában is rendszeresen képezik magukat. A kisgyermeknevelők munkáját egy bölcsődei dajka segíti, aki gyermekfelügyeleti, kisegítői, higiéniai és egyéb feladatokat lát el. A szakdolgozók feladatait munkaköri leírásuk tartalmazza.

A kisgyermeknevelő legfőbb munkaeszköze a saját személyisége. Alapvető tulajdonsága az empátia, az elfogadás és a hitelesség. Tudatában van annak, hogy személye és viselkedése mindenkor példa a gyermekek és a szülők számára.

Elvárásunk, hogy a kisgyermeknevelő képes legyen:

- érzelmi biztonságot nyújtó szeretetteljes kapcsolat kialakítására minden gyermekkel
- a gyermeki személyiség kibontakoztatására
- a gyermekek neveléséhez, fejlesztéséhez egyéni módszereket alkalmazni
- énekével, mesemondásával esztétikai élményhez juttatni a kisgyermekeket
- a szülőkkel együttműködve elősegíteni a szokások, a viselkedési szabályok elsajátítását
- folyamatos megújulásra, szakmai fejlődésre.

Pedagógiai hitvallásunk:

- A gyermeknevelésben elsődleges és meghatározó a családi nevelés, a bölcsőde segítő szerepet vállal, együttműködik a családdal.
- Tiszteletben tartjuk a gyermekek és a szülők jogait, az alapvető emberi jogokat.
- Elfogadjuk és tiszteljük a kisgyermek személyiségét.
- A nevelést-gondozást egységnek tekintjük.
- Bánásmódunkkal, gondozási-nevelési módszereinkkel igazodunk a gyermek egyéni fejlettségeihez, igényeihez.
- Bátorító neveléssel, gyermekközpontú szemlélettel segítjük a személyiség kibontakozását, egészséges fejlődését.
- Fontosnak tartjuk az érzelmi biztonságot, a személyi és tárgyi környezet állandóságát.

3.2. Tárgyi feltételek

A kisgyermeket körülvevő tárgyi környezet – bölcsődei ellátást nyújtó intézmény épületét, játszóudvarát és egyéb helyiségeit – a jogszabályi és szakmai előírások, a csoportba járó kisgyermekek létszáma, életkora, igényei alapján úgy kell kialakítani, hogy az biztonságos legyen és a bölcsődei nevelés megvalósítását szolgálja. Az esztétikai és szakmai követelményeknek megfelelő környezet biztosítja a gyermekek minőségi ellátását, valamint motiválja a munkavállalót a magas színvonalú szakmai munka elvégzésére.

Tücsök bölcsődénk 1 csoporttal, 14 férőhellyel működik, egyedi tervezésű modern, napelemmel felszerelt épületben. A csoportszobához egy fürdőszoba, egy játékraktár és átadó tartozik. A csoportszobát körülöleli az udvar. A csoportnak közvetlen kapcsolata van a térkövezett, fedett terasszal, A csoportszoba mellett az udvarról a teraszon keresztül megközelíthető gyermek WC és kézmosó került kialakításra. A terasszal egy szintben lévő füvesített udvarrészen 4 db különböző, uniós előírásoknak megfelelő telepített játékeszközök biztosítják a szabad levegőn való önfeledt játékot.
Bölcsődénkben egyéb helyiségek és eszközök is segítik a gyermekek magas színvonalon történő ellátását.
A bölcsőde napi négyszeri étkezést biztosít. Az **étkezést** a bölcsőde – a fenntartó által kötött ellátási szerződés keretében – a JustFood Kft. vállalkozásában üzemeltetett konyháról biztosítja.

A gyermekek ellátásához kapcsolódó helyiségek a bölcsődében:

- **Csoportszoba**

A gyermekszoba világos, tágas, berendezése modern, a szakmai előírásoknak megfelelő, balesetmentes, a gyermekek fejlettségét követve alakítható. Bútorait a gyermekek igényeihez igazodva terveztük. A helyiség burkolata laminált parketta. Az oldalfalakat 1,30 m magas ütésálló, mosható és fertőtleníthető burkolat védi. A nyílászárók (ablak, teraszajtó) jól zárhatók, buktathatók és nyithatók. A gyermekszoba közvetlen természetes megvilágítást kap az ablakokon és az üvegezett ajtón át.
A **játékkészlet** összeállításánál az előírt pedagógiai és egészségügyi szempontoknak megfelelő eszközöket választottunk.
Egészségügyi szempontok:

- Könnyen tisztítható, fertőtleníthető legyen
- Ne okozzon balesetet - ne legyen könnyen törhető, ne essen szét darabjaira, ne legyenek éles sarkai, túl nehéz.
- Csecsemő-és tipegő korban ne legyen olyan kisméretű, hogy orrba, fülbe, garatba kerülhessen.

Pedagógiai szempontok:

- Minden tevékenységformához legyenek megfelelő játékszerek (manipuláció, konstruáló játékok, szerepjáték, mozgásfejlesztő játék, stb.)
- Több fajta tevékenységre is lehessen felhasználni.

- A játék színe, formája, nagysága keltse fel és tartsa ébren a gyermek érdeklődését.

Fokozottan figyelünk arra, hogy igényes, mennyiségük a csoportlétszámnak elegendő és a gyermekek életkorának megfelelő legyen. A fokozott használatra számítva készüljön. A játékok elhelyezése a gyermekek szemmagasságában, nyitott polcon, tároló kosarakban történik. A felügyeletet igénylő játékok a kisgyermeknevelők által elérhető polcon vannak. A csoportszobában biztosítottak az alapjátékok (babák, labdák, képeskönyvek, játszókendők, mozgásfejlesztő játékok).

Az **alvás, pihenés** könnyű műanyag ún. Wesco ágyakon, illetve szükség esetén gyermekkiságyban történik, intézmény által biztosított ágynemű használattal. Az ágyak tárolása a csoportszobából nyíló raktárhelyiségben megoldott.

- **Gyermeköltöző**

A gyermeköltöző – átadó – a gyermekbejárat (előtér, babakocsitároló) melletti közlekedőből nyílik. A gyermekfürdőhöz átlátszó, üvegezett ajtóval kapcsolódik. Felszerelése a gyermekek életkorához igazodik. A gyermekek jelével ellátott szekrényekben kerülnek elhelyezésre a ruhák, valamint a helyiségben került elhelyezésre a cipőtároló. A szekrények kialakítása megfelel a balesetvédelmi előírásoknak. A gyermeköltözőben található tájékoztató táblákon kerülnek kifüggesztésre a közérdekű adatok (gyermekvédelmi felelős elérhetősége, a házirend, az étlap, valamint az aktuális információk, várható programok, tudnivalók).

- **Gyermekfürdő**

A csoportszoba üveges ajtóval kapcsolódik a fürdőszobához. A gyermekek önállósodását segítő berendezési tárgyak, felszerelések (gyermekmosdó, gyermekfürdőkád, zuhanyzó, pólyázó asztal, törölközőtartó, tükör, gyermeköltöző szekrény) a gyermekek igényeihez, méreteihez igazodnak. A helyiségek teljes alapterülete természetes megvilágítású, az üvegezett ajtók biztonsági üveggel ellátottak.

A fürdőszobában a gyermekek számára jellel ellátott tárolódobozokban kerül elhelyezésre az otthonról hozott pelenka, törlőkendő, popsikrém. A fürdőszoba csempével burkolt, ami jól tisztítható, fertőtleníthető.

- **Játszóudvar**

Az udvar a gyermekek szabad levegőn történő játékához biztosítja a szükséges mozgásteret.

A játszókert tágas, az árnyékos területeket a már meglévő, az építkezés során megmaradó fák biztosítják. Burkolt és füvesített területek kerültek kialakításra. A homokozó árnyékolása napvitorlával megoldott. A külső szennyeződésektől ponyvával védett, négyzet alakú fakerettel ellátott. Az udvaron szabvány szerint telepített, többfunkciós mozgásfejlesztő játékok (minivár híddal-csőalagúttal-csúszdával, piramis mászóka), lábbal hajtós járművek támogatják a szabad, örömteli mozgás lehetőségét. A játékok EU szabványnak megfelelőek, biztonságosak.

- **Levegőztető terasz**

A terasz a gyermekek levegőztetését szolgálja. Közvetlenül kapcsolódik a csoportszobához teraszajtóval, illetve játszóudvarhoz is. Esős, kevésbé szeles időben védett helyen tudnak levegőzni a gyermekek. A teraszon babakocsit tologathatnak, motorozhatnak, kisautózhatnak. Ezek is fejlesztik a reakcióidőt, nagymozgást, az egyensúlyérzéket. A teraszon akár pihenő-szivacsok, kis műanyag székek, asztalok, szőnyeg elhelyezése is megoldható, ezek a gyermekek pihenését szolgálják, illetve játszhatnak, alkotó tevékenységekre is lehetőségük nyílik.

- ***A bölcsőde egyéb helyiségei:***
- vezetői-nevelői szoba (irattár)
- dolgozók szociális helységei (étkező-öltöző, zuhanyozó, személyzeti mosdó)
- mosó-szárító-vasaló helyiség
- takarítószer tároló
- mozgáskorlátozott WC, kézmosó
- előtér - babakocsi tároló
- melegítőkonyha, előtér-átvevő helyiség, fehér mosogató, hulladéktároló
- gépészeti helyiség

4. A bölcsődei nevelés-gondozás célja

Horvátzsidány község lakosainak igényihez igazodó, jó színvonalú napközbeni kisgyermek-ellátás biztosítása bölcsődei kereteken belül az alapellátás nyújtásával.
Olyan jó színvonalú bölcsődei ellátást szeretnénk megvalósítani a község új bölcsődéjének 14 férőhelyén, amely a bölcsődei nevelés-gondozás alapelveinek, feladatainak, és a bölcsődei élet megszervezésének módszertanát figyelembe véve történik.

Kiemelten fontosnak tartjuk, hogy

- a kisgyermekek bölcsődei életét tartalmassá, hangulatossá, színessé tegyük,
- nyitottak és fogékonyak legyenek a világ szépségeire,
- vidám, boldog és tartalmas gyermekkoruk legyen.

Céljaink:

- A gyermek fizikai- és érzelmi biztonságának megteremtésével, odaforduló szeretettel, elfogadással, minél több tapasztalatszerzési lehetőség biztosításával, a gyermekek kompetenciájának figyelembevételével, viselkedési minták nyújtásával segíteni a harmonikus fejlődést.
- Családias hangulatú bölcsődei légkör megteremtése.
- Hagyományőrzés megteremtése, ráhangolódás az ünnepekre bölcsődénkben.
- A színvonalas ellátáshoz megfelelő személyi, tárgyi feltételek és jó munkahelyi légkör biztosítása.
- Korszerű táplálkozás biztosítása, egészséges életmódra nevelés.

- A gyermekek szeressenek mozogni, testi képességeik, fizikai erőnlétük megfelelő legyen.
- A friss levegőn való tartózkodás mélyebb, kiadósabb légzésre késztet, javul a keringés, élénkebbé válnak az anyagcsere folyamatok is. Javul a szervezet hőszabályozása, a gyermek edzettebbé válik.
- Szülők, családok segítése tanácsadással. Aktív együttműködés a családokkal, őket támogatva részvétel a gyermekek személyiségének formálásában.
- Az új feladatokra, elvárásokra a munkatársakat felkészíteni, biztosítani a folyamatos képzést, továbbképzést, önképzést.
- Figyelemfelkeltés a természet szépségeinek felfedezésében.
- A családi élet erősítése, a gyermekek kompetens viselkedésének kialakítása. Kiegyensúlyozott testi – lelki, érzelmi, értelmi fejlődés kibontakoztatásához a lehetőség biztosítása.
- A megfelelő nevelés- gondozás hatására a kisgyermekkor (bölcsődés kor) végére alakuljon ki a gyerekek önállósága (étkezés, öltözködés, mosakodás, stb.), tanuljanak meg alkalmazkodni a felnőttekhez, társaikhoz.
- Biztonsággal tájékozódjanak a szűkebb, ill. tágabb környezetükben. A higiénés, kultúrhigiénés szokások belső késztetéssé váljanak.
- Tudatos szóbeliség jellemezze őket, beszéd formájában tartsanak fenn kapcsolatot a felnőttekkel, társakkal.
- A pozitív elismerés elvének, a megerősítő támogató módszereknek az alkalmazása.

5. A bölcsődei nevelés feladatai

A bölcsődei nevelés feladata a családban nevelkedő kisgyermekek bölcsődei nevelésének és esetlegesen kiegészítő szolgáltatásoknak biztosításával 20 hetes – 3 éves egészséges, és a 20 hetes - 6 éves sajátos nevelésű igényű gyermek testi - és pszichés szükségleteinek kielégítése, az optimális fejlődés elősegítése. A hátrányos helyzetű gyermekek esetében a hátrányok és következményeik enyhítésére törekvés. A sajátos nevelési igényű gyermekek habilitációjának és rehabilitációjának segítése.

5.1. A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése

A bölcsőde, mint a kisgyermekes családokkal kapcsolatba kerülő első gyermekintézmény jelentős szerepet tölt be a szülői kompetencia fejlesztésében. A család erősségeinek megismerése, támogatása a pozitívumok kiemelésével valósul meg.

A családi és bölcsődei nevelés összhangja, a szülők és a kisgyermeknevelők közötti egyenrangú, kölcsönös bizalmon alapuló partneri kapcsolat, elengedhetetlen feltétele a kisgyermekek harmonikus fejlődéséhez. **Nevelőmunkánk a családi nevelésre épül, azt kiegészítve szolgálja a gyermekek és a család érdekeit.** A szülő ismeri legjobban gyermekét, így közvetíteni tudja szokásait, igényeit, szükségleteit, nagymértékben segítve ezzel a kisgyermeknevelőt a gyermek ismeretén alapuló differenciált, egyéni bánásmód kialakításában. A családokkal való kapcsolatfelvétel a jelentkezés alkalmával kezdődik. A

szülők tájékozódhatnak bölcsődénk környezetéről, szakmai programjáról, nevelői munkánkról. A kisgyermeknevelő, mint szakember, szaktudására, tapasztalataira építve, a szülők igényeihez igazodva közvetíti a kora gyermekkori fejlődéssel, neveléssel kapcsolatos ismereteket, módszereket. Bölcsődénkben családi programjaink során a kapcsolat elmélyítése, megerősítése fontos célkitűzés. A szülőcsoportos beszélgetések, szülői értekezletek, a szakmai programunkra épülő családi összejövetelek: Adventi délután, farsangi előkészület, gyermeknap…stb. alkalmas arra, hogy megosszák a kisgyermeknevelőkkel és egymással, a felmerülő kérdéseiket, támogathassuk, segíthessük az őket érintő kérdésekben.

5.2. Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása

Feladatunk a harmonikus testi és lelki fejlődéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése, a primer szükségletek egyéni igények szerinti kielégítése, az egészségvédelem, egészségnevelés, a környezethez való alkalmazkodás és az alapvető kultúrhigiénés szokások kialakulásának segítése (étkezés, mosakodás, öltözködés, alvás, pihenés, szobatisztaságra nevelés, levegőzés, mozgás), valamint a kisgyermek fejlődésének nyomon követése, dokumentálása, támogatása.

Bölcsődénk egészségnevelésének célja a gyermek egészség-kulturáltsági szintjének szükség szerinti, korosztálynak megfelelő emelése. Célunk a gyermek saját maga iránti igényességének megalapozása, az ezt elősegítő tudatos testápolási szokások kialakításával, mely főleg a gondozási műveletek során történik. Intézményünk a megfelelő egészségneveléshez biztosítja az egészséges környezetet, valamint az egészséges fejlődést elősegítő nevelést-gondozást.

A rugalmas, kisgyermek életkorához, évszakhoz igazodó **napirend** biztosítja a harmonikus fejlődést.

Bölcsődés korban a mozgás alapvető formái alakulnak ki és fejlődnek. A bölcsődés gyermeknek rendkívül nagy a mozgásigénye, melyet ki kell elégíteni. A mozgás a kisgyermek lételeme, a mozgásos tapasztalatok jelenítik meg számukra az igazán érthető és feldolgozható információt a világ megismerésére. A gondolkodás fejlődése ebben a korban érzékszervi-mozgásos sémákon keresztül történik. Biztosítjuk a rendszeres testmozgást, a napi szabad levegőn való tartózkodást, megfelelő udvari mozgásfejlesztő játék, homokozó, mászóka, csúszda stb. és csoportszobai játékok segítségével. A levegőzés időpontja, mértéke az évszaknak, időjárási viszonyoknak, gyermekek életkorának megfelelően van megválasztva. Nyáron a nap nagy részét a játszóudvaron töltjük a gyerekekkel. A napsugarak jótékonyan hatnak a gyermekek egészségére. A veszélyes ultraibolya sugarak ellen magas faktorszámú napozókrémeket használunk. Az eszközök használata a gyermek belső késztetésén, igényén alapul, azokkal bármikor játszhat a kialakított szokásokon belül. A finommotorika fejlődéséhez is biztosítjuk a feltételeket a csoportban és a szabadban egyaránt. Közös játékos mozgással örömforrást, tapasztalatszerzési lehetőséget nyújtunk a gyermekek számára. A szervezett testmozgás helyettesíti a kinti mozgást, ha az udvarra menetel nem lehetséges.

Nyugodt, szeretetteljes légkört biztosítunk a gyermekek pihenéséhez, alvásához. Igazodunk a

gyermekek egyéni alvásritmusához, amennyiben szükséges biztosítjuk a napi kétszeri alvást.

Bölcsődénk szakmai programja a hagyományőrzésre épül. A kisgyermeknevelők a foglalkozások során a gyermekek által készült alkotásokkal a környezet szépítését, díszítését színesítik, ezzel is elősegítjük életmódbeli szokások kialakítását. Feladatunk ismeretek átadása, egészségvédő szokásaink kialakítása a kisgyermekeknél, a családok számára felvilágosítás.
A prevenciós feladatok megvalósításához szükség esetén speciális szakemberek is bevonhatók – dietetikus, gyógypedagógus, pszichológus, mentálhigiénés szakember, gyermekfogszakorvos, stb.

5.3. Bölcsődei étkezés

Az étkeztetés bölcsődénkben a modern táplálkozás-tudományi elvek szem előtt tartásával, szigorúan ellenőrzött minőségi követelményeknek (HACCP) megfelelően történik.

Bölcsődénknek nem áll főzőkonyha a rendelkezésére, tálaló konyha működik. A beszállító garantált minőségű ételeket állít elő naponta, minőségi alapanyagok felhasználásával, modern konyhatechnológiai eljárások alkalmazásával, a szigorú konyhatechnológiai előírásokat betartva. A bölcsőde mellett található főzőkonyháról a kijelölt úton (gazdasági bejárat) a konyhai alkalmazottak hozzák át az ételt zárt tároló edényekben, a higiénés követelményeknek megfelelően, a szabályok betartásával. Az életkornak megfelelő változatos és egészséges korszerű táplálkozás, a gyermekek tápanyagigényét kielégíti, figyelembe véve a gyermekek étrendjét. Szükség szerint, szakorvosi javaslatra, a gyermekek számára megfelelő diétás étkezést biztosítunk.

Figyelembe vesszük, hogy a kisgyermek bölcsődei élelmezésében napi négyszeri étkezés esetén (reggeli-tízórai-ebéd-uzsonna) az ajánlott napi energia- és tápanyagtartalom 75%-át biztosítsuk.

Fontosnak tartjuk, hogy a csoportban is naponta kóstolja meg a kisgyermeknevelő az ételt, ezáltal is informálva a gyermeket az elé kerülő étel milyenségéről, kedvet keltve az evéshez. Törekszünk a gyermekeknél az étkezési kedv fenntartására.

A bölcsődei étkezésre 37/2014. (IV.30) EMMI rendelete a közétkezésre vonatkozó táplálkozás egészségügyi előírásokról „Az étkeztetéssel kapcsolatos közegészségügyi szabályokról” szóló együttes rendelet vonatkozik, mely a megvalósításban meghatározó.

A nevelői munka során a kisgyermeknevelők **gyümölcsnap** keretén belül az egészséges táplálkozásra nagy hangsúlyt fektetnek. A vitamin szükségleten kívül elősegíti a megismerési folyamatokat, tapasztalatot, tudást, élményt közvetít. Bölcsődénkben a kisgyermeknevelők a terasz virágládáiba a gyermekekkel együtt virágokat, növényeket ültetnek. A tavaszi-nyári hónapokban a gyermekekkel együtt nevelgetik-gondozzák ezeket.

5.4. Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése

A feladat megvalósításának alapja az érzelmi biztonságot nyújtó nevelői magatartás. Ez magában foglalja, a szakember érzelmi elérhetőségét és hitelességét, az érzelmek kifejezésére való ösztönzést, a pozitív és bíztató üzenetek rendszeres közvetítését, a világos elvárások és határok megfogalmazását. A kisgyermek bölcsődébe kerülése több lehetőséget teremt a társas

kapcsolatok megtapasztalására.

Az együttlét helyzetei az én érvényesítés, tolerancia, empátia gyakorlásának színterei. Ezek felismerése és támogatása hozzájárul az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztéséhez.

Az együttélés szabályainak elfogadtatására, a mások iránti nyitottság megőrzésére is törekedni kell. A kisgyermeknevelő feladata a kisgyermekek kommunikatív képességének fejlesztése érdekében, az ingerekben gazdag nyelvi környezet biztosítása, a kommunikációs kedv felkeltése és fenntartása a bölcsődei nevelés minden helyzetében. **A napi tevékenységek során a kisgyermeknevelők mondókákkal, énekekkel, versekkel, mesékkel és tiszta beszéddel formálják a beszédkészség fenntartását, kialakítását, amelyek az érzelmi biztonság fejlesztését is szolgálják. Játék során a folyamatos kommunikáció, az ismeretek átadása, a közös élmények, az egymásra figyelés tükrében folynak.** Alkalom nyílik társas kapcsolatok alakítására, formálására alkotásaink során. Megszokják, hogy vigyáznak, megbecsülik, társaik és saját maguk által készített munkáikat, rajzaikat, plasztik formáikat.

A gyermekek születésnapját bölcsődénkben megünnepeljük, ezzel erősítjük az én-tudatukat, érzelmi világukat, közösségben betöltött szerepük fontosságát. Saját készítésű ajándékunkkal örömöt, boldogságot csalunk szívükbe.

5.5. A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

A kisgyermek érdeklődésének kialakítása és erősítése, a játékos felfedezés és a cselekvéses tanulás lehetőségeinek megteremtése a kisgyermeknevelő aktív részvételével történik. A bölcsődei nevelés helyzeteiben ismeretet nyújt, segíti a tájékozódást, a tapasztalatok és élmények feldolgozását. A kisgyermek igényeihez igazodó közös tevékenység során szerepet kap az élmények, viselkedési és helyzetmegoldási minták nyújtása, az önálló próbálkozás és a kreativitás támogatása.

Az önálló választás és a döntési képesség kialakulását segíti a bátorító, ösztönző nevelői magatartás. Nevelői munkánk során lehetőséget teremtünk sokoldalú észlelésre, érzékelésre, emlékezet, képzelet, gondolkodás fejlesztésére. A különböző technikák, anyagok felhasználásával, az eszközökkel és saját kezükkel való tevékenység során kialakul bennük az alkotás iránti vágy. Síkban és térben való ábrázolással is megismertetjük őket. A foglalkozások során a kisgyermeknevelők felkeltik a gyermekben az alkotás örömét, mely a vizuális alkotóképesség és befogadóképesség fejlesztését szolgálja.

6. A bölcsődei nevelés alapelvei

6.1. A család rendszerszemléletű megközelítése

A család rendszerszemléletű megközelítése értelmében a bölcsődei nevelésben elsődleges szempont a család működésének megismerése, megértése. A rendszerszemlélet lényege, olyan komplex látásmód alkalmazása, amely nemcsak a kisgyermeket, hanem a családot tekinti kiinduló pontnak. Az alrendszerek működését és az interakciós mintákat a kisgyermek visszatükrözi, ezáltal képet kaphatunk a család erősségeiről és gyengeségeiről. Az erősségek hangsúlyozása által a szakember hozzájárul a család életminőségének javításához.

6.2. A koragyermekkori intervenció szemléletének befogadása

A koragyermekkori intervenció azt jelenti, hogy minél korábban és minél szélesebb körben, már az esetleges problémák kialakulása előtt, figyelmet kell fordítani a családok támogatására. Magába foglal minden olyan tevékenységet, amely a kisgyermek sajátos szükségleteinek támogatását szolgálja. A bölcsőde funkcióját tekintve alkalmas színtere a koragyermekkori intervenció szemléletének befogadására, alkalmazására. Ennek értelmében a kisgyermeknevelő feladata a rizikóval terhelt családok fokozott támogatása, az estlegesen felmerülő fejlődésbeli lemaradások, megtorpanások felismerése és jelzése.

6.3. A családi nevelés elsődlegességének tisztelete

A kisgyermek nevelése a család joga és kötelessége. A bölcsőde a családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait tiszteletben tartva és azokat erősítve vesz részt a gyermekek nevelésében. Mindezek értelmében fontos a szülők számára lehetővé tenni a tevékeny, különböző szinteken és módokon megvalósuló bekapcsolódást a bölcsődei életbe. A szülők számára lehetővé tesszük a tevékeny, különböző szinteken és módokon megvalósuló bekapcsolódást a bölcsőde életébe.

6.4. A kisgyermek személyiségének tisztelete

A kisgyermek egyedi, megismételhetetlen, mással nem helyettesíthető individuum, egyéni szükségletekkel rendelkező, fejlődő személyiség. Különleges védelem, bánásmód, tisztelet, bizalom illeti meg.

A bölcsődei nevelés a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, a személyes, a szociális és a kognitív kompetenciák fejlődésének segítésére irányul az alapvető emberi jogok tiszteletben tartásával. Figyelmet kell fordítani a különböző faji, kulturális, vallási, nyelvi, nemi, valamint fizikai és mentális képességbeli különbözőségek iránti tolerancia kialakítására.

6.5. A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe

A bölcsődei nevelésben a korosztály életkori sajátosságaiból adódóan meghatározó a kisgyermeknevelő szerepe, aki személyiségén keresztül hat a kisgyermekre és a családra. A feladatok színvonalas megvalósítására megfelelő szakmai identitással, kellő önismerettel, magas szintű társas készségekkel bíró szakember képes. Éppen ezért a kisgyermeknevelő felelős szakmai tudása szinten tartásáért, gyarapításáért, mentális állapota karbantartásáért, szakmai kompetenciái fejlesztéséért.

6.6. A biztonság és a stabilitás megteremtése

A kisgyermek egyéni igényeitől függő adaptációs időszakra úgy tekintünk, mint a kisgyermek elveszett biztonságának újrateremtésére.

A kisgyermek személyi- és tárgyi környezetének állandósága („saját kisgyermeknevelői”-rendszer, felmenőrendszer, csoport- és helyállandóság) növeli az érzelmi biztonságot, alapul szolgál a tájékozódáshoz, a jó szokások kialakulásához.

A napirend folyamatosságából, az egyes mozzanatok egymásra épüléséből fakadó ismétlődések tájékozódási lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményeznek a napi

események sorában, növelik a gyermek biztonságérzetét.
A biztonság nyújtása természetszerűleg magában foglalja a fizikai és a pszichikai erőszak minden formájától való védelmet is.

6.7. Fokozatosság megvalósítása

A fokozatosságnak a bölcsődei nevelés minden területét érintő bármely változás estén érvényesülnie kell. A kisgyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új megismerését, a szokások kialakulását.

6.8. Egyéni bánásmód érvényesítése

A kisgyermek fejlődéséhez alapvető feltétel a kisgyermeknevelő elfogadó, empatikus, hiteles nevelői magatartása. A gyermeki kompetenciákat elismerjük, és választási lehetőségeket biztosítunk az egyes élethelyzetekben, a pozitív megnyilvánulásokat támogatjuk, megerősítjük.
A kisgyermeknevelő meleg, szeretetteljes odafordulással, a megfelelő környezet kialakításával, a gyermek életkori- és egyéni sajátosságait, fejlettségét, pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, hangulatát figyelembe véve segíti a gyermek fejlődését. A fejlődés ütemét mindig magához a gyermekhez viszonyítva kell megítélni. Minden új fejlődési állomásnak kiindulópontja maga a gyermek. A bölcsődei nevelésben figyelembe kell venni a kisgyermek spontán érésének, egyéni fejlődésének ütemét, a pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, kompetenciáját, nemzetiségi/etnikai, kulturális, és vallási hovatartozását.
Fontos, hogy a bölcsődébe járó kisgyermekek mindegyike egyéni szükségleteihez igazodó mértékben részesüljön érzelmi biztonságot nyújtó gondoskodásban és támogatásban.

6.9. Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége

A gondozási helyzetek a kisgyermeknevelő és a kisgyermek interakciójának bensőséges, intim helyzetei.
A nevelésnek és a gondozásnak elválaszthatatlan egységet kell alkotnia. A gondozás minden helyzetében nevelés folyik, a nevelés helyzetei, lehetőségei nem korlátozódhatnak a gondozási helyzetekre. A fiziológiás szükségletek kielégítése megteremti a magasabb rendű szükségletek kielégítésének feltételeit. A professzionális gondozás, hozzájárul a személyes kapcsolatok pozitív alakulásához és a nevelési feladatok megvalósulásának egyik kiemelt színtere.

6.10. A gyermeki kompetenciakésztetés támogatása

A korai életévekben alapozódnak meg a kognitív, érzelmi és társas kompetenciák, ezért támogatásuk kiemelt jelentőséggel bír a bölcsődei nevelésben. Biztosítani kell annak a lehetőségét, hogy a kisgyermek a játékon, a gondozási helyzeteken és egyéb tevékenységeken keresztül ismeretekhez, élményekhez, tapasztalatokhoz jusson, átélhesse a spontán tanulás örömét, megerősödjön benne a világ megismerésének vágya. Segíteni kell a kisgyermekek önálló kezdeményezéseit, kíváncsiságuk fenntartásával, pozitív visszajelzésekkel. Így teremtünk biztos alapokat az egész életen át tartó tanulás folyamatához.

7. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK SAJÁTOS FELTÉTELEI

7.1. „Saját kisgyermeknevelő”- rendszer

A „saját kisgyermeknevelő” - rendszer a személyi állandóság elvén alapszik. A csoport gyermekeinek egy része (5-6-7 gyermek) tartozik egy kisgyermeknevelőhöz. A nevelés-gondozás mellett ő kíséri figyelemmel a gyermek fejlődését, vezeti a feljegyzéseket, egészségügyi törzslapját, fejlődési naplóját, ő tartja számon az újabb fejlődési állomásokat.
A „saját kisgyermeknevelő” szoktatja be a gyermeket a bölcsődébe és a bölcsődébe járás egész időtartama alatt ő a kisgyermeknevelője (felmenőrendszer). Az ún. ölelkezési időben – az az időszak, amikor mindkét kisgyermeknevelő a csoportban van – idejét elsősorban a „saját” gyermekei nevelésére, gondozására fordítja.
A „saját kisgyermeknevelő” - rendszerben több figyelem jut minden gyermekre, számon lehet tartani a gyermekek egyéni igényeit, problémáit, szokásait, elsősorban a „saját” kisgyermeknevelő segíti át őket a bölcsődei élet során adódó nehézségeken.

7.2. Gyermekcsoport szervezése

A bölcsődei gyermekcsoport létszámát jogszabályok határozzák meg: / 15/1998. (IV. 30) NM rendelet 40.§/.
Ennél magasabb létszám szakmailag nem fogadható el, a megengedettnél több gyermek nem csupán ellátási problémát jelent a kisgyermeknevelőnek, hanem nagyobb a zaj a csoportban, valószínűsíthetően több a konfliktus, megterhelőbb az alkalmazkodás a gyermekek számára, kevesebb a lehetőség az egyéni bánásmódra.
A sajátos nevelési igényű gyermek bölcsődei csoportban (speciális csoportban vagy integráltan/inkluzívan) történő gondozása, nevelése, fejlesztése 2 egészséges gyermek ellátásához szükséges feltételrendszer biztosításával oldható meg, de természetesen a létszámhatárok a sajátos nevelési igény természetétől is jelentős mértékben függnek.
A vegyes korcsoport előnyei (a nagyok húzóerőt jelentenek a kicsiknek, a kicsikkel való együttlét során empátiájuk, toleranciájuk nő) a bölcsődés korban még kevésbé érvényesülnek, mint a későbbi életszakaszokban.

7.3. Napirend

A jól szervezett, folyamatos és rugalmas napirend a gyermekek igényeinek, szükségleteinek kielégítését, a nyugodt, folyamatos gondozás feltételeit, annak megvalósítását kívánja biztosítani, megteremtve a biztonságérzetet, a kiszámíthatóságot, az aktivitás és az önállósodás lehetőségét.
A napirenden belül az egyes gyermekek igényeit úgy kell kielégíteni, hogy közben a csoport életében is áttekinthető rendszer legyen, a gyermekek tájékozódhassanak a várható eseményekről, ne legyen felesleges várakozási idő. Ez egyben a csoport belső nyugalmát is biztosítja. A folyamatos gondozáson belül az egymást követő események (tisztálkodás, étkezés, alvás) a gyermek biztonságérzetét, jó közérzetét teremtik meg. A napirend függ a gyermekcsoport életkori összetételétől, fejlettségétől, szükségleteitől, de befolyásolják azt az évszakok, az időjárás, a csoportlétszám. Kialakításának további feltételei a személyi állandóság (saját kisgyermeknevelő-rendszer), a tárgyi feltételek, a jó munkaszervezés, a kisegítő személyzet összehangolt munkája, a gyermekek otthoni életének, életritmusának

lehetőség szerinti figyelembevétele.

Napirend

7:00 – 7:50	Gyermekek folyamatos érkezése, kézmosás a szülővel. Szabad játéktevékenység a csoportszobában. Szükség szerint WC használat, pelenkacsere, kézmosás.
7:50 – 8:00	Reggeli torna a gyermekek igénye és önkéntessége alapján.
8:00 – 8:30	Folyamatos reggeli. Reggeli előtt, illetve után igény szerint WC használat, pelenkacsere, kézmosás. Életkori sajátosságok figyelembevételével szájöblítés, fogmosás.
8:30 – 9:30	A később érkező gyermekek bekapcsolódása a szabad játéktevékenységbe. Heti program megvalósulása.
9:30	Tízórai.
9:40 – 10:50	Folyamatos játék a szabadban.
10:50 – 11:25	Folyamatos bejövetel a saját kisgyermeknevelővel. Önálló vetkőzés, szükség szerinti segítséggel. WC használat, pelenkacsere, kézmosás. Szabad játéktevékenység a csoportszobában.
11:25 – 12:00	Ebéd a gondozási sorrendnek megfelelően. Szükség szerint WC használat, kézmosás. Alváshoz készülődés.
12:00 – 14:30	Alvás. Ébredés után folyamatos felkelés, WC használat, pelenkacsere, kézmosás. Korábban ébredő gyermekek számára csendes játéktevékenység biztosítása. Tovább alvó gyermekek nyugalmának megteremtése.
14:30 – 14:50	Folyamatos uzsonna.
14:50 – 16:30	Tovább alvó gyermekek uzsonnázása. Szabad játéktevékenység a csoportszobában, időjárástól függően a szabadban a szülők érkezéséig.

Az időpontok a gyermekek létszámától, életkori összetételétől és az évszaktól függően változnak.

8. CSALÁDOK TÁMOGATÁSÁNAK MÓDSZEREI, LEHETŐSÉGEI

A családok támogatása a családban hatékonyan működő erőforrások felkutatására és ezen erőforrások eredményes működtetésére irányul, mely hozzájárul a család szocializációs funkciójának minél szélesebb körű kibontakoztatásához. A kapcsolattartásnak, tájékoztatásnak több formája van, mindegyik más-más szerepet tölt be, ezért célszerű párhuzamosan minél többet alkalmazni belőlük.
A bölcsődei nevelés-gondozás a családi neveléssel együtt azt kiegészítve szolgálja a gyermekek fejlődését. Arra törekszünk, hogy folyamatosan tájékoztassuk a szülőket, a gyermekek fejlődéséről, őszinte, hiteles, személyes hangvétellel az együttnevelés érdekében.

8.1. A családlátogatás

Célja: a családdal való kapcsolatfelvétel, a gyermek és a szülők otthoni környezetben való megismerése, ezért lehetőség szerint az első családlátogatásra a beszoktatás megkezdése előtt kerüljön sor. A családlátogatás arra is lehetőséget nyújt, hogy a szülő bővebben informálódjon a bölcsődei életről, jobban megismerje azokat a kisgyermeknevelőket, akikre gyermekét bízza.
A családi élet az emberek intim szférájához tartozik, ezért a családlátogatás lehetőségének ajánlásakor, az időpont megválasztásakor, a családlátogatás alatt és után a család kívánságait mindenekfelett tiszteletben kell tartani. A családlátogatás fontos színtere a bizalmi kapcsolat megalapozásának, ami feltétele a későbbi jó együttműködésnek.

8.2. Beszoktatás (adaptáció) – szülővel történő fokozatos beszoktatás

A szülővel történő fokozatos beszoktatás a családdal való együttműködést helyezi előtérbe. Az anya vagy az apa (esetleg nagyszülő) jelenléte biztonságot ad a kisgyermeknek, és megkönnyíti az új környezethez való alkalmazkodását. A kisgyermek és a kisgyermeknevelő között fokozatosan kialakuló érzelmi kötődés segíti a gyermeket új környezetének elfogadásában, jelentősen megkönnyíti a beilleszkedést a bölcsődei közösségbe, mérsékeli az adaptáció során mutatkozó stressz reakciók (pl. étkezési, alvási nehézségek, nyugtalanság, sírás, tiltakozás, a szülőhöz való fokozott ragaszkodás, a viselkedésben, szokásokban, az önállóság terén jelentkező esetleges változások… stb.). súlyosságát, időbeni elhúzódását.
Bölcsődénkben a szülővel történő 2 hetes fokozatos beszoktatást preferáljuk.

8.3. Kapcsolattartás a szülőkkel

A szülők és a bölcsőde folyamatosan, kölcsönösen tájékoztatják egymást a gyermek fejlődéséről. Ez alapvető fontosságú a személyre szóló bölcsődei nevelés-gondozás kialakításában, és a családokat is segíti a gyermek nevelésében.
A korrekt partneri együttműködés feltétele a kölcsönös bizalom, az őszinteség, a hitelesség, a személyes hangvételű (de nem bizalmaskodó), etikai szempontból megfelelő, az érintettek személyiségi jogait tiszteletben tartó, tapintatos, folyamatos kommunikáció, az információ megosztása.

A kapcsolattartásnak, tájékoztatásnak több formája van. Egyéni kapcsolattartási formák: beszélgetés érkezéskor és hazamenetelkor, üzenő füzet, családlátogatás, csoportos kapcsolattartási formák: szülői értekezletek és szülőcsoportos beszélgetések, hirdetőtábla, nyílt napok, írásos tájékoztatók, szervezett programok.

8.3.1. Napi kapcsolattartás

A napi kapcsolattartás célja a rövid, kölcsönös informálás, a kisgyermek érzelmi állapotáról, hangulatáról, az őt érintő napi történésekről. változásokról. Az egyéni igények, kérések megfogalmazására is ekkor kerül sor. Az interakciós helyzetet a pozitív hangvétel jellemzi, de a negatív eseményekről is tényszerű tájékoztatás történik, a szakmai, etikai szabályoknak és időkereteknek megfelelően.

8.3.2. Egyéni beszélgetés

Az egyéni beszélgetés a kisgyermek fejlődéséről szóló részletes, kölcsönös tájékozódást, vagy a hosszabb megbeszélést igénylő kérdések, nevelési problémák közös átgondolását szolgáló találkozási forma. Kezdeményezheti a szülő, a kisgyermeknevelő, a bölcsődevezető. A szakmai kompetencián túlmenő kérdésben kérhető egyéb szakember közreműködése.

8.3.3. Szülőcsoportos beszélgetések

A szülőcsoportos beszélgetések a bölcsődei nevelési évenként legalább 3 alkalommal szervezett tematikus beszélgetések a csoport kisgyermeknevelőjének vezetésével a csoportba járó gyermekek szüleit foglalkoztató nevelési témáról. A problémák megosztása, egymás meghallgatása segíti a szülői kompetenciaérzés megtartását. Lehetőség van az egymástól hallott helyzetkezelési módok továbbgondolására, ezáltal a saját viselkedésrepertoár bővítésére. A kisgyermeknevelőktől kapott indirekt megerősítések jó irányba befolyásolják a szülők nevelési szokásait.

8.3.4. Szülői értekezlet

Bölcsődén belül a szülői értekezlet a szülők általános és az adott gyermekcsoportra vonatkozó tájékoztatását, valamint a gyermekeket érintő, a szülőkkel közösen meghozandó döntések elősegítését szolgálja. Egy nevelési éven belül három alkalommal célszerű szülői értekezletet tartani (beszoktatások előtt, a beszoktatásokat követően, és a nevelési év vége felé), de a bölcsődét vagy az adott gyermekcsoportot érintő különleges helyzetekben rendkívüli szülői értekezlet összehívására is sor kerülhet.

8.3.5. Indirekt kapcsolattartási formák

Az indirekt tájékoztatási formák jól kiegészítik a direkt kapcsolattartási formákat. Az írásbeli tájékoztatók, hirdetőtáblák, honlap, szórólap, közösségi oldalakon való megjelenések lehetőséget adnak az ismeretterjesztésre.

8.3.6. Szervezett programok

A családok igényeihez igazodó többlet-lehetőségek a családok segítése, a szülői kompetencia növelése, a család és a bölcsőde közötti kapcsolat erősítése érdekében. Több fajtájuk lehet, pl.: előadás, beszélgetés neves szakemberrel a szülőket érdeklő témákról, étel-, könyv-, játékbemutató szaktanácsadással és adott esetben vásárlási lehetőséggel egybekötve, vagy klub-jellegű családi programok ünnepekhez kapcsolódóan (pl. adventi készülődés) vagy alkalomtól függetlenül bizonyos, kiszámítható rendszerességgel. Ezek a közös élmények, az emberi kapcsolatok és a tapasztalatok, a tájékozottság gyarapításával nagymértékben hozzájárulhatnak a szülői kompetencia fejlődéséhez, a családi nevelésnek és a gyermek fejlődésének segítéséhez.

8.4. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató kapcsolatrendszere

A szakmai munka fejlődését, a tudásmegosztást, a jó gyakorlatok elterjedését biztosítja a bölcsődei ellátást nyújtó intézmények, szolgáltatók egymás közötti szoros együttműködése.
A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató és az óvoda között olyan kölcsönös együttműködésre épülő, tartalmas kapcsolat kialakítása szükséges, amely lehetővé teszi egymás szakmai elveinek, céljainak megismerését, megértését.
Fontos a szakmai kompetencia elismerésén alapuló partneri viszony előtérbe helyezése. Különös jelentőséggel bír ez a közös igazgatású integrált intézményünk esetében. Mindezek a kisgyermek érzelmi biztonsága folyamatos fejlődésének fenntartását szolgálják, intézményváltásnál segítenek az új környezetbe történő beilleszkedésben.
A kompetenciahatárok kölcsönös tiszteletben tartásával kooperatív kapcsolatokat alakítunk ki mindazokkal a társintézményekkel és szakemberekkel, akikkel a családok kapcsolatba kerülnek/kerülhetnek, illetve akikkel a kapcsolat kialakítása a gyermek egészséges fejlődése, fejlesztése szempontjából szükséges.
A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató és a különböző civil szervezetek közötti együttműködés is hozzájárulhat a bölcsődei ellátást igénybe vevő családok szükségleteinek, esetleges speciális igényeinek kielégítéséhez.

8.4.1. A bölcsődék kapcsolata a bölcsődei hálózaton belül

Napi kapcsolatban állunk elsősorban Kőszeg Meseváros Kincses sziget bölcsődéjével. A Szombathelyi Egyesített Bölcsődei Intézményhez (9700 Szombathely, Bem J. u. 33.), mint bázisintézményhez bármikor fordulhatunk szakmai tanácsokért, segítségért, valamint a tapasztalatok cserélése céljából. Az általuk szervezett régiós Regionális Szakmai Értekezleteken rendszeresen részt veszünk.

8.4.2. Bölcsőde és óvoda kapcsolata

Az óvónők látogatása a bölcsődébe, kisgyermeknevelők látogatása az óvodába, a bölcsődés gyermekek ismerkednek az óvodai csoporttal, az óvó nénikkel, óvodások – bölcsődések közös udvari játéka, művészeti élmények közvetítése a bölcsődés gyermekeknek, továbbképzések.
A gyermekeket érintő kapcsolattartási formák közül a szomszédunkban lévő székhely intézményünkkel, a Tündérkert óvodával tudjuk élővé tenni. Velük napi kapcsolatban vagyunk, egymás rendezvényeit, ünnepeit is örömmel látogatjuk.

Intézményünk székhelyóvodájával kapcsolatunk munkáltatói és szakmai feladatokra is kiterjed Tevékenységük jó iránymutató számunkra. Napi szinten meg tudjuk beszélni a felmerülő nehézségeket és a pozitívumokat.
Lehetőségünk van intézményünk óvodáiban a volt bölcsődéseink meglátogatására is.

8.4.3. Egyéb kapcsolatok

A kompetenciahatárok kölcsönös tiszteletben tartásával kooperatív kapcsolatokat alakítunk ki mindazokkal az intézményekkel, melyekkel a családok kapcsolatba kerülnek. Ezek a következők: Védőnői Szolgálat, Házi Gyermekorvosi Szolgálat, Gyermekjóléti Szolgálat, Családsegítő Központ, Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat, Gyámhatóság, Nevelési Tanácsadó.

9. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS FÖBB HELYZETEI

A nevelés-gondozás valamennyi helyzetének célja a gyermek testi-lelki harmóniájának elősegítése, melyhez hozzátartozik a személyi- és tárgyi környezettel való harmónia is, ezért a nevelés-gondozás valamennyi helyzetében lehetőséget kell biztosítani a kisgyermek számára ahhoz, hogy érdeklődésének, pillanatnyi pszichés szükségleteinek megfelelően ismerkedhessen személyi- és tárgyi környezetével úgy, hogy viselkedési mintát és segítséget kapjon optimális és sokoldalú fejlődéséhez és szocializációjához.
A gondozás (testi szükségletek kielégítése) és a játék a bölcsődei élet egyenrangúan fontos helyzetei, melyekben lényeges a gyermek szabad aktivitás iránti igényének és kompetencia érzésének erősítése.
A bölcsődei élet legyen élvezetes, részvételre motiváló és kielégítő tanulási élményeket biztosító, társas közegben zajló, interakciót ösztönző. A gyermekek számára biztosítani kell, hogy koruknak és fejlettségüknek megfelelően vegyenek részt az egyes élethelyzetek, tevékenységek előkészítésében, kiválasztásában, alakításában.
Valamennyi tevékenység, élethelyzet alakításának módszertani alapja a gyermek pozitív önértékelésének erősítése és a különböző faji, kulturális, vallási, nyelvi, nemi, valamint fizikai és mentális képességbeli különbözőségek tiszteletének kialakítása.

9.1. Tanulás

A teljesítményelváráshoz kötött, erőltetett ismeretgyarapításnak a bölcsődében nincs helye.
A bölcsődei nevelés-gondozás területén a tanulás fogalmát a lehető legtágabban értelmezzük: minden olyan tapasztalat- és/vagy információszerzési folyamattanulás, amely tartós változást idéz elő a viselkedésben és/vagy a gondolkodásban.
A tanulás a gyermek korából és fejlettségéből adódó tevékenység, ill. tevékenységbe ágyazottan történik.
A tanulás legfontosabb irányítója a személyes kíváncsiság, az érdeklődés.
A kisgyermekkori tanulás színterei a természetes élethelyzetek: a gondozás és a játék, a felnőttel és a társakkal való együttes tevékenység és kommunikáció.

A tanulás formái: utánzás, spontán játékos tapasztalatszerzés, a kisgyermeknevelő- gyermek interakcióból származó ismeretszerzés és szokáskialakítás. A kisgyermeknevelő a sajátos nevelési igényű gyermekekkel való foglalkozás során alkalmazott módszereiben figyelembe veszi, hogy náluk hosszabb időt vesz igénybe a tanulási folyamat, és ebben direktebben kell részt vennie, mint az egészséges gyermekeknél. A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében kevésbé építhet arra a belső motivációra, amely az ép gyermeknél természetesen jelentkezik a fejlődés folyamán.
A beszéd a kisgyermekkori tanulás nagyon fontos eleme. A kommunikatív képességek fejlődésének feltételei a biztonságos és támogató környezetben zajló felnőtt-gyermek és gyermek-gyermek interakciók. Figyelembe kell venni azoknak a gyermekeknek a nyelvi szükségleteit, akiknek más az anyanyelvük.

9.2. Gondozás

Bensőséges interakciós helyzet kisgyermeknevelő és gyermek között, melynek elsődleges célja a gyermek testi szükségleteinek kielégítése.
A személyes és a szociális kompetencia kialakulásának egyik feltétele, hogy a gyermek csecsemőkortól kezdve aktívan vehessen részt a gondozási helyzetekben, lehetősége legyen úgy próbálkozni, hogy közben érzi a kisgyermeknevelő figyelmét, biztatását, támogató segítségét. Sikeres próbálkozásait a felnőtt megerősítéssel, dicsérettel jutalmazza (ez növeli az együttműködési kedvet), a sikertelenségért viszont nem jár elmarasztalás. Lényeges az elegendő idő biztosítása, mivel az egyes mozzanatok megtanulása hosszú gyakorlást igényel.
A gondozáshoz szükséges eszközök megnevezését, fogásait, használatát a felnőttek mindig megmutatják a gyermekeknek, és a gondozási teendőket kommunikációval kísérik. Ezzel a kommunikációval elindul a gondozási feladatokhoz szükséges szokás-szabályrendszer megismerése. A gyermekek altatását dúdolással vagy halk altatódalok énekelgetésével, rövid mesékkel, verses mesékkel tesszük meghittebbé.
A felnőttel való kommunikáció érzelmi töltése, a kisgyermeknevelőnek a gyermekről adott jelzései kihatnak az önelfogadásra, a személyiség egészséges alakulására.
A gondozás jelentős mértékben befolyásolja a szokáskialakítást és az önállósodást.
Az egységes szokásrendszer gyakorlása, működtetése segíti a gyermekek eligazodását, biztonságérzetet ad.

9.3. Játék

A gyermekkor legfontosabb tevékenysége, amely segít a világ megismerésében és befogadásában, elősegíti a testi, az értelmi, az érzelmi és a szociális fejlődését. A kisgyermeknevelő a játék feltételeinek biztosításával (megfelelő hely, idő, eszköz, élmény) és nevelői magatartásával támogatja az elmélyült, nyugodt játéktevékenységet, a gyermekek kreatív megnyilvánulásait. A gyermek igényeitől és a helyzettől függően kezdeményez, szerepet vállal a játékban, annak tartalmát ötleteivel, javaslataival színesíti. A játék ad elsősorban lehetőséget a társas kapcsolatok fejlődésére is. A többi gyermekkel való együttlét örömforrás a kisgyermek számára, a társak viselkedése mintát nyújt, segítve a szociális képességek fejlődését.

A játékhelyzetekben kialakult konfliktusokat igyekszünk a gyermekekkel közösen megoldani. A kisgyermeknevelő minden játékeszköz használatát bemutatja, ezzel elindítja a játéktevékenységhez szükséges szokások, szabályok kialakítását.

9.4. Mozgás

Csecsemő- és kisgyermekkorban a mozgás alapvető formái alakulnak ki, fejlődnek. A mozgásigény rendkívül nagy ebben az életkorban. Az egészséges gyermek örömmel ismétli a különböző mozdulatokat a szobában és az udvaron egyaránt, ezért biztosítjuk a gyermekek számára a mozgásteret, mozgásfejlesztő játékokat, melyek használata során gyakorolják a gyermekek az egyes mozgásformákat, fejlődik mozgáskoordinációjuk, harmonikussá válik a mozgásuk.
A mozgásfejlesztő eszközök szerepe az érdeklődés felkeltésében igen erős, ezért a kisgyermeknevelő többször variálja változatos mozgáseszközökkel a mozgásos tereket, hogy a gyermekek mozgás aktivitását fent tudja tartani.
Fontos szempont, hogy a környezet balesetmentes legyen, a veszélyforrásokat kiküszöböljük. Minél változatosabb mozgásra van lehetősége a gyermekeknek, annál nagyobb örömüket lelik a játékban.
Csecsemőknek olyan játszóhelyet kell biztosítani, amely védett, de elegendő hely áll rendelkezésre, pl.: hempergő, elkerített szobasarok.
A nagymozgásos játékokra a szabadban, udvaron, teraszon több lehetőség adott, mint a szobában. A szobai játékok sokféleségük folytán a kéz finommozgását és a nagymozgásokat is fejlesztik. A csoportszobában is szükségesek nagymozgásos játékok.
Az önállósági törekvések támogatása során a gondozási műveletekben való aktív részvétel a praktikus mozgások gyakorlására, finomítására ad lehetőséget.

9.5. Mondóka, ének

A bölcsődében sokrétű zenei élmény átélésére, tapasztalatszerzésre ad lehetőséget a környezet hangjainak megfigyelése, a kisgyermeknevelők kellemes ének- és beszédhangja, spontán dúdolgatása, ritmusos szövegmondása, a dallam és ritmushangszerek hallgatása, a közös éneklés. A gyermek életkori sajátosságaihoz, egyéni fejlettségéhez, érzelmi, hangulati állapotához igazodó, felelősséggel kiválasztott és alkalmazott játékos mondókák, gyermekdalok, népdalok és értékes egyszerű zeneművek felkeltik a kisgyermek érdeklődését, formálják esztétikai érzékenységét, zenei ízlését, segítik a hagyományok megismerését és továbbélését. A személyes kapcsolatban, játékhelyzetekben átélt mondókázás, éneklés, énekes ölbeli játékok, zenehallgatás pozitív érzelmeket keltenek, örömélményt, érzelmi biztonságot adnak a kisgyermeknek. Az ismétlődések, a játékos mozdulatok megerősítik a zenei élményt, a zenei emlékezetet. Érzelmi alapon segítik az anyanyelv, a zenei anyanyelv elsajátítását, a személyiség fejlődését, hozzájárulnak a kisgyermek lelki egészségéhez, valamint a csoportban a derűs, barátságos légkör megteremtéséhez. A bölcsődei zenei nevelés eredményes megvalósítása lehetőséget nyújt a gyermek további zenei fejlődésére.

„A bölcsődében a zenei hatás ugyanolyan egyszerűen és természetesen vegye körül a gyermeket, mint a beszéd és a zörejek. Nem kell az énekléshez külön foglalkozási programot szervezni, meghatározni az időpontot, időtartamot, hanem észre kell venni azokat a

lehetőségeket, amikor a játékhelyzethez egy dal illene, vagy amikor a gyermek a vele való foglalkozásként igényelné az énekes játékot." (Forrai Katalin, 1994: 23)
Fontos, hogy gyermekeinknek továbbadjuk a népdal szeretetét, minél korábban, hogy fiatalságuk idején magukba szívják, hogy majdan továbbvigyék magukkal, s átadják utódjaiknak.
Az óvodás gyermekek egy-egy körjátékkal, vagy ölbeli játékkal folyamatosan kedveskednek a bölcsődés gyermekeknek.

9.6. Vers, mese

A rövid versek, mesék a gyermek életelemévé válnak, ha kora gyermekkortól kezdve a nevelő élményszerűvé teszi. A rigmusos versek, mesék által fejlődik a kisgyermek képzelete, gondolkodása, emlékezete, beszéde. Szociális fejlődésére is hatással van. A képeskönyv nézegetés, verselés, mesélés bensőséges kommunikációs helyzet, így a kisgyermek számára alapvető érzelmi biztonság egyszerre feltétel és eredmény. Spontán jelenik meg a bölcsődei életben a gyermeki igénynek megfelelően, de a kisgyermeknevelő minél többször játszik a gyermekekkel ölbeli játékot a gyermek és a felnőtt érzelmi és fizikális kontaktusának, kialakítása érdekében.
Már a bölcsődés korú gyermek érzi a mondókák ritmikus varázsát, ezért minél több egyszerű mozdulatokkal kísérik azokat. A rövid kis állatmesék főhőseivel már azonosulni képes, ami fejleszti a gyermek empátiáját, gazdagodik szókincse. A mese a gyermeket segíti az izgalmak átélésében s az ebből fakadó önálló véleményalkotás megfogalmazásában. Minden nap hangzanak el ún. „Képzeld el…" mesék. Népmesékből, állatmesékből, művészi értékkel bíró irodalmi alkotásokból válogatunk. A motiválást segítik a bölcsődei korosztálynak megfelelő könyvek, bábok, melyek a gyermekek számára elérhető helyen vannak elhelyezve a puha mesesarokban, kuckóban. Bölcsődénkben a népi és az irodalmi műveknek egyaránt helye van. A kisgyermeknevelők minden ünnepre is „hoznak" a gyermekeknek verseket, rövid meséket. Reményeink szerint óvodáskorra kialakul bennük a mese, vers szeretete.

9.7. Alkotótevékenységek

Az öröm forrása maga a tevékenység – az érzelmek kifejezése, az alkotás, nem az eredmény számít, hanem valaminek a létrehozása, melyben megjelenik az önkifejezés. A gyermekek sok anyaggal találkoznak, amiből létrehozhatnak valami új produktumot.
A kisgyermeknevelő megismerteti a gyermekeket ezekkel az anyagokkal, és megmutatja nekik, hogy mit lehet ezekből az anyagokból készíteni. Közben ösztönzi őket, hogy egyéni megoldásokat találjanak ki. A kisgyermeknevelő a gyermek spontán kezdeményezésére építve segíti az alkotókedv, készség kibontakozását. A gyermek alkotásának elismerésével és megbecsülésével, megőrzésével segítheti az alkotótevékenységek iránti érdeklődést és a személyiségfejlődésre gyakorolt hatások érvényesülését.
Kreativitásukat, képzelő erejüket, vizuális emlékezetüket, gondolkodásukat, emlékezetüket, problémamegoldó képességüket, szem-kéz koordinációjukat, finommotorikájukat fejlesztjük az alkotások által. Fontos, hogy hagyjuk a gyermekeket szabadon alkotni.

A gyermekek az e célra kialakított alkotó térben tevékenykedhetnek, ahol különböző alkotások készülnek, melyek a csoportszobát díszítik, hogy a gyermekek sokáig gyönyörködhessenek alkotásaikban.
Egész nap lehetőség van a ceruza, zsírkréta használatára. Célunk a firkálás, rajzolás, mint önkifejezés eszközének a megszerettetése. Udvaron a homokban, sárban való nyomhagyás, aszfaltkréta használata időjárás függvényében.

9.8. Egyéb tevékenységek

Ezek a tevékenységek valamilyen élethelyzet közös előkészítéséhez és megoldásához, az egymásról és a környezet szépségéről való gondoskodáshoz kapcsolódnak (pl. virághlocsolás, gyümölcsnap előkészítése, ősszel a levelek gereblyézése… stb.). Az öröm forrásai az együttesség, a közös munkálkodás és a tevékenység fontosságának, hasznosságának átélése. A gyermekek bármikor bekapcsolódhatnak, és bármikor kiléphetnek, az önkéntesség nagyon fontos, a tevékenykedés nem lehet feladat. A helyzetek lényeges tanulási lehetősége az egymásra épülő elemekből álló műveletsorhoz igazodással próbálkozás, az együttműködés és a feladatok megosztása. Az egyes tevékenységek fejlesztik az ízlést, a hétköznapi élet esztétikuma iránti igényességet, a mások felé fordulást, mások igényeinek figyelembevételét és az empátiát.

10. A BÖLCSŐDE SZAKMAI PROGRAMJA

Az együttműködés, a kapcsolattartás a családokkal elengedhetetlen feltétele a kisgyermekek személyre szóló nevelésének, gondozásának. A családi programok alkalmával lehetőség nyílik a kötetlen beszélgetésekre, egymás megismerésére. A szülők a színes és változatos rendezvényeken aktívan és örömmel vesznek részt, ízelítőt kapnak a bölcsőde hangulatából, mindennapjaiból. A jeles napok a szakmai programnak megfelelően kerülnek megrendezésre.

A programokról a szülőket tájékoztatjuk, plakátokat készítünk, valamint a programajánlók felkerülnek az intézmény honlapjára is.

Szakmai Programunk a hagyományőrzésre épül.

Bölcsődénkben fontosnak tarjuk a hagyományok ápolását. Minden jeles napot egy hosszabb előkészülettel vezetünk be. Arra törekszünk, hogy az együtt munkálkodás, együtt játszás, a tervezgetés által izgalmassá tegyük a várakozás időszakát. A szülőkkel együtt minél több szerepet vállalunk, hogy a gyermekeknek igazi élményt jelentsenek ezek a napok.
A hagyományőrzés által évszakonként, havonként a természet, a környezet, a növényvilág és az állatvilág megfigyelése, megtapasztalása különböző játékos tevékenységek segítségével. Beszélgetések az időjárásról, a növényekről, állatokról, környezetünkről. Lehetőségünk van a Horvátzsidányi óvodába ünnepek alkalmával átmenni, melyek szintén élményekkel gazdagítják a gyermekeket.
A bölcsődések számára szervezett programok alkalmával (Advent, gyermeknap, farsangi mulatság…stb.) is igyekszünk zenei élményekben részesíteni a gyermekeket, hangsúlyt

fektetve a **minél korábbi zenei nevelésre**. Fontosnak tartjuk az élő zenét, a furulyázást a kisgyermekek számára. Különböző hangszerek használata a kisgyermeknevelők által, melynél fontosnak tartjuk, hogy a gyermekek is megtapinthassák, megszólaltathassák, játszhassanak rajta, ezeket mindennapjaink során használva.
A zenei, énekes foglalkozások fejlesztik a gyermek ritmusérzékét, zenei hallását, kommunikációs készségét, közösségbe való beilleszkedését, beszédkészségét, figyelmét. Az énekes együttlét alkalmával játékosan és önfeledten szívja magába az új ismereteket.
A jeles napok hangulatát előidéző népdalok, versek, mondókák, mesék felelevenítése, felhasználása.
A hagyomány az a tudás, tapasztalat, örökség, kultúra, amit elődeink ránk hagytak. A hagyományőrzés ezek megtartása, átörökítése a bölcsődei nevelésben.
A mai modernizált, gépiesített világban még fontosabbnak tartjuk, hogy megismertessük a gyermekeket már egészen kiskorban a természet szépségeivel, a hagyományokkal. A televízió, számítógép, mobiltelefonok…stb. világában még inkább szükséges őseink ránk hagyott kincseit megőriznünk, továbbadnunk.
A kisgyermeknevelőknek példát kell mutatniuk a szülőknek, családoknak is, hogy a gyermekek érdeklődését hagyományainkkal is fel lehet kelteni és fenn lehet tartani, és mindez mennyivel értékesebb a gyermekek fejlődése szempontjából, mint a technikai vívmányok.

A hagyományőrzést nem külön témaként alkalmazzuk, hanem a bölcsődei nevelés részeként, vagyis beépítjük napi, heti tevékenységeinkbe, hétköznapjainkba, ünnepeinkbe, mese, vers, ének, zenei foglalkozásainkba, alkotótevékenységeinkbe, bábozásba, mozgásos játékokba.

A természet megszerettetésének célja, hogy a kisgyermek egyre jobban megismerje az őt körülvevő világot, környezetének változásait. Felfedezhetjük vele a természet szépségeit, rácsodálkozhatnak az állat- és növényvilágra. A tevékenységek során megismerkedhetünk a minket körülvevő természetes anyagokkal, azok esetleges felhasználásával, tulajdonságaival, valamint környezetünk szebbé varázsolásában, díszítésben is segítségünkre lehetnek.

A bölcsőde szakmai programja havi bontásban

10.1. Ősz jeles napjai

Az ősz nagy munkát rótt az egyszerű falusi emberekre. Ebben az időben a betakarítás, a termények elraktározása, eladása, tartósítása, az állatok behajtása mind a télre való előkészületet szolgálta. A népszokások, hagyományok is ezekhez a gazdasági évet lezáró eseményekhez kapcsolódtak.
A csoportszoba és a bölcsőde fő helyiségeinek (folyosó, gyermeköltöző, csoportszoba) őszi díszítése, őszi hangulat megteremtése. A gyermekek őszi alkotásainak elhelyezése a csoportszobában.

10.1.1. SZEPTEMBER

A gyermekek felvétele a Bölcsődei Felvételi Kérelem nyomtatvány kitöltésével kezdődik, bölcsődelátogatással, szülői értekezlettel, a kisgyermeknevelő családlátogatásával folytatódik és a szülővel történő fokozatos beszoktatással fejeződik be. Ezek a találkozások alkalmat adnak arra, hogy a szülők megismerjék a bölcsődei nevelés-gondozás elveit és gyakorlatát, a kisgyermeknevelő pedig a szülő segítségével megismeri a gyermeket, annak egyéni szokásait.

Az adaptáció 2 hetet vesz igénybe. Ezen időszak alatt egymáshoz közelítjük a napirendeket, segítjük az alkalmazkodást a családoknak, gyermekeknek. Fokozatosan megismerkednek a bölcsődei élettel, ezáltal könnyebb lesz az elválás, a beilleszkedés a közösségbe. Állandó támogatással, bíztatással, felvilágosítással is segítjük a szülőket a beszoktatás során. A szülővel történő fokozatos beszoktatás a bölcsődei nevelő – gondozó munka fontos része, mely a család elsődlegességét, a vele való együttműködést helyezi előtérbe. A beszoktatás során fokozatosan vesszük át a gondozási feladatokat a szülőktől, a szülői jelenlét időtartalmát is folyamatosan csökkentjük.
Az érzelmi kötődés fokozatosan alakul ki a gyermek és a kisgyermeknevelő között, ez segíti új környezetének elfogadásában. A gyermeket „saját kisgyermeknevelője" szoktatja be, akivel a családlátogatás alkalmával sikerült megismerkednie. Ő marad a kisgyermeknevelője egész bölcsődei élete folyamán. A folyamatosan és rugalmasan kialakított napirend biztonságot és kiszámíthatóságot jelent a kisgyermek számára.

Már a beszoktatás ideje alatt alkalom nyílik a hagyományőrzés megismerésére, gyakorlására. Kihasználjuk az udvar nyújtotta lehetőségeket: homokozás, falevelek gyűjtése, préselése, felhasználása, aszfaltkrétával rajzolás, udvarunk környezetünk tisztán tartása stb. Már a beszoktatás alatt hallja a gyermek a mondókákat, énekeket, furulyázásunkat, verseket, meséket, melyek az évszakokhoz, illetve tevékenységeinkhez igazítottak. Amíg a szülő jelen van őt is bevonjuk, így részese a program gyakorlati megvalósításának.

- **Környezetvédelmi nap keretén belül**: Takarítási világnap (szeptember 20-a körül). Ehhez a jeles környezetvédelmi világnaphoz kapcsolódva különféle alkotásokat, dekorációs eszközöket készítünk újrahasznosított anyagok felhasználásával. Beszélgetések által felhívjuk a figyelmet környezetünk tisztán tartására. Napi szokásainkba is beépítjük ezeket a fontos dolgokat (pl. szalvéta, zsebkendő szemetesbe való eldobása, nem szemetelünk a szabadban sem…stb). Virágokat ültetünk a teraszok ládáiba, azokat ápoljuk, környezetünket tisztán, rendben tartjuk. A programban részt vesznek a beszoktatásban jelen lévő szülők is.
- **Szeptember 30. Magyar Népmesék napja,** Ezen a napon magyar népmeséket mesélünk, és jelenítünk meg különböző formában. Minden évben más mese kerül feldolgozásra a kisgyermek életkorát figyelembe véve, ami számukra is érthető és élvezhető.
- **Szüreti mulatság**
    - a kisgyermekek lehetőség szerint szőlőt, gyümölcsöt hoznak a bölcsődébe,
    - az udvaron vagy a csoportszobában szőlőt szemezgetnek, megkóstolják a kipréselt szőlő ízét

- megbeszélik a kisgyermeknevelőkkel a formákat, színeket, ízeket
- a kisgyermeknevelőktől énekeket, mondókákat hallgatnak a szüretről, gyümölcsökről.

10.1.2. OKTÓBER

A tervezett heti programok elindítása, a beszoktatások után, október hónapban kezdődnek.

Az ősszel kapcsolatos jelenségek megismerése játékos módon:

- Az időjárás változásainak megfigyelése: napsütés, felhő, eső, szél, hőmérsékletváltozás (hideg, meleg), az őszre jellemző színek (sárga, piros, barna), őszi öltözködés megismerése. Környezet hangjainak megfigyelése.
- Levelek és termények gyűjtése, felhasználása alkotásokhoz, környezetünk díszítéséhez. Őszi levelek préselése, ragasztása, tenyér- és levél lenyomat készítés szőlő, körte, alma festése ujjal, szivaccsal, esőcseppek nyomdázása parafa dugóval, nyomdázás almával, burgonyával.
- Hangszerkészítés szárított termésekből, termányekből, ezek kipróbálása, megszólaltatása. A gyermekcsoport életkori sajátosságait figyelembe véve a hangszerek kiválasztásakor előnyben részesítjük a csörgőket. Az őszi termésekből készült csörgők egyszerre több érzékszervet is foglalkoztatva, audiovizuális hatással bírnak a gyermekekre. A csoportban lévő hangszerek megismertetése, megismerése, kipróbálása. Mindennapjainkba való beépítése. Furulyázás, éneklés, évszaknak megfelelő mondókák, versek, mesék a gyermekek számára.
- Idénygyümölcsök kóstolása, beszélgetés a tulajdonságaikról. A megszerzett tapasztalatok felhasználása az alkotójáték során (nyomdázás, szárított formában fűzés), gyümölcsökhöz kapcsolódó énekek, mondókák, versek, mesék megismertetése.
- A gyümölcsnap keretein belül a gyermekek megismerkednek a gyümölcsökkel, zöldségekkel. A nyers zöldségek, gyümölcsök megfigyelése: íze, színe, alakja, illata, tapintása... Szokások kialakítása (fogyasztás előtt meg kell mosni, mely gyümölcsöknek nem lehet elfogyasztani a héját).

- Október 1. Zenei világnap

- **Október 04. Az állatok világnapja.** Ezen a napon előtérbe kerül az állatok védelme, gondozása. Beszélgetés a háziállatokról, a szabadon élő állatokról. Mondókák, versek, énekek, mesék által a kisgyermeknevelők megismertetik a gyermekeket a különböző állatokkal, azok tulajdonságaival. Képeskönyv nézegetés, informatikai eszközök segítségével az állatok megfigyelése (kinézetük, termetük, színűk…)

- **Megtartjuk az első szülőcsoportos beszélgetéseket.** Fő témája: a beszoktatás tapasztalatai, a napirend megfelelő kialakítása és a további programok ismertetése.

10.1.3. NOVEMBER

Ebben az időszakban megerősítjük a kialakult szokásrendszert. Célunk, hogy a gyermekek már ismerjék jelüket (életkoruknak megfelelően), megszokják új helyüket, segítséggel használják: a szobatiszta gyermekek a kis WC-t, WC- papírt, életkori sajátosságok figyelembevételével a csap megnyitását és elzárását, folyékony szappant, ruha ujjának fel- és lehúzását, kezük szárazra törlését. Bátran kérjenek segítséget, ismerkedjenek meg a játékeszközök helyével, mivel-, hol lehet játszani. A csoport minden tagja kapcsolódjon be a játékok elrakásába, csoportszoba rendben tartására (az életkori sajátosságokat figyelembe véve).

A néphagyományokat követve **e hónap fő témája a liba**. **November 11. Márton napja.** Fontos időjárásjósló nap volt. A néphagyomány úgy tartja, ha ezen a napon fagy, akkor a karácsony enyhe lesz, de fordítva is igaz. „Ha a lúd Márton napján jégen jár, karácsonykor vízben poroszkál, ha Márton napon vízen jár, karácsonykor jégen poroszkál.” (Graph-Art Kft., 2013: 39) A néphit úgy tartja, hogy ezen a napon libát kell enni, és jól kell lakni, mert aki nem ezt teszi, az egész évben éhezni fog. A liba mellcsontjából szintén megjósolták az időjárást. Ha fehér és hosszú volt a csont, azt jelentette, hogy hosszú és havas tél következik.

Ez a nap a paraszti év vége, azaz a téli pihenő kezdete.

<u>Bölcsődénkben a Márton nap megvalósítása:</u>

- gyermekekkel libás alkotások készítése (többféle technikával)
- libás énekek, mondókák, történetek, mesék, versek
- beszélgetés Márton napról

Vizuális-, környezeti-, anyanyelvi-, zenei képesség-fejlesztésben egyaránt megjelenítjük ehhez a hagyományhoz kapcsolódó tevékenységeket, énekeket, mondókákat, verseket, meséket. (hangszerek bevonása, pl. furulyázás; illetve a csoportszobában a gyermekek számára is megtalálható hangszerek)

A hónap utolsó hetében már készülünk a decemberben megrendezésre kerülő Adventi délutánunkra.

- Beszélgetés az öltözködésről (kabát, sapka, sál, meleg cipő), a változó természetről, az időjárásról (csapadék jellegének, mennyiségének megfigyelése… stb).
- Madáretető kirakása, feltöltése magokkal, a madarak megfigyelése. Beszélgetés az állatokról (madarak költözése, téli álmot alvó állatok…). Mondókák, versek, énekek, mesék
- Az időjárás további figyelése (kevesebbet süt a nap, korábban sötétedik).
- Egészséges életmódra nevelés, fogmosás (fogmosás technikájának gyakorlása fogkrém nélkül), szájöblítés bevezetése.
- Előkészületek a Mikulás érkezésére. Mikulás csizma, puttony festése, ragasztása (pl. vattával), szánkó színezése. Mikulás „felöltöztetése” színes papírból.

A karácsonyvárás időszaka sok új és szép élményt nyújt a bölcsődében a gyermekek

számára. A karácsony nagyon bensőséges családi ünnep, ezért ezt az ünnepet a Mikulással ellentétben a bölcsődében nem tartjuk meg. A várakozás varázsos hangulatát, a készülődés örömét viszont megpróbáljuk különféle formában „becsempészni" a bölcsőde falai közé. Megismertetjük a gyerekekkel, hogyan kell a karácsonyt várni, mit jelent az ünnepi készülődés.

10.2. Tél jeles napjai

A téli időszak szintén gazdag ünnepekben és népszokásokban. Az őszi időszak után lakodalmak, disznótorok, családi összejövetelek következtek. A karácsony és a farsang köré több ünnep és népszokás fonódott.

A gyermekszobákban, a bölcsődében téli hangulat megteremtése, díszítések. Gyermekek alkotásainak elhelyezése a csoportszobákban.

10.2.1. DECEMBER

Télen a természet alszik, melyet az is jól tükröz, hogy rövidek a nappalok. Fontos, hogy a kisgyermekek megfigyeljék az évszakhoz kötődő csapadékformákat (hó, dér, zúzmara, eső), illetve e jelenségek természetben betöltött szerepét.

Ebben az időszakban hangsúlyosabb szerepet tölt be a madarak gondozása, madáretetők karbantartása, a madarak etetése. Jellegzetes színként a fehér, és a szürke dominál, melyek hideg színek, de ugyanakkor megjelenik már a Mikulás-várás, a karácsonyra való készülődés, ezzel együtt a meleg színek is jelen vannak (arany, piros, bordó, zöld…), amely rengeteg meghittséget hordoz magában.

Ez a hónap nyújtja a legbensőségesebb élményeket az ünnepek hangulatával. Már előző hónap végén megkezdődik a Mikulásra való felkészülés a szoba díszítésével és a Mikulásról szóló dalokkal, versekkel, mondókákkal, mesékkel, beszélgetésekkel. A Mikulás megérkezése után még napokig visszaidéződnek a vele töltött percek, de már egyre több szó esik a karácsonyról is.

- Csoportszoba feldíszítése, ráhangolódás az ünnepre.
- Alkotótevékenységek, környezetünk megismerése, akusztikus észlelés és figyelem, zenei képességfejlesztés, anyanyelvi nevelés, különböző mozgások továbbra is jelen vannak mindennapjainkban az ünnepekhez és az évszakhoz kapcsolódva.
- A tél adta lehetőségek kihasználása. (Ismerkedés a hóval. Hóember és hógolyó, hóangyal készítése, hópehelyfestés stb.)

- **<u>Mikulás várás:</u>**

A Mikulás napi ünnepséget több hetes készülődés, várakozás előzi meg. A bölcsődés gyermekeknek először meg kell barátkozni magával a Mikulással. Fontos, hogy mint kedves, szeretett személyt ismerjék meg, ne legyenek kételyeik, félelmeik. Ennél az ünnepnél különösen szükséges a ráhangolódás, a megfelelő felkészülés, hogy az ajándékot, örömet hozó Mikulásból nehogy félelmet keltő személy legyen. Az elkészített alkotások, a Mikulásról szóló énekek, versek, mondókák, mesék is ezt a célt szolgálják. Mikulást, szánkót, csizmát, puttonyt ragasztanak, színeznek, festenek, nyomdáznak. Vattát tépkednek, majd felragasztják Mikulás szakállnak. A több napos készülődésnek köszönhetően a várva várt Mikulás

érkezésekor a gyerekek egyáltalán nem félnek a Mikulástól. Nagy izgalommal várják a már sokat emlegetett puttonyban rejtőző ajándékokat. Hangos énekléssel várjuk, hogy az „öregapó" beintegessen az ablakon, és bejöjjön közénk a csoportszobába. Miután a gyermekek megkapják csomagjaikat (ez is tartalmaz kisgyermeknevelők által saját készített apróságot is), énekelünk a Mikulásnak, aki örömmel hallgatja dalainkat. Integetve, nagy élményekkel búcsúzunk tőle.

- **December 13. Luca napja:**

Minden gyermek kiscserépbe ültet búzát, melynek növekedését figyelemmel kíséri, és a Karácsony előtti napokban a szülőknek, testvéreknek saját kézzel készített ajándékokkal együtt hazaviszi.

- **Adventi készülődés:**

Advent a karácsonyi ünnepkör egyik legfontosabb időszaka. Az ünnep december 25-ét megelőző negyedik vasárnap veszi kezdetét, és Jézus születésének napjáig, karácsonyig tart. Az Advent szó jelentése eljövetel, az Úr eljövetele, az adventi időszak a karácsonyt megelőző várakozásban telik. Advent az egyházi újév kezdetét is jelenti.

A legelterjedtebb szokás az adventi koszorú készítése, melyet 4 gyertya díszít, vasárnaponként gyújtják meg, minden alkalommal eggyel többet. A bölcsődében a csoport gyermekeivel közösen készítjük el az adventi koszorút. A vasárnapot követő hétfőn közösen a gyermekekkel, énekszó kíséretében, meghitt hangulatban történik a gyertya meggyújtása.

A bölcsődében karácsonyt nem ünneplünk a gyermekekkel, de készülődünk rá, december elejétől adventi készülődéssel. Napi programjainkban megjelennek a téli és az adventi időszak előkészületei:

- a gyermekek ismerkednek az Advent jelképeivel (koszorú, adventi naptár)
- egyszerű ajándékot készítünk a gyermekeknek, feldíszítjük a termet
- mézeskalácsot gyúrunk, szaggatunk, díszítünk, sütünk, melyet megkóstolunk és ajándéknak is kapnak belőle
- az ünnephez kapcsolódó mondókákat, énekeket, verseket, meséket mondunk, éneklünk a gyermekeknek és velük együtt
- az adventi koszorún minden héten gyertyát gyújtunk ének kíséretében

Adventi készülődés címmel délutánt tartunk, melyre a gyermekek szüleit, testvéreit, nagyszüleit meghívjuk, hogy egy szeretetteljes és meleg hangulat jegyében közösen készüljünk az ünnepre. Ünnepi dalokat hallgatunk meg különböző hangszereken játszva, közös énekléssel. Ezt követően a gyermekek és hozzátartozóik közös alkotótevékenységekkel, játékokkal készülődhetnek az ünnepre, melyre a kisgyermeknevelők egy szeretetteljes, meleg légkört, hangulatot teremtenek, ezzel biztosítva az együttlét, a meghittség, a szeretet, az egymásra odafigyelés jelenlétét a bölcsődében is.

A gyermekek és a hozzátartozóik számára pogácsával, meleg teával is kedveskedünk.

Decemberben a két ünnep között bölcsődénk zárva tart.

10.2.2. JANUÁR

A januári hónap a **tél örömeinek**, sajátosságainak, az évszak adta lehetőségek megismertetésének tükrében zajlik. Január hónapban kerülnek megrendezésre a téli szülőcsoportos megbeszélések, ahol a gyermekek eddigi fejlődéséről és a nevelési év során tervezett további programok megbeszéléséről (farsangi előkészületek, ötletek), az elmúlt időszak értékeléséről, elemzéséről, valamint az aktuális problémák, kérések átbeszéléséről van szó.

Különböző közös alkotások készítésével, mondókákkal, énekekkel, beszélgetésekkel készülünk előre a farsangi ünnepkörre. Időjárástól függően, ha esik a hó, az udvari játékok körét színesítjük közös hóemberépítés, felöltöztetés (sapka, sál) lehetőségével, hógolyózással, hólapátolással, hóangyal készítéssel, hó adta élmények megtapasztalása a szabadban. Tapasztalatgyűjtés a télről, a hidegről, a havazásról. A hideg, meleg érzékelése.

A csoportokban is megfigyeljük, mi történik a hóval, ha nagy vödrökben bevisszük a szobákba, illetve ha vizet viszünk ki edényben, az megfagy.

Alkotásainkban is többféle tevékenység megjelenik: hóember készítése rizsből, búzadarából, téli táj készítése ragasztással, búzadarával vagy liszttel, …stb.

Szobában havazás utánzása: szalvétából, papírzsebkendőből tépett hópihe szórása. Madarak etetésére nagy figyelmet fordítunk, megfigyeljük őket. Eleséget készítünk számukra. Például zsírral bekent tobozokat madáreleségbe forgatunk bele, melyet közösen a gyermekekkel a bölcsőde udvarán elhelyezünk, s megfigyeljük, hogyan csipegetnek róla a madarak. Nagy élmény a kisgyermekek számára, hogy az általuk készített eleségből táplálkoznak, csipegetnek a madárkák.

A festékek felhasználása különböző technikákkal. Havazás festése, nyomdázása dugóval sötét kartonra. Téli kép festése, kopasz fa festése ecsettel, műanyag palack kupakjával, aljával. Különböző anyagok, technikák felhasználása.

Madár lábnyomok festése a hóban (festékbe mártott szivaccsal). Hóember formázása főzőgyurmából. Rajzolás a hóban faággal.

10.2.3. FEBRUÁR

- **Farsang:**

A farsang a húsvétot megelőző böjt kezdetére utal. Régen a párválasztás és az esküvők egyik legfontosabb időszaka volt. A farsangi bálokat a falvakban a legények szervezték meg, melyre a lányok biztosították az ételeket, a legények pedig az italokat.

A farsang időszaka január 6-án, vízkeresztkor kezdődik és hamvazószerdáig, vagyis a nagyböjt kezdetéig tart. Csúcspontja az utolsó három nap (farsangfarka), a farsangvasárnap, a farsanghétfő és a húshagyókedd. Ez a három nap egyben télbúcsúztató is.

A bölcsődében készülünk a farsangra, napi tevékenységeinkben, énekekben, mondókákban, versekben, mesékben, beszélgetéseinkben, alkotótevékenységeinkben megjelenik a farsang, a farsangi hangulat. A farsangi időszakban kijelölünk egy napot, amikor a gyermekekkel együtt jelmezbe bújunk, s táncolunk, vigadunk, eszünk, iszunk. Bölcsődénk díszítésében is farsangi hangulat jelenik meg a tél motívumai mellett.

A hagyományoknak megfelelően fánkot is esznek a gyerekek. A mulatságra a szülők nem kapnak meghívást, ez a mulatság most a gyerekeknek szól.

Februárban történik a búcsú a téltől (figyeljük a hó olvadását, a természet ébredését). A farsang a tél búcsúztatása és a tavasz várásának ünnepe.
Megfigyeljük környezetünket, a természet változását, az időjárást. Beszélgetünk, mondókázunk, éneklünk ehhez kapcsolódóan.
Munka jellegű tevékenységeink, alkotótevékenységeink, képalakítás, plasztikai munkák, mozgás, mozgásos játékok, ének, énekes játékok, mondókák, vers, mese, zenehallgatás mindennapjaink részét képezik az adott ünnepnek, hónapnak megfelelően.

10.3. Tavasz jeles napjai

A tavaszi népszokások a húsvéti és a pünkösdi ünnepkör köré csoportosulnak. Ezek egyben egyházi ünnepek is, viszont vannak olyan jeles napok, amelyek a gazdasági, hétköznapi élethez kötődnek, mint például az állatok tavaszi kihajtása a legelőkre, vagy a párválasztáshoz kapcsolódó májusfaállítás.
A bölcsőde és a csoportszoba feldíszítése tavaszi hangulat megteremtésével, a tavasz várása. Napi tevékenységeinkben a tavaszvárás, tavaszi ünnepekkel kapcsolatos programok szervezése.

- **Tavaszvárás:**

Tél végén, a tavasz első hónapjában a tavasz beköszöntének, legapróbb jeleinek figyelemmel kísérése. Az első rügyek kipattanásának, a madarak énekének megfigyelése, a költöző madarak visszaérkezése. A növényvilág és az állatvilág megfigyelése. Tavaszváró, télűző mondókák, énekek, versek, mesék éneklése, mondása, mesélése a gyermekeknek, illetve a gyermekekkel együtt.

10.3.1. MÁRCIUS

- Tavaszvárás: beszélgetés a tavaszról.
- Ismerkedés a tavasz első virágaival.
- A madarak énekének és az előbújó bogarak mozgásának megfigyelése.
- A tavaszi ünnepekre készülődés.

- **Március 15.:** Beszélgetés az ünnepről a gyermekekkel. Az ünnephez tartozó ének éneklése (Hívjad a, hívjad a falovacskát…), versek mondása.

Alkotótevékenységeinkben is megjelenítjük az ünnepet, készülődünk rá. (Gyurmából, papírból, különböző anyagokból kokárda, zászló, huszár készítése, többféle technika bevonásával (színezés, festés, ragasztás, plasztikai munkák…).

- **Március 22.** A víz világnapja: Ezen a napon vizes játékokat játszunk /babafürdetés, játékmosás, vízöntögetés/. A bölcsődében akváriumot festünk papírra, melyben elhelyezzük a gyermekek által, különböző technikákkal készített vízben élő állatokat.

– **Húsvét, nyuszivárás:** Jézus feltámadását és az emberiség megváltását ünnepeljük, valamint a tavaszvárás ünnepe is. Mozgó ünnep, vagyis március 21-ét vagy 22-ét követő első holdtölte utáni vasárnapon ünnepeljük, tehát március 21. és április 25. közé esik.
Húsvéthétfőn történik a locsolkodás, melynek célja a víz tisztító és termékenységvarázsló erejével egészséget, frissességet, gazdag terményáldást hozzanak a ház népének. A locsoló legények piros, hímes tojást kaptak, melynek termékenységvarázsló erőt tulajdonítottak.
Régen faluhelyen a böjti időszakot lezáró bált is rendeztek.
A tojás a húsvéti ételek fontos eleme. Tojásfestésnél a legelterjedtebb szín a piros, mivel ez Jézus szívét jelképezi. Emellett díszíthetjük többféle módon, mint például karcolással, viaszolással.
A bölcsődében tojásokat festünk, tojásokat készítünk papírból is, locsolóverset, mondókákat tanulunk, locsolkodunk, húsvéti jelképekkel díszítjük a csoportot. Készülődünk a húsvétra napi tevékenységeink során. A zenével, énekekkel ünnepi hangulatot teremtünk.
A vállalkozó kedvű fiúk rövid versike, mondóka kíséretében meglocsolják parfümmel a bátrabb lányokat. A fiúknak csoki tojással, édességgel kedveskednek a lányok.
Nyuszi-simogatás és ajándékkeresés az udvaron. A húsvéti ajándékoknál is fontosnak tartjuk, hogy a kisgyermeknevelők keze által készített ajándék is kerüljön a gyermekek meglepetésébe.
Lehetőség szerint élő nyulat figyelhetnek- és simogathatnak meg a kisgyermekek.

10.3.2. ÁPRILIS

- A tavasz természeti jelenségeinek megfigyelése (napsütés, nappalok hosszabbodása, a fű növekedése, fák rügyezése, a természet ébredése).
- A tavasz színeinek megfigyelése, megbeszélése, megjelenítése az alkotásokban. Fák felöltöztetése rügyekkel (nyomdázás műanyag palack aljával pl.), levelekkel (sodrott papír), madárfészek készítése zsírkrétával.
- Az udvar adta lehetőségek kihasználása: aszfaltrajz krétával, a pocsolya vizével való játszás, homokozás.
- Készülődés anyák napjára: dalokkal, mondókákkal, ajándékkal, alkotásokkal.
- Anyák napi ajándékkészítés (tenyér lenyomat, főzőgyurmából szív alak formálása, virágforma kifestése, szív készítése, rajzolása, színezése), ajándékozás örömének felkeltése. Az édesanyák megajándékozására készülődés, rövid anyák napi mondókák, versikék mondása közben.

- Szülőcsoportos beszélgetések: Főbb témája az óvodai beíratás, az óvodába készülődés. Az elmúlt időszak átbeszélése, összegzése. A várható programok megbeszélése, nyári leállás.

- **Április 21. Bölcsődék Napja:**

15/1998. NM rendelet módosítása kimondja, hogy a bölcsődében április 21-e, vagy ha az heti pihenőnapra vagy munkaszüneti napra esik, az azt követő legközelebbi munkanap, minden évben nevelés-gondozás nélküli munkanap, melynek célja a bölcsődében dolgozók szakmai fejlesztése. A *szülőket február 15-éig tájékoztatni kell a nevelés-*

gondozás nélküli munkanapról.

A szakmai napunkat intézményen belül, „magunk” között tartjuk illetve Kőszeg Meseváros Óvoda és Bölcsőde Kincses sziget bölcsődéjével közösen szervezzük. Megismerjük ez által a helyi adottságokat, a tárgyi és személyi feltételeket, a nehézségeket, a pozitívumokat. Ötleteket, tapasztalatokat cserélünk.

Bölcsődék Napja rendezvényre nem csak helyileg kerül sor, hanem a Magyar Bölcsődék Egyesületének szervezésében országos rendezvény keretében is megemlékeznek a jeles napról.

- **Április 22. Föld napja:**

  Ismerkedés a virágfölddel, virágok ültetéséhez kapcsolódó anyagokkal. Virágok ültetése a gyermekekkel, bölcsődénk díszítése velük, s a növények együtt gondozása, fejlődésük, virágzásuk figyelése. Földgömb készítése (síkban) ragasztó és homok, többféle papír felhasználásával. A kisgyermeknevelők a napi tevékenységekbe beépítve ismertetik meg a gyermekeket, minden a Földhöz kapcsolódó dologgal.

10.3.3. MÁJUS

Programunk megvalósítása során a tavaszi természet szereplőit (növényeket, állatokat, természeti jelenségeket) különböző technikával alkotják meg.

Az elültetett virágok gondozása, ápolása. Nyíló virágok szemléltetése, idény gyümölcsök kóstolása.

A természet, a madarak, a fák megfigyelése. Időjárás megfigyelése, megbeszélése, megjelenítése alkotásainkban is. Alkotótevékenységek, plasztikai munkák, kézimunka (fagyöngyfűzés pl.), mozgás, mozgásos játékok, énekes, zenés játékok, anyanyelvi nevelés megvalósítása mindennapjainkban, a csoportszobában és a szabadban egyaránt.

- **Május első vasárnapja: Anyák napja.**

  Magyarországon május első vasárnapján köszöntjük az édesanyákat.

  A bölcsődében saját készítésű kis ajándékkal, virággal, verssel, mondókával egyénileg, személyre szólóan köszöntik a gyermekek az édesanyjukat segítségünkkel egy feldíszített, meghitt térben. Igyekszünk elősegíteni a meghittséget, az érzelmi ráhangolódást, a bensőséges kapcsolatot erre a pár percre is. A csoportszobát is anyák napi hangulatban díszítjük fel.

- **Május 10. Madarak és Fák Napja:**

  Képeskönyv, képnézegetés madarakról. Mesék, versek, mondókák madarakhoz kötötten. Különböző madarak színének, nagyságának, kinézetének, hangadásának megbeszélése. E jeles naphoz kapcsolódó alkotások készítése különböző technikákkal.

- **Gyermeknap:**

  Magyarországon a gyermeknapot május utolsó vasárnapján tartják.

  A bölcsődében is megemlékezünk a gyermekekről gyermeknap alkalmával. Különböző programokat szervezünk a gyermekeknek – alkotások, arcfestés, csillámtetoválás,

különböző játékok…stb., valamint minden évben meglepetéssel kedveskedünk a bölcsődés „csöppségeknek” (például rendőrautó, tűzoltóautó meghívása, buborékfújás, gyurmázás, gyöngy- és tésztafűzés). Erre az eseményre a szülőket és nagyszülőket, rokonokat is szívesen várjuk.

Az év során „elsajátított”; a gyermekek kedvenc mondókáiból, énekeiből válogatást állítunk össze, melyet a gyermekekkel és a szülőkkel együtt elmondunk, énekelünk a hozzá tartozó mozgás kíséretében.

A csoportszobát és az udvart ilyenkor színes szalagok, lufik díszítik, vidám zene szól, terített asztalok és számos meglepetés, program várja a bölcsődébe járó gyerekeket, szülőket, nagyszülőket, rokonokat.

10.4. Nyár jeles napjai

Régi időkben nyáron tartották Nagyboldogasszony napját, a magyarság legjelentősebb vallási ünnepét, melyről napjainkban is megemlékeznek. Ebben az évszakban van az aratás, és a nyári napforduló. Szent Iván napján pedig mitikus varázslatokat tartottak őseink a meggyújtott tüzeknél.

A bölcsődében a nyárra készülve nyári hangulatban díszítjük fel a bölcsődét. Megfigyeljük és megbeszéljük a nyár jellemzőit, időjárást, növényeket, állatokat, környezetünket.

10.4.1. JÚNIUS – JÚLIUS – AUGUSZTUS

A nyári hónapokban minden percet a szabadban töltenek a gyermekek. Már a fogadásuk és a hazaadásuk is az udvaron történik. Csak 11 és 15 óra között vannak a szobában, amikor ebédelnek és alszanak, ezáltal a káros UV-sugárzást is figyelembe véve.

A szabadjáték biztosításához az udvari játékok mellett, az építő játékok egy része, és a szerepjátékokhoz szükséges eszközök is kikerülnek az udvarra szőnyegen és kerti bútorokon elhelyezve. A teraszon elhelyezett asztaloknál lehet olvasni és színezni, valamint nyáron nemcsak papírra, de az aszfaltra, homokba is lehet rajzolni.

Homokozásra a nap bármelyik percében lehetőségük van a gyermekeknek. Mindenki kedve szerint tevékenykedhet vele, lehet lapátolni, egyik edényből a másikba önteni, szitálni, „sütni” belőle, homokvárat építeni, dömperben homokot szállítani, várat építeni stb.

Lehetőséget biztosítunk a pancsolásra is, amit minden gyermek nagyon élvez. A víz is változatos tevékenységre ösztönöz: lehet pancsolni, vizet meregetni, poharakból átönteni, vizes kézzel, lábbal az aszfalton lenyomatot hagyni.

Az udvaron párakapu biztosítja a nyári melegben a vizes játékok lehetőségét.

A nyári időjárás ideális lehetőség arra, hogy a gyermekek mezítláb szaladgáljanak a homokban és a fűben, ami az egészséges lábboltozatuk kialakulását és erősítését is szolgálja. A nyári napirend szerint sokszínű játéklehetőséget biztosítunk a gyermekek számára. Figyelemmel kísérjük a nyári évszak jellegzetességeit. Az ismert verseket, mondókákat,

énekeket ismételjük a gyermekek játéktevékenysége közben, az időjáráshoz igazodva. A folyadékpótlásról folyamatosan gondoskodunk, a vizet árnyékos helyen, az udvaron helyezzük el, a tűző nap ellen árnyékolókkal védekezünk. Folyamatos folyadékpótlás történik, valamint naptejjel, kalapokkal védjük a gyermekeket a napsugaraktól.

- Nyári évszak jellemzői, természeti jelenségeinek megfigyelése, megtapasztalása.
- A gyermekek udvari életének megszervezése, sokszínű, aktív, élményekkel teli tevékenységek biztosítása.
- Ajándékkészítés és búcsúzás az óvodába menő gyermekektől.

Az óvodába menő gyermekektől folyamatosan búcsúzunk el a bölcsődében töltött utolsó napokban. Ekkor is az asztalfőhöz ül/ülnek a búcsúzó gyermek/gyermekek. Beszélgetünk velük az óvodáról, a búcsúzásról. Énekelünk, mondókázunk közösen. Minden gyermeknek búcsú-ajándékkal is kedveskedünk.
A gyermekek születésnapját is folyamatosan megünnepeljük bölcsődénkben. A szülőkkel előzetesen egyeztetjük, melyik napon tartsuk meg e jeles napot. Az ünnepelt kisgyermek ül az asztalfőhöz. Meggyújtjuk a gyertyát, s elénekeljük a Boldog születésnapot, című dalt (Halász Judit). A gyermek a kisgyermeknevelők által készített ajándékot is kap. Az ajándékozást evés-ivás, tánc, játékok követik. Igyekszünk a bölcsődében is emlékezetessé tenni ezt a napot.

- Szülői értekezlet megtartása az új gyermekek szülei részére.

Bölcsődénk a fenntartó engedélyével a nyári időszakban 5 hétig zárva van. A nyári leállás minden évben az intézmény éves munkatervében kerül meghatározásra.

A szülőket február 15-ig tájékoztatjuk a nyári lezárás időpontjáról, illetve nyilatkozatban kérjük, hogy a tájékoztatást megkapták, tudomásul vették a kijelölt időintervallumot.
A nyári zárás után a gyermekek zökkenőmentes bölcsődébe illeszkedésének segítése kerül előtérbe.
Az újonnan felvett gyermekek számára a bölcsődevezető megtartja az első szülői értekezletet. A kisgyermeknevelők megismerkednek a szülőkkel, megbeszélik a családlátogatás és beszoktatás időpontját.

- **<u>Óvodalátogatás:</u>**

Székhelyóvodánkat több alkalommal meglátogatjuk azokkal a kisgyermekekkel, akik oda nyertek felvételt, ezáltal az átmenetet szeretnénk megkönnyíteni, hiszen a gyermekeknek lehetőségük van megismerkedni a leendő óvónénikkel, az óvodai légkörrel.

11. AZ ELLÁTÁS IGÉNYBEVÉTELÉNEK MÓDJA

A bölcsődébe való felvételre jelentkezésre egész év folyamán lehetőség van. Amennyiben

üres férőhelyek vannak, a felvétel az év minden időszakában lehetséges. Jelentkezéseket csak az adott nevelési évre fogadunk el, évekre előre való jelentkezésre nincs lehetőség.
Feltétel, hogy az igénylők személyazonosságukat igazoló okmányaik bemutatásra kerüljenek, továbbá orvosi igazolás arról, hogy a gyermek egészséges és közösségbe mehet, illetve egyéb igazolások arról, hogy milyen jogosultság alapján kérik az ellátást.
A felvételre jelentkezők előjegyzésbe kerülnek. A felvételről ill., az elutasításról értesítést kapnak a szülők. Elutasításra férőhely hiány miatt kerülhet sor. A bölcsődébe feladatellátási szerződés alapján Horvátzsidány, Kiszsidány, Peresznye és Ólmod községek közigazgatási területéről érkező 20 hetestől 3 éves korú gyermekeket veszünk fel, bejelentett lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel (lakcímkártyával igazolva).
A bölcsődébe felvehető az a gyermek, akiről a szülei munkavégzésük, munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, betegségük, szociális helyzetük miatt nem tudnak napközbeni ellátásukról gondoskodni.
A felvételnél előnyt élvez a három vagy többgyermekes családok, az egyedülálló szülő, az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, akinek szülője vagy más törvényes képviselője igazolja, hogy munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll.
A felvételt kezdeményezheti a szülő, törvényes képviselő, vagy annak beleegyezésével a területi védőnő, házi gyermekorvos vagy a háziorvos, családgondozó, gyámhatóság, szakértőibizottság a BÖLCSŐDEI FELVÉTELI KÉRELEM nyomtatványon.

Az ellátás megkezdése előtt a bölcsődevezető MEGÁLLAPODÁST köt a szülővel vagy törvényes képviselővel.

A felvétel feltételeit, módját a Szervezeti és Működési Szabályzat melléklete, illetve a Felvételi Szabályzat részletesen tartalmazza.

12. AZ ALAPELLÁTÁSON TÚLI, A CSALÁDI NEVELÉST TÁMOGATÓ SZOLGÁLTATÁSOK

A bölcsőde az alapellátás prioritása mellett családtámogató szolgáltatásokat szervezhet, ill. más szolgáltató felkérésére szakmai segítőként közreműködhet azok megvalósításában.
Ezeket a szolgáltatásokat a bölcsődei ellátásban részesülő gyermekeknek és családjaiknak többletként (a megállapodás szerint rögzített külön díjazás fejében) biztosíthatja a bölcsőde.
Bölcsődénk az alapellátásra kapott működési engedélyt. Nem végzünk alapellátáson túli szolgáltatást.

13. DOKUMENTÁCIÓ

A bölcsőde a gyermek fejlődésének nyomon követése, a fejlődési folyamat alakulásáról való tájékozódás céljából az egyes módszertani javaslatokban megfogalmazott módon dokumentációt vezet.

A dokumentáció vezetése, az abban szereplő adatok, információk felhasználása a gyermekről való lehető legmagasabb színvonalú gondoskodás biztosítása, a gyermek fejlődésének segítése, a hátrányos helyzetű gyermekek esetében a hátrányoknak és következményeiknek enyhítése érdekében történik. A dokumentáció semmiféleképpen sem a gyermekek minősítését szolgálja.
A dokumentáció vezetésénél fontos szempontok: a tárgyszerűség (objektivitás), a validitás (a szempontok, kategóriák, kritériumok stb. alkalmasak annak a helyzetnek, folyamatnak a jellemzésére, amelyre használják őket), a hitelesség, az árnyaltság, a rendszeresség, ill. a folyamatosság. A dokumentáció vezetésénél és őrzésénél a személyiségi jogokat maximálisan figyelembe vesszük.

Bölcsődevezető által vezetett nyilvántartások, illetve kezelt dokumentumok:

- Dolgozók – „Egészségügyi Nyilatkozat és vizsgálati adatok”
- Bölcsődei Felvételi Kérelem
- Felvételi könyv
- Megállapodás az ellátás igénybevételéről
- Szülői nyilatkozat a tájékoztatási kötelezettség megtörténtéről
- Havi statisztika
- Nyilatkozat a gyermekétkeztetés normatív kedvezményének igénybevételéhez
- Térítési díj nyilvántartása
- Nyilvántartás az ellátási napokról
- Nyilvántartás az étkezést igénybe vevőkről
- KSH- felé statisztika készítése, fenntartó felé dokumentumok elkészítése, adatok szolgáltatása (pl. normatívához)
- Gyermekétkeztetés – intézményi térítési díjkedvezmény – elszámolása
- Ingyenes étkezés – önkormányzathoz
- Étkezési megrendelő havi szintű elkészítése
- Bölcsődei éves kimutatás
- Fertőző betegségekről történő kimutatás
- Munkaköri leírások (főigazgató)
- Dolgozók szabadságának nyilvántartása
- Dolgozók jelenléti kimutatása
- Dolgozó nyilatkozata arról, hogy nem folyik ellene gyermekbántalmazás miatt eljárás
- Dolgozók továbbképzési kötelezettsége teljesítésének nyilvántartása
- Továbbképzési terv (8/2000 (VIII.4.) SzCsM rendelet és a 9/2000 (VIII.4.) SZCsM rendelet alapján)
- Élelmezés egészségügyi minimum tanfolyamok nyilvántartása
- Kis- és nagyértékű eszközök nyilvántartása (leltár)
- Munkavédelmi napló vezetése, tűzvédelmi dokumentumok
- Gyermekvédelmi dokumentumok
- Játszótéri eszközökről vezetett dokumentumok
- Munkaruha nyilvántartás

- Szakmai program
- Éves munkaterv, munkatervi beszámolók készítése
- Szabályzatok készítése és felülvizsgálata

A kisgyermeknevelő által vezetett dokumentáció:

- Gyermek bölcsődei törzslap
- Gyermekekről vezetett napi jelenléti kimutatás
- Fejlődési napló
- Csoportnapló
- Családi füzet

A Bölcsődei Felvételi Kérelem nyomtatványt, valamint a gyermekek napközbeni ellátása - bölcsődei ellátás igénybevételéhez szükséges megállapodást az intézmény Pedagógiai programja 3. számú melléklete tartalmazza.

14. AZ IGÉNYBE VEVŐK ÉS A SZEMÉLYES GONDOSKODÁST VÉGZŐ SZEMÉLYEK JOGAI ÉS AZOK VÉDELME

A gyermekek alapvető jogait és kötelességeit „A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról" szóló 1997. évi XXXI. Törvény szabályozza.
Bölcsődénk szorosan együttműködik a családokkal, azok szükségleteihez, igényeihez igazodva végzi a gyermekek napközbeni nevelését-gondozását.
Segítséget nyújtunk a gyermekek törvényben foglalt jogainak és érdekeinek érvényesítéséhez, a szülői kötelességek teljesítéséhez, illetve gondoskodunk a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzéséről és megszüntetéséről, a hiányzó szülői gondoskodás pótlásáról.

Fontos az egyenlő bánásmód érvényesítése, a gyermek személyiségének tiszteletben tartása, az egyéni fejlettséghez és szükségletekhez igazodó szakmai munka.

14.1. A gyermeki jogok védelme

A gyermek joga:

- Segítséget kapjon a saját családjában történő nevelkedéshez, személyiségének kibontakoztatásához, a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához, a társadalomba való beilleszkedéséhez.
- Védelemben részesüljön a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségre káros szerek ellen.
- A fejlődését és személyisége kibontakoztatását segítő különleges ellátásban részesüljön sérülés, vagy tartós betegség esetén.
- Emberi méltóságát tiszteletben tartsák, a bántalmazással (fizikai-, szexuális- vagy lelki erőszakkal), az elhanyagolással szemben védelemben részesüljön.
- A hátrányos megkülönböztetés minden formájától mentes, nevelésben-gondozásban

részesüljön.

A szülő joga:

- Megválassza az intézményt, melyre gyermeke nevelését-gondozását bízza.
- Megismerje a nevelési-gondozási elveket.
- Megismerhesse a gyermekcsoport életét.
- Megismerje saját gyermeke ellátásával kapcsolatos dokumentumokat.
- Tanácsot, tájékoztatást kérjen és kapjon a kisgyermeknevelőktől.
- Véleményt mondjon, illetve javaslatot tegyen a bölcsőde működésével kapcsolatban.

A szülő kötelessége:

- Együttműködjön a gyermeke ellátásban, nevelésében, gondozásában közreműködő személyekkel és intézményekkel.
- A bölcsőde házirendjét betartsa.
- A fizetendő térítési díjat határidőre befizesse.

Bölcsődénk gyermekjóléti ellátást biztosító intézmény. Házirendünk a törvényben meghatározott keretek között állapítja meg a gyermekek és felnőttek jogai gyakorlásának és kötelességei teljesítésének szabályait.
A Házirend a bölcsődében mindenki által jól látható helyen ki van függesztve és az első szülői értekezleten ismertetésre kerül.

<u>Érdekképviseleti Fórum:</u>

Bölcsődénkben szülőkből, kisgyermeknevelőkből álló Érdekképviseleti Fórum működik.

A Fórum működésének célja: a gyermeki jogok sérelme, az intézmény dolgozói kötelezettségszegése esetén a gyermekek érdekeinek védelme. A családi és bölcsődei nevelés összhangjának megteremtése, közös felelősségvállalás a gyermekek érdekében. További cél,

hogy a bölcsődei ellátással kapcsolatban esetlegesen felmerülő panasz, probléma mihamarabb azon a helyen nyerjen orvoslást, ahol felmerül.
Feladata: megvizsgálja a hozzá benyújtott panaszokat és dönt a hatáskörébe tartozó ügyekben, intézkedéseket kezdeményezhet a fenntartónál, a gyermekvédelmi gyámnál a gyermekjogi képviselőnél, illetve más hatáskörrel rendelkező szervnél.
A nevelési év első szülői értekezletén választjuk meg a tagjait. A Fórum szükség szerint, de legalább évente 1 alkalommal ülésezik. A felmerülő panaszokról, problémákról dönt, intézkedéseket kezdeményez a megfelelő érdekképviseleti szerveknél, mely a gyermekek jogait szem előtt tartja. Az Érdekképviseleti Fóruma a bölcsődei ellátásban részesülő gyermekek érdekeinek védelmét, képviseletét szolgálja és végzi.

A Fórum szavazati jogú választott tagjai a 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 2/C. §. (1)-(2) bekezdése értelmében;

- a bölcsődei ellátásban részesülő gyermekek szülei/törvényes képviselői
- a bölcsőde dolgozóinak képviselői
- az intézmény fenntartójának képviselője.

A Fórum tagjainak száma:

- szülő/törvényes képviselő 2 fő
- bölcsődei dolgozók képviselője 1 fő
- fenntartó képviselője 1 fő

A szülők/törvényes képviselők képviselőire a szülők önmaguk tesznek javaslatot. A javasolt személyek közül a szülői értekezleten 2 főt választanak, egyszerű többségi szavazással.
A bölcsőde dolgozóinak képviselőit a dolgozók maguk közül választják.
A fenntartó képviselőjét a Képviselő-testület jelöli ki.
A Fórum tagjai maguk közül elnököt választanak.

Gyermekvédelem:

Ha a bölcsődében gyermeket veszélyeztető problémát észlel a kisgyermeknevelő, a bölcsődevezetővel együtt koordinálja a gyermekvédelmi munkát.
A gyermekvédelmi felelős, valamint a gyermekjogi képviselő személyéről, elérhetőségéről, a vele való kapcsolat felvételének módjáról a szülőket a nevelési év elején tájékoztatjuk.
Célunk: a prevenció, a gyermek hátrányos helyzetének csökkentése, a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése, illetve segítségnyújtás, együttműködés a családokkal, különböző szakemberekkel. Olyan feltételek megteremtésére törekszünk, ahol minden gyermek biztonságban és jól érzi magát, és képességeit, készségeit a lehető legjobban ki tudjuk bontakoztatni.
A bölcsőde vezetője minden évben gyermekvédelmi beszámolót készít az előző év gyermekvédelmi területét érintő munkáról a Család- és gyermekjóléti szolgálat felé.

14.2. A személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelme

A bölcsődében dolgozók jogai:

- A bölcsődében dolgozók joga, hogy személyüket megbecsüljék, személyiségi jogaikat és emberi méltóságukat tiszteletben tartsák, tevékenységüket értékeljék és elismerjék.
- A velük szemben jogsértő, vagy etikátlan bánásmóddal szemben munkájuk során védelemre jogosultak.
- A gyermekek érdekeit szem előtt tartva, azok figyelembevételével joga, hogy egyéni, magánéleti, állampolgári jogait figyelembe vegyék, tiszteletben tartsák.
- Munkájuk során hozzájussanak a szükséges információkhoz.
- Saját érdekeik képviseletében jogosultak érdekvédelmi fórumot, Közalkalmazotti Tanácsot működtetni, jogosultak a Magyar Bölcsődék Egyesületének, valamint a Bölcsődei Dolgozók Demokratikus Szakszervezetének tagságára.

A bölcsődében dolgozók kötelessége:

- Munkáját személyesen, az általában elvárható szakértelemmel és gondossággal, a munkájára vonatkozó előírások, szabályok, utasítások és szokások szerint végezni.
- Munkatársaival együttműködni, a munkakörének ellátáshoz szükséges bizalomnak megfelelő magatartást tanúsítani.
- A munkavédelemre vonatkozó szabályok, utasítások megtartásával a munkavédelmi oktatásnak megfelelően végezni a munkáját.
- A munkája biztonságos elvégzéséhez szükséges ismereteket elsajátítani és azokat a munkavégzés során alkalmazni.

15. SZAKMAI TOVÁBBKÉPZÉSEK MÓDJA, FORMÁI

A mai szakmai követelményeknek megfelelő magas színvonalú munkát a bölcsődei szakemberek is csak úgy tudják megvalósítani, ha folyamatosan képezik magukat, ismereteiket bővítik, gazdagítják. A 8/2000. (VIII.4.) SZCSM rendelet szabályozza a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásba vételét. A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi tevékenységet végző szakemberek számára kötelező a szakmai továbbképzés, melyet a 1993. évi III. Törvény szabályoz, a részletes szabályokat a 9/2000. (VIII.4.) SZCSM rendelet tartalmazza.
Rendelet írja elő a személyes gondoskodást végzők továbbképzési kötelezettségét és a teljesítés lehetőségét. Ezen rendeletek értelmében, a nyilvántartásba vett, szakképzett dolgozónak meghatározott számú kredit pontot kell gyűjtenie, a 4 éves képzési ciklus alatt. A képzési ciklus alatt felsőfokú végzetség esetén 80, egyéb szakképesítés esetén 60 továbbképzési pontot kell megszerezni. A kötelező továbbképzések tervezése a fentiek figyelembevételével, előre meghatározott ütemterv alapján történik. A továbbképzések témáinak kiválasztásánál lehetőséget biztosítunk a kisgyermeknevelők érdeklődési körének megfelelően. A kisgyermeknevelők továbbképzése 3 részből tevődik össze: kötelező (20%), munkakörhöz kötött (40%) és választható (40%) továbbképzésből.

A vezetői munkakört betöltő személynek vezetőképzésről szóló 25/2017 (X.18.) EMMI rendelet szerint vezetőképzés alapozó képzésének keretében annak sikeres elvégzéséről tanúsítványt kell szereznie, melyet 2 évente köteles megújítani, megújító alapozó vezetőképzés keretein belül.
A továbbképzés teljesítési idejének meghatározásakor a továbbképzésen történő részvételről kiállított igazolás, illetve bizonyítvány kiállításának az időpontja az irányadó.

2016. január 1-jétől a pedagógus életpálya kiterjesztésre került a bölcsődei szakdolgozókra, akik szakképesítésük mellett felsőfokú végzettséggel rendelkeznek.

<u>Minősített továbbképzési programok:</u>

- *szakmai tanfolyam*
- *szakmai személyiségfejlesztő foglalkozás*
- *szakmai tanácskozás*

- *külföldi vagy hazai tanulmányút*
- *szakmai műhely*

A kisgyermeknevelők szakmai tudásukat bővítik, folyóiratokkal, szakkönyvekkel, továbbképzésekkel, tapasztalatcserékkel.
A bölcsődei dajkának a Magyar Bölcsődék Egyesülete által elfogadott bölcsődei dajka végzettséggel kell rendelkeznie.

16. A SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ GYERMEKEK NEVELÉSE – GONDOZÁSA

A bölcsőde végezheti a sajátos nevelési igényű gyermekek korai habilitációs és rehabilitációs célú nevelését és gondozását is - a gyermek legfeljebb 6 éves koráig, az 1997. évi XXXI. törvény 42 § és 42/A §-a alapján.

Fontos, hogy ezek a gyermekek minél korábban bekerüljenek a bölcsődébe, függetlenül attól, hogy a korai fejlesztést a bölcsőde biztosítja (szakértői szakvélemény alapján) számukra, vagy sem. A cél elsősorban az, hogy a sajátos nevelési igényű gyermek részt vehessen a napközbeni ellátásban, számára biztosítani tudjuk az esélyegyenlőség lehetőségét.

A habilitáció a fogyatékos (veleszületett vagy kora gyermekkorban kialakult, 3 éves koráig), akadályozott gyermek életre való felkészítését, társadalmi életre alkalmassá tételét jelenti. A habilitációnál nagyon fontos az életkor, tehát minél korábbi a felismerés, annál korábban kezdődhet meg a fejlesztés, a gondozás. A segítségnyújtás tehát azt is feltételezi, hogy a gyermeknek napközben a bölcsődében biztosítjuk az ellátását, ugyanakkor a fejlesztést egy másik intézmény végzi. A bölcsődében a sajátos nevelési igényű gyermekek egészséges közösségbe való integrálása önmagában is fejlesztő hatással bír.

<u>A sajátos nevelési igényű gyermek elhelyezési módja a bölcsődében:</u>

Amennyiben sérült gyermek kéri felvételét bölcsődénkbe, csak teljes integrációs elhelyezését tudjuk biztosítani a ház adottságai, a csoportok száma, valamint a tárgyi feltételek miatt.

A sajátos nevelési igényű gyermek bölcsődei ellátására a 15/1998 NM rendelet 35§-a mérvadó. (SNI-s gyermek Megállapodása 15/1998 NM rendelet 35. §- ával kiegészítve.)

A csoportlétszámra vonatkozó előírásokat a 15/1998 NM rendelet 46§-a írja elő.

A gyermek fejlődő személyiségét a genetikai, érési sajátosságok, az őt körülvevő környezeti hatások együttese határozza meg. Ezért fontos a családokkal együtt biztosítani a szükségleteit kielégítő, egyéni fejlődését elősegítő gondoskodást, nevelést, valamint az optimális személyi, és tárgyi környezet megteremtését a bölcsődében.

HÁZIREND

HORVÁTZSIDÁNY ANGYALKERT ÓVODA ÉS BÖLCSŐDE
TÜCSÖK BÖLCSŐDÉJE

9733 Horvátzsidány, Váci Mihály u. 15.

2025.

A Horvátzsidány Angyalkert Óvoda és Bölcsőde vezetése, valamint Szülői Szervezete ezen dokumentum által a törvényes működést biztosítja.
A házirend betartása és betartatása a bölcsőde minden dolgozójának kötelessége.
A házirend a gyermekek mindenek felett álló érdekének figyelembevételével készült.

Az intézmény neve: Horvátzsidány Angyalkert Óvoda és Bölcsőde
Az intézmény fenntartója: Horvátzsidány Község Önkormányzata
A székhelyóvoda címe: 9733 Horvátzsidány, Csepregi u. 6.
A székhelyóvoda telefon/fax száma: 06/94 565-166
A székhelyóvoda e-mail címe: h.zsidanyiovi@gmail.com
Az intézmény főigazgatójának neve: Kovács Tamásné Pántos Krisztina
Az intézmény főigazgatójának telefonszáma: 06 30 155 76 99
Fogadóórája: minden hónap első hétfőjén: 15-16 óráig

Intézmény címe:	Horvátzsidány Angyalkert Óvoda és Bölcsőde 9733 Horvátzsidány, Csepregi u. 6.
Főigazgató:	Kovács Tamásné Pántos Krisztin
Főigazgató elérhetősége:	06 30 155 76 99, peresznyei.ovi@gmail.com
Bölcsőde neve, címe:	Horvátzsidány Angyalkert Óvoda és Bölcsőde Tücsök Bölcsődéje 9733 Horvátzsidány, Váci Mihály u. 15. Telefonszám: 06 30/215 72 17 E-mail cím: hzsid.tucsokbolcsode@gmail.com
Bölcsődevezető:	Vlasich Anita
Gyermekjogi képviselő:	Galántai Andrea
Gyermekjogi képviselő elérhet.:	munkaidőben 20/489-9582 andrea.galantai@ijsz.bm.gov.hu
Intézmény fenntartója:	Horvátzsidány Község Önkormányzata 9733 Horvátzsidány, Csepregi u. 4. Elérhetőség: 0694565112; hzsid@t-online.hu

A Horvátzsidány Angyalkert Óvoda és Bölcsőde Tücsök Bölcsődéjébe a felvétel önkéntes, kérelemre történik, melyet a gyermek törvényes képviselője terjeszthet elő a bölcsőde által kiadott formanyomtatványon. A kérelmet a bölcsőde vezetőjéhez kell benyújtani.

A gyermek bölcsődébe történő felvételét a szülő hozzájárulásával a körzeti védőnő, a házi gyermekorvos vagy a háziorvos, családsegítő és gyermekjóléti szolgálat, illetve a gyámhatóság is kezdeményezheti.

A bölcsődei ellátás megkezdésekor az intézmény vezetője a gyermek törvényes képviselőjével megállapodást köt az alábbiakról:

- ellátás várható időtartamáról
- fizetendő étkezési díj mértékéről, a fizetésre vonatkozó szabályokról
- szolgáltatások formájáról, módjáról

Intézmény által nyújtott szolgáltatás:

- A bölcsődei ellátás alapelveire épülő szakszerű nevelés-gondozás.
- Napi négyszeri étkezés, nyugodt alvás, pihenés feltételeinek biztosítása.
- Gyermekek szabadlevegőn tartózkodásának biztosítása, egészséges életmód feltételeinek biztosítása.
- Életkornak és egyéni fejlettségnek megfelelő játéktevékenységek, megfelelő készségfejlesztés biztosítása.
- Sajátos nevelési igényű vagy korai fejlesztésre-gondozásra jogosult gyermekek esetében gondozásba ágyazott habilitáció, rehabilitáció segítése.

A gyermek számára nyújtott szolgáltatások módja:

- Vegyes életkorú és homogén gyermekcsoportban a szükségleteinek, igényeinek, fejlettségeinek megfelelően kialakított napirend a kisgyermeknevelő egyénre szabott nevelő-gondozó munkáján keresztül, biztosítja a gyermek fejlődését, személyiségének kibontakoztatását.

A bölcsődei ellátás megszűnik:

- a bölcsődei nevelési év végén, ha a gyermek a 3. életévét betöltötte
- sajátos nevelési igényű vagy korai fejlesztésre-gondozásra jogosult gyermek esetén a gyermek maradhat a 3. életévének betöltése után a gyógypedagógus, a házi gyermekorvos, a bölcsődevezető és a szülő team megbeszélése alapján, észrevételeik, álláspontjuk egyeztetésének függvényében, az általuk meghatározott időpontig, de legkésőbb annak az évnek az augusztus 31. napjáig, amelyben a hatodik életévét betölti.
- a bölcsődei nevelési év szeptember 1-jétől a következő év augusztus 31-éig tart
- a gyermekorvos/szakorvos szakvéleménye szerint egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható, illetőleg magatartás zavara miatt veszélyezteti a többi gyermek egészségét.
- a házirend megsértése esetén.

Nyitvatartás: A bölcsőde munkanapokon 7.00-16.30-ig tart nyitva.

1. A sajátos nevelési igényű gyermek abban az esetben vehető fel a bölcsődébe, ha sajátos nevelési igényét a szakértői bizottság szakértői véleményben megállapította. A sajátos nevelési igényű gyermeket próbaidővel lehet felvenni, amelynek letelte után a gyermekekkel közvetlenül foglalkozó szakmai csoport és a szülő közösen értékeli a gyermek beilleszkedését, és dönt a gyermek további neveléséről, gondozásáról.

2. A bölcsőde munkanapokon reggel **7.00-7.50 óráig** fogadja az érkező gyermekeket (reggeli 8.00-8.30). Kérjük, vegyék figyelembe, hogy a reggeli idején a

kisgyermeknevelő egyedül látja el a csoportban étkező gyermekeket, ezért a gyermek átadására az étkezés előtt, 7.50-ig van lehetőség. Természetesen lehetőséget biztosítunk reggel a későbbi érkezésre, reggeli után **8.30-10.00 óráig** érkezhetnek a délelőtt folyamán a gyermekek, ebben az esetben azonban a gyermekek reggeliztetését kérjük, otthon oldják meg.
A gyermekek hazavitelére közvetlenül az étkezések után **12.00-kor** illetve **14.50-16.30 óráig** van lehetőség.

3. A bölcsődéből a gyermeket csak a szülői felügyeletet gyakorló személy, vagy az általa írásban megbízott, legalább 18. életévét betöltött személy viheti el.

4. Kérjük, a bölcsődében használt saját szennyes ruhát vigyék haza, gondoskodjanak cseréjéről, pótlásáról is az évszaknak megfelelően. **Kérjük a szülőket, hogy a gyermekeik testi épségének védelmében, a bölcsődébe érkezéskor és távozáskor is a bejárati ajtó és a rácsos kis ajtó zárására fokozottan ügyeljenek.**

5. Bölcsődébe érkezéskor, amíg a szülő a gyermeket át nem adja a kisgyermeknevelőnek, illetve távozáskor, miután a szülő gyermekét átvette, a bölcsőde egész területén **a szülő viseli a teljes felelősséget gyermekéért**.

6. Kérjük a szülőket, hogy érkezéskor minden esetben gondoskodjanak a kézmosásról. Kérjük, nyújtsanak tájékoztatást a kisgyermeknevelőnek a gyermek hogylétéről, a vele kapcsolatos otthoni eseményekről, esetenként az érte érkező személyről. Az öltözőben minden gyermeknek külön szekrénye van, amely csak a gyermek ruhájának tárolását biztosítja. **Ételek, italok tárolása a szekrényben Tilos!** A bölcsődébe behozott, otthagyott személyes **tárgyakért** (ékszer, játék, babakocsi, kerékpár…stb.) **nem tudunk felelősséget vállalni.** A gyermek által használt saját ruhaneműbe, cipőbe kérjük beírni a gyermek jelét vagy nevét.

7. A bölcsődés gyermekek számára a gyermekcsoportokban nyaklánc, karkötő, gyűrű, nagy fülbe- való, karóra használata, viselése tilos, balesetveszélyes, fulladásveszélyes!

8. A bölcsődébe csak **egészséges gyermek** hozható. A közösség egészsége érdekében 37,5 ^{o}C és ennél magasabb hőmérsékletű vagy antibiotikumot szedő, beteg, kiütéses vagy élősködővel fertőzött, illetve bármely fertőzés-gyanús gyermek a bölcsődét nem látogathatja. **A családban elő- forduló fertőző betegségről a bölcsődét értesíteni kell! Betegség után a gyermeket csak orvosi igazolással tudjuk fogadni! (15/1998. (IV.30.) NM rendelet 38.§.)**

9. A gyermek **napközbeni megbetegedése** esetén a kisgyermeknevelő haladéktalanul **értesíti a szülőt**, vagy ha őt nem sikerül elérni, akkor a szülő által előzetesen pontos címmel és telefon - számmal megadott hozzátartozót, aki **köteles mielőbb gondoskodni a gyermek elviteléről,** illetve orvosi ellátásáról. Bölcsődében történő megbetegedés esetén a kisgyermeknevelő egy „Jelzőlapot” ad, amelyen szerepel annak oka, hogy miért nem látogathatja a gyermek a bölcsődét. A beteg gyermeket gyógyultan, a

„Jelzőlapon” lévő, kitöltött orvosi igazolással lehet ismét közösségbe hozni.

10. A térítési díj elszámolása érdekében a szülő köteles gyermeke bármilyen okból eredő távolmaradását a hiányzás kezdő napján 9 óráig bejelenteni! **A szülő abban az esetben is köteles gyermeke hiányzását jelezni, amennyiben mentesül az étkezési díj fizetése alól, illetve, ha a gyermek nem vesz részt intézményi étkezésben!**

11. Ha a gyermek 4 hétig folyamatosan távol marad a bölcsődétől, s ez idő alatt a szülő/törvényes képviselő nem él a jelzéssel a hiányzás okáról és a visszatérés várható időpontjáról, úgy a gyermeket a bölcsődéből kimaradtnak tekintjük.

12. A szülő a gyermek bölcsődei beszoktatása alatt a gyermekével együtt a csoportszobában tartózkodhat, de csak olyan tevékenységet folytathat, amely sem a saját, sem a többi gyermek nevelését/gondozását nem zavarja!
13. A gyermekkel kapcsolatos észrevételeket, kérdéseket, problémákat a kisgyermeknevelőkkel való személyes találkozás során vagy a családi füzetbe történő bejegyzéssel lehet megtenni vagy negyedévente szülői értekezleten, ahol a kisgyermeknevelővel személyes beszélgetésre van lehetőség.

14. **Az étkezési térítési díjak befizetésének ideje, módja**
   - Az étkezési térítési díj kiegyenlítése utólag: - a Horvátzsidány Község Önkormányzata által kiállított számla alapján - banki átutalással a Raiffeisen Banknál vezetett 12094507-00185624-00100009 számú számlára lehetséges, a tárgyhót követő hónapban.
   - hiányzás esetén az étkezés lemondása: a csoportban dolgozó kisgyermeknevelőknél az adott napon, telefonon vagy személyesen, legkésőbb reggel 9:00-ig lehetséges, melynek érvényesítése csak a következő naptól történik!
   - a teljes hét lemondására előző hét pénteki napján 9:00-ig van lehetőség.
   - A bejelentés elmulasztása esetén: a szülő nem tarthat igényt a térítési díj visszafizetésére, de betegség esetén, a hiányzás első napján zárt edényben elviheti a befizetett adagot **(11:00- 11:30 között a konyhai bejáratnál)**
   - **Ha a gyermek bejelentés nélkül érkezik vissza a hiányzásból, az adott napon az étkezése nem biztosított.**

15. A gyermekcsoportba **élelmiszert** behozni TILOS! Kivétel ez alól a 37/2014. (IV.30) EMMI rendelet a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról (9. pontja Diétás étkeztetés 15.§ (2a) bekezdés)

16. A bölcsőde egész területén és a bölcsőde udvarán **az alkohol- és drogfogyasztás, a dohányzás szigorúan tilos!**

17. A bölcsőde udvarára kerékpárt behozni, vagy az udvart területén tárolni balesetveszélyes és tilos!

18. A babakocsikat csak az erre kijelölt helyen lehet tárolni, más helyiségbe betolni vagy bevinni tilos!

19. A bölcsőde épületében a gyermekek biztonsága érdekében nem megengedett a rohangálás, az ugrálás sem a bútorokon, sem a használati tárgyakon, és mindenekelőtt nem megengedett a bármilyen szintű rongálás sem. 4 Az adott időszakhoz, ünnepekhez igazodva folyamatosan szívvel-lélekkel díszítjük, csinosítjuk a bölcsőde kinti és benti területét is egyaránt. Kérjük, vigyázzanak mind alkotásainkra, mind díszeinkre, bölcsődei értékeinkre, illetve tiszteljék meg kisgyermeknevelőink, bölcsődei dajkáink munkáját!

20. **A bölcsőde nyáron 5 hétre, illetve télen az iskolai szünet idején – a szülői igényfelmérés alapján – a fenntartó által meghatározott időintervallumban, de a két ünnep között minden esetben zárva tart. Nevelés-gondozás nélküli munkanap a bölcsődében április 21-e, vagy ha az heti pihenőnapra vagy munka- szüneti napra esik az azt követő legközelebbi munkanap. A zárva tartások ideje alatt ügyeletet biztosítani nem tudunk!**

21. Az ellátás körülményeit érintő kifogások vagy egyéb sérelem esetén a szülő panasszal élhet a Horvátzsidány Angyalkert Óvoda és Bölcsőde Tücsök Bölcsődéjének vezetőjénél vagy a főigazgatónál.

22. A bölcsődében Szülői Érdekképviseleti Fórum működik. A gyermekjogi képviselő elérhetősége a faliújságon rendelkezésre áll.

Horvátzsidány, 2025.szeptember 1.

……	…..……
Kovács Tamásné Pántos Krisztina	Vlasich Anita
főigazgató	bölcsődevezető

BÖLCSŐDEI FELVÉTELI KÉRELEM

A felvételre kért **gyermek** adatai:

Név	
Születési hely, idő	
TAJ- szám	
Lakcím	

Édesanya adatai:

Név	
Születési név	
Születési hely, idő	
Lakcím	
Telefonszám	
E-mail cím	
Foglalkozás	
Munkahely neve, címe	
Munkahely tel.száma	

Édesapa adatai:

Név	
Születési név	
Születési hely, idő	
Lakcím	
Telefonszám	
E-mail cím	
Foglalkozás	
Munkahely neve, címe	
Munkahely tel.száma	

Házastárs, élettárs adatai: (amennyiben nem azonos a fentivel)

Név	
Születési név	
Születési hely, idő	
Lakcím	
Telefonszám	
Foglalkozás	
Munkahely neve, címe	
Munkahely telefonszáma	

Eltartott gyermekek száma összesen:…… fő

A további eltartott gyermekek	
neve:	**születési ideje:**

A bölcsődei **ellátás** igénybe vételének várható **kezdete**:……

Azon körülmény(ek), amelyekre tekintettel a törvényes képviselő a gyermek bölcsődei felvételét kéri (a megfelelő(ke)t kérjük bejelölni):

- □ a gyermek szüleinek, gondozóinak, nevelőinek munkavégzése
- □ a gyermek szüleinek, gondozóinak, nevelőinek munkaerő-piaci részvételét elősegítő programban, képzésben való részvétele
- □ a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül
- □ a gyermeket egyedülálló (hajadon, nőtlen, özvegy, elvált, vagy házastársától külön él, kivéve, ha élettársa van) szülője neveli
- □ a felvételre kért gyermekkel együtt a családban nevelt kiskorú gyermekek száma eléri vagy meghaladja a három főt
- □ a gyermek családja családgondozásban részesül, és a gyermek fejlődése érdekében állandó napközbeni ellátásra van szükség
- □ a gyermek szülője orvosilag igazolt állapota miatt az ellátást biztosítani egyáltalán nem vagy csak részben tudja
- □ a gyermeket gyámhatósági határozat alapján gyámként kirendelt hozzátartozója neveli
- □ a gyermek háztartásában (az egy lakásban együtt lakó személyek közössége) az 1 főre jutó havi jövedelem a mindenkori öregségi nyugdíjminimum legkisebb összegének 150%-át nem haladja meg

A kérelem egyéb indoka:

……..……

…….

…….

…….

Büntetőjogi felelősségem tudatában kijelentem, hogy a fenti adatok a valóságnak megfelelnek. Hozzájárulok továbbá ahhoz, hogy Horvátzsidányi Közös Önkormányzati Hivatala az általam közölt adatokat ellenőrizze.

Horvátzsidány, ……. év …….. hó …… nap

……..…….. …….

Szülő aláírása Szülő aláírása

Bölcsőde tölti ki!

A kérelem beadásának időpontja: …… év …….. hónap ..... **nap**

Kérelmet átvevő aláírása: ……

Bölcsődevezető aláírása: ……....

Ikt.sz.: Felvételi könyv száma:

Megállapodás

Mely létrejött egyrészről a **Horvátzsidány Község Önkormányzata** fenntartásában lévő **Horvátzsidány Angyalkert Óvoda és Bölcsőde Tücsök Bölcsődéje** (9733 Horvátzsidány, Váci Mihály utca 15.), mint a bölcsődei ellátást biztosító intézmény, képviseletében eljáró: **Vlasich Anita** bölcsődevezető, valamint a bölcsődei ellátásban részesülő gyermek szülője (törvényes képviselője) között.

Fenntartó: Horvátzsidány Község Önkormányzata
Székhely: 9733 Horvátzsidány, Csepregi u. 4.
Adószáma: 15421807-1-18

1. Az ellátást igénybe vevő törvényes képviselője:

Neve:
Születési neve:
Születési helye, ideje:
Anyja neve:
Lakcíme:
Szem. ig. száma:

2. A bölcsődei ellátást igénybe vevő:
Neve:
Születési helye, ideje:
Anyja neve:
Lakcíme:
TAJ száma:

3. Intézményünk a bölcsődei ellátást: 20__. év _____ hónap ___. napjától kezdődően

- **<u>határozatlan időtartamra: jogosultsági feltételek megszűnéséig.</u>***
- határozott időre: -ig biztosítja. *

Igénybevétel módja:
- önkéntes*
- javasolt (védőnő, gyermekorvos, gyermekjóléti szolgálat, gyámügy)*

*(*A megfelelő jelölendő)*

4. Bölcsődei ellátás a 1997. évi XXXI. tv. (továbbiakban Gyvt.) 42. §-a értelmében

42§ (1) A bölcsődei ellátás keretében – ha e törvény kivételt nem tesz- a három éven aluli

gyermekek, napközbeni ellátását kell biztosítani.

(2) Bölcsődei ellátást biztosíthat a bölcsőde, mini bölcsőde, a munkahelyi bölcsőde és a családi bölcsőde.

(3) Bölcsődei ellátást biztosíthat a bölcsőde, a mini bölcsőde, a munkahelyi bölcsőde és a családi bölcsőde.

(5) A bölcsődei nevelési év szeptember 1-jétől a következő év augusztus 31-éig tart.

42/A§ (1) Bölcsőde ellátás keretében a gyermek húszhetes korától nevelhető és gondozható

a) óvodai nevelésre nem érett gyermek esetén a (2) bekezdésben meghatározott időpontig,

b) a sajátos nevelési igényű gyermek, valamint a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek esetén a (3) bekezdésben meghatározott időpontig,

c) az a) és b) pont alá nem tartozó gyermek esetén, ha a harmadik életévét

ca) január 1-je és augusztus 31-e között tölti be, az adott év augusztus 31-éig,

cb) szeptember 1-je és december 31-e között tölti be, a következő év augusztus 31-éig, ha a szülő, törvényes képviselő nyilatkozik arról, hogy a gyermek napközbeni ellátását eddig az időpontig bölcsődei ellátás keretébe kívánja megoldani.

(2) Ha a gyermek a harmadik életévét betöltötte, de testi vagy értelmi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, és óvodai jelentkezését az orvos nem javasolja, bölcsődei ellátás keretében gondozható, nevelhető a gyermek negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-éig.

(3) A bölcsődei ellátásban a sajátos nevelési igényű gyermek annak az évnek az augusztus 31. napjáig vehet részt, amelyben a hatodik életévét betölti.

(4) Meg kell szüntetni annak a gyermeknek a bölcsődei ellátását, aki orvosi szakvélemény alapján egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható.

Horvátzsidányban a 3 év alatti gyermekek napközbeni ellátását a Horvátzsidány Angyalkert Óvoda és Bölcsőde Tücsök Bölcsődéjében **14 férőhelyen** biztosítja: "feladatellátási szerződés alapján Horvátzsidány, Kiszsidány, Ólmod, Peresznye községek közigazgatási területe."

5. A bölcsődei ellátás megszüntetésének esetei a Gyvt. 37/A. § értelmében:

- Határozott idejű elhelyezés esetén a megjelölt időtartam - illetve a meghosszabbított időtartam - leteltével,
- Jogosultsági feltételek megszűnésével.
- Az önkéntesen igénybe vett bölcsődei ellátás megszüntetését a jogosult, illetve törvényes képviselője kérelmezheti, melynek alapján az intézményvezető az ellátást megszünteti. Az ellátás a megegyezés időpontjában, illetve ennek hiányában a megállapodásban foglaltak szerint szűnik meg.
- Az intézményvezető az önkéntesen igénybe vett bölcsődei ellátást megszünteti, ha a jogosult

a házirendet ismételten súlyosan megsérti, vagy az ellátás feltételei, okai már nem állnak fenn.

- Abban az esetben, ha a jogosult az ellátást három hónapig bejelentés nélkül nem veszi igénybe.
- A 15/1998.(IV.30.) NM rendelet 35§ (1) értelmében, ha a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató sajátos nevelési igényű, illetve gyógypedagógiai tanácsadásra, korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek napközbeni ellátását biztosítja, a gyermek bölcsődei nevelésének, gondozásának megkezdését követő legalább három hónap elteltével a gyermek háziorvosának, az intézmény gyógypedagógusának, konduktorának, kisgyermeknevelőjének, a bölcsőde vezetőjének valamint abban az esetben, ha a család kapcsolatban van a család- és gyermekjóléti központ munkatársával, az ő véleménye alapján – az intézmény vezetője a szülővel együtt, értékeli a gyermek beilleszkedését, és dönt a gyermek további neveléséről, gondozásáról.
- Gyvt. 42/A § (4) szerint meg kell szüntetni annak a gyermeknek a bölcsődei ellátását, aki orvosi szakvélemény alapján egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható.
- *A házirend súlyos megsértése:* A házirend súlyos megsértésének minősül, ha a szülő a bölcsőde működési rendjét akadályoztatja. Ebben az esetben a bölcsődevezető, valamint főigazgató gyermekvédelmi intézkedéseket is kezdeményezhet.

A bölcsődevezető az önkéntesen igénybe vett bölcsődei ellátás megszűntetéséről, valamint az ellene tehető panaszról írásban értesíti a jogosultat, vagy törvényes képviselőjét. Egyet nem értés esetén a jogosult vagy törvényes képviselője az értesítés kézhezvételétől számított nyolc napon belül, a fenntartóhoz fordulhat. A fenntartó végrehajtó határozatáig az ellátást biztosítani kell.
Az ellátás megszűnésekor a felek elszámolnak egymással, amely kiterjed

- az étkezési díj rendezésére,
- az intézmény tárgyi eszközeiben okozott szándékos károkra.

6. **A bölcsődei ellátásunk a gyermek számára a 15/1998.(IV.30) NM rendelet 41.§ (2) alapján** biztosítja:

- Bölcsődei nevelés-gondozás Országos Alapprogramja alapján a bölcsődei ellátás keretén belül a nevelést és gondozást, és az ehhez kötelezően biztosítandó eszközöket és felszereléseket (15/1998. NM rendelet 11. melléklet).
- A gyermek életkorának és egészségi állapotának megfelelően biztosítjuk a nevelés és gondozás feltételeit, a szülő közreműködésével történő fokozatos beilleszkedés lehetőségét, a játéktevékenység feltételeit, a szabadban való tartózkodás feltételeit.
- A gyermek élettani szükségleteinek és az egészséges táplálkozás követelményeinek megfelelő étkeztetést. A bölcsődében az étkeztetést a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló miniszteri rendeletben foglaltaknak megfelelően kell biztosítani.

A bölcsődei ellátásunk a szülő számára biztosítja:

- A házirend megismertetését
- Az adaptációhoz szükséges időt és feltételeket.
- A tájékoztatást a gyermekével napközben történt eseményekről.
- Megismerhesse a gyermek ellátásával kapcsolatos dokumentációkat.
- Megismerhesse a gyermekcsoport életét, napirendjét.
- Tanácsot, tájékoztatást kérjen és kapjon.

- Az intézmény működését illetően mondjon véleményt és tegyen javaslatot.
- **A gyermekért az érkezése utáni átvételtől, a hazamenetele előtti átadásig a Tücsök Bölcsőde vállalja a felelősséget.**

7. A tájékoztatási kötelezettséget a Gyvt.33.§-a szerint kell valósítjuk meg: A személyes gondoskodás feltételeiről a kérelem benyújtásakor a kérelmezőt tájékoztatni kell. A személyes gondoskodást nyújtó ellátás esetén az ellátás megkezdésekor az ellátásra jogosult gyermeket és törvényes képviselőjét, tájékoztatni kell:

- Az ellátás tartalmáról és feltételeiről.
- Az intézmény által vezetett, reá vonatkozó nyilvántartásokról, a törvényes képviselő köteles az intézményi nyilvántartásokhoz szükséges adatokról és **azokban történő változásokról 8 napon belül információt szolgáltatni.**
- Az ellátásra jogosult gyermek és hozzátartozói közötti kapcsolattartásról, különösen a távozás és a visszatérés rendjéről.
- Az érték -és vagyonmegőrzés módjáról.
- A bölcsőde házirendjéről.
- A panaszjoga gyakorlásának módjáról.
- A fizetendő térítési díjról.
- A jogosult jogait és érdekeit képviselő Érdekképviseleti Fórumról.

A szülő a tájékoztatás megtörténtéről a megállapodás végén aláírásával nyilatkozik.

8. A gyermekétkeztetési díj mértékét Horvátzsidány Község Önkormányzata Képviselő-testülete rendeletben határozza meg.

9. A gyermekétkeztetésére és a kedvezményekre, támogatásokra való jogosultság feltételei: A gyermekétkeztetés során az intézményi térítési díj 100%-át normatív kedvezményként kell biztosítani, azaz ingyenes étkeznek, ha

- a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,
- tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek
- családban három vagy több gyermeket nevelnek,
- családban tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek
- gyermeket nevelésbe vették
- olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékkal csökkentett összegének 130%-át.

10. A bölcsődei étkeztetésért térítési díjat a szülő vagy a törvényes képviselő köteles megfizetni. Az étkezési díj kiegyenlítése utólag a Horvátzsidány Község Önkormányzata által kiállított számla alapján, banki átutalással az Raiffeisen Banknál vezetett 12094507-00185624-00100009 számú számlára lehetséges a tárgyhót követő hónapban.

Az étkezést a bölcsőde - a fenntartó által kötött ellátási szerződés keretében - a JustFood Kft. vállalkozásában üzemeltetett konyháról biztosítja.

A napi étkezési díj összege: _____ **Ft + ÁFA/nap**. (reggelit, tízórait, ebédet és uzsonnát foglal magába)

Diétás étkezési díj összege: _____**Ft + ÁFA/nap.** (csak az ebédet foglalja magába)

Az intézmény vállalja _____ nevű gyermek Taj száma: _____ napközbeni ellátását, bölcsődei alapellátás formájában

hétköznapokon 7:00 – 16:30 óra közötti időtartamban.

11. Ha **a szülő gyermekét betegség vagy más ok miatt nem hozza bölcsődébe**, a bölcsődevezetőnél, illetve a kisgyermeknevelőnél köteles bejelenteni a távolmaradást és annak várható időtartamát, valamint a távolmaradásra okot adó körülmény megszűnését és azt, hogy a gyermek mikor veszi igénybe újból a gyermekétkeztetést. Az étkezés lemondásánál a hiányzás első napját a szülőnek fizetni kell. A lemondást minden reggel 9:00- ig tudják a szülők telefonon vagy személyesen megtenni. A bejelentést követő naptól a távolmaradás idejére mentesül a gyermekétkeztetésért fizetendő térítési díj fizetésének kötelezettsége alól a szülő vagy törvényes képviselő.

12. A bölcsőde nyáron 5 hétre, télen az iskolai szünet ideje alatt zárva tart a fenntartó által meghatározott időintervallumban, **de a két ünnep között zárva tart**. A nyári zárás időpontjáról a szülőket február 15.-ig tájékoztatjuk. Nevelés-gondozás nélküli munkanap a bölcsődében **április 21-e,** vagy ha az heti pihenőnapra vagy munkaszüneti napra esik az azt követő legközelebbi munkanap.
A zárva tartások ideje alatt ügyeletet biztosítani nem tudunk!

13. A szülői felügyeletet gyakorló személy a házirendet betartja, valamint együttműködik az ellátásban közreműködő személyekkel.

14. Bölcsődénk a Gyvt.35-36.§ alapján **Érdekképviseleti Fórumot** működtet, melynek munkájában a szülők, a kisgyermeknevelők és a Fenntartó képviselője vesznek részt.
Az Érdekképviseleti Fórum dönt az elé terjesztett bölcsődei panaszokról, intézkedéseket kezdeményez. Az Érdekképviseletei Fórumnak címzett panaszt a bölcsődevezetőnél kell benyújtani.

15. A szülő a megállapodásban foglalt, a bölcsőde részéről fennálló kötelezettségek elmulasztása esetén **panaszával a bölcsődevezetőhöz, a főigazgatóhoz, valamint a fenntartóhoz fordulhat**.

16. A bölcsőde adatszolgáltatási kötelezettséggel tartozik a **KSH** felé, és rögzíti a bölcsődei szolgáltatások felhasználását a **Magyar Államkincstár Igénybe vevői Nyilvántartásában**.

17. A szolgáltatás igénybevételéhez az intézmény megbízottja az alábbi adatokat kezeli: szülő/gyermek neve, lakcíme, születési helye, ideje, szülő munkahelye, személyi igazolvány száma, telefonszáma, e-mail címe, a gyermek Taj száma.

18. A következő dokumentumok csatolandók a felvételi kérelemhez:
Munkáltatói igazolás (amennyiben munkavállalás miatt kérte a bölcsődei ellátást), lakcímkártya (szülő/gyermek), személyi igazolvány (szülő), oltási könyv-státusz vizsgálati lapok-Taj kártya (gyermek), illetve amennyiben a gyermek egyéni határozattal rendelkezik, azt kérjük a bölcsődevezetőnek átadni.

19. A személyes adataim kezeléséről (2011. évi CXII.tv.5.§ (1), az 1993. évi III.tv. 20§ értelmében a tájékoztatást megkaptam. Az intézmény tájékoztatott az országos rendszerbe való jelentésről (KENYSZI)

20. Aláírásommal kijelentem, hogy megismertem az intézmény adatkezelési tájékoztatóját, valamint a jelen Megállapodásban és a Házirendben foglaltakat.

Horvátzsidány, 202_____

_____ _____

Szülő/gondviselő Bölcsődevezető

ZÁRADÉK

A bölcsőde Szakmai programját készítette:
Vlasich Anita bölcsődevezető

Hatályos: 2025. szeptember 1-től.

Horvátzsidány, 2025.szeptember 1.

Ph.

Vlasich Anita
bölcsődevezető

Ph.

Kovács Tamásné Pántos Krisztina
főigazgató

2. sz. Melléklet

BÖLCSŐDEI HELYISÉGEK/JÁTSZÓUDVAR

A bölcsődében a gyermekek ellátásához szükséges eszközöknek és felszereléseknek a jegyzékét a 6/2016. (III. 24.) EMMI rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV.30.) NM rendelet módosításáról 5. számú melléklete tartalmazza.

	A	B	C
	Helyiségek/játszóudvar	**Mennyiségi mutató**	**Tücsök Bölcsőde** (X-megvan)
1.	csoportszoba	gyermekcsoportonként 1	X (50,05 m^2)
2.	gyermekfürdőszoba	gyermekcsoportonként 1	X (14,40 m^2)
3.	gyermeköltöző (átadó helyiség, előszoba)	gyermekcsoportonként 1	X (17,98 m^2)
4.	tároló helyiség	gyermekcsoportonként 1	X (10,71 m^2)
5.	akadálymentes mosdó/ illemhely (szülők számára)	bölcsődénként 1	X (5,00 m^2)
6.	előtér/babakocsi tároló	bölcsődénként 1	X (8,00 m^2)
7.	takarítószer raktár vagy szekrény	gyermekcsoportonként 1	X (3,75 m^2)
8.	játszóudvar	gyermekcsoportonként 1	X
9.	terasz	nevelési-gondozási egységenként 1	X
10.	vezetői iroda	bölcsődénként 1	X (11,99 m^2)
11.	kisgyermeknevelői szoba	bölcsődénként 1	Vezetői irodával egyben
12.	irattár	bölcsődénként 1	Vezetői irodával egyben
13.	felnőtt öltöző	bölcsődénként 1	X (10,15 m^2)
14.	felnőtt mosdó	bölcsődénként 1	X (1,44 m^2)
15.	felnőtt WC helyiség	bölcsődénként 1	X (1,44 m^2)
16.	felnőtt zuhanyzó	bölcsődénként 1	X (2,28 m^2)
17.	felnőtt étkező	bölcsődénként 1	Felnőtt öltözővel egyben
18.	főzőkonyha	bölcsődénként 1	---
19.	melegítő konyha	bölcsődénként 1	X (12,60 m^2)
20.	előkészítő (hús, zöldség)	bölcsődénként 1-1	---
21.	tálaló-mosogató	bölcsődénként 1	X (4,68 m^2)

22.	szárazáru raktár	bölcsődénként 1	---
23.	földes áru raktár	bölcsődénként 1	---
24.	ételhulladék tároló	bölcsődénként 1	X (3,24 m^2)
25.	mosoda	bölcsődénként 1	X (7,56 m^2)
26.	szeméttároló	bölcsődénként 1	X

3. számú melléklet

Jegyzék a nevelési–oktatási intézmények kötelező (minimális) eszközeiről és felszereléséről
(A 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 2. melléklete alapján)

Kötelező (minimális) eszköz és felszerelési jegyzék
Horvátzsidány Angyalkert Óvoda és Bölcsőde
9733 Horvátzsidány, Csepregi u. 6.

1. **Helyiségek**					
Rendelkezésre áll					
		Horvátzsidányi óvoda		**Peresznyei Telephely**	
Eszközök, felszerelések	**Mennyiségi mutató**				
		igen	**nem**	**igen**	**nem**
csoportszoba	gyermekcsoportonként 1	x		x	
gyermekágy/fektető tároló	óvodánként (székhelyen és telephelyen) valamennyi gyermekágy tárolására alkalmas) csoportonként 1	x		x	
tornaszoba,	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1		**x**		**x**
sportszertárral			**x**		**x**
logopédiai foglalkoztató, egyéni fejlesztő szoba	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	x		x	
óvodapszichológusi helyiség	ha az óvodapszichológus alkalmazása kötelező óvodánként (székhelyen és	NR		NR	
	telephelyen) 1				
játszóudvar	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	x		x	
főigazgató iroda	óvoda székhelyén és azon a telephelyen, amelyen a főigazgató-helyettes, illetve tagintézmény-, intézményegység vezető- helyettes alkalmazása nem kötelező 1	x		x	

főigazgató-helyettesi iroda	ha az óvodában főigazgató-helyettes alkalmazása kötelező (székhelyen és	NR		NR	
	telephelyen) 1				
tagintézmény-, intézményegység vezető-helyettes	Ha az óvodában tagintézmény-, intézményegység vezető-helyettes alkalmazása kötelező, székhelyen és	NR		NR	
	telephelyen 1				
óvodatitkári iroda	ha az óvodában az óvodatitkár alkalmazása kötelező	**NR**		**NR**	
	óvoda székhelyén 1				
nevelőtestületi és könyvtárszoba	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1		**x**		x
általános szertár/raktár	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	**x**		**x**	
többcélú helyiség (szülői fogadásra, tárgyalásra, ünnepek megtartására	óvodánként (székhelyen vagy telephelyen)	x		x	
alkalmas helyiség)	1				
orvosi szoba,	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1		x		x
elkülönítő szoba					
			x		x
gyermeköltöző	gyermekcsoportonként 1				
		x		x	
gyermekmosdó, WC helyiség	gyermekcsoportonként 1 (WC -	x		x	
	nemenként 1)	x		x	
felnőtt öltöző	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	x		x	
	amennyiben az óvodai csoportok száma több mint hat 2				
felnőtt mosdó	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1 amennyiben az óvodai csoportok száma több mint hat 2,	x		x	
	vagy az óvoda épülete emeletes, szintenként 1				
felnőtt WC helyiség	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1 amennyiben az óvodai csoportok száma több mint hat, vagy az óvoda épülete				
		x		x	
felnőtt zuhanyzó	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1		x	x	

mosó, vasaló helyiség	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1		x	x	
szárító helyiség	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1		x	x	
felnőtt étkező	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1		**x**		**x**
főzőkonyha	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1		**x**		x
melegítő konyha	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1		x		**x**
tálaló-mosogató	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	x		x	
szárazáru raktár	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1		x		x
földesáru raktár	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1		x		x
éléskamra	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1		x		x
karbantartó műhely	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1		x		x
kerekesszék tároló	óvodánként (székhelyen és telephelyen)		x		x
	szintenként 2				
ételhulladék tároló	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	x		x	

HÁZIREND

HORVÁTZSIDÁNY ANGYALKERT
ÓVODA ÉS BÖLCSŐDE

9733 Horvátzsidány, Csepregi u. 6.

2025

Az intézmény OM azonosítója: 203679
Készítette: **……** **Kovács Tamásné Pántos Krisztina** **Főigazgató** **Horvátzsidány, 2025.09.01.**
Legitimációs záradék
A Házirendet a nevelőtestület elfogadta. **……** **nevelőtestület nevében** **Horvátzsidány, 2025.09.01.** **A Házirendet a szülő szervezet megismerte, tartalmával egyetért.** **……** **szülői szervezet nevében** **Horvátzsidány, 2025.09.01.**
Az elfogadott szervezeti és működési szabályzat kihirdetésének napja: 2025.09.01.
A dokumentum jellege: Nyilvános **Megtalálható: főigazgatói irodában** **telephely irodájában** **bölcsődevezető irodájában** **az Oktatási Hivatal intézményi nyilvántartóban** **A házirend az óvoda dolgozóira és a szülőkre egyaránt kötelező érvényű.** **Felülvizsgálat rendje: jogszabályi és egyéb változások alkalmával, illetve minden nevelési év kezdete előtt.**
Hatályos: 2025.09.01-től

HÁZIREND

HORVÁTZSIDÁNY ANGYALKERT ÓVODA ÉS BÖLCSŐDE
(székhelyóvoda)

9733 Horvátzsidány, Csepregi u. 6.

2025

BEVEZETÉS

Óvodánk házirendjének törvényi szabályzói

- 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- a nevelési oktatási intézmények működéséről szóló 11/ 1994 (VI.8.) MKM rendelet,
- A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény
- 2015. évi LXIII. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvénynek az ingyenes bölcsődei és óvodai gyermekétkeztetés kiterjesztése érdekében történő módosításáról
- 2023.évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról
- 401/2023. (VIII. 30.) Kormányrendelet a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról

A Horvátzsidány Angyalkert Óvoda és Bölcsőde nevelőtestülete, vezetése, valamint Szülői Közössége ezen dokumentum által a törvényes működést biztosítja.
A házirend betartása és betartatása az óvoda minden dolgozójának kötelessége.
A házirend a gyermekek mindenek felett álló érdekének figyelembevételével készült.

1. Általános információk az óvodáról

Az intézmény neve: **Horvátzsidány Angyalkert Óvoda és Bölcsőde**
Az intézmény fenntartója: Horvátzsidány Község Önkormányzata
A fenntartó elérhetősége: 06-94-565-112; hzsid@t-online.hu
A székhelyóvoda címe: 9733 Horvátzsidány, Csepregi u. 6.
A székhelyóvoda telefon/fax száma: 06-94-565-166
A székhelyóvoda e-mail címe: h.zsidanyiovi@gmail.com
Az intézmény főigazgatójának neve: Kovács Tamásné Pántos Krisztina
Az intézmény főigazgatójának telefonszáma: 06-30-155-7699
Fogadóórája: minden hónap első hétfőjén 15-16 óra között

2. Az intézményre vonatkozó szabályozás

Az óvodai felvétel, átvétel rendje

- A fenntartó az óvodai beiratkozás idejéről, az óvodai jogviszony létesítésével összefüggő eljárásról közleményt vagy hirdetményt tesz közzé a helyben szokásos módon a beiratkozás első határnapját megelőzően legalább harminc nappal.
- A szülő – a bölcsődei ellátásban részesülő gyermek kivételével – az óvodai nevelésben történő részvételre jogszabály alapján kötelezett gyermekét köteles beíratni az önkormányzat által közzétett közleményben vagy hirdetményben meghatározott időpontban vagy az óvodalátogatási kötelezettség alól felmentését kérni. A napi négy órában óvodai nevelésre kötelezett gyermek szülője, ha gyermeke az óvodakötelezettségét

külföldön teljesíti, köteles arról a beiratkozás idejének utolsó határnapját követő tizenöt napon belül írásban értesíteni a Horvátzsidányi Közös Önkormányzati Hivatalt. A napi négy órában óvodai nevelésre kötelezett, az óvodával jogviszonyban álló gyermek szülője, ha gyermeke az óvodakötelezettségét a jövőben külföldön teljesíti, előzetesen köteles értesíteni a főigazgatót.

- Az óvoda a gyermek hároméves korától (óvodaköteles az a gyermek, aki az adott év augusztus 31. napjáig betölti a 3. életévét) a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény. Az óvoda felveheti azt a gyermeket is, aki a harmadik életévét a felvételétől számított fél éven belül betölti, feltéve, hogy az óvoda minden, a felvételi körzetébe tartozó, lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező hároméves és annál idősebb gyermek óvodai felvétele teljesíthető.
- A gyermek abban az évben, amelynek augusztus 31. napjáig a harmadik életévét betölti (óvodaköteles) a nevelési év kezdő napjától legalább napi négy órában óvodai foglalkozáson vesz részt. A szülő tárgyév április 15. napjáig benyújtott kérelme alapján a gyermek jogos érdekét szem előtt tartva annak az évnek az augusztus 31. napjáig, amelyben a gyermek a negyedik életévét betölti – továbbá különös méltánylást érdemlő esetben, ha a szülő a gyermek negyedik életévének betöltését megelőzően már kérelmezte, úgy újabb kérelem alapján annak az évnek az augusztus 31. napjáig, amelyben a gyermek az ötödik életévét betölti – a Kormány rendeletében kijelölt szerv felmentheti a gyermeket az óvodai foglalkozáson való részvétel alól, ha a gyermek családi körülményei, sajátos helyzete indokolja. Ha az eljárásban szakértőt kell meghallgatni, az intézmény főigazgatója vagy a védőnő, továbbá tartós gyógykezelés alatt álló gyermek esetében az Eütv. 89.§-a szerinti általános szakértő rendelhető ki. Tartós gyógykezelés alatt álló gyermek esetében a kérelem tárgyév április 15. napja után is benyújtható. Az eljárási határidő ötven nap.
- A kötelező óvodai nevelésben való részvétel alól felmentett gyermek szülője a nevelési év közben kérheti a gyermek felvételét az intézmény főigazgatójánál.
- Az óvodai beiratkozáskor be kell mutatni a gyermek nevére kiállított személyazonosságot igazoló hatósági igazolványokat, TAJ kártyát, továbbá a szülő személyazonosságát igazoló hatósági igazolványokat és lakcímet igazoló hatósági igazolványát.
- A főigazgató az óvodai felvételi, átvételi kérelemnek helyt adó döntést írásban, a kérelem elutasítására vonatkozó döntést határozati formában közli a szülővel.
- Az óvodába felvett gyermeket az óvoda nyilvántartja. Ha a gyermek óvodát változtat, további nyilvántartása az átadó óvoda értesítése alapján az átvevő óvoda feladata. Az óvoda törli az óvodába felvettek nyilvántartásából azt a gyermeket, akinek óvodai jogviszonya megszűnt.
- A gyermeket elsősorban abba az óvodába kell felvenni, átvenni, amelynek körzetében lakik, ahol szülője dolgozik, illetve ahova testvére már óvodába jár. Az óvoda köteles felvenni, átvenni azt az óvodaköteles gyermeket, aki életvitelszerűen az óvoda körzetében lakik.
- A szülő gyermeke óvodai felvételét bármikor kérheti. Az újonnan jelentkező gyermekek fogadása az óvodai nevelési évben folyamatosan történik a felvehető létszám eléréséig.
- A kijelölt óvoda, ha nem látja el a kötelező felvételt biztosító óvoda feladatait, csak helyhiány miatt tagadhatja meg a gyermek felvételét.
- Az óvodába felvett gyermekek csoportba való beosztásáról a szülők és az

óvodapedagógusok véleményének kikérése mellett a főigazgató dönt.

A tankötelezettség megállapítása

- A gyermek abban az évben, amelynek augusztus 31. napjáig a 6. életévét betölti, tankötelessé válik. A tankötelezettség iskolába járással teljesíthető.
- A szülő kérelmére a felmentést engedélyező szerv döntése alapján a gyermek további egy nevelési évig óvodai nevelésben vehet részt. A szülő kérelmét az iskolakezdés évében január 18-ig nyújthatja be a felmentést engedélyező szervhez. Ha az eljárásban szakértőt kell meghallgatni, akkor csak szakértői bizottság rendelhető ki. Ha a szakértői bizottság a szülői kérelem benyújtására nyitva álló határidő előtt a gyermek további egy nevelési évig óvodai nevelésben történő részvételét javasolja, a szülői kérelem benyújtására nincs szükség.

Az óvoda nyitva tartása

- Az óvodai nevelési év szeptember 1-től augusztus 31-ig tart.
- Az óvoda hétfőtől péntekig (5 munkanap) tart nyitva.
- Az óvoda minden nap 7.00-16.30 óra között van nyitva (összesen 9,5 óra/nap).
- A nevelés nélküli munkanapok száma a köznevelési törvény értelmében évi 5 munkanap, mely továbbképzésre, értekezletre, szakmai napra vehető igénybe.
- A nevelés nélküli munkanapokon a nyitva tartó óvodákban van ügyelet.
- A nevelés nélküli munkanapok időpontjáról a szülőket legalább 7 munkanappal előbb értesítjük.
- A nyári karbantartási, takarítási szünetben (nyári leállás) az óvoda a fenntartó rendelkezése szerint tart zárva. Időtartama: 5 hét (óvodai ellátás a nyitva tartó óvodákban).

A gyermekek napirendje

Programunk rugalmas napirendje biztosítja a játékidő védelmét.

időtartam	**tevékenység**
7.00-10.00 8.30-9.10	**játék a csoportszobában vagy szabadban** tevékenységekben megvalósuló tanulás testápolási teendők, folyamatos tízórai
9.30-10.30 10.45-11.30	mese, énekes játék készülődés a szabadban végzett tevékenységekhez játék, mozgás az udvaron; mindennapi edzés: kocogás, futás tapasztalatszerző séták, megfigyelések, cselekvéses tanulás
11.45-12.40	előkészületek az étkezéshez, ebéd
12.40-15.10 14.45-15.10	testápolási teendők pihenés folyamatos felkelés uzsonna játék
15.10-16.30	**Játék a csoportszobában vagy szabadban**

3. Jogok és kötelességek

Gyermeki jogok és kötelességek szabályai

A gyermek jogai:

- a gyermeknek joga, hogy a nevelési-oktatási intézményben biztonságos és egészséges környezetben neveljék és oktassák, óvodai életrendjét pihenőidő, szabadidő, testmozgás beépítésével, sportolási, étkezési lehetőségek biztosításával életkorának és fejlettségének megfelelően alakítsák ki
- személyiségi jogait, így különösen személyiségének szabad kibontakoztatásához való jogát, önrendelkezési jogát, cselekvési szabadságát, családi élethez és magánélethez való jogát a nevelési-oktatási intézmény tiszteletben tartsa, e jogának gyakorlása azonban nem korlátozhat másokat ugyanezen jogainak érvényesítésében, továbbá nem veszélyeztetheti a saját és társai, a nevelési-oktatási intézmény alkalmazottai egészségét, testi épségét, valamint a művelődéshez való jog érvényesítéséhez szükséges feltételek megteremtését, fenntartását
- a gyermek nem vethető alá testi fenyítésnek
- a gyermek joga, hogy képességeinek, érdeklődésének, adottságainak megfelelő nevelésben, oktatásban részesüljön
- nemzeti, etnikai hovatartozásának megfelelően neveljék, oktassák
- adottságának megfelelő megkülönböztetett bánásmódban részesüljön, pedagógiai szakszolgálathoz forduljon segítségért
- családja anyagi helyzetétől függően kedvezményes étkezésben részesüljön
- rendszeres egészségügyi felügyeletben és ellátásban legyen része
- a család világnézeti hovatartozásának megfelelően hit és vallásoktatásban részt vegyen
- a diabétesszel élő, valamint a fokozott kockázatú allergiás betegséggel diagnosztizált gyermekek egészségének megőrzésére fokozott figyelem biztosítása.

A gyermek kötelességei:

- részt vegyen a tevékenységekben
- óvja saját és társai testi épségét, egészségét
- megtartsa az óvoda helyiségei és az óvodához tartozó területek használati rendjét
- az óvodapedagógus segítségével tartson rendet a közvetlen környezetében
- megőrizze és megfelelően használja az óvodai játékokat, eszközöket, óvja az óvoda létesítményeit, eszközeit
- az intézmény főigazgatója, pedagógusai és alkalmazottai, óvodás társai emberi méltóságát és jogait tiszteletben tartsa.

A gyermek érdekeinek védelmét a szülő, illetve a gyermekek nagyobb csoportját érintő kérdésekben (75%) a Szülői Szervezet képviseli.

Szülő: ha törvény eltérően nem rendelkezik, a gyermek

- vér szerinti szülője, kivéve, ha a szülői felügyeleti joggal nem rendelkezik,
- örökbefogadó szülője, kivéve, ha a szülői felügyeleti joggal nem rendelkezik,
- gyámja vagy

- nevelőszülője.

A szülői jogok és kötelességek szabályai

A szülő jogai:

- a szülőt megilleti a nevelési-oktatási intézmény szabad megválasztásának joga
- joga, hogy megismerje az óvoda Pedagógiai programját, Házirendjét, Szervezeti és működési szabályzatát
- joga, hogy folyamatos tájékoztatást kapjon gyermeke fejlődéséről (naponta, illetve a fogadó órákon, a csoportban dolgozó óvodapedagógusoktól)
- a szülő joga, hogy gyermeke neveléséhez igénybe vegye a pedagógiai szakszolgálat intézményét
- a szülő kezdeményezheti a Szülői Szervezet létrehozását (az óvoda segítésére), részt vehet és közreműködhet annak tevékenységében a gyermekek fejlődése érdekében,
- joga van a gyermekek nagyobb csoportját érintő (a felvett létszám 75%-a) bármely kérdésben tájékoztatást kérni az intézmény főigazgatójától; az e körbe tartozó ügyek tárgyalásakor képviselőként, tanácskozási joggal részt venni a nevelőtestület értekezletén
- az óvodai élettel kapcsolatos írásbeli javaslatára az intézmény főigazgatója, az óvodapedagógusok, a szülői szervezet vezetőségi tagjainak előzetes vizsgálata alapján a megkeresésétől számított 30 napon belül érdemi választ kapjon.

A szülő kötelességei:

- gondoskodjék gyermeke fejlődéséhez szükséges feltételekről
- biztosítsa gyermeke óvodai nevelésben való részvételét
- figyelemmel kísérje gyermeke fejlődését
- megtegyen minden tőle elvárhatót gyermeke fejlődése érdekében
- jogszabályban előírt nyilatkozatokat megtegye
- rendszeres kapcsolatot tartson a gyermekével foglalkozó óvodapedagógusokkal
- a szülő kötelessége, hogy gyermekével megjelenjen a nevelési tanácsadáson, továbbá biztosítsa gyermekének az óvodapszichológusi vizsgálaton és a fejlesztő foglalkozásokon való részvételét, ha a gyermekkel foglalkozó pedagógusok erre javaslatot tesznek
- segítse elő gyermekének a közösségbe történő beilleszkedését, a közösségi élet magatartási szabályainak elsajátítását
- tartsa tiszteletben az óvoda pedagógusainak, alkalmazottainak emberi méltóságát
- a nevelési-oktatási intézménnyel óvodai jogviszonyban álló, cselekvőképtelen vagy korlátozottan cselekvőképes, fokozott kockázatú allergiás betegséggel diagnosztizált gyermeke fokozott figyelmet igénylő egészségi állapotáról és a megteendő sürgősségi intézkedésekről a beiratkozással egyidejűleg vagy a diagnózis ismertté válását követően haladéktalanul tájékoztassa a nevelési-oktatási intézményt, továbbá köteles gondoskodni arról, hogy az életmentő gyógyszert a gyermek mindig tartsa magánál
- óvodai ügyben az óvodapedagógusokat közlés, kérés céljából az óvoda vezetékes telefonján, mobil telefonon, illetve messenger-en keresztül tájékoztatni az *óvoda nyitvatartási idejében.*

4. Az óvodába járás szabályai

A gyermek az óvodát igénybe veheti, ha teljesen egészséges, erről orvosi igazolást mutat be.

A gyermekek érkezésének és távozásának rendje:

Érkezés: 7.00-8.30 óra között

Távozás: ebéd után 12.30-13.00 óra között; uzsonna után 15.00-16.30 óra között.

Az ajtózárás rendje megtalálható a bejáratnál.

A délutáni pihenő zavartalan biztosítása érdekében az ebéd után hazamenő gyermekek 13.00 óra után az óvoda épületében, udvarán nem tartózkodhatnak.

Amennyiben az óvoda nyitvatartási idejének végéig nem érkezik meg a hozzátartozó a gyermekért, akkor a zárásig dolgozó óvodapedagógus a szülő által megadott telefonszámokon próbálja őt vagy az értesítendő hozzátartozót elérni és az óvodában felügyeli a gyermeket a szülő érkezéséig.

Ha legalább háromszori hívás illetve egy órai várakozás után sem tud a hozzátartozóval kapcsolatba lépni, akkor a kötelező törvényi eljárás szerint illetékes Kőszegi Család- és Gyermekvédelmi Központot értesíti, majd a rendőrséget.

Az óvodából a gyermek idegennek, vagy 16. életévet be nem töltött személynek, testvérnek csak a szülő írásos kérelme alapján adható ki.

Óvodai nevelésben való részvételre kötelezett gyermek óvodába járása

Törvény értelmében: a gyermek abban az évben, amelynek augusztus 31. napjáig a harmadik életévét betölti, a nevelési év kezdő napjától legalább **napi négy órában** óvodai foglalkozáson vesz részt.

A **szülő kötelessége**, hogy biztosítsa gyermeke óvodai nevelésben való részvételét, továbbá tankötelezettségének teljesítését.

A távolmaradás indokolásának, igazolásának szabálya

- beteg gyermek az orvos által meghatározott időszakban nem látogathatja a nevelési-oktatási intézményt; ha a pedagógus megítélése szerint a gyermek beteg, gondoskodik a többi gyermektől való elkülönítéséről és a lehető legrövidebb időn belül értesíti a gyermek szüleit
- azt, hogy a gyermek ismét egészséges és látogathatja a nevelési-oktatási intézményt, részt vehet a foglalkozásokon, orvosnak kell igazolnia; az igazolásnak tartalmaznia kell a betegség miatt bekövetkezett távollét pontos időtartamát is
- ha a gyermek az óvodai foglalkozásról távol marad, mulasztását igazolnia kell; ha a gyermek távolmaradását nem igazolják, a mulasztás igazolatlan.

A mulasztást igazoltnak kell tekinteni, ha

- a szülő szóban jelezte gyermeke várható hiányzását (1-3 nap időtartamú távollét)
- a szülő írásban jelezte gyermeke (3 napot meghaladó) várható hiányzását és kérelmére írásbeli engedélyt kapott a távollétre
- a gyermek hatósági intézkedés vagy egyéb alapos indok miatt nem tudott kötelezettségének eleget tenni.

Igazolatlan hiányzás

Ha a gyermek részt vesz az óvodai nevelésben és egy nevelési évben igazolatlanul 5 nevelési napot mulaszt, az intézmény főigazgatója értesíti a gyermek tartózkodási helye szerint illetékes Kőszegi Család- és Gyermekvédelmi Központot valamint az általános szabálysértési hatóságként eljáró Vas Vármegyei Kormányhivatal Kőszegi Járási Hivatalát. Az értesítést követően a Kőszegi Család- és Gyermekvédelmi Központ az óvoda bevonásával intézkedési tervet készít a mulasztás okainak feltárására és a veszélyeztető és a hiányzást kiváltó helyzet megszüntetésére.

Ha a gyermek igazolatlan mulasztása egy nevelési évben eléri a tizenegy nevelési napot, az intézmény főigazgatója a mulasztásról tájékoztatja az általános szabálysértési hatóságot.

Ha a gyermek igazolatlan mulasztása egy nevelési évben eléri a húsz nevelési napot, az intézmény főigazgatója haladéktalanul értesíti a gyermek tényleges tartózkodási helye szerint illetékes gyámhatóságot, a Kőszegi Család- és Gyermekvédelmi Központot, valamint családból kiemelt gyermek esetén a gyermekvédelmi szakszolgálatot.

Óvodai elhelyezés megszűnése

- az óvodai elhelyezés a szülő kérelmére másik óvodába történő átvétellel megszűnik
- a gyermek óvodai jogviszonyának megszűnéséről az óvoda írásban értesíti a gyermek állandó lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes települési önkormányzat jegyzőjét
- ha az óvodai jogviszony megszűnik, a gyermek adatait a jogviszony megszűnésével egyidejűleg az óvoda nyilvántartásából törölni kell.

5. Az óvodai élet szabályozása

A gyermekek ruházata az óvodában

- legyen praktikus, kényelmes, tiszta, az időjárásnak megfelelő
- a ruha, a cserecipő, az utcai cipő jellel legyen ellátva
- ünnepek, ünnepélyek alkalmával az ünnep jellegétől függően a gyermekek alkalomhoz illő ruhában, vagy a kislányok fehér blúzban és egyforma táncos szoknyákban (óvoda tulajdona), a kisfiúk fehér ingben és sötét nadrágban vesznek részt
- a benti cipő legyen jól illeszkedő, jól záródó, a gyermek járását ne akadályozza

Az értékek behozatalának felelőssége

- a gyermeknek joga van kedvenc játékszerét behozni az óvodába, annak megőrzési helye a csoportban, illetve az öltözőszekrényben van
- a szülőnek bejelentési kötelezettsége van a behozott tárgyat illetően, a behozott tárgyakért, játékszerért azonban nem tudunk felelősséget vállalni,
- nem hozhat az óvodába a gyermek egészségét, testi épségét veszélyeztető tárgyakat, játékszereket (ékszer, szúrós eszköz stb.).

Az óvodába járáshoz szükséges és nem szükséges dolgok szabályozása

szükséges	nem szükséges
benti ruházat, benti cipő, tartalék fehérnemű, pizsama, ágyneműhuzat, tornafelszerelés, fogápolószerek, tisztasági csomag, ruhazsák	ékszer, értékes otthoni játékok, bármilyen étel, ital, sütemény, több öltözet ruha az öltözőszekrényben

A gyermekekkel kapcsolatos egészségügyi szabályok

- az óvodában csak egészséges gyermek tartózkodhat; beteg, gyógyszeres kezelés alatt álló gyermek az óvodát nem látogathatja, kivéve szakorvos által engedélyezett betegségek esetén
- minden szülőnek kötelessége felhívni az óvodapedagógusok figyelmét arra, ha gyermeke különleges betegségben szenved, illetve epilepsziára, allergiára, lázgörcsre stb. hajlamos, valamint köteles a napközben elérhető telefonszámát megadni
- az óvodában megbetegedő, lázas gyermeket az óvodapedagógus értesítését követően a szülő köteles a legrövidebb időn belül elvinni
- gyógyszert a szülő az óvodapedagógusnak nem adhat át gyermeke gyógykezelésére, kivéve, ha a gyermek állandó gyógyszeres kezelés alatt áll (szakorvos engedélyével); ebben az esetben is csak eredeti csomagolásban, névvel és utasítással ellátva
- fertőző betegség esetén a szülőnek azonnal értesíteni kell az óvodát a további megbetegedések megelőzése érdekében.

A gyermekekre vonatkozó óvó-védő előírások

- alapvető követelmény a gyermekek biztonságának, testi, lelki épségének védelme, ezért minden, az intézmény területén tartózkodó személynek kötelessége az óvó-védő előírások betartása
- az óvodában csak olyan berendezési tárgyak, eszközök használatosak, amelyek megfelelnek az érvényes szabályoknak
- az óvodai tevékenységekhez szükséges eszközöket (olló, tű stb.), udvari játékokat csak az óvodapedagógus útmutatása szerint és felügyelete alatt használhatják a gyermekek
- óvoda udvarára kerékpárral és gépjárművel behajtani tilos, kivéve az áruszállítás
- a gyermekek érdekében – balesetek elkerülése miatt – az óvoda udvarán és az épületben csak óvodapedagógus felügyelete mellett tartózkodhatnak a gyermekek, ezért kérjük a szülőket, hogy hosszabb beszélgetésekkel ne zavarják az óvodapedagógusokat
- ha a *gyermek balesetet szenved az óvodában*, haladéktalanul értesíteni kell az intézmény főigazgatóját, munkavédelmi felelősét, s megtenni a szüksége intézkedéseket – orvos, mentő hívása, szülő értesítése – és fel kell venni a jegyzőkönyvet.

6. A gyermekek vélemény-nyilvánításának formái

Minden óvodapedagógusnak törekednie kell arra, hogy a megfelelő beszédfegyelem megtartása mellett minden gyermek elmondhassa a véleményét az őt foglalkoztató kérdésekről. Az óvodapedagógus támaszkodjon a gyermekek ötleteire, igényeire, aktuális élményeire. A gyermeknek joga, hogy az emberi méltóság tiszteletben tartásával szabadon véleményt

nyilvánítson minden kérdésről.
A gyermek a véleményét önállóan, saját maga elmondhatja, képi úton kifejezheti, játékában kivetítheti.
A véleménynyilvánítás formái: szóbeli, a személyes beszélgetés, metakommunikáció
A pedagógusok és a főigazgató feladata, hogy biztosítsák a gyermekek vélemény-nyilvánítási szabadságát.

7. A gyermekek rendszeres tájékoztatásának rendje

A Pedagógiai programban megfogalmazott ismeretek, valamint egyéb gyermekeket érintő kérdések közlése a 3-7 éves gyermekek életkori sajátosságainak figyelembevételével történik.
A tájékoztatás formái: szóbeli tájékoztatás, képi úton történő tájékoztatás.
A gyermekek tájékoztatást kérhetnek: a csoportban dolgozó óvodapedagógusoktól, a pedagógiai asszisztenstől, a dajkáktól, az intézmény főigazgatójától.
A gyermekekkel kapcsolatban tájékoztatást adhat: az intézmény főigazgatója és a csoportban dolgozó óvodapedagógusok.

8. A gyermekek értékelésének, jutalmazásának elvei, formái

A gyermekek értékelését az óvodapedagógusok végzik a gyermekenként vezetett fejlettségmérő lapok alapján, mely a gyermekek megfigyelésén alapszik.
Fokozott törődést kíván a tanköteles gyermekek esete. Az óvodapedagógusok minden gyermek szülőjével egyénileg beszélik meg az iskolai alkalmasság kérdését.
Az óvodában a pozitív értékelés az elsődleges.

A gyermekek jutalmazásának leggyakoribb formái*:*

- a dicséret különböző módjai: a személyes jellegű szeretet kifejezésétől a példaként való kiemelésig
- megbízatások adása, tevékenységbe való bevonás
- a csoport számára kiemelkedő élmények nyújtása, a csoport kedvelt elfoglaltságának biztosítása (kirándulás, mesélés, bábozás stb.)
- tárgyi jutalmazást az óvodában nem alkalmazunk.

A gyermekekre vonatkozó fegyelmező intézkedések elvei

- az óvodapedagógus feladata, felelőssége a gyermekekkel megismertetni, elfogadtatni, azokat az elvárásokat, amelyek eltérnek az otthoniaktól, de teljesítésük elengedhetetlen a közösségi élet és tevékenység szempontjából
- bevonjuk a gyermekeket a szabályok kialakításába, ha szükséges újabb szabályok megfogalmazásába
- a büntetés leggyakoribb formái: rosszalló tekintet, megrovó figyelmeztetés, időleges kiemelés egy-egy adott tevékenységből (maximum. 5-percre).

Szigorúan tilos a verés és minden testi fenyítés!

9. Szolgáltatásaink:

Hit és vallásoktatás:

A hit és vallásoktatás a szülők igénye alapján egyházi jogi személy által szervezett. Az óvodai foglalkozásoktól elkülönítetten (egy óvónő jelenlétével), az óvodai életrendet figyelembe véve szervezhető. A hit és vallásoktatás óvodánkban heti egy alkalommal a délutáni órákban igényelhető térítésmentesen.

Logopédiai szolgáltatás:

A beszédhibák korrekcióját óvodánkban heti 1 alkalommal logopédus látja el (térítésmentesen).

10. Együttműködés a szülőkkel

Az óvodánkba járó gyerekeket arra neveljük, hogy tanulják meg tisztelni a felnőtteket, fogadják el pajtásaik egyéniségét, különbözőségét, legyenek képesek alkalmazkodni egymáshoz. Az esetleges konfliktusokat ne durvasággal, erőszakossággal, árulkodással oldják meg. Óvják és védjék környezetüket.

Ezen törekvésünk sikere érdekében kérjük, hogy otthon is ezeket az alapelveket erősítsék gyermekeikben. Ne tegyenek a gyerekek előtt indulatos megjegyzéseket mások gyermekére, az óvoda dolgozóira, szülőtársaikra. **Más gyermekét semmilyen formában nem vonhatják felelősségre.** Türelmesen beszéljék meg a problémákat az óvodapedagógusokkal és bízzanak szakmai tudásukban, problémamegoldó képességükben. Segítsék gyermekük pozitív fejlődését kulturált magatartással, a közösség szabályainak megtartásával. Mutassanak jó példát gyermeküknek arra, hogyan becsülik és óvják meg az óvodai eszközöket, tárgyakat, valamint gyermekük minden alkotását, munkáját, így gondoskodnak azok hazaviteléről.

Annak érdekében, hogy a gyerekeket a nekik legmegfelelőbb módszer szerint neveljük, szükség van igazi együttműködésre, nyitottságra és őszinteségre. A szülőnek nemcsak joga, hanem kötelessége is, hogy gyermeke fejlődését folyamatosan figyelemmel kísérje, hogy rendszeres kapcsolatot tartson a gyermekével foglalkozó óvodapedagógussal.

Az együttműködés formái

- naponkénti párbeszéd (rövid idejű, néhány gondolat a napi tevékenységekről)
- szülői értekezlet: augusztusban új szülőknek, szeptember, február, május
- nyílt napok: szülői igény alapján, vagy óvodapedagógusi kezdeményezésre tavasszal kerül sor
- fogadóóra: szülői kérésre, óvodapedagógusi kezdeményezésre
- félévente tájékoztató a gyermekek fejlődéséről
- családlátogatás: óvodába lépés előtt, amennyiben a szülő beleegyezik, illetve szükség esetén
- közös programok: kirándulások, munkadélutánok, jeles napok.

A Szülői Szervezet

A szülők jogaik érvényesítésére Szülői Szervezetet hoznak létre. A Szülői Szervezet járhat el az óvoda valamennyi szülőjének képviseletében. Az óvodai Szülői Szervezet figyelemmel kíséri a gyermeki jogok érvényesülését, a pedagógiai munka eredményességét. Él a törvényben meghatározott véleményezési, egyetértési jogával.

11. Gyermekétkeztetés

- az óvodai étkeztetést a JustFood Kft. biztosítja
- óvodánk tálaló konyhaként működik
- a gyermekek naponta háromszor étkeznek az óvodában, mely élelmiszerekből az óvoda ételmintát tesz el és azt 48 órán keresztül megőrzi (kivétel a születésnapi, névnapi, gyümölcsnapi kínálat, mely gyümölcs vagy bolti sütemény, édesség lehet, valamint a kirándulások alkalmával kiegészítő tízórai).

Az étkezések időpontja:

tízórai: 08.45-09.20 óra között (folyamatosan)
ebéd: 11.45-12.30 óra között
uzsonna:14.45-15.00 óra között (folyamatosan)

Az étkezési térítési díjak befizetésének ideje, módja

- a befizetés utólagosan történik a Horvátzsidányi Közös Önkormányzat Hivatalban
- a hiányzás lemondása: a csoportban dolgozó óvodapedagógusoknál az adott napon telefonon vagy személyesen, legkésőbb 9.30 óráig lehetséges, melynek érvényesítése csak a következő naptól történik
- a teljes hét lemondására előző hét pénteki napján 9.00 óráig van lehetőség.
- a bejelentés elmulasztása esetén a szülő nem tarthat igényt a térítési díj visszafizetésére, de betegség esetén, a hiányzás első napján zárt edényben elviheti a befizetett adagot (11.00-11.30 óra között a hátsó konyhai bejáratnál)
- ha a gyermek bejelentés nélkül érkezik vissza a hiányzásból, az adott napon az étkezése nem biztosított.

Diétás étkeztetés

A JustFood Kft. továbbra is biztosítja a szakorvos által igazolt diétás étkezést igénylő személy számára az állapotának megfelelő diétás étrendet. Igazolást csak szakorvostól fogadhatunk el (pl.: gasztroenterológus, diabetológus, allergológus). Az igazolásokat adott időtartamra adják ki, ezért fontos, hogy az igazolás lejártakor a szülők időben gondoskodjanak a hosszabbításról, amennyiben továbbra is szükséges. Az igényeket a csoportban dolgozó óvodapedagógusoknál kell jelezni.

12. A szociális támogatások megállapításának és felosztásának elvei

Hogyan lehet igényelni az ingyenes gyermekétkeztetést?

- az igényléshez szükséges nyilatkozat kitöltésével
- a nyilatkozat átvehető a gyermekvédelmi felelőstől, illetve a csoportokban az óvodapedagógusoktól
- a nyilatkozat benyújtásával egyidejűleg semmilyen egyéb dokumentumot nem kell csatolni
- a kitöltéshez szükség esetén segítséget nyújtunk
- az ingyenes gyermekétkeztetés az év során bármikor igényelhető.

Ki jogosult és milyen mértékű étkezési térítési díj-kedvezményre?
A gyermekétkeztetés során az intézményi térítési díj 100%-át normatív kedvezményként kell biztosítani (a továbbiakban: ingyenes étkezés) az óvodai nevelésben részesülő gyermek után, ha:

1. rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,
2. tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,
3. olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,
4. olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval és társadalombiztosítási járulékkal csökkentett összegének 130%-át, vagy
5. nevelésbe vételét rendelte el a gyámhatóság.

A 4. pontban meghatározott összeg számításánál közös háztartásban élő családtagként kell figyelembe venni a kérelem benyújtásának időpontjában az egy lakásban együtt lakó, ott bejelentett lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező

1. szülőt, a szülő házastársát vagy élettársát,
2. közös háztartásban élő:
    - 18 éven aluli gyermeket
    - 25 évesnél fiatalabb, köznevelési intézményben nappali rendszerű oktatásban részt vevő, vagy felsőoktatási intézményben nappali képzésben tanuló gyermeket,
    - életkortól függetlenül tartósan beteg, vagy súlyos fogyatékos gyermeket,
    - ***kivéve*** a nevelőszülőnél ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermek,
    - ***kivéve*** a nevelőszülőnél elhelyezett nevelésbe vett gyermek.
3. az 1. és 2. pontba nem tartozó, a szülő vagy házastársa által eltartott egyéb rokont.

Ki igényelheti az ingyenes gyermekétkeztetést?

- az óvodába járó gyermek szülője (elég, ha az egyik szülő megigényli)
- az óvodába járó gyermek családba fogadó gyámja,
- a nevelésbe vett, óvodába járó gyermek nevelőszülője.

A gyermekek számában történt változást, jövedelmi helyzet változását az intézmény főigazgatójának 15 napon belül be kell jelenteni. *A jogosultság a kérelem benyújtását követő naptól él,* ekkortól étkezhet ingyen a gyermek.

Ezúton hívjuk fel a kedves szülők figyelmét, hogy a nyilatkozatot büntetőjogi felelősségük tudatában kell megtenniük!

Az étkezéssel és az igénybe vehető támogatásokkal kapcsolatos aktuális információk a csoportszobák melletti faliújságon találhatók.

13. Egyéb szabályok

A szülők által használható területek az óvodában:

- folyosók, gyermeköltözők

- udvar

A szülők által nem használható területek:

- csoportszobák, (kivétel közös rendezvények, nyíltnapok, munkadélutánok során)
- mosdó és WC helyiségek
- főigazgatói iroda (kivétel a gyermekkel, az intézménnyel kapcsolatos megkeresés, ügyintézés esetén)
- konyha és a hozzá tartozó kiszolgálóhelyiségek.

Dohányzás az óvoda egész területén és öt méteres körzetében TILOS!

Drog és alkoholos befolyásoltság alatt álló személy, az óvoda területén nem tartózkodhat! Gyermeket ilyen állapotú személynek nem adhatunk ki!

Kereskedelmi, ügynöki, reklám tevékenység az óvoda területén nem folytatható, kivéve az óvoda által szervezett rendezvények alkalmával.

*Az óvoda területére állatot behozni **csak** rendezvény alkalmával engedélyezett!*

A házirend nyilvánosságra hozatala

A házirend a főigazgató irodájában megtekinthető, olvasható. Az óvodai beíratáskor minden szülő személyesen megkapja.

Kedves Szülők!

Kérem, hogy a fent említett házirendben megfogalmazottakat figyelmesen olvassák végig és a gyermekek érdekében törekedjenek a benne foglaltak betartására!

Horvátzsidány, 2025. szeptember 1.

Tisztelettel:

Kovács Tamásné Pántos Krisztina
főigazgató

HÁZIREND

HORVÁTZSIDÁNY ANGYALKERT ÓVODA ÉS BÖLCSŐDE PERESZNYEI TELEPHELYE

9734 Peresznye, Hunyadi János u. 1.

2025

BEVEZETÉS

Óvodánk házirendjének törvényi szabályzói

- 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- a nevelési oktatási intézmények működéséről szóló 11/ 1994 (VI.8.) MKM rendelet,
- A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény
- 2015. évi LXIII. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvénynek az ingyenes bölcsődei és óvodai gyermekétkeztetés kiterjesztése érdekében történő módosításáról
- 2023.évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról
- 401/2023. (VIII. 30.) Kormányrendelet a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról

A Horvátzsidány Angyalkert Óvoda és Bölcsőde nevelőtestülete, vezetése valamint Szülői Közössége ezen dokumentum által a törvényes működést biztosítja.
A házirend betartása és betartatása az óvoda minden dolgozójának kötelessége.
A házirend a gyermekek mindenek felett álló érdekének figyelembevételével készült.

1. Általános információk az óvodáról

Az intézmény neve: **Horvátzsidány Angyalkert Óvoda és Bölcsőde**
Az intézmény fenntartója: Horvátzsidány Község Önkormányzata
A fenntartó elérhetősége: 06-94-565-112; hzsid@t-online.hu
A székhelyóvoda címe: 9733 Horvátzsidány, Csepregi u. 6.
A székhelyóvoda telefon/fax száma: 06-94-565-166
A székhelyóvoda e-mail címe: h.zsidanyiovi@gmail.com
Az intézmény főigazgatójának neve: Kovács Tamásné Pántos Krisztina
Az intézmény főigazgatójának telefonszáma: 06-30-155-7699
Fogadóórája Horvátzsidányban: minden hónap első hétfőjén15-16 óra között

A peresznyei óvoda neve: **Horvátzsidány Angyalkert Óvoda és Bölcsőde Peresznyei Telephelye**
Az óvoda fenntartója: Horvátzsidány Község Önkormányzata
Az óvoda címe: 9734 Peresznye, Hunyadi János u. 1.
Az óvoda telefon/fax száma: 06-94-366-726
Az óvoda e-mail címe: peresznyei.ovi@gmail.com
Az intézmény főigazgatójának neve: Kovács Tamásné Pántos Krisztina
Az intézmény főigazgatójának telefonszáma: 06-30-155-7699
Fogadóórája Peresznyén: minden hónap első hétfőjén 13 -14 óra között

2. Az intézményre vonatkozó szabályozás

Az óvodai felvétel, átvétel rendje

- A fenntartó az óvodai beiratkozás idejéről, az óvodai jogviszony létesítésével összefüggő eljárásról közleményt vagy hirdetményt tesz közzé a helyben szokásos módon a beiratkozás első határnapját megelőzően legalább harminc nappal.
- A szülő – a bölcsődei ellátásban részesülő gyermek kivételével – az óvodai nevelésben történő részvételre jogszabály alapján kötelezett gyermekét köteles beíratni az önkormányzat által közzétett közleményben vagy hirdetményben meghatározott időpontban vagy az óvodalátogatási kötelezettség alól felmentését kérni. A napi négy órában óvodai nevelésre kötelezett gyermek szülője, ha gyermeke az óvodakötelezettségét külföldön teljesíti, köteles arról a beiratkozás idejének utolsó határnapját követő tizenöt napon belül írásban értesíteni a Horvátzsidányi Közös Önkormányzati Hivatalt. A napi négy órában óvodai nevelésre kötelezett, az óvodával jogviszonyban álló gyermek szülője, ha gyermeke az óvodakötelezettségét a jövőben külföldön teljesíti, előzetesen köteles értesíteni a főigazgatót.
- Az óvoda a gyermek hároméves korától (óvodaköteles az a gyermek, aki az adott év augusztus 31. napjáig betölti a 3. életévét) a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény. Az óvoda felveheti azt a gyermeket is, aki a harmadik életévét a felvételétől számított fél éven belül betölti, feltéve, hogy az óvoda minden, a felvételi körzetébe tartozó, lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező hároméves és annál idősebb gyermek óvodai felvétele teljesíthető.
- A gyermek abban az évben, amelynek augusztus 31. napjáig a harmadik életévét betölti (óvodaköteles) a nevelési év kezdő napjától legalább napi négy órában óvodai foglalkozáson vesz részt. A szülő tárgyév április 15. napjáig benyújtott kérelme alapján a gyermek jogos érdekét szem előtt tartva annak az évnek az augusztus 31. napjáig, amelyben a gyermek a negyedik életévét betölti – továbbá különös méltánylást érdemlő esetben, ha a szülő a gyermek negyedik életévének betöltését megelőzően már kérelmezte, úgy újabb kérelem alapján annak az évnek az augusztus 31. napjáig, amelyben a gyermek az ötödik életévét betölti – a Kormány rendeletében kijelölt szerv felmentheti a gyermeket az óvodai foglalkozáson való részvétel alól, ha a gyermek családi körülményei, sajátos helyzete indokolja. Ha az eljárásban szakértőt kell meghallgatni, az intézmény főigazgatója vagy a védőnő, továbbá tartós gyógykezelés alatt álló gyermek esetében az Eütv. 89.§-a szerinti általános szakértő rendelhető ki. Tartós gyógykezelés alatt álló gyermek esetében a kérelem tárgyév április 15. napja után is benyújtható. Az eljárási határidő ötven nap.
- A kötelező óvodai nevelésben való részvétel alól felmentett gyermek szülője a nevelési év közben kérheti a gyermek felvételét az intézmény főigazgatójánál.
- Az óvodai beiratkozáskor be kell mutatni a gyermek nevére kiállított személyazonosságot igazoló hatósági igazolványokat, TAJ kártyát továbbá a szülő személyazonosságát igazoló hatósági igazolványokat és lakcímet igazoló hatósági igazolványát.
- A főigazgató az óvodai felvételi, átvételi kérelemnek helyt adó döntést írásban, a kérelem elutasítására vonatkozó döntést határozati formában közli a szülővel.
- Az óvodába felvett gyermeket az óvoda nyilvántartja. Ha a gyermek óvodát változtat, további nyilvántartása az átadó óvoda értesítése alapján az átvevő óvoda feladata. Az óvoda törli az óvodába felvettek nyilvántartásából azt a gyermeket, akinek óvodai jogviszonya megszűnt.

- A gyermeket elsősorban abba az óvodába kell felvenni, átvenni, amelynek körzetében lakik, ahol szülője dolgozik, illetve ahova testvére már óvodába jár. Az óvoda köteles felvenni, átvenni azt az óvodaköteles gyermeket, aki életvitelszerűen az óvoda körzetében lakik.
- A szülő gyermeke óvodai felvételét bármikor kérheti. Az újonnan jelentkező gyermekek fogadása az óvodai nevelési évben folyamatosan történik, a felvehető létszám eléréséig.
- A kijelölt óvoda, ha nem látja el a kötelező felvételt biztosító óvoda feladatait, csak helyhiány miatt tagadhatja meg a gyermek felvételét.
- Az óvodába felvett gyermekek csoportba való beosztásáról a szülők és az óvodapedagógusok véleményének kikérése mellett a főigazgató dönt.

A tankötelezettség megállapítása

- A gyermek abban az évben, amelynek augusztus 31. napjáig a 6. életévét betölti, tankötelessé válik. A tankötelezettség iskolába járással teljesíthető.
- A szülő kérelmére a felmentést engedélyező szerv döntése alapján a gyermek további egy nevelési évig óvodai nevelésben vehet részt. A szülő kérelmét az iskolakezdés évében január 18-ig nyújthatja be a felmentést engedélyező szervhez. Ha az eljárásban szakértőt kell meghallgatni, akkor csak szakértői bizottság rendelhető ki. Ha a szakértői bizottság a szülői kérelem benyújtására nyitva álló határidő előtt a gyermek további egy nevelési évig óvodai nevelésben történő részvételét javasolja, a szülői kérelem benyújtására nincs szükség.

Az óvoda nyitvatartása

- Az óvodai nevelési év szeptember 1-től augusztus 31-ig tart.
- Az óvoda hétfőtől péntekig (5 munkanap) tart nyitva.
- Az óvoda minden nap 7.00-16.30 óra között van nyitva (összesen 9,5 óra/nap).
- A nevelés nélküli munkanapok száma a köznevelési törvény értelmében évi 5 munkanap, mely továbbképzésre, értekezletre, szakmai napra vehető igénybe.
- A nevelés nélküli munkanapokon a nyitva tartó óvodákban van ügyelet.
- A nevelés nélküli munkanapok időpontjáról a szülőket legalább 7 munkanappal előbb értesítjük.
- A nyári karbantartási, takarítási szünetben (nyári leállás) az óvoda a fenntartó rendelkezése szerint tart zárva. Időtartama: 5 hét (óvodai ellátás a nyitva tartó óvodákban).

A gyermekek napirendje

Programunk rugalmas napirendje biztosítja a játékidő védelmét.

időtartam	**tevékenység**
7.00-10.00 8.30-9.10	**játék a csoportszobában vagy szabadban** tevékenységekben megvalósuló tanulás testápolási teendők, folyamatos tízórai
10.00 – 11.30	készülődés a szabadban végzett tevékenységekhez játék, mozgás az udvaron; mindennapi edzés: kocogás, futás tapasztalatszerző séták, megfigyelések, cselekvéses tanulás

11.30 -12.30	előkészületek az étkezéshez, ebéd
12.30-16.00 14.45-15.10	testápolási teendők pihenés folyamatos felkelés uzsonna játék
16.00-16.30	**játék a csoportszobában vagy szabadban**

3. Jogok és kötelességek

Gyermeki jogok és kötelességek szabályai

A gyermek jogai:

- a gyermeknek joga, hogy a nevelési-oktatási intézményben biztonságos és egészséges környezetben neveljék és oktassák, óvodai életrendjét pihenőidő, szabadidő, testmozgás beépítésével, sportolási, étkezési lehetőségek biztosításával életkorának és fejlettségének megfelelően alakítsák ki
- személyiségi jogait, így különösen személyiségének szabad kibontakoztatásához való jogát, önrendelkezési jogát, cselekvési szabadságát, családi élethez és magánélethez való jogát a nevelési-oktatási intézmény tiszteletben tartsa, e jogának gyakorlása azonban nem korlátozhat másokat ugyanezen jogainak érvényesítésében, továbbá nem veszélyeztetheti a saját és társai, a nevelési-oktatási intézmény alkalmazottai egészségét, testi épségét, valamint a művelődéshez való jog érvényesítéséhez szükséges feltételek megteremtését, fenntartását
- a gyermek nem vethető alá testi fenyítésnek
- a gyermek joga, hogy képességeinek, érdeklődésének, adottságainak megfelelő nevelésben, oktatásban részesüljön
- nemzeti, etnikai hovatartozásának megfelelően neveljék, oktassák
- adottságának megfelelő megkülönböztetett bánásmódban részesüljön, pedagógiai szakszolgálathoz forduljon segítségért
- családja anyagi helyzetétől függően kedvezményes étkezésben részesüljön
- rendszeres egészségügyi felügyeletben és ellátásban legyen része
- a család világnézeti hovatartozásának megfelelően hit és vallásoktatásban részt vegyen
- a diabétesszel élő, valamint a fokozott kockázatú allergiás betegséggel diagnosztizált gyermekek egészségének megőrzésére fokozott figyelem biztosítása.

A gyermek kötelességei:

- részt vegyen a tevékenységekben
- óvja saját és társai testi épségét, egészségét
- megtartsa az óvoda helyiségei és az óvodához tartozó területek használati rendjét
- az óvodapedagógus segítségével tartson rendet a közvetlen környezetében
- megőrizze és megfelelően használja az óvodai játékokat, eszközöket, óvja az óvoda létesítményeit, eszközeit
- az intézmény főigazgatója, pedagógusai és alkalmazottai, óvodás társai emberi méltóságát és jogait tiszteletben tartsa.

A gyermek érdekeinek védelmét a szülő, illetve a gyermekek nagyobb csoportját érintő kérdésekben (75%) a Szülői Szervezet képviseli.

Szülő: ha törvény eltérően nem rendelkezik, a gyermek
- vér szerinti szülője, kivéve, ha a szülői felügyeleti joggal nem rendelkezik,
- örökbefogadó szülője, kivéve, ha a szülői felügyeleti joggal nem rendelkezik,
- gyámja vagy
- nevelőszülője.

A szülői jogok és kötelességek szabályai

A szülő jogai:
- a szülőt megilleti a nevelési-oktatási intézmény szabad megválasztásának joga
- joga, hogy megismerje az óvoda Pedagógiai programját, Házirendjét, Szervezeti és működési szabályzatát
- joga, hogy folyamatos tájékoztatást kapjon gyermeke fejlődéséről (naponta, illetve a fogadó órákon, a csoportban dolgozó óvodapedagógusoktól)
- a szülő joga, hogy gyermeke neveléséhez igénybe vegye a pedagógiai szakszolgálat intézményét
- a szülő kezdeményezheti a Szülői Szervezet létrehozását (az óvoda segítésére), részt vehet és közreműködhet annak tevékenységében a gyermekek fejlődése érdekében,
- joga van a gyermekek nagyobb csoportját érintő (a felvett létszám 75%-a) bármely kérdésben tájékoztatást kérni az intézmény főigazgatójától; az e körbe tartozó ügyek tárgyalásakor képviselőként, tanácskozási joggal részt venni a nevelőtestület értekezletén
- az óvodai élettel kapcsolatos írásbeli javaslatára az intézmény főigazgatója, az óvodapedagógusok, a szülői szervezet vezetőségi tagjainak előzetes vizsgálata alapján a megkeresésétől számított 30 napon belül érdemi választ kapjon.

A szülő kötelességei:
- gondoskodjék gyermeke fejlődéséhez szükséges feltételekről
- biztosítsa gyermeke óvodai nevelésben való részvételét
- figyelemmel kísérje gyermeke fejlődését
- megtegyen minden tőle elvárhatót gyermeke fejlődése érdekében
- jogszabályban előírt nyilatkozatokat megtegye
- rendszeres kapcsolatot tartson a gyermekével foglalkozó óvodapedagógusokkal
- a szülő kötelessége, hogy gyermekével megjelenjen a nevelési tanácsadáson, továbbá biztosítsa gyermekének az óvodapszichológusi vizsgálaton és a fejlesztő foglalkozásokon való részvételét, ha a gyermekkel foglalkozó pedagógusok erre javaslatot tesznek
- segítse elő gyermekének a közösségbe történő beilleszkedését, a közösségi élet magatartási szabályainak elsajátítását
- tartsa tiszteletben az óvoda pedagógusainak, alkalmazottainak emberi méltóságát
- a nevelési-oktatási intézménnyel óvodai jogviszonyban álló, cselekvőképtelen vagy korlátozottan cselekvőképes, fokozott kockázatú allergiás betegséggel diagnosztizált gyermeke fokozott figyelmet igénylő egészségi állapotáról és a megteendő sürgősségi intézkedésekről a beiratkozással egyidejűleg vagy a diagnózis ismertté válását követően

haladéktalanul tájékoztassa a nevelési-oktatási intézményt, továbbá köteles gondoskodni arról, hogy az életmentő gyógyszert a gyermek mindig tartsa magánál
- óvodai ügyben az óvodapedagógusokat közlés, kérés céljából az óvoda vezetékes telefonján, mobil telefonon, illetve messenger-en keresztül tájékoztatni az *óvoda nyitvatartási idejében.*

4. Az óvodába járás szabályai

A gyermek az óvodát igénybe veheti, ha teljesen egészséges, erről orvosi igazolást mutat be.

A gyermekek érkezésének és távozásának rendje:

Érkezés: 7.00-8.30 óra között
Távozás: ebéd után 12.40-13.00 óra között; uzsonna után 15.00-16.30 óra között.
Az ajtózárás rendje megtalálható a bejáratnál.
A délutáni pihenő zavartalan biztosítása érdekében az ebéd után hazamenő gyermekek 13.00 óra után az óvoda épületében, udvarán nem tartózkodhatnak.
Amennyiben az óvoda nyitvatartási idejének végéig nem érkezik meg a hozzátartozó a gyermekért, akkor a zárásig dolgozó óvodapedagógus a szülő által megadott telefonszámokon próbálja őt vagy az értesítendő hozzátartozót elérni és az óvodában felügyeli a gyermeket a szülő érkezéséig.
Ha legalább háromszori hívás illetve egy órai várakozás után sem tud a hozzátartozóval kapcsolatba lépni, akkor a kötelező törvényi eljárás szerint illetékes Kőszegi Család- és Gyermekvédelmi Központot értesíti, majd a rendőrséget.
Az óvodából a gyermek idegennek, vagy 16. életévet be nem töltött személynek, testvérnek csak a szülő írásos kérelme alapján adható ki.

Óvodai nevelésben való részvételre kötelezett gyermek óvodába járása

Törvény értelmében: a gyermek abban az évben, amelynek augusztus 31. napjáig a harmadik életévét betölti, a nevelési év kezdő napjától legalább **napi négy órában** óvodai foglalkozáson vesz részt.

A **szülő kötelessége**, hogy biztosítsa gyermeke óvodai nevelésben való részvételét, továbbá tankötelezettségének teljesítését.

A távolmaradás indoklásának, igazolásának szabálya

- beteg gyermek az orvos által meghatározott időszakban nem látogathatja a nevelési-oktatási intézményt; ha a pedagógus megítélése szerint a gyermek beteg, gondoskodik a többi gyermektől való elkülönítéséről és a lehető legrövidebb időn belül értesíti a gyermek szüleit
- azt, hogy a gyermek ismét egészséges és látogathatja a nevelési-oktatási intézményt, részt vehet a foglalkozásokon, orvosnak kell igazolnia; az igazolásnak tartalmaznia kell a betegség miatt bekövetkezett távollét pontos időtartamát is
- ha a gyermek az óvodai foglalkozásról távol marad, mulasztását igazolnia kell; ha a gyermek távolmaradását nem igazolják, a mulasztás igazolatlan.

A mulasztást igazoltnak kell tekinteni, ha

- a szülő szóban jelezte gyermeke várható hiányzását (1-3 nap időtartamú távollét)
- a szülő írásban jelezte gyermeke (3 napot meghaladó) várható hiányzását és kérelmére írásbeli engedélyt kapott a távollétre
- a gyermek hatósági intézkedés vagy egyéb alapos indok miatt nem tudott kötelezettségének eleget tenni.

Igazolatlan hiányzás

Ha a gyermek részt vesz az óvodai nevelésben és egy nevelési évben igazolatlanul 5 nevelési napot mulaszt, az intézmény főigazgatója értesíti a gyermek tartózkodási helye szerint illetékes Kőszegi Család- és Gyermekvédelmi Központot valamint az általános szabálysértési hatóságként eljáró Vas Vármegyei Kormányhivatal Kőszegi Járási Hivatalát. Az értesítést követően a Kőszegi Család- és Gyermekvédelmi Központ az óvoda bevonásával intézkedési tervet készít a mulasztás okainak feltárására és a veszélyeztető és a hiányzást kiváltó helyzet megszüntetésére.
Ha a gyermek igazolatlan mulasztása egy nevelési évben eléri a tizenegy nevelési napot, az intézmény főigazgatója a mulasztásról tájékoztatja az általános szabálysértési hatóságot.
Ha a gyermek igazolatlan mulasztása egy nevelési évben eléri a húsz nevelési napot, az intézmény főigazgatója haladéktalanul értesíti a gyermek tényleges tartózkodási helye szerint illetékes gyámhatóságot, a Kőszegi Család- és Gyermekvédelmi Központot, valamint családból kiemelt gyermek esetén a gyermekvédelmi szakszolgálatot.

Óvodai elhelyezés megszűnése

- az óvodai elhelyezés a szülő kérelmére másik óvodába történő átvétellel megszűnik
- a gyermek óvodai jogviszonyának megszűnéséről az óvoda írásban értesíti a gyermek állandó lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes települési önkormányzat jegyzőjét
- ha az óvodai jogviszony megszűnik, a gyermek adatait a jogviszony megszűnésével egyidejűleg az óvoda nyilvántartásából törölni kell.

5. Az óvodai élet szabályozása

A gyermekek ruházata az óvodában

- legyen praktikus, kényelmes, tiszta, az időjárásnak megfelelő
- a ruha, a cserecipő, az utcai cipő jellel legyen ellátva
- ünnepek, ünnepélyek alkalmával az ünnep jellegétől függően a gyermekek alkalomhoz illő ruhában, vagy a kislányok fehér blúzban és egyforma táncos szoknyákban (óvoda tulajdona), a kisfiúk fehér ingben és sötét nadrágban vesznek részt
- a benti cipő legyen jól illeszkedő, jól záródó, a gyermek járását ne akadályozza

Az értékek behozatalának felelőssége

- a gyermeknek joga van kedvenc játékszerét behozni az óvodába, annak megőrzési helye a csoportban, illetve az öltözőszekrényben van
- a szülőnek bejelentési kötelezettsége van a behozott tárgyat illetően, a behozott tárgyakért, játékszerért azonban nem tudunk felelősséget vállalni,
- nem hozhat az óvodába a gyermek egészségét, testi épségét veszélyeztető tárgyakat, játékszereket (ékszer, szúrós eszköz stb.).

Az óvodába járáshoz szükséges és nem szükséges dolgok szabályozása

szükséges	nem szükséges
benti ruházat, benti cipő, tartalék fehérnemű, pizsama, ágyneműhuzat, tornafelszerelés, fogápolószerek, tisztasági csomag, ruhazsák	ékszer, értékes otthoni játékok, bármilyen étel, ital, sütemény, több öltözet ruha az öltözőszekrényben

A gyermekekkel kapcsolatos egészségügyi szabályok

- az óvodában csak egészséges gyermek tartózkodhat; beteg, gyógyszeres kezelés alatt álló gyermek az óvodát nem látogathatja, kivéve szakorvos által engedélyezett betegségek esetén
- minden szülőnek kötelessége felhívni az óvodapedagógusok figyelmét arra, ha gyermeke különleges betegségben szenved, illetve epilepsziára, allergiára, lázgörcsre stb. hajlamos, valamint köteles a napközben elérhető telefonszámát megadni
- az óvodában megbetegedő, lázas gyermeket az óvodapedagógus értesítését követően a szülő köteles a legrövidebb időn belül elvinni
- gyógyszert a szülő az óvodapedagógusnak nem adhat át gyermeke gyógykezelésére, kivéve, ha a gyermek állandó gyógyszeres kezelés alatt áll (szakorvos engedélyével); ebben az esetben is csak eredeti csomagolásban, névvel és utasítással ellátva
- fertőző betegség esetén a szülőnek azonnal értesíteni kell az óvodát a további megbetegedések megelőzése érdekében.

A gyermekekre vonatkozó óvó-védő előírások

- alapvető követelmény a gyermekek biztonságának, testi, lelki épségének védelme, ezért minden, az intézmény területén tartózkodó személynek kötelessége az óvó-védő előírások betartása
- az óvodában csak olyan berendezési tárgyak, eszközök használatosak, amelyek megfelelnek az érvényes szabályoknak
- az óvodai tevékenységekhez szükséges eszközöket (olló, tű stb.), udvari játékokat csak az óvodapedagógus útmutatása szerint és felügyelete alatt használhatják a gyermekek
- óvoda udvarára kerékpárral és gépjárművel behajtani tilos, kivéve az áruszállítás
- a gyermekek érdekében – balesetek elkerülése miatt – az óvoda udvarán és az épületben csak óvodapedagógus felügyelete mellett tartózkodhatnak a gyermekek, ezért kérjük a szülőket, hogy hosszabb beszélgetésekkel ne zavarják az óvodapedagógusokat
- ha a *gyermek balesetet szenved az óvodában*, haladéktalanul értesíteni kell az intézmény főigazgatóját, munkavédelmi felelősét, s megtenni a szüksége intézkedéseket – orvos, mentő hívása, szülő értesítése – és fel kell venni a jegyzőkönyvet.

6. A gyermekek vélemény nyilvánításának formái

Minden óvodapedagógusnak törekednie kell arra, hogy a megfelelő beszédfegyelem megtartása mellett minden gyermek elmondhassa a véleményét az őt foglalkoztató kérdésekről. Az óvodapedagógus támaszkodjon a gyermekek ötleteire, igényeire, aktuális élményeire. A gyermeknek joga, hogy az emberi méltóság tiszteletben tartásával szabadon véleményt

nyilvánítson minden kérdésről.
A gyermek a véleményét önállóan, saját maga elmondhatja, képi úton kifejezheti, játékában kivetítheti.
A véleménynyilvánítás formái: szóbeli, a személyes beszélgetés, metakommunikáció
A pedagógusok és a főigazgató feladata, hogy biztosítsák a gyermekek vélemény-nyilvánítási szabadságát.

7. A gyermekek rendszeres tájékoztatásának rendje

A Pedagógiai programban megfogalmazott ismeretek, valamint egyéb gyermekeket érintő kérdések közlése a 3-7 éves gyermekek életkori sajátosságainak figyelembevételével történik.
A tájékoztatás formái: szóbeli tájékoztatás, képi úton történő tájékoztatás.
A gyermekek tájékoztatást kérhetnek: a csoportban dolgozó óvodapedagógusoktól, a pedagógiai asszisztenstől, a dajkáktól, az intézmény főigazgatójától.
A gyermekekkel kapcsolatban tájékoztatást adhat: az intézmény főigazgatója és a csoportban dolgozó óvodapedagógusok.

8. A gyermekek értékelésének, jutalmazásának elvei, formái

A gyermekek értékelését az óvodapedagógusok végzik a gyermekenként vezetett fejlettségmérő lapok alapján, mely a gyermekek megfigyelésén alapszik.
Fokozott törődést kíván a tanköteles gyermekek esete. Az óvodapedagógusok minden gyermek szülőjével egyénileg beszélik meg az iskolai alkalmasság kérdését.
Az óvodában a pozitív értékelés az elsődleges.

A gyermekek jutalmazásának leggyakoribb formái*:*

- a dicséret különböző módjai: a személyes jellegű szeretet kifejezésétől a példaként való kiemelésig
- megbízatások adása, tevékenységbe való bevonás
- a csoport számára kiemelkedő élmények nyújtása, a csoport kedvelt elfoglaltságának biztosítása (kirándulás, mesélés, bábozás stb.)
- tárgyi jutalmazást az óvodában nem alkalmazunk.

A gyermekekre vonatkozó fegyelmező intézkedések elvei

- az óvodapedagógus feladata, felelőssége a gyermekekkel megismertetni, elfogadtatni, azokat az elvárásokat, amelyek eltérnek az otthoniaktól, de teljesítésük elengedhetetlen a közösségi élet és tevékenység szempontjából
- bevonjuk a gyermekeket a szabályok kialakításába, ha szükséges újabb szabályok megfogalmazásába
- a büntetés leggyakoribb formái: rosszalló tekintet, megrovó figyelmeztetés, időleges kiemelés egy-egy adott tevékenységből (maximum. 5-percre).

Szigorúan tilos a verés és minden testi fenyítés!

9. Szolgáltatásaink:

Hit és vallásoktatás:

A hit és vallásoktatás a szülők igénye alapján egyházi jogi személy által szervezett. Az óvodai foglalkozásoktól elkülönítetten (egy óvónő jelenlétével), az óvodai életrendet figyelembe véve

szervezhető. A hit és vallásoktatás óvodánkban heti egy alkalommal a délutáni órákban igényelhető térítésmentesen.

Logopédiai szolgáltatás:

A beszédhibák korrekcióját óvodánkban heti 1 alkalommal logopédus látja el (térítésmentesen).

10. Együttműködés a szülőkkel

Az óvodánkba járó gyerekeket arra neveljük, hogy tanulják meg tisztelni a felnőtteket, fogadják el pajtásaik egyéniségét, különbözőségét, legyenek képesek alkalmazkodni egymáshoz. Az esetleges konfliktusokat ne durvasággal, erőszakossággal, árulkodással oldják meg. Óvják és védjék környezetüket.

Ezen törekvésünk sikere érdekében kérjük, hogy otthon is ezeket az alapelveket erősítsék gyermekeikben. Ne tegyenek a gyerekek előtt indulatos megjegyzéseket mások gyermekére, az óvoda dolgozóira, szülőtársaikra. **Más gyermekét semmilyen formában nem vonhatják felelősségre.** Türelmesen beszéljék meg a problémákat az óvodapedagógusokkal és bízzanak szakmai tudásukban, problémamegoldó képességükben. Segítsék gyermekük pozitív fejlődését kulturált magatartással, a közösség szabályainak megtartásával. Mutassanak jó példát gyermeküknek arra, hogyan becsülik és óvják meg az óvodai eszközöket, tárgyakat, valamint gyermekük minden alkotását, munkáját, így gondoskodnak azok hazaviteléről.

Annak érdekében, hogy a gyerekeket a nekik legmegfelelőbb módszer szerint neveljük, szükség van igazi együttműködésre, nyitottságra és őszinteségre. A szülőnek nemcsak joga, hanem kötelessége is, hogy gyermeke fejlődését folyamatosan figyelemmel kísérje, hogy rendszeres kapcsolatot tartson a gyermekével foglalkozó óvodapedagógussal.

Az együttműködés formái

- naponkénti párbeszéd (rövid idejű, néhány gondolat a napi tevékenységekről)
- szülői értekezlet: augusztusban új szülőknek, szeptember, február, május
- nyílt napok: szülői igény alapján, vagy óvodapedagógusi kezdeményezésre tavasszal kerül sor
- fogadóóra: szülői kérésre, óvodapedagógusi kezdeményezésre
- félévente tájékoztató a gyermekek fejlődéséről
- családlátogatás: óvodába lépés előtt, amennyiben a szülő beleegyezik, illetve szükség esetén
- közös programok: kirándulások, munkadélutánok, jeles napok.

A Szülői Szervezet

A szülők jogaik érvényesítésére Szülői Szervezetet hoznak létre. A Szülői Szervezet járhat el az óvoda valamennyi szülőjének képviseletében. Az óvodai Szülői Szervezet figyelemmel kíséri a gyermeki jogok érvényesülését, a pedagógiai munka eredményességét. Él a törvényben meghatározott véleményezési, egyetértési jogával.

11. Gyermek étkeztetés

- az óvodai étkeztetést a JustFood Kft. biztosítja

- óvodánk melegítő konyhaként működik
- a gyermekek naponta háromszor étkeznek az óvodában, mely élelmiszerekből az óvoda ételmintát tesz el és azt 48 órán keresztül megőrzi (kivétel a születésnapi, névnapi, gyümölcsnapi kínálat, mely gyümölcs vagy bolti sütemény, édesség lehet, valamint a kirándulások alkalmával kiegészítő tízórai).

Az étkezések időpontja:

tízórai: 08.30-09.15 óra között (folyamatosan)
ebéd: 11.30-12.30 óra között
uzsonna: 14.30-15.00 óra között (folyamatosan)

Az étkezési térítési díjak befizetésének ideje, módja

- a befizetés utólagosan történik a Horvátzsidányi Közös Önkormányzat Hivatalban
- a hiányzás lemondása: a csoportban dolgozó óvodapedagógusoknál az adott napon telefonon vagy személyesen, legkésőbb 9.30 óráig lehetséges, melynek érvényesítése csak a következő naptól történik
- a teljes hét lemondására előző hét pénteki napján 9.00 óráig van lehetőség.
- a bejelentés elmulasztása esetén a szülő nem tarthat igényt a térítési díj visszafizetésére, de betegség esetén, a hiányzás első napján zárt edényben elviheti a befizetett adagot (11.00-11.30 óra között a hátsó konyhai bejáratnál)
- ha a gyermek bejelentés nélkül érkezik vissza a hiányzásból, az adott napon az étkezése nem biztosított.

Diétás étkeztetés

A JustFood Kft. továbbra is biztosítja a szakorvos által igazolt diétás étkezést igénylő személy számára az állapotának megfelelő diétás étrendet. Igazolást csak szakorvostól fogadhatunk el (pl.: gasztroenterológus, diabetológus, allergológus). Az igazolásokat adott időtartamra adják ki, ezért fontos, hogy az igazolás lejártakor a szülők időben gondoskodjanak a hosszabbításról, amennyiben továbbra is szükséges. Az igényeket a csoportban dolgozó óvodapedagógusoknál kell jelezni.

12. A szociális támogatások megállapításának és felosztásának elvei

Hogyan lehet igényelni az ingyenes gyermekétkeztetést?

- az igényléshez szükséges nyilatkozat kitöltésével
- a nyilatkozat átvehető a gyermekvédelmi felelőstől, illetve a csoportokban az óvodapedagógusoktól
- a nyilatkozat benyújtásával egyidejűleg semmilyen egyéb dokumentumot nem kell csatolni
- a kitöltéshez szükség esetén segítséget nyújtunk
- az ingyenes gyermekétkeztetés az év során bármikor igényelhető.

Ki jogosult és milyen mértékű étkezési térítési díj-kedvezményre?

A gyermekétkeztetés során az intézményi térítési díj 100%-át normatív kedvezményként kell biztosítani (a továbbiakban: ingyenes étkezés) az óvodai nevelésben részesülő gyermek után, ha:

1. rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,

2. tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,
3. olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,
4. olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval és társadalombiztosítási járulékkal csökkentett összegének 130%-át, vagy
5. nevelésbe vételét rendelte el a gyámhatóság.

A 4. pontban meghatározott összeg számításánál közös háztartásban élő családtagként kell figyelembe venni a kérelem benyújtásának időpontjában az egy lakásban együtt lakó, ott bejelentett lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező

1. szülőt, a szülő házastársát vagy élettársát,
2. közös háztartásban élő:
    - 18 éven aluli gyermeket
    - 25 évesnél fiatalabb, köznevelési intézményben nappali rendszerű oktatásban részt vevő, vagy felsőoktatási intézményben nappali képzésben tanuló gyermeket,
    - életkortól függetlenül tartósan beteg, vagy súlyos fogyatékos gyermeket,
    - ***kivéve*** a nevelőszülőnél ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermek,
    - ***kivéve*** a nevelőszülőnél elhelyezett nevelésbe vett gyermek.
3. az 1. és 2. pontba nem tartozó, a szülő vagy házastársa által eltartott egyéb rokont.

Ki igényelheti az ingyenes gyermekétkeztetést?

- az óvodába járó gyermek szülője (elég, ha az egyik szülő megigényli)
- az óvodába járó gyermek családba fogadó gyámja,
- a nevelésbe vett, óvodába járó gyermek nevelőszülője.

A gyermekek számában történt változást, jövedelmi helyzet változását az intézmény főigazgatójának 15 napon belül be kell jelenteni. *A jogosultság a kérelem benyújtását követő naptól él,* ekkortól étkezhet ingyen a gyermek.

Ezúton hívjuk fel a kedves szülők figyelmét, hogy a nyilatkozatot büntetőjogi felelősségük tudatában kell megtenniük!

Az étkezéssel, és az igénybe vehető támogatásokkal kapcsolatos aktuális információk a csoportszoba melletti faliújságon találhatók.

13. Egyéb szabályok

A szülők által használható területek az óvodában:

- folyosók, gyermeköltözők
- udvar

A szülők által nem használható területek:

- csoportszobák, (kivétel közös rendezvények, nyíltnapok, munkadélutánok során)
- mosdó és WC helyiségek
- főigazgatói iroda (kivétel a gyermekkel, az intézménnyel kapcsolatos megkeresés, ügyintézés esetén)

- konyha és a hozzá tartozó kiszolgálóhelyiségek.

Dohányzás az óvoda egész területén és öt méteres körzetében TILOS!
Drog és alkoholos befolyásoltság alatt álló személy, az óvoda területén nem tartózkodhat! Gyermeket ilyen állapotú személynek nem adhatunk ki!
Kereskedelmi, ügynöki, reklám tevékenység az óvoda területén nem folytatható, kivéve az óvoda által szervezett rendezvények alkalmával.
Az óvoda területére állatot behozni ***csak*** *rendezvény alkalmával engedélyezett!*

A házirend nyilvánosságra hozatala
A házirend a főigazgató irodájában megtekinthető, olvasható. Az óvodai beíratáskor minden szülő személyesen megkapja.

Kedves Szülők!
Kérem, hogy a fent említett házirendben megfogalmazottakat figyelmesen olvassák végig, és a gyermekek érdekében törekedjenek a benne foglaltak betartására!

Peresznye, 2025. szeptember 1.

Tisztelettel:

Kovács Tamásné Pántos Krisztina
főigazgató

HÁZIREND

HORVÁTZSIDÁNY ANGYALKERT ÓVODA ÉS BÖLCSŐDE TÜCSÖK BÖLCSŐDÉJE

9733 Horvátzsidány, Váci Mihály u. 15.

2025.

HORVÁTZSIDÁNY ANGYALKERT ÓVODA ÉS BÖLCSŐDE TÜCSÖK BÖLCSŐDÉJE
Házirend
OM azonosító: 203679

A Horvátzsidány Angyalkert Óvoda és Bölcsőde vezetése, valamint Szülői Szervezete ezen dokumentum által a törvényes működést biztosítja.
A házirend betartása és betartatása a bölcsőde minden dolgozójának kötelessége.
A házirend a gyermekek mindenek felett álló érdekének figyelembevételével készült.

Az intézmény neve: Horvátzsidány Angyalkert Óvoda és Bölcsőde
Az intézmény fenntartója: Horvátzsidány Község Önkormányzata
A székhelyóvoda címe: 9733 Horvátzsidány, Csepregi u. 6.
A székhelyóvoda telefon/fax száma: 06/94 565-166
A székhelyóvoda e-mail címe: h.zsidanyiovi@gmail.com
Az intézmény főigazgatójának neve: Kovács Tamásné Pántos Krisztina
Az intézmény főigazgatójának telefonszáma: 06 30 155 76 99
Fogadóórája: minden hónap első hétfőjén: 15-16 óráig

Intézmény címe:	Horvátzsidány Angyalkert Óvoda és Bölcsőde 9733 Horvátzsidány, Csepregi u. 6.
Főigazgató:	Kovács Tamásné Pántos Krisztin
Főigazgató elérhetősége:	06 30 155 76 99, peresznyei.ovi@gmail.com
Bölcsőde neve, címe:	Horvátzsidány Angyalkert Óvoda és Bölcsőde Tücsök Bölcsődéje 9733 Horvátzsidány, Váci Mihály u. 15. Telefonszám: 06 30/215 72 17 E-mail cím: hzsid.tucsokbolcsode@gmail.com
Bölcsődevezető:	Vlasich Anita
Gyermekjogi képviselő:	Galántai Andrea
Gyermekjogi képviselő elérhet.:	munkaidőben 20/489-9582 andrea.galantai@ijsz.bm.gov.hu
Intézmény fenntartója:	Horvátzsidány Község Önkormányzata 9733 Horvátzsidány, Csepregi u. 4. Elérhetőség: 0694565112; hzsid@t-online.hu

A Horvátzsidány Angyalkert Óvoda és Bölcsőde Tücsök Bölcsődéjébe a felvétel önkéntes, kérelemre történik, melyet a gyermek törvényes képviselője terjeszthet elő a bölcsőde által kiadott formanyomtatványon. A kérelmet a bölcsőde vezetőjéhez kell benyújtani.

A gyermek bölcsődébe történő felvételét a szülő hozzájárulásával a körzeti védőnő, a házi gyermekorvos vagy a háziorvos, családsegítő és gyermekjóléti szolgálat, illetve a gyámhatóság is kezdeményezheti.

A bölcsődei ellátás megkezdésekor az intézmény vezetője a gyermek törvényes képviselőjével megállapodást köt az alábbiakról:

- ellátás várható időtartamáról
- fizetendő étkezési díj mértékéről, a fizetésre vonatkozó szabályokról
- szolgáltatások formájáról, módjáról

Intézmény által nyújtott szolgáltatás:

- A bölcsődei ellátás alapelveire épülő szakszerű nevelés-gondozás.
- Napi négyszeri étkezés, nyugodt alvás, pihenés feltételeinek biztosítása.
- Gyermekek szabadlevegőn tartózkodásának biztosítása, egészséges életmód feltételeinek biztosítása.
- Életkornak és egyéni fejlettségnek megfelelő játéktevékenységek, megfelelő készségfejlesztés biztosítása.
- Sajátos nevelési igényű vagy korai fejlesztésre-gondozásra jogosult gyermekek esetében gondozásba ágyazott habilitáció, rehabilitáció segítése.

A gyermek számára nyújtott szolgáltatások módja:

- Vegyes életkorú és homogén gyermekcsoportban a szükségleteinek, igényeinek, fejlettségeinek megfelelően kialakított napirend a kisgyermeknevelő egyénre szabott nevelő-gondozó munkáján keresztül, biztosítja a gyermek fejlődését, személyiségének kibontakoztatását.

A bölcsődei ellátás megszűnik:

- a bölcsődei nevelési év végén, ha a gyermek a 3. életévét betöltötte
- sajátos nevelési igényű vagy korai fejlesztésre-gondozásra jogosult gyermek esetén a gyermek maradhat a 3. életévének betöltése után a gyógypedagógus, a házi gyermekorvos, a bölcsődevezető és a szülő team megbeszélése alapján, észrevételeik, álláspontjuk egyeztetésének függvényében, az általuk meghatározott időpontig, de legkésőbb annak az évnek az augusztus 31. napjáig, amelyben a hatodik életévét betölti.
- a bölcsődei nevelési év szeptember 1-jétől a következő év augusztus 31-éig tart
- a gyermekorvos/szakorvos szakvéleménye szerint egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható, illetőleg magatartás zavara miatt veszélyezteti a többi gyermek egészségét.
- a házirend megsértése esetén.

Nyitvatartás: A bölcsőde munkanapokon 7.00-16.30-ig tart nyitva.

1. A sajátos nevelési igényű gyermek abban az esetben vehető fel a bölcsődébe, ha sajátos nevelési igényét a szakértői bizottság szakértői véleményben megállapította. A sajátos nevelési igényű gyermeket próbaidővel lehet felvenni, amelynek letelte után a gyermekekkel közvetlenül foglalkozó szakmai csoport és a szülő közösen értékeli a gyermek beilleszkedését, és dönt a gyermek további

neveléséről, gondozásáról.

2. A bölcsőde munkanapokon reggel **7.00-7.50 óráig** fogadja az érkező gyermekeket (reggeli 8.00-8.30). Kérjük, vegyék figyelembe, hogy a reggeli idején a kisgyermeknevelő egyedül látja el a csoportban étkező gyermekeket, ezért a gyermek átadására az étkezés előtt, 7.50-ig van lehetőség. Természetesen lehetőséget biztosítunk reggel a későbbi érkezésre, reggeli után **8.30-10.00 óráig** érkezhetnek a délelőtt folyamán a gyermekek, ebben az esetben azonban a gyermekek reggeliztetését kérjük, otthon oldják meg.
   A gyermekek hazavitelére közvetlenül az étkezések után **12.00-kor** illetve **14.50-16.30 óráig** van lehetőség.

3. A bölcsődéből a gyermeket csak a szülői felügyeletet gyakorló személy, vagy az általa írásban megbízott, legalább 18. életévét betöltött személy viheti el.

4. Kérjük, a bölcsődében használt saját szennyes ruhát vigyék haza, gondoskodjanak cseréjéről, pótlásáról is az évszaknak megfelelően. **Kérjük a szülőket, hogy a gyermekeik testi épségének védelmében, a bölcsődébe érkezéskor és távozáskor is a bejárati ajtó és a rácsos kis ajtó zárására fokozottan ügyeljenek.**

5. Bölcsődébe érkezéskor, amíg a szülő a gyermeket át nem adja a kisgyermeknevelőnek, illetve távozáskor, miután a szülő gyermekét átvette, a bölcsőde egész területén **a szülő viseli a teljes felelősséget gyermekéért**.

6. Kérjük a szülőket, hogy érkezéskor minden esetben gondoskodjanak a kézmosásról. Kérjük, nyújtsanak tájékoztatást a kisgyermeknevelőnek a gyermek hogylétéről, a vele kapcsolatos otthoni eseményekről, esetenként az érte érkező személyről. Az öltözőben minden gyermeknek külön szekrénye van, amely csak a gyermek ruhájának tárolását biztosítja. **Ételek, italok tárolása a szekrényben Tilos!** A bölcsődébe behozott, otthagyott személyes **tárgyakért** (ékszer, játék, babakocsi, kerékpár…stb.) **nem tudunk felelősséget vállalni.** A gyermek által használt saját ruhaneműbe, cipőbe kérjük beírni a gyermek jelét vagy nevét.

7. A bölcsődés gyermekek számára a gyermekcsoportokban nyaklánc, karkötő, gyűrű, nagy fülbe- való, karóra használata, viselése tilos, balesetveszélyes, fulladásveszélyes!

8. A bölcsődébe csak **egészséges gyermek** hozható. A közösség egészsége érdekében 37,5 ^{o}C és ennél magasabb hőmérsékletű vagy antibiotikumot szedő, beteg, kiütéses vagy élősködővel fertőzött, illetve bármely fertőzés-gyanús gyermek a bölcsődét nem látogathatja. **A családban elő- forduló fertőző betegségről a bölcsődét értesíteni kell! Betegség után a gyermeket csak orvosi igazolással tudjuk fogadni! (15/1998. (IV.30.) NM rendelet 38.§.)**

9. A gyermek **napközbeni megbetegedése** esetén a kisgyermeknevelő haladéktalanul **értesíti a szülőt**, vagy ha őt nem sikerül elérni, akkor a szülő által előzetesen pontos címmel és telefon - számmal megadott hozzátartozót, aki **köteles mielőbb gondoskodni a gyermek elviteléről,** illetve orvosi ellátásáról. Bölcsődében történő megbetegedés esetén a kisgyermeknevelő egy „Jelzőlapot" ad, amelyen szerepel annak oka, hogy miért nem látogathatja a gyermek a bölcsődét. A beteg gyermeket gyógyultan, a „Jelzőlapon" lévő, kitöltött orvosi igazolással lehet ismét közösségbe hozni.

10. A térítési díj elszámolása érdekében a szülő köteles gyermeke bármilyen okból eredő távolmaradását a hiányzás kezdő napján 9 óráig bejelenteni! **A szülő abban az esetben is köteles gyermeke hiányzását jelezni, amennyiben mentesül az étkezési díj fizetése alól, illetve, ha a gyermek nem vesz részt intézményi étkezésben!**

11. Ha a gyermek 4 hétig folyamatosan távol marad a bölcsődétől, s ez idő alatt a szülő/törvényes képviselő nem él a jelzéssel a hiányzás okáról és a visszatérés várható időpontjáról, úgy a gyermeket a bölcsődéből kimaradtnak tekintjük.

12. A szülő a gyermek bölcsődei beszoktatása alatt a gyermekével együtt a csoportszobában tartózkodhat, de csak olyan tevékenységet folytathat, amely sem a saját, sem a többi gyermek nevelését/gondozását nem zavarja!
13. A gyermekkel kapcsolatos észrevételeket, kérdéseket, problémákat a kisgyermeknevelőkkel való személyes találkozás során vagy a családi füzetbe történő bejegyzéssel lehet megtenni vagy negyedévente szülői értekezleten, ahol a kisgyermeknevelővel személyes beszélgetésre van lehetőség.

14. **Az étkezési térítési díjak befizetésének ideje, módja**
   - Az étkezési térítési díj kiegyenlítése utólag: - a Horvátzsidány Község Önkormányzata által kiállított számla alapján - banki átutalással a Raiffeisen Banknál vezetett 12094507-00185624-00100009 számú számlára lehetséges, a tárgyhót követő hónapban.
   - hiányzás esetén az étkezés lemondása: a csoportban dolgozó kisgyermeknevelőknél az adott napon, telefonon vagy személyesen, legkésőbb reggel 9:00-ig lehetséges, melynek érvényesítése csak a következő naptól történik!
   - a teljes hét lemondására előző hét pénteki napján 9:00-ig van lehetőség.
   - A bejelentés elmulasztása esetén: a szülő nem tarthat igényt a térítési díj visszafizetésére, de betegség esetén, a hiányzás első napján zárt edényben elviheti a befizetett adagot **(11:00- 11:30 között a konyhai bejáratnál)**
   - **Ha a gyermek bejelentés nélkül érkezik vissza a hiányzásból, az adott napon**

az étkezése nem biztosított.

15. A gyermekcsoportba **élelmiszert** behozni TILOS! Kivétel ez alól a 37/2014. (IV.30) EMMI rendelet a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról (9. pontja Diétás étkeztetés 15.§ (2a) bekezdés)

16. A bölcsőde egész területén és a bölcsőde udvarán **az alkohol- és drogfogyasztás, a dohányzás szigorúan tilos!**

17. A bölcsőde udvarára kerékpárt behozni, vagy az udvart területén tárolni balesetveszélyes és tilos!

18. A babakocsikat csak az erre kijelölt helyen lehet tárolni, más helyiségbe betolni vagy bevinni tilos!

19. A bölcsőde épületében a gyermekek biztonsága érdekében nem megengedett a rohangálás, az ugrálás sem a bútorokon, sem a használati tárgyakon, és mindenekelőtt nem megengedett a bármilyen szintű rongálás sem. 4 Az adott időszakhoz, ünnepekhez igazodva folyamatosan szívvel-lélekkel díszítjük, csinosítjuk a bölcsőde kinti és benti területét is egyaránt. Kérjük, vigyázzanak mind alkotásainkra, mind díszeinkre, bölcsődei értékeinkre, illetve tiszteljék meg kisgyermeknevelőink, bölcsődei dajkáink munkáját!

20. **A bölcsőde nyáron 5 hétre, illetve télen az iskolai szünet idején – a szülői igényfelmérés alapján – a fenntartó által meghatározott időintervallumban, de a két ünnep között minden esetben zárva tart. Nevelés-gondozás nélküli munkanap a bölcsődében április 21-e, vagy ha az heti pihenőnapra vagy munka- szüneti napra esik az azt követő legközelebbi munkanap. A zárva tartások ideje alatt ügyeletet biztosítani nem tudunk!**

21. Az ellátás körülményeit érintő kifogások vagy egyéb sérelem esetén a szülő panasszal élhet a Horvátzsidány Angyalkert Óvoda és Bölcsőde Tücsök Bölcsődéjének vezetőjénél vagy a főigazgatónál.

22. A bölcsődében Szülői Érdekképviseleti Fórum működik. A gyermekjogi képviselő elérhetősége a faliújságon rendelkezésre áll.

Horvátzsidány, 2025.szeptember 1.

……	…..……
Kovács Tamásné Pántos Krisztina	Vlasich Anita
főigazgató	bölcsődevezető

Horvát Nemzetiségi Önkormányzat Horvátzsidány

Tisztelt Steiner Mirjana Elnök Asszony!

Tisztelt Képviselők!

A Bersek József Általános Iskola Horvátzsidányi Tagiskolájának szülői munkaközössége a tavalyi évhez hasonlóan idén is jótékonysági Gasztro-vásárt szeretne szervezni, amely a tervek szerint 2025. október 4-én kerülne megrendezésre az iskolaudvaron. Az elmúlt években nagy sikere volt a vásárnak. Az iskolások szülei és sok más ismerős is segédkezett a rendezvényen, közösségformáló, és nemutolsó sorban a gyerekeknek példaértékű, hogy közös összefogással mi mindent lehet megvalósítani. Az idei vásáron pörköltet, palacsintát, gofrit, lángost, illetve forralt bort, teát vagy limonádét kínálnánk a látogatónak. Készülnek még házi sütemények, illetve a lakosság felajánlásaiból befőttek, savanyúság, szörpök kerülnek kínálatba. A vásár alatti adományokból befolyt pénzösszeget az iskolások évközi programjaira fordítjuk (Mikuláscsomagok, Karácsonyi ajándékok, Farsang, gyereknap, osztálykirándulás, stb).

Kérem Önöket, hogy ennek a vásárnak a megvalósításához támogassanak minket egy Önök által kiválasztott étel elkészítésével vagy amennyiben nem áll módjukban részt venni az eseményen szívesen fogadjuk pénzbeli adományukat, mely összeget a felkínált ételek és italok elkészítéséhez és előállításához szükséges alapanyagokra fordítanánk!

Király Andrásné

Király Andrásné Elnök

Bersek József Általános Iskola
Horvátzsidányi Tagiskola
Szülői Munkaközössége

Horvát Nemzetiségi Önkormányzat Peresznye

Tisztelt Kelemen Edit Elnök Asszony!

Tisztelt Képviselők!

A Bersek József Általános Iskola Horvátzsidányi Tagiskolájának szülői munkaközössége a tavalyi évhez hasonlóan idén is jótékonysági Gasztro-vásárt szeretne szervezni, amely a tervek szerint 2025. október 4-én kerülne megrendezésre az iskolaudvaron. Az elmúlt években nagy sikere volt a vásárnak. Az iskolások szülei és sok más ismerős is segédkezett a rendezvényen, közösségformáló, és nemutolsó sorban a gyerekeknek példaértékű, hogy közös összefogással mi mindent lehet megvalósítani. Az idei vásáron pörköltet, palacsintát, gofrit, lángost, illetve forralt bort, teát vagy limonádét kínálnánk a látogatónak. Készülnek még házi sütemények, illetve a lakosság felajánlásaiból befőttek, savanyúság, szörpök kerülnek kínálatba. A vásár alatti adományokból befolyt pénzösszeget az iskolások évközi programjaira fordítjuk (Mikuláscsomagok, Karácsonyi ajándékok, Farsang, gyereknap, osztálykirándulás, stb).

Kérem Önöket, hogy ennek a vásárnak a megvalósításához támogassanak minket egy Önök által kiválasztott étel elkészítésével vagy amennyiben nem áll módjukban részt venni az eseményen szívesen fogadjuk pénzbeli adományukat, mely összeget a felkínált ételek és italok elkészítéséhez és előállításához szükséges alapanyagokra fordítanánk!

Király Andrásné

Király Andrásné Elnök

Bersek József Általános Iskola
Horvátzsidányi Tagiskola
Szülői Munkaközössége

Német Nemzetiségi Önkormányzat Kiszsidány

Tisztelt Horváth-Eső Ildikó Elnök Asszony!

Tisztelt Képviselők!

A Bersek József Általános Iskola Horvátzsidányi Tagiskolájának szülői munkaközössége a tavalyi évhez hasonlóan idén is jótékonysági Gasztro-vásárt szeretne szervezni, amely a tervek szerint 2025. október 4-én kerülne megrendezésre az iskolaudvaron. Az elmúlt években nagy sikere volt a vásárnak. Az iskolások szülei és sok más ismerős is segédkezett a rendezvényen, közösségformáló, és nemutolsó sorban a gyerekeknek példaértékű, hogy közös összefogással mi mindent lehet megvalósítani. Az idei vásáron pörköltet, palacsintát, gofrit, lángost, illetve forralt bort, teát vagy limonádét kínálnánk a látogatónak. Készülnek még házi sütemények, illetve a lakosság felajánlásaiból befőttek, savanyúság, szörpök kerülnek kínálatba. A vásár alatti adományokból befolyt pénzösszeget az iskolások évközi programjaira fordítjuk (Mikuláscsomagok, Karácsonyi ajándékok, Farsang, gyereknap, osztálykirándulás, stb).

Kérem Önöket, hogy ennek a vásárnak a megvalósításához támogassanak minket egy Önök által kiválasztott étel elkészítésével vagy amennyiben nem áll módjukban részt venni az eseményen szívesen fogadjuk pénzbeli adományukat, mely összeget a felkínált ételek és italok elkészítéséhez és előállításához szükséges alapanyagokra fordítanánk!

Király Andrásné

Király Andrásné Elnök

Bersek József Általános Iskola
Horvátzsidányi Tagiskola
Szülői Munkaközössége

Horvát Nemzetiségi Önkormányzat Ólmod

Tisztelt Hergovich Vince Elnök Úr!

Tisztelt Képviselők!

A Bersek József Általános Iskola Horvátzsidányi Tagiskolájának szülői munkaközössége a tavalyi évhez hasonlóan idén is jótékonysági Gasztro-vásárt szeretne szervezni, amely a tervek szerint 2025. október 4-én kerülne megrendezésre az iskolaudvaron. Az elmúlt években nagy sikere volt a vásárnak. Az iskolások szülei és sok más ismerős is segédkezett a rendezvényen, közösségformáló, és nemutolsó sorban a gyerekeknek példaértékű, hogy közös összefogással mi mindent lehet megvalósítani. Az idei vásáron pörköltet, palacsintát, gofrit, lángost, illetve forralt bort, teát vagy limonádét kínálnánk a látogatónak. Készülnek még házi sütemények, illetve a lakosság felajánlásaiból befőttek, savanyúság, szörpök kerülnek kínálatba. A vásár alatti adományokból befolyt pénzösszeget az iskolások évközi programjaira fordítjuk (Mikuláscsomagok, Karácsonyi ajándékok, Farsang, gyereknap, osztálykirándulás, stb).

Kérem Önöket, hogy ennek a vásárnak a megvalósításához támogassanak minket egy Önök által kiválasztott étel elkészítésével vagy amennyiben nem áll módjukban részt venni az eseményen szívesen fogadjuk pénzbeli adományukat, mely összeget a felkínált ételek és italok elkészítéséhez és előállításához szükséges alapanyagokra fordítanánk!

Király Andrásné

Király Andrásné Elnök

Bersek József Általános Iskola
Horvátzsidányi Tagiskola
Szülői Munkaközössége

Árajánlat kérő neve, címe:
Horvát Nemzetiségi Önkormányzat
9734 Peresznye, Hunyadi János u. 2.
Adószám: 15575078-1-18

Vállalkozó neve, címe:
Nagy György
9476 Zsira, Lőver utca 27.
Adószám: 68567350-1-28
Bankszámlaszám: 11773377-01675285

Árajánlat

az alább felsorolt terméket / munka elvégzését az alábbi feltételekkel vállaljuk:

- Felületkezelés: matt lakk (mindkét oldalon)

Megnevezés	Mennyiség	Mennyiségi egység	Ár
	db	800	**500.- Ft/db** **-5% mennyiségi kedvezmény**
Összesen:			**380.000.- Ft**

Az árajánlatunkat 2025.12.01. napjáig tudjuk fenntartani.

A logó hivatalos felhasználásához a fenntartótól írásbeli engedélyre, vagy hozzájárulásához van szükségünk. Az ajánlat elfogadásával hozzájárul a logó felhasználásához!

Nagy György
9476 Zsira, Lőver u. 27.
Nyilvántartó szám.: 51932567
Adó szám: 68567350-1-28

Zsira, 2025. szeptember 1.

P.H. .....

Nagy György e.v.

Ezt az Árajánlatot változatlanul / az alábbi módosítással fogadjuk el: .....
.....
.....

Kelt: .....

P.H. .....

Ajánlatkérő

POZIVNICA

XVIII. DRŽAVNO HODOČAŠĆE HRVATA U MAĐARSKOJ

Hrvatska državna samouprava
6. rujna 2025. godine u Koljnofu organizira

XVIII. Državno hodočašće Hrvata u Mađarskoj.

Program:

10⁰⁰ Doček vjernika
10³⁰ Molitva krunice
11⁰⁰ Sveta misa (*misno slavlje će predvoditi mag. Ivan Karall)*
12³⁰ Ručak

Na hodočašće i ove godine očekujemo
Hrvate iz svih regija Mađarske.

Program se ostvaruje potporom:

MEGVALÓSULT MAGYARORSZÁG KORMÁNYÁNAK TÁMOGATÁSÁVAL 2025.

SAVEZ HRVATA U MAĐARSKOJ

HS Đursko-mošonsko-šopronske županije

NKUL-KP-1-2025/3-000355

poster hrvatski dan 2025 final

Hrvatsko kulturno društvo i Općina Hrvatski Jandrof

Vas srdačno pozivaju na

Hrvatski dan u Hrvatskom Jandrofu

6.9.2025
17:00 hod.

Chorvátsky kultúrny spolok a MČ Bratislava-Jarovce

Vás srdečne pozývajú na

Chorvátsky deň v Jarovciach

Program:

Jandrofske jačkarice i jačkari (SK)
Jačkarni zbor Jorgovan (H)
Čakavci (H)
Židanski Bećari (H)

20:00 hod.

Delivery (SK)

BRATISLAVSKÝ KRAJ

MUFUZA PUB

VELIKA HVALA NAŠIM SPONZORIMA I PARTNERIMA

VEĽKÉ ĎAKUJEM NAŠIM SPONZOROM A PARTNEROM

DAN MLADINE

12.09. – 13.09.2025.

HRVATSKI JANDROF

JAROVCE

10:00 - 12:00
Jilo • Essen
↬ Kemping - Športsko igrališće • Camping - Sportplatz
Za sve, ki prenoćuju u DM-kempu.
Für alle, die im DM-Camp übernachten.

13:00 - 17:00
Pikado turnir • Darts Turnier
↬ Šator • Zelt
Prijavite se do 12.09.2025.
online prik QR-koda, lozinka: dm2025.
Meldet euch bis 12.09.2025 online über den QR-Code an, Passwort: dm2025.

15:00 - 17:00
Dičje otpodne • Kindernachmittag
↬ Šator • Zelt
Dica iz regije se natiču i zabavljaju na različni štacija. Puno zabave je garantirano.
Kinder aus der Region treten an unterschiedlichen Stationen gegeneinander an.

18:00 - 19:00 Djelaonica • Workshop: »Feminist cross stich club«

↬ Šator • Zelt

Pod peljanjem Viktorije Ratašić morete našivati gesla na gotove hekljane površine, prijavi se online prik QR-koda.

Unter Anleitung von Viktoria Ratasich werden auf bereitgestellte, gehäkelte Flächen Slogans gestickt, melde dich über den QR-Code an.

20:00 Koncerti • Konzerte

↬ Šator • Zelt

Čunovski bećari, Matija Cvek, Macha Ravel.

Poštovani,

U organizaciji Odbora za mladež i sport Hrvatske državne samouprave i Hrvatskog kulturnog i sportskog centra Josip Gujaš Džuretin **u subotu 13 rujna 2025. godine**, u Hrvatskoj školi Miroslava Krleže priređuje se **XVII. Hrvatski državni malonogometni kup.**

Na temelju prijava na kupu sudjeluju 6 momčadi: momčad Željezne županije, Bačko-kiškunske županije, Zalske županije, Baranjske županije, Šomođske županije i momčad Budimpešte.

PROGRAM kupa

9.30- 10.00 pristizanje momčadi

10.05 ždrijeb (kapetani momčadi, dopredsjednik Odbora)

10.15 svečano otvaranje KUPA

10.30 UTAKMICE (vrijeme trajanja utakmica 2x10 min.)

Svečano zatvaranje kupa, dodjela nagrada

S štovanjem,

Ivan Gugan / Gugán János

predsjednik / elnök

Hrvatska državna samouprava / Országos Horvát Önkormányzat

1089 Budapest Bíró Lajos u. 24.

X. HRVATSKA DRŽAVNA

KOBASIJADA

U PEČUHU, 13. RUJNA 2025. GODINE U 19:00 SATI

SPORTSKA DVORANA „LAUBER DEZSŐ"

Narudžba ulaznica:
hds.kpcohm@gmail.com
Informacije:
Gabi Kohuth +36 30 392 70 13
Damir Solga +36 70 521 95 27
Pečuh, Hrvatski dom (Jókai tér 11.)

Organizatori:
Kulturno-prosvjetni centar i odmaralište Hrvata u Mađarskoj, Hrvatska državna samouprava, Hrvatsko kazalište Pečuh

DOLAZAK OD 18 SATI
ZATVARANJE U 2:00 SATA

NASTUPAJU:

LJUBAVNICI

ORKESTAR PLANINA

NKUL-KP-1-2025/3-000195

MEGVALÓSULT MAGYARORSZÁG KORMÁNYÁNAK TÁMOGATÁSÁVAL 2025.

PRIREDBA SE OSTVARUJE POTPOROM:

BETHLEN GÁBOR Alapkezelő Zrt.